

Vñ auspol et topi⁺ sit i unoq⁺ gne e optimū regia nū sit a⁺

Jucip̄ p̄ceptoriū quoddā valde
notabile

Ivis ad vitam
ingredi serua
mādata Ma
thie rix. In
verbis p̄posi
tis ostendit
xpc tuilibz ho
mī vīa vite
etne cū dicit

Si vis ad vitam ingredi serua māda.
Sciendū q̄ p̄cepta sunt p̄ om̄ibus inē
diligenda. et cū sumā diligētā serua
da **Vñ ps** Ideo dixerī māda tua super
aurū et topazion Est hoc. p̄t dete causas
prima causa est quia faciuit obseruator
es siuos amicos dei **Vñ iohes rim** Nos
amici mei esus. si fecerīs q̄ p̄cipio vob̄
Hec hoc parū est. quia deo seruire est
reguare **O** q̄mū bonū redit hō ex illo
cū nō solū sit seruus regis celestis sed etnā
aicus regis etnū **Eit vñ** Amico fidelis
nulla ē xp̄cō Sed xpc ē fidelissimus
Vñ aris l' primo rethorice oñdit q̄s sit
verus et fidelis aicus dicens Amicus ē
q̄ op̄at alteri. q̄ sibi putat eē bona et hoc
xp̄t illū. mō hoc māfeste et plenissime
i xp̄o iuenit. q̄ nob̄ cordie bñficit ersua
bonitē et māa et hoc xp̄t nr̄m bonū q̄
de nr̄is bonis nichil idiger. **Vñ ps** Do
nor meoz. nō idiges Ideo discrete et
sapient facit q̄ q̄nt quo amoē et ai
caā dei p̄nt accipere. sed hoc sit in ob
seruacione mādatoris dei. ut pater i auto
ritate iohis allegant. Sed q̄les amici et
sanguinei erūt obseruatorēs p̄cepto
rū dei. Hespōdeo q̄ p̄cepta faciuit obser
uatorēs attinētes ee deo q̄mū gne
attinēte **Vñ mathei 12** Cuiuq̄ fecer
it voluntē pris mei q̄ i cel̄ est. ipse
meus fr̄ soror et mī est frat̄ vel se
ror̄ et q̄a coheres. mī xp̄i est bō mī
q̄ mādata obseruat. quia cōnab̄sicut
mar̄ v̄ q̄ regina celi et tre ē **Vñ luce**
vñ Mater mea et fr̄s mei sunt qui
ubū dei audiūt et faciūt **I**da ē quia
homines ad hoc adeo fr̄ sunt ut māda
eius custodiant. **Vñ** q̄ hoēs sc̄lares
op̄imū

et deē p̄nt facē in mūdo isto sc̄dm̄
sumū statū uidet̄ hoc ee ut seruat mā
dat̄ bñ p̄briox nichil molius q̄i mā attendē
dat̄ dei quia hic ē filius hōis **Vñ**
et vñto Cime deū et mādat̄ eius ob
serua. hoc ē om̄is hō id ē. p̄t hoc sine
ad hoc est om̄is homo **Vñ bernard**
Si hoc ē ois hō sine hoc nichil ē om̄is
homo Nichil iquā i ualore ē hō sine
sine obseruacione p̄cepto **O**n aliquan
res fit ad aliqd̄ opus. et q̄n illud nō
oseqt̄ tunc illa res fit iutlig et des
truit **S**ic homo qui factus e ut man
dā seruaret. q̄n p̄cepta dei seruare no
luit. destrui et mori digno fuit **Vnde**
iustissima fuit illa sima. **C**ruacis die. **Genes 2**
mēderitis et eo morte morientū **S**ic
dicit iā tuilibz hōi. quaciq̄ die p̄ceptū
aliqd̄ mīgredieris moriens **Vñ ber**
nard Digno plane ē morte. dñe ilū
xpc qui tibi uiue **O**r quo homo facta ēt r̄infat
ad hoc ut p̄cepta dei iplete. tūt nō p̄t
meliorē thezaurū i mūdo isto thezau
risare q̄ mādata dei seruare. **Eit vñ**
Pone thezaurū tuū in p̄ceptis altissimi
et p̄derit t̄ magis q̄ aurū **C**ertācā
est q̄ nos deber monē q̄ deus iwl ea
multū et districte obseruari **P&B** **A**na
māda mea et iuies legē meā quā
pupillā orl̄ tu custodi **P**upilla dilige
t̄ obseruat̄. eo q̄ ledit̄ defacili et val
de pīulosum ē **T**u mādata mādat̄
tua dñe custodie nūs. **P**ueribz **A**sa
lūs enī ledit̄ ler q̄ pupilla. quia sola
uolūtate ledit̄ pīulosus q̄a ēt hōi **Melis**
oclm̄ erui. q̄ p̄cepta dei mīgredi **Ma**
thei vñ Si oculis tuis sc̄andalizat̄ te.
erue enī et proice abste. ymō hō debet. pōnd
abos orlos abas manus et ambos pe
des p̄dē q̄ vñ p̄ceptū mīgredi. sed
heu multi oppōti faciūt. quia p̄pter
māa pīa et momētē delationem
mīgrediuunt̄ p̄ceptū dei. sicut luxuri
osi qui si sc̄aret se stani post actū. vñ
oclm̄ p̄dē vel mām̄ nullo mō pētt
rent. sed xp̄t deū et salutē ap̄ia nō di
mittit q̄mū libidinē suā expleat̄. et p̄
hoc nō solū oculos et manus p̄dūt.
sed māa et mōtē et corp̄is
et aīe iaurūt. **S**ili mō dicendum ē de

avaris qui ap̄t̄ modicā sbam ipalē
quā iūste lucrari pnt̄ p̄ceptū dī m̄
gredunt̄. Sicut et praudī qui er p̄uo
motu et ap̄t̄ iūriā eis illata iurat̄
et blasphemat̄ creatorē suū. et maledi
cū prorūus q̄ m̄ pro toto mūdo nō
erit faciendū p̄t̄. tristano ⁊ sic
de alijs tūsgressorib⁹ p̄ceptor̄. Et
causa q̄ nos moue det ad obseruādū
p̄cepta ē. q̄ deus ult habē māstionē
delicabile cū illis qui obseruat̄ ei⁹ p̄
cep̄ ab eo eis data. Vies 10. Si quis di
diligit me et post ad eū venient⁹. et
māstionē apud eū faciemus. Quā dā a
liquis p̄cep̄ seruat̄. tñ dū deū sēcū habi
t̄mo i sepo. n̄ p̄t̄ amitt̄ deū dū ea ser
uat̄. Ideo q̄libet cū tātā sollicitudine det
dina p̄cepta seruare. si deū in se ult
retinē. et vītā grē i p̄nt̄ et glorie i fu
nito n̄ amitt̄. Un̄ p̄ubl̄or vīs. Ver
ua mādata mea et viues. suple vītā
grē i p̄nt̄ et glorie i future. Ergo q̄ ipm̄
deū et q̄ vītā et salutē māt̄ custodire
deben⁹ p̄cep̄ dei. Et iūta causa ē. q̄
obseruāt̄ mādator̄ ḡtissimū ē sacrificiū
ū deo. Et 21. Salutare sacrificiū ē accē
dē mādatas dei. discedē ab iūtate. salu
tare vōt̄ hoc sacrificiū. quia ē causa
salutis etīe. n̄ alijs sacrificiib⁹ p̄t̄ hō
dāpnari cum hoc non. Un̄ p̄mo regū
17. Dicit samuel ad saul. Nūq̄ ult do
min⁹ holocista et vītāmas. et non
pot⁹ ut obediāt̄ uoc̄ dū. Serīa
causa ē. quia fuit q̄ hō ip̄etrat̄ adeo
q̄q̄ voluerit. Vma ioh̄ 3. Km̄ si cor
ūm̄ n̄. reprehēderit nos de aliquo
fiduciā habem⁹ ad deū. ut quidq̄ pe
tierim⁹ ab eo accipiem⁹. q̄m̄ mādā
eius custodim⁹. Ideo q̄m̄ dñs n̄ ult
hoēm̄ exaudire i orōe. q̄m̄ homo n̄
ult eū audie i mādator̄ obseruāt̄
one. Proib̄or xvii. Et̄ declinat̄
aure sua ne audiāt̄ legē. orō eius
erit exerabil̄. Ergo n̄ to. q̄t̄ debēt̄
tūsgressores mādator̄ si deus eos
n̄ exaudi. t. cū aliqd̄ postulant ab
eo. Un̄ augustin⁹. Vma fronte pos
tulas quod p̄misit deus. si n̄ facis
qd̄ iūsset de⁹. primū audī amonici
ones. et sic erige p̄missiones.

Septimū ē q̄ custodiuūt ob
sūatores suos. ne aliqd̄ malū iū
gat̄. Et mīo. Cui custodit̄ p̄ceptū
n̄ exper̄ q̄q̄ mali. hoc intelligit̄
sic ne i vita p̄nt̄ nec in morte n̄
post mortē. Hoc probat̄ quia leḡ
accidat viris sanctis i vītā p̄nt̄ q̄
cēt̄ alijs malū. eis q̄m̄ ē boni cū sit̄
māteria tōne etīe. Bernard⁹. Iocā
dū ē dei iūdicū. q̄m̄ ille sigb⁹ mal
leator hūlū nesciēs fabriente eis
cōnas p̄petuas. P̄b. Vīp̄ dorsū mei
fabriauēt̄ p̄ctores. Lugdūnū. Ed
times hoēm̄. hō i sumi dei positus
tu de illis sumi. nōl̄ tādere. quid
qd̄ ibi patet̄ ad salutē tuā ent̄
non ad p̄ditionē. nec i morte quia
a mala morte custodiuūt̄ eos. Lugdūnū.
Mala morte n̄ p̄t̄ mori. q̄ bona m̄
dixerit p̄nt̄. ergo si vīs bñ mori. sc̄
ua mādā. Nec post mortē. q̄ custodi
ūt̄ a morte etīe suos obseruatores.
Ihs vīo. I. sermonē meū sermo
uerit̄ q̄. morte n̄ gustabit̄ iētēm̄.
Sapientie vīo. Justor aīe i manu dei
sūt̄. et n̄ tanget̄ illos tormentū me
tis. sp̄cēt̄. Un̄ etīa dāmāstic⁹ libro
et̄. Mors sc̄or̄ sop̄n⁹ magis est q̄
mors. laborauēt̄ enī i p̄nt̄ sc̄o un̄
vītā i sc̄m̄. Un̄ p̄b. P̄t̄osā i sp̄n̄
dū mors sc̄or̄. Oetnū causa est.
q̄ nos debet̄ mouere ad obseruāt̄
mādator̄. quia mādā dei sūt̄ leua
suauia sc̄m̄. Leua patet̄. Ioh̄ 3. Ier
est caritas dei. ut mādā faciam⁹ et
mādata cuius ḡua n̄ sunt. Un̄ augst⁹.
Mādata dei alleiuāt̄ suos op̄atores
et faciūt̄ eos agiles sicut p̄ne aue
penat̄. hō at̄ sit̄ p̄pt̄ caritate dei qua
habet̄ ad deū. Un̄. Amā nichil ē dif
fīcile. Itē sūt̄ summa p̄b. Et̄ dulciora su
p̄ mel et suauia. Mathei 11. Iuḡi enī
meū suauie est et onus meū leua. I
sunt̄ sancta quia nichil iūiqui vītā
nichil repudiari dignū. Do vīo. Ier
quidē sc̄a et mandatū sc̄m̄ et bonum
Et̄ Ihs patet̄ q̄ nulli melius ē i hac
vītā q̄ homū. qui deo seruat̄ et vītā
sa vītā ducit̄. Un̄ aristotela q̄ erit̄
Vtūosiens būssura est vītā. Un̄ etīa

Unde filiae tue et bō voluntas tūmanz yropa tua

gregorius in moralib⁹ Absit qđ delictio
taura sit i virtus quātā i virtutibus
Dñ misericordia sup̄ matrem Sicut mali
etā an gehēna eos q̄hēa p̄cipiat cu
nare p̄suicit. ita etā virtus an regnū
eos qđ ea hic opant. p̄marat voluptu
ni sp̄c optā et delictione p̄petua in
uere faciens **Dona causa ē qđ obser
uaturibus suis multiplices bñ dōnes**
offerunt. qđ deus eis p̄misit **Dñ hēr
deuteronimi ruy** Si audieris vocem
dñi dei tui ut facias qđ ope atq; custodi
as saliq mīre oīā mādatā eius. sicut
te dñs deus tuus extellecōrē cunctis
genib⁹ qđ usq; intra. veniet p̄ sup
te uiuise bñdōnes iste. et app̄heder
te. et cūdabūt te vndiq;. scilicet n̄ p̄
r̄p̄ ei⁹ audieris. bñdōis cu i ciuitate
i etā p̄nā. bñdōis i agro idē ex cōla
boris. benedēs fr̄tis ventris tui cog
nitiones. et fr̄tis tr̄e tue. i exercitium
corpis. et fr̄ctus uimētor⁹ tuor⁹ idē
qūq; sensuū. benedēt̄ horrea tua idē
vñtu custodia. benedēt̄ eris i gredieſ
i cūtū p̄ntē p̄ fidem. et egredieſ
de p̄nti uita dabit de⁹ iuimēt̄ tuos
idē demones qđ surgūt adūfū te cor
ruentes i sp̄tu tuo habundare refi
net dñs omib⁹ bonis **Si m̄ audieris**
māda dñi dei tui et custodieris ea
et fetoris ac nō dedicaueris ab eis nec
ad dēterri nec ad fūstrā nec seruato
fueris deos alienos **Decima causa**
ē qđ obseruantes suos a multiplicib⁹
maledicib⁹ p̄seruat. qui deus tūgred
dientib⁹ minat **Un deuteronimi ruy**
Eā si nolueris audire voce dñi dei
tui ut custodias et facias oīā mādatā
ei⁹ qđ ego p̄cipio et veniet sup̄ te om̄is
maledicib⁹ iste et app̄hendēt te **Ma
ledic̄t̄ eris in ciuitate idē i em̄ p̄nti**
maledic̄t̄ i agro. i i exercitio laboris.
maledic̄t̄ fr̄tis ventris tui idē cogi
tiones. et fr̄tis tr̄e tue. i exercitium corporis
maledic̄t̄ erit ingrediens in hac vi
ta. et egredieſ sup̄le de hac uita.
mutet dñs sup̄ famē et esuriē. p̄t̄
adiuaciones tuas pessimas. i q̄bus re
liquias deū. p̄tinet te dñs egestate
febi ardore. et frigore. et det te dñs
corrumentē an hostes. sitq; tñdāi nūi

ui esam̄ cunctis uolatilib⁹ celi et bes
tis terre. i demonib⁹. et nō sit qui
abigat. et veniet sup̄ te om̄is male
dōnes iste et p̄cept̄es applicidēt te.
donec quia nō audist̄ voce dei tui vñ
seruasti māda eis **Hoc idē probat p̄s**
tū dit̄t̄ ajaledēt̄ qđ declinat a mādatā
tūs **De ac obliuiscam̄ dei p̄cep̄ iō**
scripta sunt i t̄p̄lia p̄te corporis indel
et in māib⁹ p̄t̄ detē articulos pedū
et i ipsis sensibus p̄t̄ qūi sensib⁹ ex
tenores et qūq; sensus interiores.
Ideo ac scripta sunt in dictis tribus
ptib⁹ ad designatiū qđ p̄cep̄ diuina
dñt̄ regulare i nobis opationū ma
nus. ne in opibus nūis ac diuina p̄
cepta faciam⁹. dirige gressus affecta
nis ne p̄cep̄ dina tūsgrediam⁹. et mo
derare sensus et motus iuisionis.
ut i ouī iuisione nū et i sc̄natis
p̄tendam⁹ **No qđ detē p̄cep̄ fuerit**
data moysi i duob⁹ tabulis scripta
digito dei. et in prima tabula fuerit
p̄t̄ tā p̄cepta scripta. p̄ hō ordinatur
homo ad deum **Et om̄a ista pre**
cep̄ et eoz i pleno salutis orgealit̄
emanat a radice caritatis tāq; a suo
fontoli p̄cipio et ip̄t̄ ultiae ordinatur
tāq; i finem et cūmū completūt̄ **In**
sc̄dā alia septē p̄cepta p̄ hoc homo
ordinatur ad proximū **Dñ apl̄us**
rōnis ruy plenitudo legis ē dilectio
quid sic patet **Nā p̄cep̄ p̄me tabule**
emanat a dilcōne dei. et ostendūt̄no
bis qđ nos habe debem⁹ ad deum
p̄mo corde. quia credē i vñu deū de
bem⁹. et hō tangit i p̄mo p̄cepto.
No adorab̄ deos alienos **Scdō qđ ore**
et hōc i 2⁹ p̄cepto **No assumes nomē**
dei **Certio qđ i ope et hoc i t̄cio**
p̄cepto **Iabbā sacrifici** **Sed alia vi**
emanat ad dilcōne proximū et pilla
septē p̄cep̄ sc̄dē tabule homo ordinatur
ad proximū i hoc duob⁹ modis **Pri**
mo qđē i bñficiā. ut bona qđ homo
p̄t̄ proximū faciat vel ipendat. et sic
p̄ceptū qđū **Honora p̄m̄ et m̄rem̄**
In quo p̄cepto sc̄dā augustinū impli
cit̄ om̄is actus benivolēae p̄cio
i pendendus **Scdō i inotēa ut nichil**

missus sibi inserat uenit aliquo sibi no
teat proximo p̄t at t̄pler ifern nocti
mēti puta cordis. oris. et opis. Ope
at nocet quis prorō. p̄mo t̄pria p
sona et hoc phibet iui p̄ceptū Nō o
edes Ido ifedē persona iuicta. et hoc
prohibet seruī Ido mechabens Tertio
i exteriori sua. et hoc prohibet septi
mū p̄ceptū Nō fuitū facias Ioni
mēti aut̄ oris prohibet octauū p
ceptū Nō dices fini testimoniuū ubi
scđm angustiū Implicate prohibet
ome noctumēti oris Tertiuū noctu
mēti est cordis. qn̄ quis cogitat
mala d̄c̄ proximu. et hoc prohibet
i nono Ido Iupic̄tes rem proximu
tui. et indec̄ Nō Iupic̄tes uro
proximu tui it

i p̄ceptū

Primi p̄ceptū

Dunū p̄ceptū ē non
adorabis deos alienos
Cruod quidē p̄ceptum
xp̄t exposuit mathei
q̄to Deu tuū adorab
et illi soli seruies. in d̄eoz pluralitate
excludit. et unū solus uerū deus to
lendus onditur. Ed m̄ expressio pa
tet deuotonomio ubi dicitur Audi
q̄t d̄ns deus tuus vi 9 ē. Saci
dū at q̄ p̄mū p̄ceptū tangit fidem
quia fides ē fundamēti om̄is boni.
Dñ apostola fundamēti neō aliud
p̄t pone. nisi illud quod p̄gū ē id
ē fides xp̄t Dñ angustiū fides ē
bonoꝝ ov̄n fundamēti. fides est
huāne salutis uici. sine hac nemo
filior̄ p̄t nūm p̄nige. Cui
quod sciendū q̄t hoc p̄ceptū a multi
plib̄ hoib̄ iugredit. Primi qui
iugredit hoc p̄ceptū sūt iudeoz
nō baptizati. q̄ sue cotidie i statu d̄ap
natoꝝ Dñ ioh̄ 3º Nisi quis renato
fuerit ex aqua et spiritu sc̄d nō ē. Dñ ma
thie rvi. Cui crediderit et baptizam sicut
saluus erit. q̄ vero nō credideit d̄ep
nabit. Saciendū q̄t hoc firmis credē
dū est. q̄ ex fidē catholica nullus sal
uatur. Hui⁹ figura habem⁹ i archā
noe. i q̄ solūmō xp̄e diluuij octo hoes

ad

X mult⁹

in vita remanserit. alius om̄ib⁹ extra
archā submersis. hoc enā pater per
bernardū q̄ dicit Nemo libet a d̄ap
natione. q̄ facta ē p̄ adū nisi p̄ fidem
dñi nr̄ ihu x. Dñ aplus ad hebreos n
impossible ē sine fide placere deo.
Dñ binā dñ de p̄ib⁹ ueteris testame
ti dicit Nultū an̄ saluatoris adueni
deū oīpotēti timetes. et diligentes
sue salutis ḡtissimū possessore. cedē
tes i promissione. fidele sperantes ce
tissimū redēptore. in hac fide et ex sp̄i
cione saluata sūt Ergo scđm angustiū
Deus unus adorandus ē fide integrā
nō ficta. un̄ dicit Nō adorabis deos ali
enos. Cuerit de pueris iudeoz
et cristianor̄ q̄ decedunt baptissimo. uia
sūt eales. Respondeo q̄ sic Et in a
hui⁹ ē. quia solūmō hnt culpa origi
nale et nullā actuale q̄ iudeoz et cris
tianor̄. q̄ sine baptismo decedunt Et
om̄is t̄les pueri tr̄ fideliū ḡ i fideliū
q̄ sic sine baptismo decedunt. ad tibū
pr̄m seu pueror̄ d̄indūt. et habebunt
ibi penā d̄apni. p̄uationē visionis
dine et nō pena secessus. d̄ē penam
sensibile. Cuerit utrū pueri iude
oz et fideliū iuitis p̄ntib⁹ sunt bapt
zandi. Respondeo scđm thomā r̄a re
questione r̄o Non uite nisi qn̄ ad an
nos discretionis pueuit. p̄nt fide am
p̄e p̄ntib⁹ etiā iuitis concordare wil
helmo. Saciendū tñ q̄ si q̄s i articulo
mortis puerū iudeoz baptizares sta
ti ad celū volaret. Sedī sūt hen
ri qui flām op̄ionē de fide et de uis
articulū iuenuit vel sequitur. uel enā
de sacramēti vel de sac̄ scripturā
t̄les hereticū excoicati sūnt ut haber
ext̄ de hereticis. Signa aut̄ hereticū
sunt. quia loquunt̄ s̄t p̄mē de pla
tor ecce. quā eis xp̄e iūlū dicente
is i aplis suis ut haber̄ mathei r̄m
Cuerit signac̄tis sup̄ terra erunt
lignū et in celis. et qn̄ soluēt̄ s̄t
Sed t̄les hereticū excomunicatis et finis
plator p̄cipiēt̄. et d̄ēp̄mat̄ t̄elo
quāt̄ s̄t sacramēti m̄rimoniū t̄e
baptissimū et peccatiā et afflitionē
de q̄bus modicū curat̄. Se p̄cipiēt̄

ordinationē etē dei i reūmjs et fesū
auctorib⁹. sic de alijs. tales nō sunt fo
uerdi. quia ipi cum fautorib⁹ suis sūt
omis et comūnti ut patet ex de he
tias. **E**t omīnūm. **T**erti q̄ dubi
mut de fide. tales solent dicē su sic est
ut scripture dicit et fides catholica
tener. māgnum quid ē. nō enī re
dāit scripture simplicat et fidei sed
nī firmat nō credunt. et tales si sit de
cedunt dāpnabunt. q̄a fides cristiana
deq̄ eē foras i hōie. ut si etiā angel⁹
de celo descendet et alia fide p̄dicaret
sibi credendū nō eēt ut patet p̄ aptn
gnatis p̄mo. **S**ed h̄ nō ē intelligendū
de hys q̄ temptantū amaritudine cor
dis de fide. tales resistē dñt quia se
cūdū gregorii i p̄astorali. **H**uāmū
ē i corde temptationē p̄peti. demōianū
vero ē i temptatione terminū sup̄pā.
Suendū q̄ sacramēti confirmationis
datur i fronte. ut q̄libz cristiani libe
nudeat nomē r̄. **I**fiteri. ea si p̄petrā
mōndeberet marie illa q̄ sunt de ne
cessitate fidei. **V**n rōnis io. Corde te
ditur ad iustitiam. ore at fit confessio ad
salutē. **E**go q̄ fidē solū seruare nolūt
i corde ligore nō audient ifitei. qui
sine dubio p̄ hanc occultationē fidei
dāpnat. **T**erti sunt qui arnat
los fidei addiscē negligunt cū p̄nit et
debeat eos stare. **N**ilibet enī cristia
nū cū ad annos discentibus puenent
tenet sācē et addiscē symbolū aploz
nisi eēt possibilitas ingenua sic q̄ n̄
lo mō addiscē posset. **E**rgo qui arti
culos fidei fruole et ex st̄epni ad
discē nollet nī addiscē posset p̄cūret
mōrūt. et tali nō est mōstrādo sacra
mentū eukaristie donet addiscēt. **V**n
ad remouendū impedimentū p̄dām sta
tuereū iura. q̄ patiu tenent. dōtere
suos filios sp̄iales s̄ybolū et orōem
dn̄icā. si p̄ntes i hoc negligentēs sur
ut patet p̄ decretu luḡm quod nō
de asecōe d̄. **T**erti sunt q̄ fide
p̄sup̄nōse strutari volūt. et nichil tre
mō de nō possit eis māgē ligā dēm̄an̄i.
q̄ plenū i errore labūt. et tale mō
lit p̄cūt et meāmū fidei p̄dūt. quia

Sedm̄ gregorii fides nō hab̄t menū
ubi hūana mācio p̄bet experimentū.
Dū haē p̄sup̄nōse p̄strutacionē ph̄i
bet sapiens. **E**t 70. Alorāte ne q̄stie
ris. et fortiora te ne strutati fueris.
q̄a q̄ strutator est māestatis op̄pūer
a gloria. et is dicit bñard⁹. fide p̄ stru
tati p̄sup̄nōse temerans. credē piens
ē. nos̄ vero vita eterna ē. Impossi
ble ē enī fide p̄ rationē per strutari.
Vn gregorii i omelia qdā fides est
earū terū q̄ appare nō p̄nit. fide non q̄ etiā opp̄ent
h̄t sed agnitionē. **T**erti sunt qui
lsp̄tationes faciūt et dñtationib⁹ itēdūt
Dr̄it aēt q̄ actus diuinationis sit
mōrūl vel veniale p̄cū. **L**ic̄ nō sādū
henrici de firmā. q̄ actū dñtationis
et formlegū p̄t q̄b̄ t̄plūt exterrere.
Primo credēs p̄ illū actū realit̄ assēt
quod intēdit. puta aliquāt̄ amorem
vel furti reuelatione vel futuri euēto
p̄tationē. sicut q̄b̄ cū q̄ ōthe debeat.
sic p̄cūt mōrūl et ē ḡissimū p̄cū.
Seddū licet nō credat p̄ actū illū rābi
asseq̄ quod intēdit tū iult curiose exp̄i
utru aliiquid efficiacē sit i tli actū an
nō et hoc iterū ē mōrūl licet nō ita
gūe sit p̄mū. **E**t rāco ē quia hys est
dubius et fluctuas i fide p̄q̄ d̄t̄ ven
tate et furnūtē fidei. **A**ffonit exp̄i in
lia q̄ sit vel scire dēt p̄ fidei catholica
ēē reprobat̄. **T**ercio si ex sola lenitā
te vel simplicitate hō exītent nichil tre
dit in hoc esse virtutis et efficiacē.
net etia exp̄i intendit an i hoc ali
qua efficiacē sit erīstat. sed solū ex le
vitate et simplicitate hoc fr̄at̄. hoc so
li vōt̄ veniale p̄cū maxie ad laicos
quatu et ydeocas. sed q̄b̄ ad clericos
q̄ tenēt̄ stare hoc iure ēē prohibuit
sem̄ ē p̄cū mōrūl. cū p̄ hoc uim
dēminet eos p̄ q̄mū de coione pri
uandos. qd̄ solū idic̄t pro mortali
p̄cū. **D**eceptum sit q̄ t̄pc̄ et dies exp̄p
tacōs obseruat̄. **S**uendū tū q̄ si tēmū
tempus obseruet̄ in his actibus q̄
dependit a causa nāli p̄tū ab iflu
entia celesti. sicut p̄tōnus sup̄no et
i meditālib⁹. a gr̄i seminatio. arbor
plātano et sic de alijs. hoc nō ē ydolat̄.

sed sacramentis et prudētē et hoc nul-
lū est p̄tū. **I** si vero obseruer̄ hōc in
alijs actib⁹ q̄ solū dependūt ab hōs
libero arbitrio puta mētacō. v̄rōzis
ēduatio. herbarū collē. et sic de silib⁹
quia i t̄libus obseruaē tēp⁹ et dies e
gyptiacos ē p̄mī mōzle. **O**n dicitur
i deuteris 25 q̄ j̄. Nō lucet tristano ele-
meta cole. nec lune ne stellarū v̄rsū
obseruare. **I**n iugib⁹ sōciandis p̄ in
lib⁹ tolligedis ut i cantatores liceat
itende. Ergo reprehēsibilē permitt̄ quā
i nocte natūtis x̄ et ioh̄s baptiste
suos itant̄ s̄ faciat. **S**cindū m̄
cūp̄ nōc̄ ē aliq̄ tristariū ure vel aliqd̄
opus ichoare. p̄zio signo crucis det-
se mūnū. et dñicā orōz vel symbo-
lū dicē. et sic de dei adiutorio fidei
q̄ sibi prosp̄abit̄ i hys q̄pū ad salu-
tē suā ptinet. **O**n augustin⁹ dicit.
Om̄is dies bona. quia sicut p̄ma
die sic et scđam et r̄ca et q̄r̄ta fecit
deus. ergo nullus obseruer̄ q̄ de do-
mo die erat vel aliqd̄ opus ichoare.
In cōtrū fuit illi q̄ obseruat̄ diem
in oceāu et alios pluies dies egip-
tiacos ze. **O**n augustin⁹. Nō obserue-
tis dies egyptiacos. **S**icut sunt
q̄ sop̄nia adūt̄ et fructus. x̄ ad dñe
leuiticus. Nō augustinabim⁹ ut obser-
uetis sop̄nia. **S**cindū q̄ sop̄niōz
multiplex ē causa. Prima disposicio
corpis ē. sicut hōes frigidī sop̄niāt̄
frequēt̄ q̄ fuerit inglatre vel in iudea
saturniā formāt̄. Formia tli disposi-
tione. **O**n augustinus de spū et aīa
iuxta iurutatū diuisitatis diuersa
accidit sop̄nia. et scđm mor⁹ et hu-
mor⁹ varietates variant̄ et sop̄nia
Sā alia uidet̄ sanguinei alia colera
et de alijs. hoc possim⁹ sic cognoscē-
nā timoris apparet q̄rip̄ q̄ sint in
angustib⁹. statuti scilicet in p̄secu-
tione gladij vel i deuorationē ferarū
et canū vel q̄ cadat ab alto i ymū-
zib⁹. **V**edo iungit̄ sop̄nia gregorii
ū de libro moraliū capitulo amo. Explie-
nundine ventris vel ianuæ et h̄ec
duo om̄s exprimit̄ cognoscim⁹. quia
esuriens apparet i sop̄niis q̄ imedit̄

et sicuti q̄ bibat et d̄e aliis ¶
Tertio d̄ingit sopnia ex diuisio-
nitionib⁹ p̄cedēb⁹ et occupato
bus Dñ saluus multas curas se
quunt sopnia. hoc patet manifeste
i nobis. quia quidq̄ attē cogi-
tam⁹ vigilado. hoc d̄igit sit i sopni.
Quarto d̄ingit sopnia a de-
moib⁹ ut q̄ a demonib⁹ immit
aliq̄ ymaginare visiones i domine
do et sic plures decipiunt Dñ et
¶ Multos errae fecerit sopnia et
illusiones vane Dñ catho sopnia
ne tures nā fallunt sopnia plures
Exm de illo diuite q̄ sopniauit q̄
diu debet uiue. et sic multas diui-
tias congregauit et posmodid ibron
defunctus e dices O vanitas sopni
ox q̄lit deceperisti me ¶ Quinto dñ
gut sopnia et visiones cū de⁹ pse
vel p misteriū angelorū immit alii
ymaginariab⁹ visiones ad aliqua
futura designata. ut patet de ioseph
sponso marie cui mouit angelus
i sopnis dices Colle puerū et m̄rē
ei⁹ et fuge i egyptū Sed hoc nro
d̄ingit nisi valde bonus et p̄fens.
Sed illa sopnia a demonib⁹ d̄ingit
plures ut cōt. Dñ gregorius mo-
lū Nimirū cū sopnia tot reū qui
tnab⁹ alecet tanto eis credi diffi-
lia. sed quanto et ex h̄ fratre ipsuſi
veniat facili⁹ nō eluet ¶ Non
sunt q̄ ad phitonissas accedit. et q̄d
occulta ab eis requirunt ut surta sic
de aliis. qd̄ districte prohibiti⁹ e ut
patet ¶ q̄ i nō obseruetis ubi dor-
Qui talib⁹ credit n̄ ad litigandum
eas earū dominus itroent aut eas
ad prias dom⁹ dicunt. sciat se fidē
catholica et baptismū purificasse et
sicut pagani et apostoli et dī ūni-
q̄. et ira dei i ppetuum fuit meruisse
Sciendū q̄ oīs q̄ ad tles phitonis-
sas accedit toniens mōlī p̄mittit
quia nō licet filii ad yabolo q̄tere
quia ūnū n̄ mōlīs ē. et semper ha-
bet mala voluntate ut nos quō nos
i ppediat i salutē nost̄. Insip nec eis
credendū est. q̄ dyabolo qui p̄ eis.

loquitur scđm̄ dñi r̄ in eūḡlio
 ut haber̄ ioh̄is mȳ ā endax est.
 et p̄ eī s̄z medaci. et nutritur p̄ h̄
 q̄n̄p̄ inoentes iſanare q̄r̄ sibi ſunt
 magis ātr̄u **Vñ exemplū** Quida
 comes ī una ciuitate domini ſui
 habiunt tale p̄ftronissā. q̄ occulta et
 fecre maſteſtabat. ad q̄r̄ acceſſit teſ
 tons ea et queſuit ab ea de duob̄
 equis diens ſibi eos eē ſuntos. et
 ip̄a dicitur ea quō et ubi veniſſent.
 et ille ōq̄ grande mēntuſ es et illos
 de q̄bus dñis inoenteſ ūlpoſ. q̄a
 equos adhuc i ſtabulo meo. et ſic fe
 rit ea tride i vnu ſacru et ſubmier
 ge ne ulterius bonos et inoeteſ
 decep̄t eriſuparet **L**omi ſunt q̄
 p̄ fermi ſadens vel p̄ aquā buliere
 vel duellū reptant deū qd̄ ē ſuit
 phibitū. tū q̄r̄ ibi erſpectat aliquis
 miraculoſa effaſis adeo. tū quia or
 dinat̄ ad uideandū occulta q̄ dino
 uideio reſeruant. tū q̄r̄ huī uidi
 oū nō eſt auſoritate dina ſauſiū
 ſed prohbitū ut patet deuto vi et
 math̄ iii. Nō reptaſis dñm dñm tuū
 Ergo talib̄ deū ſit reptauiſ net
 ē dñdū auxiliū ad tlia ercienda.
 ſed omib̄ rethendi vib̄ ſunt atlib̄
 qua ſi ſic moriunt̄ etinalit̄ dñmp
 nabimur **L**imi ſunt q̄ p̄tm ſua
 iſtellaſob̄ et affiſcijs plenaſy
 aſſribut̄. et ſunt tles q̄ dicit ſan̄
 ee **C**on̄ quos dicit gregorij. Abſit
 iquit a ſidelibus q̄ ee aliq̄ ſatū
 diuant vīta em̄ hoīm. ſolus. **D**itor
 q̄ treauit am̄iſtrat. **I**nt̄ dicit i wl
 gari dat is mȳ beſcheert. **I**i hō nō
 fur aer̄ nō ſuſpedetur et ſic de alijs
 Et trisotum̄ ſup̄ matheū arguit
 et ip̄robat tales. qui dicit q̄ ſua
 vīna habeat a iſtellaſob̄ dices.
Ii aliquis adulc̄ aut hoīda fier̄
 p̄ ſtella. magna eē uiuuntas ſtel
 larū. maior at illi qui treauit
 ſtellas. **N**ā cū pſtaſis ſit deus exq̄
 ūq̄t̄ ſanta futura et at er ſtell.
 ſi noluit emedare nō ē bono ſi
 ſi voluit et nō potuit nō ē om̄p̄
 ſed ip̄otens. q̄ ambo ſit ut ſide

triftana ſi deus ſit ſuſme bono.
Vñ p̄s Conſitem̄ dño qm̄ bono
Vñ aristotiles ri methode Deus
 eſt optimū bonū et ſempitū.
Ite ē op̄c vñ p̄s Om̄ia q̄cūq; voluit
 dñs fecit i celo r̄t **Vñ dicam̄** iſybo
 lo **C**redo i deū p̄em̄ oþpotētē r̄t
 Er̄go gr̄aut̄ peccat̄ q̄ tenent ſatu
 dicendo q̄n̄ homo male moriſt̄
 ſue ſuſpendat̄ ſue aburat̄ vīne
 tles dicit q̄ ſic oportuit fieri. quia
 deus voluit et ſic ordinat̄. et ad hoc
 natuſ ē q̄r̄ talia fac̄ et talia q̄pat̄
 debiut **H**oc ē ut honore dei loqui
 q̄r̄ deus qui eſt ſuſme bono nō iwt̄
 nū ſuſi bonū **Vñ aph̄iſ i theſſ eo** **H**
 ē voluntas dei ſafano vīra **Ergo**
 aſſcribe debet maliae appie hoīs
 ip̄i et nō ordinationi dīne. licet
Sedm̄ auguſtini **Vñ** aualis ſenſu
 līm̄ p̄ iſtellaſones plus iclinat̄
 ad vnu mīnū i una iſtellaſone q̄
 i alia. **E**t etiā ſic iſtelliſt̄ de vītu
 tibus. utputi ſub vene natuſ ad
 luxuriā. natuſ ſub marie ad bellū.
 natuſ ſub vīgne ad caſtitatē ſiſc de
 alijs. in illa iclinatio manet ſi p̄t̄ ip̄i
 re tōis huīane **Vñ** genes̄ iii. **Dixit**
 dñs ad carn̄ iratū. volentem
 occidere ſr̄em ſuī. Subtus te erit
 appetitus tuuſ. et tu dñaberis illiſ.
Vñ auḡ Om̄e p̄tm̄ ē adeo vo
 luntarū quod ſi volūtū nō ē
 p̄tm̄ nō eſt **Vñ ſeneca** Dimitte et
 iuſionē. nemo peccat ſuui ergo
 iclinatio illa ſue iſtellaſones ille
 nō ponit nūt̄ate peccandi
 ſi ſunt qui augurii obſeruat̄ qd̄
 augurii attendit̄ i geſtu et leſtu
 et valatu auiū vībigra. **C**ū galliā
 cantat truis latrat̄. et corui ſupra
 domū ſe ponit et kuckut̄ clamat
 q̄ om̄ia ſup̄ſtioſa ſuī. **E**rm̄ legit̄
Or̄ queda mīr̄ egrotiuit ad mor
 tē. et dixit ei filia ſua mīr̄ mutte p̄
 ſacdoſe ut iſteſaris p̄tm̄ tua. cui
 mīr̄ ad quid ſi mō ſuī infirma eras
 vel poſt eras ero ſana. vīdens ea
 filia ſua ſeipſ deteioran adduxit
 plures viuandas ut ea ſit monerent

Vl ex festis t cibis proprieatate maiore p mense

ad ipsam

quibus illa quod dicitur vel timetis
ego non moriar an duos annos
quia audiui lucidus et die mani qui
dixit multi et tandem illa in illa p-
nica obmutuit et tunc misit filia
sua pro sacerdote qui venit et ar-
tulit quod debuit et ad eam venies
querit si uult aliud offere illa solu-
dicebat lucidus. **I**te sacerdos offert
ei corpus Christi. et quanto iterum si cre-
dit esse salvatorem. et illa lucidus. et se-
reutente pbro post paululum obiit.
Illi sunt qui nigromantia exer-
cerunt. q sit p mortuos suscitatos sed
illa nigromantia non est vulgaris. ap-
propterea hoes visitant ergo de ea pro pnti non
loquitur. **S**cindunt tunc q plures ho-
munes plures vanitates curam moi-
entes attendunt. **P**rimo enim dicitur
q qm agonisans sudore emittit q
sit baptizing q sicut ingressu bap-
tizatus est sic in egressu exsudat eude-
baptismi. quod est errorum. **I**tem
aliquis dicit q aia recedens a corpe
non habebit requie donec pulsus
suerit ei. **I**te aliquis dicit q inter q
pulsus sit tunc aia offitentur. **I**te ali-
qui dicit q qm aia egressa est a cor-
poze. tunc prima nocte pnoctabit
tunc beatam geritudo. sed nocte aia ar-
thangelo michaeli. tunc nocte sicut
diffinitum est de ea quod est errorum.
Vn de pccorib dicat **iob**. Dicunt i-
bono dies suos et in puctu inferni
dindunt. **V**ilium dicendum est de bonis
et pccatis et in oecetib q inmediate
euolat ad celum. **S**ed qui sunt me-
diocritati boni inmediate deducuntur
ad purgatorium. **I**te aliqui
dicunt q sabbato de sero aie de pur-
gatorio erexit. et sic regem habebat
usq ad secundam feriam. tunc ipse buti tunc
primo aliquis quis cepit laborare.
et ex hoc voluit isferre q secunda feria
numis mne surgere et laborare sit
pccatum. **S**ed q sabbato de nocte du-
laborant hoc pro nullo pccato repu-
tari. cuius oppositum est venire. **C**ontra
autem aie non erat de purgatorio
aut plenaria purgatione ordinatur

Mathiei 1*to* **N**on eribis in domine
id numeru quadratate. **I**te aliqui ercent
superfliositate cu acu quo in domine
mortuum resuunt est. **I**lli sunt qui
curta sortes et curta varia inspec-
tione psalmorum euangeliorum aliorum
q scripturarum futura pnoctapre
volunt. **I**te qui ponunt cumulum
salis et sedulas scriptas vel no-
scriptas. et in occulto reposias dum
considerat q qm accipitur vel ex
arillorū protectione i libris q nouas
libet sortiū. vel etiam considerando in
tacillis quis plura pucta prouinciat
vel etiam dum considerat qd apiente
libro occurrat et sic de aliis. **C**hili sunt q in puerperio vel in
mulieribus pregnantibus et pueris
existent superstitiones. ubiq. **S**unt
que mulieres difficultate hinc ipso
circumtagunt qm angulo vni ut eo
leuius pietat. **I**te dicitur q mulieres
in puerperio moriuntur.
non pnt vide clara fata dei sed
p velame et dicitur q mulie-
rib nocet q plicitane pietu. quod
est falsum nisi essent culpabiles q ab
osu pacient. pueri sic i utero mo-
rienti nocet quia nupti pdebet
faciem dei. **I**te qui mulieres fa-
ciunt steriles. qui tot hominorum
rei uidet ee qceptus conat si
impedit. **I**te qui occidunt pueros i
utero mritis scient. sicut ille mem-
tes q gerunt se pro virginibus sunt
et sic fetus i utero occidit. ve ill
et antiquis verulis h talibus dot
osilii ad occidendum tles pueros
i utero mritis. quod est maximum
pccatum qd exsupat hominum cuiusq
proteri baptizanti. et ratio est quod
puero isto occiditur aia cu corpe
sed i hoie baptizo occiditur solum
corpus. **V**n mathei 1*to* **R**olute tunc
eos q occidunt corpus id. et una
mnia pnoctior est q tenti milia re-
pora. **I**te ve ill maritis maledicas
qui uxores suas preguntas perturbat
verbis vel factis pruiciendo tride-
do. et sic efficiunt hoic affior filior

Et etiam mulieres non dicit se super-⁴⁹
 dumitate quod sunt impregnate et proce-
 viros suos ad vacuidam prouidre sed
 viros suos dicit honorare et eis spo-
 ce obediere. **Vn** dicat deus ad euā ge-
 nes **iii** sub peccate viri eris. quia
 mulier ex te punita est obediens
 viro suo in latib⁹ et tēpnes pre-
 ceptū eius in hijs in quibus sibi tet
 obedire permittit mortali et offendit
 deum fuit ergo dñs sic pacifici in-
 uere it deus morat cū eis vñ p̄
 In pace fr̄us ē locus ei⁹ dicit exis-
 tū sic ligat tūc dyabolo morat
 cū eis Item q̄ gladio euaginato
 bñdūt mulieres i puerperio. et
 ex sufflante crudelitatem attensa i suę
 ei⁹ qđ ē supsticatos. sed si r̄thus ibi
 adolenit sine attendat et lumen
 ierit. vel aqua bñdūt ibi aspergat
 vel signū crucis ibi habet talia li-
 center filia. **I**cendū q̄ om̄is hōes
 libent seruire mlib⁹ ipregnatis
 dicit et honorare. exēplo viginis
 marie q̄ ascendit i montana cū fes-
 tinatione et ierit domū zacharie.
 et seruunt elizabeth cognitare sine t̄
 bus mensib⁹. **C**ōmū sūt q̄ carmi-
 nat hōes et pueras senes et iuue-
 nes. et hoc sit explicit. Primo caput
 cingit et mesurat cū cingulo aprio
 et tūc ponit cingulum sub pedib⁹
 ei⁹. et ipē dicit melius te et talco
 q̄ te porto. **T**ē octos bñdūt ex cū
 manū p̄tā tangit. et sic tūc tali ma-
 nu oculos sibi cingit. **T**is aliqui la-
 uat oculos ex locione pedū. qđ ē
 ocul magis notuum. **T**ē aliquos po-
 nūt ad tē ad modū crucis et sic cū
 filo eos mesurat. et tūc tale filū
 obiurit. et sibi caneres dat ad po-
 tanū cū aqua q̄ tacendo ablata
 ē. **T**ē aliquos ducit p̄ aquā flui-
 dam. **T**ē tenuit se et ornū solis
Tē duxit eos ad arborē qñz. et fa-
 ciat eos quassare. **T**ē quida carmi-
 nat equos et cetera animalia cū ver-
 mes habet. **T**ē cū de mane peto-
 in expellit. vel cū alias p̄dita sūt
 ea bñdūt. ne lupi ea rapiat. **Vn**

exemplū legit. **T**ē quida deuota
 homo p̄gens ad silvā uidit dy-
 abolū i spē luana custodire por-
 cos et fuit i antiquo cū porti pel-
 lunt ad silvā ad medendū gla-
 des. et requiriuit deuotus hēmiti
 a dyabolo quid ibi facit. et ille re-
 pondit custodio illos portos ne a
 lupis et a ferib⁹ ledantur. q̄a car-
 miatrices carnuauerit eos. ut ergo
 illi carmib⁹ fides adhibeat et ut illi
 hōes i isto errore p̄seuerat. ideo ego
 illos cū diligēcia custodio. **T**ē qđam
 serpentes sicut cantatores serpe-
 tu. **T**ē qđam gladios ne ledere p̄it
Tē quida ulnera cū homo ulne-
 ratus ē. **T**ē quida sanguine cū ho-
 cruent. **T**ē qđam c̄t canes et lupos. **T**ē quida cō iūnitos
 cū ulnerib⁹ xp̄i se carminat. **T**ē
 aliq̄ dicit q̄ vīgo maria iohēz bap-
 tista carminauit cū sel caput doluit
 qđ c̄t fēl est. ex quo voluit ifer-
 re q̄ latū sit carmine. et sic co-
 nat se in p̄cis suis cū flitate ex-
 usare et sic de alijs vaitanib⁹.
 // **I**cendū q̄ om̄is isti q̄ carminat vel q̄ se faciat
 ul pueros suos portant ad carmīnat. carminati
 tes fūt pectat. marie q̄ de hoc
 an̄ amoniti sūt. nec tñ desistere
 voluit. // **N**ō q̄ talia nō hñt effica-
 cia sanandi. quia sanandi hoem sine
 medicina ē miaculū. et auenit deo et
 s̄is q̄ ex dīna opacōne hoc hoīni
 iperit qđ sine medicinalib⁹ sanari
 Tunc queritur quae talia qñz
 tñ indent. **L**uitare. **R**espondeo
 q̄ p̄t̄ tria. **P**rimo apt̄ p̄t̄ hoīm
 deus hoc qñq̄ p̄mittit. q̄ dyabolo
 q̄ qñq̄ p̄uat hoem vsu aliquorū
 mebrov et sensuū sit visu vel au-
 ditu vel gressu et de alijs. **E**t qñq̄
 homo hñt cursū ad dyabolū. id ē
 ad illas carmiatrices. tūc cessat a
 lesionē mebeū vel sensu. et sic cre-
 dit homo q̄ uiuat. cū nulla effici-
 natur alit hñt talia carmīna. **H**ic
 sile legitur in legenda sancti bartho-
 lomei de dyabolo et ydolo astroloth
 qui ex p̄missione diuina qñq̄ fecit
 aliquos ad tempis surdos. aliqui

aliquos fecerat et sic de aliis. et quoniam
hōes iudicabat eū et eū colebat p̄
deo. ut sanitatem eis daret. tunc ces-
savit torquere eos. et sic credebat ei
- eos sanasset. Sed p̄mittit deus
hoc ut probet fides in hominibus. ut
quoniam vident vel audiunt hoc fieri.
probentur in quali fide sint apud
deum. Augustinus dicit. Quia quis p̄ fidē
lis nō debet eis crede. etia si aliquā
veniat que p̄ditur. à sanare inde-
tur aliquos lagūdos vel ledē sanos.
q̄ hoc ex p̄missione diuina fit. q̄ ipi-
qui hō audiunt vel vident probet
ut apparat in illi fide et deuotio ne
apud deum sint. Ergo aī aplo firmo
et integro corde dicam⁹. Quis nos
sepabit. a caritate xp̄i. an tribu-
lacio. an angustia. an p̄secutio. an
fames. an nuditas. an gladius. an
mores. Boni cristiani nec torniēnt se p̄
a ro. repidi vero et negligentes i-
terdū otiosis fabul⁹ sepant. et si
vel leue dampnū p̄tulerint. tamen
scandalizantur. et at deū mormu-
rat et ad detestanda auguria re-
deut. sed fidelis homo respues ista
pnna beatifuntur. Hoc illud ps⁹.
Beatus vir cuius nōmē dñi ē spes
ei⁹. et nō resperit ad vanitates et
fianias flas. Et opositū dicit vanis
obseruacionib⁹ in alio ps⁹ q̄ finit in
odio dei. M̄ ps⁹. Odisti om̄s obser-
uantes vanities supuacue. et vultus
¶ Tertio apt⁹ p̄ua fiducia quā ho-
bit ad deū et firmā fide quam
hō ad illa m̄raria et carmātrices.
q̄ si nō adhiberent fide et fiducia
ad talia tūc nūctil uiuaret. et ergo
q̄ in cibis offidūt et a deo recedūt
tū fiducia sua. sūt ḡmaledi. Unde
ihēmūc in. Maledictus homo qui vi-
dit in hōie et ponit carnē brachii
suum glosa. id ē fragili. ¶ illa ver-
ba nullā efficiāt hōc. hoc pro-
bat primo quia nō hōt a natuā
alias semp uiuaret. quis oposuit
sepe attingit. quis quid qd ē a na-
oliciū rei q̄ ē steri semp ē est. sicut
caliditas ignis duratae lapidi et

lit de aliis. Sed quia nō hōt
a dignitate quia tūc p̄ nos. id ē
odo dñm dignior ē quod a xp̄o
datū est et istūtū q̄ illa ubiq̄ uana
q̄ antiqua uiuenit vetula. cui dyna-
bolus hoc inspirauit. ergo si a dig-
nitate inesset hōs ubiq̄ effimia.
tunc potius ē et p̄ nō quod est
dignus. Tertio no hōt er istūtū
one quia a deo nō sunt illa verba
istūtū ad illū effimā. Ise p̄dū. sicut
verba iectionis hōt vīm missiōnū
pane ī corpus xp̄i. ¶ Et sine fide nō
lū effimā hōt talū ubiq̄ et q̄ solū ex
insurmutate fidei uiuaret uiuaro
hoc patet p̄ exemplū quia sunt
qdā ciuiissa q̄ doluit oculos. et iuit
ad scholas et requisiuit si aliquis
scholarū scaret scribē pro oculis.
q̄ si ea uiuaret tali scholai noua
nūca emē velle. tūc unus expo-
sunt se scire talia scribē. et scriptis
et cedula et iuoluit ea ī pānūdo
quodā. et dedit ei ut p̄petet eam
tūc se et nullo mō ap̄ret. sed
firmā fide adhiberet. tūc indubiat
ea uiuaret. qd et sent et sic sanam
ē in oculis. Tunc alia ciuiissa fili do-
luit oculos requisiuit quo eet sanam
et illa idicauit ei quo p̄ lram eet
sanata. tūc illa istūtū petuit ut
sibi etiā credet lram. quā illa vir
et cu māḡ difficultate recessit sic m̄
q̄ nullo mō ap̄ret sed sibi ea tūlī mō
restiuit situt ei credet q̄ sibi sanam
ē et ei lram restiuit situt ei p̄misit.
Tunc tria mulier que sibi doluit
oculos. cui etiā sub fili ditione ob-
ligatione recessit et sic etiā sanam
sunt. et illa lram ei restiuit. sed scho-
laris q̄ ei lram scriptis accep noua
tunica ab ea ciuitate recessit. tunc
mīr p̄ma tuu littera erat. oīno vo-
lens vide materia lre ap̄ret ea et
nūctil ibi repeit i scriptis nisi illa
struphā. dyabolus tibi eruat orlos
et luctū tibi peccat i foramina. q̄
sanam ap̄pūcta sunt et iuit ad plebanū
et om̄ia narrauit et ei lram ostendit
dicens quod om̄is tres mulieres.

ap̄ fidem quā habuissent ad lit
 terā essent sanare Tunc pleba
 nus vir prudens huic infidias do
 aboli pupille p̄dixit et sic sibi
 amplius de talibus caueret et sic
 de aliis // Sed dicit quis tū talia
 verba sunt bona, quare tū est
 p̄m̄ responderē primo q̄ illa sūt
 ita v̄ba m̄cta n̄ bonus verbis.
 quia raro vel nūq̄ est aliqd̄ car
 mē q̄ ibi aliquid fluitat. It̄do
 in t̄sū q̄ illa v̄ba sunt bō et vera.
 tunc gestus ī h̄uā moī falsificat.
 q̄ terra tangit. ut solis ortū se v̄tē
 p̄ aquā fluidā cultare. ac borem
 quassare et sic de aliis gestib⁹ qui
 bus credunt. q̄ si t̄les gestus om̄it
 tent tū talia v̄ba nichil iuuaret.
 et sic exibetur creaturis reuētia
 treorū et sic seq̄pt̄ petat Ter
 no si illa p̄dm̄ nō eent sc̄liz q̄
 v̄ba nō eent falsa sed vera et ta
 les gestus et falsificantes talia
 memia nō fierent. adhuc esset
 p̄m̄ quia prohibitū ē ab eccl̄ia
 ut patet idemēns 25 q̄d̄ **¶** **H**ui
 qui lūnā adorat sicut hodie pluies
 uenient hōes. qui cū nouilūniū
 viderint illud flexis genibus ad
 orat. et deposito caputio aut pilio
 aut inclinato capite honorant al
 loquendo et suscipiendo f̄mo enā
 plures ip̄o die nouilūniū sive fit
 dies dñci. Inq̄ sedm̄ oēdinatione
 esse nō est ieuinadū. ap̄t̄ resurrec
 tionis r̄ leticiā sive enā q̄tūq̄ alia
 die. enā si dies esset resurrec
 tionis vel nativitas xp̄i. que oīā
 h̄it sp̄m̄ ydolatrie ab ydolatriis
 relute. de quibus dicit **I**hemie **¶**
 Q̄ fecerit placentas regine reli
 scilicet lune offendō eas ei. et no
 lentes hoc palliare dicit q̄ non
 honorat luna ieuinando sed oīā
 sros quorū festū et ieuinia iadūnt
 ī mēse lunationis lune. Ecce qual
 ē ista erasatio quia ieuinat q̄n̄
 nō ē ieuinadū sc̄liz die dñci. It̄
 si seques dies eēt dies ieuiniū sub
 p̄cepto esse et ambo dies nō posset

modo ieuinare tū potius ieu
 niū esse ad quod obligat̄ sub p̄
 cepto esse q̄ ieuiniū lue soluent
Con̄t̄ quos dicit theō̄ **I**ngrati ē
 sp̄niū sancto qd̄qđ obtuleris neglet
 to eo ad qđ teneris It̄e venerant̄
 sole. **E**remplū de una vetulaq̄
 credidit sole ēē deā votans enā
 stām̄ dn̄am̄ et alloquedo sole bn̄
 dixit. p̄ eū n̄ certis verbis n̄ ob
 seruācia qd̄a sup̄st̄iosa q̄ dñrit se
 plus q̄ xl̄ anis credidisse hoc. et
 multas firmat̄es curasse p̄ hoc.
 sed postea fuit xp̄ucta ī qd̄a semōē
 et cognoscens errore suu. et sic a
 plus illū deseruit errore et peni
 tur. It̄e reprehendit̄ hōes q̄ stulta
 v̄o p̄mittit et eis fidē adh̄ibent.
 ut illi qui tantos nō īmedit̄ ap̄t̄
 oīlos et credunt q̄ oīuli manere
 ī t̄li sanitate sicut tū fuerit q̄n̄ hoc votū
 promiserit. It̄e abstinet̄ a capitū
 bus ualū et volucū et pisau ne
 capitū iſirment̄. It̄e qui quā seū ī
 agaria nō īmedit̄ carnes et cre
 dit q̄ pestilecia nō posset eos ī
 uade. It̄e q̄ 3a feria nō irat̄ balne
 q̄ h̄intes fidē q̄ valeat ut febres
 It̄e mesunato lūus blasij iſecrati
 vel etiā stola iſecta vel qui īme
 dit̄ palma glunendo et sic de aliis.
 quia sedm̄ iuḡm̄ nycolau de iaux
 sare th̄ologie professore ī traditō
 sup̄st̄ionib⁹ dicit q̄ tales abutūnt̄
 talibus. q̄a nō sunt ad h̄it̄ finē oīe
 tā. nec etiā ex iſertione aliqua
 ī h̄it̄ v̄tūte sanat̄. sed solum
 ordinat̄ et depūtant̄ ad usū hom̄i
 ut reuētia et deuōto hom̄i magis
 extentur. v̄n̄ sicut nec etiā īfe
 cias vel uestes sacras. Sicut ad usū
 hom̄i ut et īposito. It̄e sup̄st̄io
 oblator̄ t̄ceri panis vel alterius
 rei oblā sup̄ crucifī ī magna
 ferta feria. Vilit̄ aliqui recipiunt̄
 donarios qui sunt oblati sup̄ cruci
 fixū eadē ferī feria. et inde faciunt̄ feci
 anūli quod̄ debet vale ut cadūti
 morbi. It̄e qui sabbato die non īueb̄
 p̄fundit̄. nec caput lavant̄. nec

balneū intrat. et etiā mulieb
illa die nō filant vel finū de
stabula nō exportant et sic de
alii. Cū tñ scdm hosties sabbatis
diebus debem⁹ plus laborare.
ne nos cristiani videamus iudicis
re. Ite q̄ in nativitate r̄ et pas
the vel pentheostes abstinent
a carnibus. Ite quia talia vota sūt
put freq̄t stulta et supsticosa er
go pone debent tales hōes co
fessoribus suis vel alijs sacerdotib⁹
discretis et brātis intēciones et fi
dē et causas quare r̄ha vocerūt
eoz iudicio r̄linq̄do. id ē utrum
debeant ea seruare vel i alia me
liora votū mutare. ¶ Iḡm̄ sunt
qui dicunt aliq̄ hōes i nocte appur
eis et ponut se sup eos et p̄mit
eos. sed s̄m ē sp̄ p̄p̄ius ē sanguis
i hōie hoc patet et eo quia dñḡt
hoi. qn̄ durearet et iudicis et qn̄
se vñt tunc nichil ē amplius. Et q̄o
quis clausis ianuis posset ad te i
grēdi. cū hoc solū spectat ad corp⁹
glorificatiū. vt patet i xp̄o q̄ post
r̄surrecionē sua venit ad discipu
los suos. ianuis clausis di
cens eis par uobis. Ite aliq̄ dicunt
q̄ sonū sensuit in finis aure q̄
sit signū oblationis. sed si sensa
uit i dext̄ aure nū credunt aliqui
q̄ bñ loq̄tur de eis. Ite qn̄ q̄ se
ciuit pustula sup lingua silt dicunt
q̄ aliq̄ mēnendo detraherit eis.
¶ Iḡm̄ sunt qui sortilegia sua cu
sacmentis excent. vt qn̄q̄ cu bap
tismo qn̄q̄ cu sacramēto eukaristie
Exemplū fuit quedā mlt que sa
cramētu eukaristie atrepit. et de ore
ad p̄niculū tñdē p̄misit uoles
dinationes suas cu eo excire.
voluit enī unū virū cu hoc di
nare q̄ sua urore relinqueret et se
diliget. et tu quantior ebdomedas
circa se portasset et i intēcione sua
nichil proficer. omota fecit ignē
i domo et clausit ianua. et accept
sacramētu de bursa. nū xp̄ loq̄bar
ad eā. filia qd̄ me vis facere

et illa volo te ad i ignē p̄tere
et xp̄c cur me filia vis aburere.
et illa. q̄ iā p̄ mēsē te porū.
et intēcione mea nichil perfici
et proiecat eukaristia de finu suo
ad ignē. tūc xp̄c saltauit erōuso
de ignē i finu mulieris dicens.
si u nō vis me habē tñ ego uo
lo te querē et tecū esse. q̄ statim
xp̄ta. trita flexit genua sua
et petuit ueniam. et locutus sacra
mēti in disca. et statim curvit
ad plebanū et retulit ei omnia.
et sic sacerdos uenies sacramētu
ad ecclā rep̄orūt et mulieri pe
nitēciū iuxit. q̄ amō usq̄ ad mo
te xp̄o fidelit seruuit. Ite aliq̄
simplices i simplicitate adorant
calicē i eleuaciō i missa tñq̄ ibi
sūt sepulchrū xp̄i et nō sacramētu
i calice. Et tñ scdm scm thomā
sup e. d. 10 pbi. dicit q̄ licet ex istuc
sacramēti sub sp̄e panis sit tñ ca
pus et sub bñi tñ sanguis. tñ
xp̄c nālē i conūtaciā sub utraq̄
sp̄e scilicet panis et bñi ē totū
xp̄c sc̄i scdm corpus. amā et dei
nate. et ergo sic adorandus ē ex
sub sp̄e vnu in calice sicut ado
rat sub sp̄e panis. quia sicut dicit
tū ē sub utq̄ sp̄e ē totus xp̄c
sicut natus est de uirgine ex p̄p̄ē.
dit in cruce et sicut fedet p̄der
terā p̄is et in ventris iudica
re viuos et mortuos. q̄ q̄ ato
sacerdos profert uba sup hostiam
tū panis missat i corpus xp̄i.
et ibi definiit esse panis ergo ibi
nō ē panis sed sp̄es panis. Et
dicendū filie ē de ubi q̄ dicit
sup i sectionē galicas. q̄ amō ibi
nō est vnu sed vero sanguis ē
tū corpe et aia et deitate. sicut
sub sp̄e panis. ¶ Domi sunt
qui sicut ciromāna. et sicut q̄ ma
ni hois ab int̄ respiciunt. et ibi
p̄ quadā crucē i manu eristente
cognoscere volūt vtrū cro mori
debeat. Ite i sp̄icunt uigiles hois
et sic cognoscere volunt utrum

sibi aliquid nouitatis attingat
Cipri sunt qui cu fili i ma
 trinouo aueruit et qui primito
 obdormit illi acius mori tan
 git. **I**te a sponsa pmutus tge
 ditur domu spousi tu palpat
 sua limunare cu manu dicens
 isti griff ubet das ubertayr dat
 my kreige gae al wege vir.
 et sic credit semp i o victoria
 obtine. **C**ipri sunt q de metas
 sicut e nudus nus cu mre taiba
 te ouis vel pullis. cuius stulta
 credulitas apud quosdam i tñ iua
 luit q sicut musam sue secundi
 tatis ac prosperitatis tpalis ha
 bundane qui cu tueriet custodiet
 Hunc at tñ tuebat virtutem
 reg reseruata q fecunditas et
 prosperitas i domo i q custodie
 bat tuq recedet De matre ena
 si iuenta multa malitia operatur
 et ad recosiliandum amore et pres
 tandum fecunditate eidem misericordia in
 ee credebat. et ita dei opa et do
 na alio q deo attribuebat et p
 sequens alium auctore fecunditatem
 et opulencie tpal q deu altissi
 mu opinabat. **I**te ad hunc et
 roe ptnet q vetule credit ee
 meliore iuentione modum fer
 ri q multi auri. et fortunissima
 credit ee iuentione acus. et me
 liore credit ee iuentione obuli
 q denary. **I**te ifortunata ee iu
 entone credit ouis vel bovis. for
 tunissima at lupi vel colubri vel
 donis vel bisonis. Item aliq
 ditur q anulus fabricatus de t
 bus clavis ferreis duxat iue
 ns valeat ut infirmitates / gestatos
 Zmi sunt qui spe sua no tolit
 ponit in ipm deu sed i aliquod
 trent. **S**aendu q deus qdru
 plu erigit a nobis Prima est
 spes puidentie de tpali sustentati
 one. **S**apienq vno. Eglit e illi
 cura de omnibus. pte. Oculi omni
 i te sperant dñe. et du das illis
 esca i tpe oportuo r pte. **T**rau

dat iumentis esca ipse et **N**anc
 spem no hñt auari. qui nq
 faciant sed semp timet deficere
 sibi. et procurat sibi cu o solli
 citudine tpalia usq ad tñ vel
 quartu annu et forte no viuent
 30 die. **D**ñ luns de illo diuite q
 dixit. **A**nima mea habes multa
 bona. et tñsu e ei stulte hac nocte
 repetet a te aias tua. **S**cda e spe
 remissionis ptoz. vñditat ad q
 libet illud mathei 10°. **C**onfidehi
 li remittunt t pte. **L**obis. Si quis
 peccauerit adiutori habemus a
 pido patrem ihm rpm. et ipse
 e apitatio pro ptns nostris. hac
 spem ptebat dauid dices. **D**ic
 aie mee salus tua ego su. hac spe
 no habuit carn silic et iudas. **V**n
 genes dicit carn. maior e iniq
 tas mea q ut venia mea. Et de
 iuda dicit leo q i sermone Se
 leracion onibus o iuda et iufe
 licitor exstisti. q no penitentia
 dixit ad dñm. sed despacio duxit
 ad laqu // **S**aendu q nullus o se
 quis miuam dei et repulsionem
 ptoz. q tunc pteat sue. **I**ficent
 si no hñt spe et fiducia q de
 sibi indulget. **D**ñ augustinus pe
 nitenia q ex fiducia no ptebit i
 vtil et steilis manet et sine mia
 ergo penitentia vera det esse
 fidelis fiducialit pteras miuam
 et remissionem se. pseq ptozum. posse
End qd eni sperare possim. ei
 mi agnepiu. **D**icit eni deus p
 ppheta ezchiel. Quiaq hor
 ptoz igemuerit. oia pte eius no
 erit i memoria. **D**ñ ihesu pte
 pterita no notet qn no placet
Dñ crisma. Pecata pterita non
 depnac sed nec iuditat. hoc
 breui et leui addito si no placet
Omnes eni iniqtas ad diuine
 mie clemenciam opam e mors q
 gutta roris ad mare. ha gutta et
 mare i hoc saltu habet similitudinem
 qm utq finitu est. sed miu di
 i finita et oia pte omni ptoz

vñ b'
sunt fuit ergo ibi nulla p̄t esse
apōstolus **Vñ aristolēs viij pln.**
Finit ad infinitū nulla ē apōstolus.
ergo autū p̄tōri nullo mō
despandū ē de vnuia **Vñ augu-**
sup ihes. De nemie despandū est
dū ē in hac vnuia. Solu enī despa-
tionis ē ē quod mederi nō p̄t
Vñ ysidorus dicit de sumo bono
Perpetrare aliqđ flagitū moes
ē. sed despare ē infernū dñde.
ergo scdm̄ cnde **D**espacio ē pecc
omū p̄tō. **T**ertia. spes ē q̄ nos
vlt eraudire i omū penitē salu-
bri **Vñ ioh** Erudqd orantes pe
teritus t̄cōtē q̄a p̄cipiens et si
et nobis **S**ed q̄ dubio cōdīs sui
pent nūchū ip̄etrat. **C**amida
oro celū nō ip̄etrat. **I**cēndū q̄
deus vlt q̄ bō fiducia eū ī uose
m̄ i nr̄is nūtāub̄ et p̄atus eit
nobis subuenire i omū necessita
te t̄bulationis. **P**ro. **C**ū ip̄o p̄i in
tribulacione eripiā eū et glorifi
tabū eū. **R**ecit fecit dō ut patet i ps. **obi** dī
Ad dñm tu t̄bularet clamauit et
eraudiuit me. In signū huius ī tute
pendens. h̄t caput inclinatū ad
nos eraudiendos. Sic q̄ quilibz nos
trū p̄t dīcē illud **ps.** Inclinauit
deus aure sua m̄ et in dieb̄ mer
i uob̄. **Q**uartā ē spes glorie.
quā de deo sperare debem⁹ math.
Nolite timē pusilla gr̄er. t̄p̄ placuit
enī pri vno dare nobis regnū.
Vñ hebreis r̄ dīc̄ apl̄us. Solite
anūtē. fī fiduciā vram q̄ mag
nā habet remuneracionē. Et rōn
q̄to gloriemur i spe filior̄ dei.
Hac fiduciā nō habem⁹ et nr̄is
meritis. sed ex meritis ihu r̄pi
et p̄ r̄pm̄ q̄ ē t̄dēptōs nōster. q̄
p̄z dedit nobis **E**ponus. Quo no
mua nob̄ nū eo donauit. In sig
nū huius habuit latius aptū ī tute
q̄ p̄ eū int̄m̄ regnū teloz. q̄a
ip̄e p̄ passione sua ianua vte
reseruant omib⁹ utrare volēnb⁹.
Vñ luce venit filius hoīs querē
et saluū facē. **R**egi sunt q̄ aliqđ

q̄litr̄ deo vel sup̄ dēū diligunt
et hoc dōē erit eoz deus. **V**nde
augustinus hoc ab colit hōre quod
p̄ ceteris diligunt. **S**ed ē scēndū
q̄ sicut pagani diūs tolabant
deos. sic iam cristiani diūs sibi
deos faciūt sup̄ bus colit p̄ deo
vana gloria sicut q̄cū plus
diligunt et maiore p̄placēnt h̄t
i oītu corp̄s suū qua indeo. et
dem sollicitudine suā ordinat
ad hūt sine quō eraltari et ho
norari possit in hoc mūdo et
quō ei p̄placē possit i vībis et mo
ribus et gesib⁹. **C**on̄ quod dī
apl̄us. **I**n ad hūt mūdo placere
seruus r̄ nō eēm. **H**oc enī patet
p̄ dñm r̄pi q̄ dīc̄ ut habetur
iohis. Nolite diligē mūdi neg
ea q̄ in mūdo sunt. **D**eōq̄ q̄ hoc
p̄ceptū n̄epnūt diligēns mūdi
et ei p̄placere appetit. iunūta dei
stituit. **Vñ iacobus** Amata hū
uis mūdi iunūta ē deo. ergo enī
de quolibet sup̄bo dīc̄ **augustinus**
i ep̄la. **C**ue mōderis sup̄bū filiū
dyaboli nō dubites. **Vñ enā trī**
sup̄ ihes. Sup̄bia i nob̄ erit om̄is
mīta nr̄a ī mūda fit etiā si sobrie
tate si virginitate si reumū si o
ordines et elemosina et q̄cūp
alia p̄ficerim⁹. **H**oc enā probat
augustinus. Sup̄bia enā bonus opib⁹
t̄didat ut p̄cat. Itē cupidus pe
cunia siue nūmos pro deo colit
Vñ inoce de ut ligite dīconis
huane. **A**uraria scdm̄ apl̄m est
yadolox seruus. q̄ sit yadolat ser
uit simulachro. sic aurā deseruit
thezauro. **N**ā ille cultū ydolatrie
libent ampliat. et iste numeli li
bent petunie augmetat. **I**ste tu
omū diligēntia colit filachru. et
ille tu omū cura custodit thezauzu
Ille spēm suā ponit i ydolatria.
et ille spē i statuit ip̄eauia. **I**lle tu
met mutulare filachru. et ille tu
met munītē thezauzu. **I**et ille
Hoc enā patet ex eo q̄ auarū
potius delat̄ audie de t̄p̄lib⁹

y despuāibus. et potius vi
 det floremū q̄ sacramētū et remo
 aus et libentius vadit ad nū
 dinas q̄ ad indulgentias. et pluā
 ardua sustinet pro ipah lucro.
 q̄ nullo mō sustinet pro deo.
 Hoc manifeste patet i illis q̄ i die
 bus feriāibus p ipali lucro ma
 ne surgit. sed in diebus festiūs
 i q̄bus luciū q̄rēndū e diu dor
 munt et sic seruati dei negligunt.
 Ite cles hnt cor suū idinatū ma
 gis et frequent ad mūndū. et rād
 vel nūq̄ ad deū erettū. quia scdm
 dī r ~~gathei~~ m° Obi theaurus
 tuus ibi et cor tuū Itē gulosus ve
 re suū ventris īglume pro deo
 tolit Om aplis Quoz dei vēterē.
 Nā regula ē hoc scdm ihēnūmū
 et augustinū Quod illud q̄ vniq̄
 quisq̄ sup deū nel equalit deo
 diliguit. et hoc sibi pro deo p̄stiguit
 si diu illud sic diligit Sed dñs di
 at no adorab deos alienos C
 Curia qd qrit utrū fine ydolatā
 possim̄ ymagines adorare. tis
 pondet breuit q̄ ymago p̄t du
 pliat. Siderari e p̄fide p̄t ē i p
 nago et signū aliois rei et qua
 de e moris q̄ quis utit i yma
 gine et i ypm rem nūq̄ signū
 ideo ē eaē eadē adoratione qua
 veneramur ypm ymaginē et ip
 sam remi cu ē ymago Querit
 illo p̄t ē res quedā pum
 lignū sculptū vel pictū. et sic no
 adoramus ymaginē q̄ hoc eet
 ydolatā Queritur utrū ipi i q̄c
 peperdit debent adorai adora
 tione latrie Respondet q̄ crux
 illa in ip̄t fuit passus p̄t du
 pliat. Siderari. vñomo i optum
 ymago r ex tensa i ea et sic ado
 rat eadē adoratioe fuit xpc.
 et sic ea alloq̄mūr fuit xpm dīce
 tes. Crux aut spes vñm Alio
 i quām ē res quedā et no p̄t eadē
 adoratioe adorari tū ipo ipo. q̄a
 vt sit no p̄met ad persona r̄ vide
 luet ut ps ei ergo no p̄t ad ceai

eadē adoratione n̄ ipo. sed alię
 trices quia no fuit in eis xpc
 no adorant nisi vt ymago p ipo
 adorant adoratioe latrie Querit
 utrū sc̄a vgo sit adorata adoratio
 one latrie. diceridū Qū bī vgo
 sit p se quedā persona agens ei
 debetur honor p se. vñ alia ad
 oratioe adorat quā filii ei⁹ vñ
 n̄ no latē q̄ soli deo deber Sed
 adoratione ypdulie quia ultra
 alios sc̄os debet adorari. ergo iud
 m̄ ei dignissimā et sc̄issimā dei
 genit̄lē v̄gine v̄rgini onam
 angeloz q̄ s̄c de aliis // Querit
 utrū sc̄os r̄liq̄e fint adorande dīce
 dū q̄ sc̄os dei iueneratione dēm
 habē mēbra r̄tāq̄. tamq̄ dei filios
 et amicos et int̄cessores nos Et
 iō eoz r̄liq̄as q̄lesāq̄ honore
 dīctuo i eoz meoriā honore debe
 m̄. et p̄cipue eoz corpora q̄ fuit
 templum sc̄i sp̄us et orgona p̄
 sp̄us sancti op̄anis e. et sūt corpori
 r̄ configurada p gloriā r̄surrecio
 nis Dñi et ip̄e deus hui⁹ moī re
 liquas iuement̄ honorat i eoz p̄n
 tra mācula faciendo Qū saen
 dū q̄ solus deus adorandus ē tāq̄
 largit̄e om̄ bonoz. vñ dicimus
 i orde anse mei deus s̄d magia
 r̄t Sed sancti adorandi sunt et i
 uocandi tamq̄ mediatores et int̄
 cessores nostri. ut nobis imperet
 a deo quidquid petimus. ergo di
 cum i orde sancta maria ora p
 me. st̄e petre oā pro nobis. et
 sic de aliis

Scdm p̄ceptum

On assumes nomen
 dei tu iuanū Erodiz
 Obi scdm augustinum
 uimēntū fr̄molu et e
 cā p̄urū v̄tāq̄ enī et
 q̄ pro nichilo urat et qui fle iurat
 nomē dei assumūt iuanū Sc̄ie
 dū q̄ quilibet sibi caue debeat
 ne assūctat iurat. Primo quia
 q̄ fregit iurat r̄plet oī nūq̄tate.

Vñ et 23º **Vñ** multū uratans
replebitur iniquitate et nō recē-
dat ad domo eius plaga. ergo illi q̄
frequē solent urare pessimi hōes
efficiunt. et replebitur nō solū
q̄ vna iūtate sed dñi iūtate.
Sed ille q̄ iūtū uramētū fāt.
ip̄e q̄ laqueū ad collū suū ponit.
Iuxta illud prouibioꝝ viº Ille q̄m
es verbis oris tui et captiꝝ ap̄is
sermonibus tuis. **O**n̄ vero lūtū
uramētū tūsgredit̄ ip̄se laq̄ illo
q̄ p̄p̄is manib⁹ se st̄ngulat. Ergo
q̄ uramēta etia lūta q̄s facit.
tot laq̄os sp̄ualit̄ ad collū sibi
ponit. et q̄ cito vnu de his sicut
tūsgressi fuerit tā cito sp̄ualit̄ se
ip̄m occidit. **T**ertio q̄ p̄iuat ille sur
et sacrilegus ex vider. **C**orrectat
enī rē alienā iūto dño et hoc nī
rem sacra quia nome dei san̄ua
nū assūt ut proibitione illā sibi
et aulib⁹ hōi factā i 2º p̄cepto u
bi dicit. **N**ō assumes nome dei
tui iūanū. ergo ut illud p̄ceptū
sunt rebelles deo et iobedientes
qui sic urant. **Q**uarto q̄a vider tūs
esse falsat⁹. hoc patet ex eo q̄a
sicut quis de sigillo alicui⁹ dñi
sibi om̄issa ad affirmandā aliquā
veritatē uctetur ad aliud affirmā-
dū ip̄e flari uiditor et. **D**ic cū
deus pmiserat hōib⁹ ut assumat
nomen suū ad affirmationē ve
ritatis. si vnu ad affirmacionē
flatus ip̄i flatus et exortati er
goitacione illa q̄ hēt̄ corū 10º
Si quis nō amat dñm ihm ip̄m
anathema sit. **Q**uinto q̄a ille q̄
piurat scient̄ ip̄e p̄t more alior
peritū w̄t deū iūolue in p̄co
suo. **C**ū enī urare scdm̄ augusti
nū sit deū i testē adducere. tū ip̄e
urat ip̄se deū w̄t adducere ad
testificandū sibi. et scdm̄ hoc tūs
i se ē optū w̄t manus malū face
xº q̄ crucifixores ei⁹. Ip̄i enī i tu
lēt xp̄o tm̄ malū pene. ip̄e enī
w̄t enī iūolue mab⁹ tulpe quod
deterius ē. **S**exto. deterior vi

detur ēē talis q̄ qui sūt iūfer
no hoc patet quia cū i noī ih̄u
oē genu flectat̄ telestū trestū
et infernor ut legit phl̄rº **I**lle
vero q̄ perierat videatur deterior
ēē illis qui sunt iūferno. quia no
mē nō vētut sed scient̄ et p̄tā
tuit p̄ ip̄m scm̄ nōmē urat vno
aliq̄iter ēē peior vider demoi
bus. quia demones trent a noī
ih̄u. **D**eptio quia sac̄ scripture de
suadet uramētū p̄p̄ magnū pi
tulū piuri. **Vñ** mathei 10º **E**go
at dito vobis nolite urare neg
p̄ celū neq̄ p̄ terra. **Vñ** et 23º
uramētū nos assūstat ob tui
Nulli enī sunt casus i illo. **Vñ** **A**
gustina i libro de mediano dico
vobis nō urare oīno ne scū
rando ad flitā p̄ueniat et ex
facilitate i suetudine et ex sue
tidine i piuri deindat̄ quia
scdm̄ cris sup mathei. **N**emo ē
qui frequenter urat q̄ nō aliq̄
panat. ergo dñs prohibet nob̄
signat̄ i scdm̄ p̄cepto dices. Non
assumes v̄. **S**ciendū q̄t hoc
p̄ceptū faciū quīq̄ grā hōim.
Drimū sit noīnates deū vane
et sine causa et sine roe et ex
suetudine. q̄i us lº sit vnu et la
tū quod urat tū peccat q̄ si no
me dei sine causa et roe noīnāt
diteendo p̄ deū tras ibo ad etiam
vel ad sermone. vel p̄ deū tras
i medā vel ieuinabo vel eānbo
vel hoc vel illud faciā et sic de
alib⁹ ut sit̄ sit i cotidianis ura
mentis ex mala suetudine et ex
qdā leuitate vel cursu vboz vel
suetudine. tū talia uramēta q̄ sic
leuit̄ fuit et ex leuitate nō simt
sem̄ p̄tā mōrlia. **N**ā siuit dīc
larmudus. **S**i urat̄ i co locu
tione et aliqd licet̄ sit uramētū
cotidianis que fuit sine solēnitate
ex cursu vboz ex quadā leuitate
et mala suetudine re tū lata. ut
p̄ deū tras vbo ad etiam vel co
medā hoc ē veniale. **C**ordance

innotescit et bernardus etiam
 i glosa sup c. **Vixit i mis.** Ta
 mē sciendū q̄ i cauū sit iurā
 re quāus verū sit et ex leuita
 te et iſuetudine fiat. qua s̄dīm
 Cris sup matthei. **Nemo ē qui**
 frequent iurat. q̄ no alio p̄
 iurat. **Sedī sunt qui scient**
 s̄m iurat siue ioco siue serio mō
 le. **Quia s̄dīm bīm thomā 22**
 q̄ 98 Non excusat a p̄tō mō
 li qui ioco p̄iurat. qua nō em
 tā dīnā uterūtā p̄mo q̄tū ad
 aliq̄ magis auger. **Ite s̄dīm ben**
thomā ubi sup. ubi dicit. Et q̄ ille
 qui ex lapsu lingue iurat siq̄dē
 adūtūt se iurare et s̄m ee qd̄
 iurat. no excusat a mōrli p̄tō
 sicut nec adei d̄ceptu. **Si at hoc**
 no adūtūt no indet habē intē
 nonē iurandi et iō a trimē p̄
 iurij excusat. **Ita etiā patet i su**
 ma p̄isanū p̄iurū c. **Ex isto**
 possim⁹ elicē q̄ isti iurante fac
 unt qui i ioco scient s̄m iurant
 trūfido vel deriderōt alios. **Ite**
 i no bonū aliq̄b⁹ mulieb⁹ q̄ pue
 ns suis vībis qd̄ fās no itendit
 ut dicendo p̄ deū vel p̄ aiām meā
 si no taces ad plateā te proximā
 et sic de aliis. **Tertii sunt q̄do**
 scītōse et fraudelēt iurat ut i co
 tractib⁹ proximū suū decipiendo
 ut iurado rem sua meliore esse.
 q̄ sit etiā q̄ sibi plus iſtituit q̄
 ferent vel etiā q̄ sibi plus i illā i
 urate soluſſet et sic de aliis. **Ite**
 i supīc̄t̄ ponit̄ quod bonū ē et i mō
 iſtē illūd quod defec̄tūsum ē
 et sic iurat q̄ totū sic sit ut supīc̄t̄
 apparet et sic proximū suū deū
 p̄iuit. **Et oīs isti tenent recōpen**
 sare d̄apmū proximū et dupliat̄
 peat̄ **Ite deū et primū** **Dñi v**
s̄dī de sumo bono. **Cui dolose**
 iurat dupliat̄ reus sit. q̄a nomē
 dei sui iwanū sumit et proximū
 dolo caput. **Dñi s̄dīm augustinum** **ocia**
 de vībis apli sermone 23 dicit
Dñi mali habet flā iuratio q̄cā

qui lapides tolūt tmeat falsa
 iurare p̄ lapides. tu vero non ti
 mes deum p̄nē et viuentē. **Ite**
 etiā q̄nq̄ i p̄uis rebus aliq̄ decep
 torie iurant. **Libigā.** ut qui ha
 bet vendē cotiaria in ciuitatib⁹
 vel etiā rustici vitulos vel oves
 i villis. qui q̄nq̄ multa iuramēta
 faciūt cum quib⁹ proximos suos
 decipiunt. et q̄nq̄ p̄ talia iuramē
 ta modicū iurant. tu tñ q̄libet
 cristian⁹ pro uno toto regno
 vel pro toto mōndo sel̄ p̄ce
 rare no debet. **Ite** aliq̄ dīnū
 q̄ no p̄nt vendere neq̄ emē
 iusi iuret. et allegat q̄ si semp
 deret veritatem loqui et no iu
 rare. oportet eos mendicare.
 qd̄ tñ no venū qd̄ patet p̄ p̄s
 ditēt̄. **Dñi q̄ vidi iustū dēlūtū**
 neq̄ semē eiā q̄res panē. ergo
 qui iustūs eet et deū veraciter
 p̄ otulis habet. ipse eum
 nūq̄ desēter. **Quarta ē ulato**
 dubia siue iudicat̄ em. ut cum q̄s
 iurat de quo dubitat. et si ex apo
 sito ex deliberato aio sic iurat
 mōrleē. quia dīcīm̄ se exponit. ta
 lis sic iurās. etiā si p̄modū cog
 nouerit q̄ venū fuerit qd̄ sic pro
 tūt sub dubio iurauit tunc giūt̄
 peccauit. Ergo si vīm̄ sub dubio
 sic iurasti. vel aliqd̄ sub fide tua
 asseristi de quo tñ etiā certitudi
 ne no habuisti. s̄cīt̄ et p̄eit̄
 des. **Quintū sunt qui iurant**
 exeribit̄. ut illi qui iurat p̄ ires
 tina dei vel p̄ pulmōne dei vel
 p̄ caput vel per alia mēbra dñi.
 et tñs sic iurās si clericus debet
 deponi. si laytus anathemazat̄
 22 q̄ 1. **Si quis p̄ capillū** **Ite** iro
 uerent̄ iurando ut tu quis iurat̄
 sine causa p̄ quīq̄ vīneā r. vel
 p̄ moerte vel sanguine xpi. her
 enū iuramēta quātūmāq̄ sint ve
 ra tñ sunt iuranda et prohibēda
 quia sonat̄ i blasphemā et iure
 uerēcia dei. **Magna ē enū iureve**
 rentia dei p̄tōsa sua iulnera

ivonū assūmē. vñ nob̄ cō salū
efflūxit Ideo si talia uirāmenta
er deliberatioē fiant sūnt mōe
lia p̄ta. app̄t quod in aliq̄b̄ t̄ris
t̄lia uirāmenta sūnt iſtricta q̄ q̄
tūp̄ i talibus offendit autē vel
lunguā vel dīgītuā p̄dit Si autē
talia uirāmenta fiant ex n̄r̄su lin-
gue vel in deliberate tūc scdm̄
hm̄ritū de fīmā sūnt p̄ta veni-
aliquā sit primi motus infidelitas
Sed faciendū scdm̄ thomā
x̄ q̄ 13 **E**t blasphemia sine de-
liberatione ex subreptione p̄t
dūnge duplicit. vñomo q̄ aliquā
nō adūnit hoc q̄ dīat ee blas-
phemias. ut vñ aliquā subito
ex aliquā passione i vñba ymaginā-
riā p̄cipit. quox sermōes no-
fiderat nec adūnit et tūc est
p̄tm̄ veniale Aliomo qñ adū-
nit hoc esse blasphemia fideras
signā vñbox et tūc nō excusat
a p̄co mōrli. sicut nec ille qui
subito ^{motu} aliquā oīdit Et isto pos-
sim⁹ elīte q̄ p̄uilese urat isti
et blasphemat q̄ ex fūctudine
mala sit urat nō habentes i-
tione se emēdadi vel dimittendi.
Et qñ tales a deo puniuntur
i eisde mēbris p̄ q̄ deū sic blas-
phemauerūt treatore et redēp-
tore suū. et tales blasphemato-
res peiores sunt iudeis q̄ xp̄m
aliq̄lit ignorant' vulnēauerūt
et crucifixerūt **On** aplius **S**i cog-
nouissent nūq̄ dñm glorie tru-
cifixerūt lūc illa ignorāna non
eos extusauit. quia noluerūt eu-
cognoscē ee filiū dei **S**ed tales
blasphematores scūt et credūt
hūc ee treatore suū p̄ cuius mēb̄
et vulnē sit exercibilit' uirant.
ergo ip̄e xp̄t nō p̄t pro eis roga-
re prem̄ sicut pro crucifixorib̄
suis fecit pendens in cruce dīces
p̄ ignoscē illis Et **S**ed blasphemato-
res scūt et cognosuit q̄ ei⁹
deū faciūt. q̄a ei⁹ filiū q̄dū i ei⁹
ē ib̄ crucifigūt **On** aplius lūc

sum trahentes filium di Te pe-
iores sunt tanubus. qd no mor-
det dnm suu sed aplaudit ei
Sed blasphemis eode ore quo
vnu bibit et bnfia dei ppit
deu blasphemat **Vn ps** **T**er-
buebat in mala pro bonis Et
alibi scriptu e. paster et pbit
ignatos et adhuc amara audier.
Nru e q deus unq pmit
habudatio tressc. tu tot blasphem-
nie sibi inferunt a poterib
ipis vini Te tales peiores sunt
omni creatura. quia omnis creatura
laudat sunum creatorum mo ois te-
atura inquit ad laudandum deu
Sicut aqua laudat deu suu i
nuo tursu suo Arbores et herbe
se erigendo et crescendo sup se
erga deu lues i cantando. sol
i lucido et sic de aliis **Sed blas-**
phemis i illo mebro deu hono-
rat i quo deus ei p teteris re-
aturis honorat fulget i lingua
Vn arifl politor Nullu qdliu na-
habet sermonem nisi homo et Et
hoc lingua ho a crepit ut deum
laudaret p teteris creaturis ut
libibus **T**e blasphemia e pmi d-
abolici quia e loquela infernat
Vn blasphemauerit deu reb pre-
dolorib. ergo tales hic dicit de-
u blasphemare qd e opus dapa-
toru utierno melius sagit **T**e
blasphemis habet linguam dyabo-
licu quia dyabols loquit p blas-
phematores sicut spus sanctis p
bonos **Vn** mathei No eni vos
estis qui loqm sed spus pris n-
q loquitur i nobis **S**cindu qd ali
ditur si no iurare tunc nullus me-
tinet nec aliquis reputaret me
aliqd ec. ut ergo timent i mag-
ni reputant iurat et deu blas-
phemat **O** homo ubi qris hono-
re ibi iuenies etiam diffusionem.
Te aliq licet no pfinat blasphem-
at in sanguinem et mortem
epi fringt et sine causa noinat
ut ducedo i vulnari **H**elige bloot

id gerit on also ouel. vel sic heli
 ge martilie iure is dyr geschiert.
 et sic de alijs Itē alij urat et no
 nō ināt et catorē sed creaturās.
 Cont̄ quod dicit augustin⁹ de v̄
 bis apli sermone 23 Ecce dico tñ
 tan v̄c q̄ qui s̄le urat p̄ lapide
 piur⁹ est. quāvis nō audiuit sed
 eū creatorem i restem accipit. Itē
 et eosde dicit xp̄t i euāo ut hēt
 math. Nolite urare neq̄ p̄ celū
 neq̄ p̄ trā. sit sermo v̄c est ē. nō
 nō Et hoc patet ex v̄bis x̄ q̄ pre
 phensibiles sūt isti. qui totiens
 uerat q̄ius p̄nuntat nō blasphemar̄
 sed noīando uulnera vel mor
 te xp̄i q̄ sit urat p̄ deū viuum
 per deū verū p̄ deū san̄. vel p̄
 om̄is sc̄os sine om̄i musa et nāte
 et mala iſuendine. tales men
 to cogitare deberet dcm̄ r̄ q̄ dit
 math. de om̄i v̄bo otioso et Multo
 forcitus erigeret a nobis ratio de
 talibus. Di autē p̄ponis te emen
 dare āmō et itba tua similitud̄
 sc̄dm̄ euāgelii explanare sc̄
 dicendo ē ē non nō. et si p̄modū
 expulsi lingue uras. nū i medite
 de hoc aten debes et dic vnum
 Ave mā b̄te v̄gini. tunc ip̄e bit
 ip̄a t̄ grām a suo filio ut ampli⁹
 eo melius te cauens ne readiue
 Itē q̄tias hui⁹ p̄t̄ patet ex peā
 q̄ legit̄ punitū ēē hoc p̄t̄ tā
 i nouo q̄ i petri testamento.
 Dñ legit̄ leuita 260 Ecce igit̄
 sus fili⁹ mulieris israhelitis q̄
 pepit de v̄ro egyp̄to uirgo est
 n̄ v̄ro israhelita tūq̄ blasphem
 masset et maledirisset nō dei. ad
 ductus ē ad moysen et aard̄ qui
 miserūt eū in carcere donet nos
 cent quid dñs iubet fieri. q̄ locut⁹
 ē ad moysen dicens. educ blasphem
 mū et cast̄ et ponat illi q̄ audie
 rūt man⁹ sup̄ caput ei⁹. et lapi
 der eū plūs vniuersus qd̄ fūm̄ est.
 Dein prouulganit dñs legē de
 pena blasphemor̄ dicens loquē
 ad filios isrl̄ homo qui blasphem̄

uerit nomē dñi morte moriat
 lapidibus opprimet eū multitu
 do pl̄i. Si iam om̄is blasphemā
 tores lapidari deberet q̄ pl̄ies
 iā essent i mundo Itē p̄nunt
 etiā q̄m adeo i p̄nt̄ vita et h̄o
 subitanea morte. Dñi refert gre
 gorii i dialogo Q̄ quida ciuis
 tōme dilerit tenere puerū quāq̄
 ānor q̄ iſuetus erat blasphemac
 nome dñi. stat̄ q̄ nō ei⁹ aliqd̄
 obstatset qdā die cu p̄ ei⁹ te
 net eū in brachis clamauit puer
 malū et nigri hōes veniūt d̄ tūlō me collē
 hoc diriſſet nōmen dei blasphem̄ volūt
 maut et aīam rededit. et dyna
 boli corpus i frust̄ discerpserit
 Di dōs i puerō quāq̄ ānor
 sic vindicauit p̄t̄ iſtūd̄ nūq̄ p̄t̄
 adulst̄. Q̄b̄ti sunt q̄ plena uo
 luntate disponit solēnit̄ et mai
 feste uirare et ānq̄ pūret vide
 tur piur⁹ censend⁹. quia deus
 nō iuditat ex opib⁹ sed ex cogita
 tionib⁹ ut patet 22 q̄z Ergo si
 vñq̄ ad iuditū accessisti i illa i
 intētione q̄ piurāe uoluisti pei
 tē et fit̄i quia corā deo piur⁹
 es. Exemplū d̄e diuob⁹ ciuib⁹
 quoz vñq̄ icessit alteri sumam
 pecunie. sed postq̄ t̄m̄ solutio
 nis aduenit. tūt̄ ille similitud̄ pe
 tuniā q̄ p̄dictus ad iuditū iſtat̄
 negauit. et ei pro pecunia vñq̄
 uirare voluit. tūq̄ flectet genua
 ad uirandū ob multū ter sit ma
 nifeste om̄ib⁹ i notuit q̄ piura
 re uoluit. Septimi sunt cum
 quis urat se aliqd̄ fūrū quod ē
 illicitū. sicut uerare proximū
 vel vindicare se de isto q̄tūḡ mo
 p̄t̄ vel etiā bonū qd̄ faciendum
 eet pro deo et propria salute nō
 vellit fac̄ ut elemosinā dare
 nec aliqd̄ hospitare et sic de alijs
 Di ex certa malitia sic urat. piu
 rat et peccat sic uirando mortis
 s̄c̄no p̄m̄. factū nēdo. Dñ
 b̄sidorus de sumo bono In mal
 promiss̄ responde fidē et i turpi

et nichil loq̄ potuit. Sed erect⁹ ecō loq̄la
 r̄cepit. q̄ itū secundā genua flex⁹ et p̄
 uirare volunt tūt̄ itū obmutint.

voto muta detrahit. Si autem ex
sabreptione sic turnauent venia-
lit peccat et in utroq; tñm fran-
geridū ē iuramentū tale. quia nō
peccat frangendo sed peccauit ui-
rando. quod sacerdotes tenentur max-
ime cuī ex aposito et scient sic ui-
rauerit sed nō det solue. ~~In rati-~~
~~dore de summo bono~~ Nō ē obser-
uandū iuramentū quo malū iuu-
ti promittunt ut forniciari vel oc-
cidere. tollerabilis ē nō imple iua-
mentū tale q̄ stabilit̄ i flagino p-
mane. ¶ Octauii sunt qui credi-
tori iurasset solue ad ciuitatem tuin.
et hoc ei infringere utru talis re-
sendus sit purus. ~~Respondeo secundū~~
~~hostiensem.~~ Si qm iurabat credi-
bat se nō posse solue vel nō habe-
bat probabile causam credendi
se posse solue tūc peccabat. Si
vero ab initio credebat proba-
bilis solue se posse nō peccabat
et si postea fecerit posse suum
nō ē purus. sed si postea lapsus
posset et nō psoluerit purus est
¶ Erit de debito corrodere thō 22° q.
30. ¶ Q̄ p̄ grāuit et multo paucis
illi medates delinquit. q̄ prorib
suis sup certū timi promittunt.
quod m̄ nō intendit. vel si ite-
dit m̄ postea posse suum nō
faciat. et sic promissum iſrigunt
et de die in die solutionē p̄ducunt
o volūt̄ creditorib; Sed m̄ nondū q̄ si
aliquis paup̄ alium et editori p-
mittet se solutū sup tñm timi
et posse suū facit. et si ip̄edime-
tū intueniret q̄ solue sup timi
nō posset. tūc talu tū prologatio
apt̄ deū cedenda e. et creditor
tū tali caritate et xp̄passione possi-
sibi timi p̄logare. p̄ deū i extre-
mis suis sibi temp̄ m̄te peolo-
garet. ut sic possit penitentia et glo-
ria dei promiri. Ergo multum
reprehensibiles sunt h̄ debitores
suos angustant nō adueniente
et cuī dapno ip̄oz solutionē ab
eis extorquent tū m̄ aliis libet.

eis soluerit si possent. Et talib⁹
imisericordibus remē surbarē ede-
mensura. **D**ñm gregorii dei mis-
nō p̄t p̄m̄ri q̄ mōres prōrio
nō fuerit. **V**eda s̄p̄ eplām iacobi-
Sine mīa iudicabit ille q̄ cū s̄cē
posset nō fēat m̄am. et quāto
maiorē quis m̄am a dñō iacu-
tis ē eo iūstus ē indigēte peor-
imo m̄am negat. **C**ontra sūt
de eo qui xp̄l̄sus p̄ metu uira-
uit se aliqd daturū et hui mōi no
soluit. **Q**uia talis s̄dū thomā
z re a dī. Non excusat a p̄to
mōli no implens qđ coacte
uiravit. **E**t r̄ armid⁹ dicit. **C**y tal
quātūscūm mēnus fuerit nūthlōi
obligatur. dūmō de re latet sūt
seus ē de re illata. **V**ed talis s̄d
uens quod coacte promisit p̄t il
lud r̄petē. et aliis corā deo sep-
teneret restituē quidqđ erit or̄ ten-
et deū. si salte indulgētia p̄tor
a seq̄ uoluerit. **I**tem q̄ si aliquis
er ip̄tu uirasset p̄d quod delibe-
rate nō uirasset. **R**espondet s̄d
m̄helmu seruare teneret si est
ligati. **C**ontra sūt q̄ maledic-
ūba proficerit sicut lūsores fra-
uit maledictentes deo tū no p̄f-
perat in ludo trullor. q̄ culpa
dyabolū reterquet i diuinam
inocētiā. et iō deo maledicunt
et sanctis qđ etiā horrible est
audire. **H**or enī cōnicioz p̄nape
sunt. q̄ talibus iūciatib⁹ hospina
cedunt vel q̄ vestimentē eoz de-
lusa diuidunt. vel tū ip̄is famili-
arē bibunt vel ab ei⁹ sorte lūs
recipiunt. **O**m̄s enī tales sic ma-
ledictentes deo. vel mat̄ eius.
vel s̄cē nō p̄nt ab solui nisi ab
epo vel ali eis p̄niorio et. mat̄
imā p̄nī debet eis p̄poni. p̄nt
dicit err̄ maledictis. **S**tatutū ubi
plura iūcenes de hoc iterū et
iglosa. **C**remlū legit i mara-
li magno. q̄ p̄mer quidā edocuit
a mīre sua brām viginē semper
deuote saluentur p̄cipue i necf

Sitatibus quod faciendo raptus
 a flūe cū ceteris pueris ludēn-
 bus et maledicentib⁹ tandem sub-
 meritis omnib⁹ alijs pueris aperte
 maledictiones suas ipm̄ solum
 beata uigo ei appendo saluauit
 suu suo eū suscipiendo et for-
 tando. Ite aliqui maledicunt crea-
 turis utrōlibus cū ab eis offen-
 dunt et in hoc ostenditnr magis
 stultitia homī qui brutis animalib⁹
 maledicunt cum nō intelligunt.
Item sanctus thomus 22 q̄ ad
dicit. Qd̄ maledicē utrōlib⁹
 rebus in optū sunt creature
 dei ē pccati blasphemie. Sed ma-
 ledicē eis sdm̄ se considerans ho-
 ē otiosū et vanū et p̄ m̄ illi
 cū. Ite aliqui maledicunt prori-
 us suis ut frequē talis male-
 dictio quā quis facit vel dicit
 prorū sup caput ipm̄ maledicē
 tis. ¶ In genēsis 21 dixit ysac
 ad iacob. filiu sūi. Qui ma-
 ledixerit t̄ sic ille maledictus
 dic deus iom̄ loquitur de quo lu-
 ber bono hoīe cui iustus male-
 dicit. Quia qd̄ p̄ maledicēdo p̄
 uno hoc optinebis tu res eris
 sdm̄ dei iustitia. et deus iusto
 homī dicit maledicē i bñdo-
 ne. In p̄ ps maledicēt illi et tu
 bñdices. E mathei 7o Beati
 es cū maledixerit vobis hoīs
In augustinū Qd̄ iustus et ma-
 ledicatur ei p̄mū pro maledicē
 ne redditur. Ite maledicē nō
 ē illam qd̄ nō ē līam maledicē
 dyabolo. In eti 20 Cū ma-
 ledicēt ipm̄ dyabolū maledicēt
 et ipm̄ aiām suā. Cū enī dyabo-
 la sit creatura dei et sdm̄ esse
 suū bona. licet sit i nolūtate ma-
 lius p̄m̄ ē ei malū optne. In
 legitur qd̄ cū michael archangela
 cū dyabolo disputas alterius
 de corpe moyſi nō ē ausus u-
 cū iferre blasphemie. sed dicit
 ipret ubi dñs. qd̄ si michael

archangelus dyabolo adūsat
 blasphemiam dīcē noluit. sed
 modesto sermone eū coēnuit
 qd̄ dyabolo homīs om̄is blas-
 phemia ē cauenda. Ite aliqui sūis
 maledicēt utrōibus. In refert
 cesarib⁹ in dyalogo. Qd̄ qd̄ dixit
 utrō sue uade in noīe dyaboli.
 et stat̄ dyabolo i ea ituit et ea
 gñuit uerauit. de hoc ut multi
 aristatus fuit et ampli⁹ se nūq̄
 uel alio uel alio creature
 maledicē promisit. Ite aliqui ma-
 ledicēt p̄p̄s filius qd̄ genuerit.
In p̄dē cesarii i dyalogo suo nar-
 rat de quibusda p̄ntib⁹ n̄ habue-
 rut puerū sepiq̄ flente. cui ex ia-
 una vice maledicētes dixerūt ad
 puerū. taceas qd̄ dyabolo te habe-
 at. et dyabolo mor artipies pu-
 erū cū coēpe et aīā ab oculis eoz
 abstulit. Ite aliqui sibi p̄fis male-
 dicēt p̄p̄ infinitatē corporis uel
 p̄p̄ amissione rerū ipalū vel p̄p̄
 alia quācūq̄ t̄bulatioēm et an-
 guishā. E exemplū de clerico qd̄
 anus infirmatio qui dicit deus tu
 accepisti m̄ corpus et ego acci-
 piā t̄ aiām et dabo dyabolo. et
 dicit. dyabole acipias m̄ aiām.
 qd̄ diuina iudicio stat̄ ē factum.
 Ite aliqui maledicēt dñe volūtati.
 ut faciat ista qd̄ maledicēt aure
 pluiali. E exemplū legit̄ i dyal-
 logo cesarii. Qd̄ miles qd̄ t̄pē
 messis sciat et ceteri diuini sui
 cū p̄p̄ aeris intēperē icolligen-
 dis frugib⁹ ip̄dientur. uidens a-
 pte occidentali aere obscurare
 nubes qd̄ cœri. dixit ecce ibi dyab-
 olus ibi ascendit. ut sermone
 finierat et ecce orta tonitrua fi-
 liū ei⁹ i sinu nutris p̄suerunt
 ip̄o icolumi p̄manēte sed i alijs
 edificib⁹ segetib⁹ et iumentis il-
 le blasphem⁹ flagellatus ē ut dī-
 ceret de cetero nō blasphemare.
In stultū ē valde ut homo mor-
 lis ciuis et om̄is pot̄ i celi os

siū nūr mērādo dīt c̄reatōrem
siū et rēphēndē eūn ī factis siū
Cuerit vñū maledictio sit p̄m
mōdele. **I**espōndeō s̄d̄m thomā
z̄ re q̄o maledic̄ de q̄ nūc loq̄
mūr est p̄ quā p̄nūtāt malū dīt
q̄hīque vel im̄pāndo vel optādo
q̄d quidem s̄d̄m se repugnat mi
tati p̄m̄ p̄m̄ est p̄m̄ mōrle. **Vñ**
z̄ cori q̄o **D**e q̄ maledic̄ nēp̄ rā
p̄ates regnū dei possidēbūt. et
tāto ḡnū q̄p̄o p̄sonā cuī maledic̄
inā magis reuēti et amare tene
mūr. **Vñ** letūti 3° **D**e maledic̄reit
pri vel māt̄ mōrte moriat. Con
tigit m̄ eē veniale vel ap̄t̄ p̄mit
te mali quod quis alt̄ im̄pāt̄.
vel ap̄t̄ affm̄ ei q̄ profert. dum
ex leui motu vel ex lido vel ex
subrepacōe aliq̄ talia uba profert
qua p̄ta v̄box marie er affai p̄
santur. **C**uerit q̄ sit pena p̄o
fēntis maledic̄o et deū vel aliq̄
s̄d̄m marie dīt b̄tām v̄gīnē talia
p̄sup̄seit. dēt septē diebus dñitis
p̄ foribus etē i manifesto eē dum
mūsa dicitur ita q̄ ultimo die n̄
p̄ allū nec calciāt̄ sed corri
giā arta collū habeat et q̄ p̄ce vii
dēntibus seris seris ieuinet i pa
ne et aqua. nec ingrediat̄ etam̄
et i quolibet dōx̄ dierū tres refi
at paupes. et si nō p̄t̄ tres salte
duos vel vñū et si nō p̄t̄ facere
illud i pena alia imutenir. et si p̄
dñi rēuenit dēt̄ ei int̄dia i ḡres
sus etē et i obiu dēt̄ carē ercl̄as
tim sepulchra. sed hec om̄a s̄d̄m
goſ p̄o c̄bunalī fūt̄. **C**etrū i uidi
nūc dīcretus s̄d̄dos molliat̄
hūc rigore. **T**ui sunt q̄ uirat̄
p̄ deū vel p̄ sanctos et cuī obligat̄
se ad aliqua pena dicēdo p̄ deū
si hoc nō fetero vel si hoc nō est
sic sic ut dico nūc accidat n̄ vel si
lijs meis. **D**el sic ditēdo nūq̄ p̄
diem vñā vñā vel adhuc moriar
hodie si nō ē sic. vel sic nūq̄ ab o
nīt̄ tuis viues discedat̄ si meior.
vel deus nūq̄ miserent̄ nūc mee

si nō fetero. vel deus plager
me cuī igne vel leper si nō fetero
q̄d̄ dico et sic de alijs. **E**t t̄ s̄d̄m
augustiniū. **I**lla p̄ que sic uirat̄
obligat̄ deo ut hoc sibi vel illis
euenuat̄ si sens̄ ē q̄p̄ dīct̄. **E**t sans
horribile ē se vel suos mediant̄
sic obligare. nec etiā faciliū hōc
dēt̄ obligare etiā in causa vera.
qua stultū ē se sic obligare cum mag
nulla causa subsit ut urges nōt̄as
Exemplū legitur q̄ quidā usurā
i mōrte sp̄ūtis rognauit duos fūt̄
nōt̄os ut pecunia usurāiam qua
eis r̄dīdit r̄stūt̄. et p̄m̄ se
obligat̄. hoc fātu sub sp̄ūtacōe
ignis sacri. s̄d̄us obligat̄ se im̄pa
tione lepre. qui post ihsus obitum
usurariū negligentes i hoc nego
cio fūerit volentes p̄mit̄ cuī ista
pecunia aliq̄ lucr̄ et postmodū re
stituē etiā. et mor i illis infirmitat̄
bus ambo sp̄ūt̄ sunt p̄t̄ seip̄o
obligauerit. **H**ermi sunt cuī quis
uirat̄ q̄ velut lido pro ponilēt̄
etiā estulent̄. et sic s̄d̄m hēroī
de firmaria semp̄ p̄mit̄ mōrle
q̄est̄iūt̄ ludit̄. **T**ē qui uirat̄ non
reuiare vel nō tabnā int̄e et sic
de alijs. q̄ hōmo lute p̄t̄ uirare.
et talia tenet̄ seruare et q̄est̄iūt̄
oppōt̄i fecerit sc̄ent̄ mōrle p̄mit̄.
Tz̄m̄i sunt q̄ cuī solēnit̄ p̄
uirū solēnizati et deliberaatum
dm̄rit̄. et hoc ē mōrleissimū p̄m̄
vñ p̄ tres dignos quos p̄t̄ super
sanctos signat̄ q̄ corp̄ et nām̄ et
res siue famā dat̄ i p̄ce dyaboli.
Imo s̄d̄m wilhelmi lugd̄ i summa
vñor̄. **C**l sc̄ent̄ p̄iurat̄ i ipo p̄
uirio manū dyabolo dat̄ qua tangit̄
euāgelium vel reliqias sc̄or̄. et doner
ille peniteat̄ de p̄iurio manū illa
dyaboli. **E**t nō p̄t̄ absolui nisi
stiuat̄ illi dāpnū tuū uirat̄.
Sc̄endū q̄ ḡuicas vel magnundo
illi p̄t̄ s̄i p̄iuri p̄pendi potest̄
er eo q̄ tle p̄m̄ p̄eī ē alijs p̄t̄
q̄ cuī aliq̄ p̄t̄ fugiat̄ et q̄i timent̄
res sacras. sed p̄m̄ p̄iuri non
et q̄nt̄iūt̄ manū. **A** se signat̄ ip̄e se
signat̄ manū dyaboli.

tumet eas sed illis appropinquat
 Si aliquis vult fornicari si est in
 eam vel timore elongat se ab
 eis. ille vero qui vult piurare
 intrat etiam si est excedit ad
 altare et immittat pecuniam piuri quoniam
 sup altare quoniam sup euangelium quoniam
 sup corpus Christi quod horrendum est
 murum quoniam terra non absorbeat ipsum.
 vel quoniam angeli qui arcu tor-
 pus et sunt non puniunt. Itē ipse vide-
 tur peior esse dyabolo quia dyabo-
 los timet res sacras et qui reuerter-
 tō ille non facit qui piurat. Item
 talis et quantum inse est vult manus facie
 malum Christo quam crucifixores eius.
 Itē Christi intulerunt et tamen malum pe-
 ne piuram vult eum inuolue et malum
 culpe quoniam deterit est. et hoc quod sumit
 deum et omnes sanctos in testinum sue
 malum et iusticie. Quia secundum thoma
 mā 2 2 qdā Jurare est deum in teste idem
 vobis. Secundum gravitatis ppendi p̄t dicit
 ex austeritate p̄mē quia secundum in-
 nones pro piurio manifesto et so-
 lenizatio debet iponi septennus
 p̄ma. Cū rāp̄ dicit quod inspecto mo-
 purij vel qualitate persone et ce-
 teris artostatis vel maior vel
 minor p̄ma est ipone dea. Cōtēdāte
 hostēsi. Tertio patet er eo quod secundum
 hostēsem hoc criminē in peccata
 operatur hoīdīo voluntario. Quarto
 patet quia piuram iſamis efficiat
 nō postea quantumcum peniteat in
 testimoniū. Recipit ut de testi-
 bus. Quidam ex pena quod influit
 est enā in p̄mā a deo sup piuros.
 Unde legitur quod quidam decanus et
 clesie coloni quoniam marcas auris de
 pecunia sue esse suo fratri carna-
 li misit mutuando. quod decano mor-
 tuo canonica debitū repenit. et quod
 sup hoc non habebat testes. ille
 p̄tinacē debitū negavit quoniam cum
 iuramento firmauit. quod redies domini
 in media via permanes imobil ita quod
 nec ante nec retro se mouere po-
 terat et sicut factus fuerat mutus
 in corde suo voulit quod ad locum

piuri rediret et suam malitia
 am manifestaret restiniet esse
 pecuniam detentā iuste et sic pe-
 nitentia deductus liberatus est
 Item aliud exemplū. Quidam
 super sepulchrum sancti Pancratii
 mīris piurauit et manū reſibile
 non potuit. et sic omnibus mali-
 tia sua et iniustitia inotuit. Queritur
 quare super euangelium
 et super reliquias sanctorum iuramus.
 Respondet secundum thomā 2 2 qdā
 Omne iuramentū refertur ad ipsū
 dum deū principalē cui testimonium
 iuōtur. ut at assumūt aliquid res non
 secundum se sed inquit diuina veritas
 in eis manifestatur. Sic utramque p̄
 euangelium et p̄ deū cui veritas in
 euā manifestat. et p̄ sanctos qui
 hāc veritatē credidit et serua-
 uerūt. Ideo missio creditur illud p̄
 receptū qui recipit vel cogit aliquae
 fidei iurare. quoniam enim scit eum false
 iurare et sic recipit fruile iuramentū
 cui ab illo petat mōrē. Hōc est quia
 quod appellat alium ad iurandum et scit eum
 fidei iurē vincit hoīdīo et immittit
 duplex hoīdīo. quoniam ille occidit cor
 p̄ ille autem hōmo duas animas. illas
 quoniam iurat fīlī et illius quoniam recipit ut
 patet 22 qdā ille et cōtēdāte. Qui exigit
 Cōtēdāte herito de firmāia in ep̄ ergo
 secundum p̄ceptū. Scindū quod si aliquis
 dicet ex istis se queratur quod nullus
 possit alium cogere ad soluendū sibi
 si nullus dēret atque aliquid iura-
 mēti. Respondet quod ad iudicium p̄
 eum citare et iusticiā ab eo exige
 et si tibi negauerit quod p̄t ipse
 scīe utrum recipiat eis iuramentū
 ab eo vel nō. quoniam secundum articulū p̄
 meiā. De futuris contingentibus
 non est determinata veritas. Quādā autē
 consideras quod alie esse nō p̄t et nichil
 tibi amplius p̄t fieri nisi iuramentū
 tū. quid ergo iuruat te illud iura-
 mēti quod sic fruile ab eo recipiat
 nonne una mesima vīni plus val-
 let quod tale piuri. ergo quoniam oīno
 vult iurare tūc interrogat et editor

ut dicitur solet fieri. utrum velit eum
supponere de iuramento. et enarrare
bonis hominibus quoniam sit petitio
ut eum supportum habeat. tunc offi-
cium in pacem cordis tuum quod
tibi solue tenetur et ex fratre
enarrante oratione deum pro eo et erit
tibi meritorum. Sed dices ex quo
secreta mea iniustitia quia cre-
denter hoeres me iniusti habent cum
ab eo iuramentum nolle recipere
Rendeo quod pater malos hoeres quia ut
frequenter malum iudicant non debet dominus
offendere et quam tuam probet. sic
recipiendo sicut iuramentum ab eo.
quia secundum tristis super mattheum. Qui
homo secundum se estimat aliam. for-
nicarius neque putat castum. castus
de fornicatione non facile suspicere.
In populus neminem hunc putat.
hunc neinem putat superbum.
apparet miles ergo non debet deum offre
de scientia quod si unus malus
apparet quod non recipies iuramentum
de te malum suspicatur. tunc ser vel
otto et deinde de te bonum iudicent.
et te. Dicendum quod deum et hoeres
quod deum et animam tuam in hoc honoras
et eum a iuramento filii super omnes
quia sicut mali ex omnibus ma-
lum iudicat boni bonum. Qui tristis.
super mattheum dicitur difficile aliquis
suspicere malum quod bonus est. sic dif-
ficile aliquis bonum suspicere quod malum
est. Vnde secundum gregorium in moralibus.
Quoniam vos in bono proficiatis
tamen etiam bona de aliis sentitis.
Sciendum quod erigens iuramentum
si est persona publica ut puta iudex
talis non peccat. quia tenetur de
ordine iuris recte iuramenti si
ne sit verum sive sicut Iste quia ipsa
persona publica non videtur eri-
ge iuramenti sed ille ob eius istam
erigit. Tunc autem deo displaciat
recte iuramenti scient sicut patet
in exemplo legitur quod quidam bonus
homo titulat quodammodo ad iudicium
pater aliquam summa pecunie et ille

vixit negavit et se ad iura
mentum exhibuit quod alius ab eo
aceperit licet sciret eum sicut iura
re. mox sequenti nocte iudicatus ad
iudicium dei vidit christum sedere in
sede maiestatis sue erigens ab
eo ratione de anima illius qui iura
uit ei et de anima sua propria. Qui cognovit ambas esse damnatas.
tunc uideret quoniam cur iuramen-
tum ab eo receperisset et ille quia
in quod meum erat negavit. et ui-
deret non debuisti potius credere
quod ipius animus et tua probatio anima me-
lior est quam omnis talis substantia.
tunc uideret fecit eum flagellari. qui
euangelans omnia quae sibi accidunt
enarrauit. et insigni huic pla-
ganis in corpore et in dorso ostendit.
quod nullo modo potuit sanare donec
peccatum et deus sibi indulxit.
Hoc in quibus casibus per nos
iurare et etiam iuramenti amper
ab alio sine patre habet. tu voluimus
nous aliquibus suadere aliquod bonum quod
est utile et non creditur ubi simili
credidit nobis iurare et hunc non
de in Vnde psalmorum libro 20 canto 2
plerius sine iuramento loquitur dispo-
num. sed incredulitatem eorum quod non cre-
dunt quod dicimus iurare appelluntur
Hoc per etiam quis innocentiam suam
purgare iuramento. tu meditatus in
malis infamatus es et iuste. et in hoc
cauus det credi sibi nisi atri per
testes prodoneos possit conuincere
Tertio ad affirmationem debitorum
ut tu quis non habet fiducias
pone et alias nolunt sibi credere.
tunc per iurare in clero non se velle
solue. et si sic intendit et si pos-
se facit non peccat iurans nec ea
am recipies iuramenti. Vnde augustinus
de verbis apostoli sermone 23. Cuius
erigit iuramenti si nesciat alii
sicut iurantur et id dicit uia in
ut ei fides fiat non audeo dicere
potest in tua humanitate remonstrare. Carto
ad dubitationem remonstrationem ut quod

pro re litigiosa iurat. ubiq̄tā
Si duo pro re aliq̄ sit ligare ut
et alio certe ostēt quo se totū
fam̄ habet. tunc talis sine oī
pot̄ posset iurare et certitudi
nē illius rei enarrare ut sic a
litigio cessaret. Quarto ad pro
mittendū obediētā suis supi
orib⁹ vel fidelitatē suis prelatis
vel enā alicui ritati vel ex pre
officii vel alijs de causis licitis
Tū scindū q̄ qui p̄pt̄ officiū
qd̄ sibi a plāns vel d̄ filio ciuita
tis immittunt iurat. si intendit
sic fac̄ sicut iurat nō ē piuris.
sed valde sollicitus eē debet. q̄
illud qd̄ iurat et promisit ut hoc
scdm̄ exigentia iuramentū ad offi
cii producat. alias sibi fraude
fac̄ i exequēdo hoc quod in
iurando p̄misit. totas p̄iuris
efficitur quocies hoc fac̄t̄ tñs
gredēt̄. ergo valde magnū et
tribile ē sic aliq̄ recip̄ supra
iuramentū. q̄ talis aiam sua pre
cosam ponit pro pignore. Si
aut̄ pro aliquo negotio ut me
chanici iurat vel aliq̄ officio ut
reteri officiales et hoc a principio
nō intendit exequi ut iuramentū exigit
sed p̄pt̄ lucrū vel officiū acq̄ren
du iurat ipso facto sic iurando
ē per iuris. et quoniamq̄ p̄mo
du illud iuramentū transgreditur
tac̄es mōrl̄ peccat. Q̄ q̄ iurā
metā contingit que iurantes im
ple nō intēdūt̄. Itē q̄ fac̄t̄ dat
occasiōne tib⁹ transgrediendo sua
iuramentū vel eos p̄pt̄ suū lucrū
ad talia inducit̄. rei erit̄ i p̄mis
illor⁹ et deū ḡnit̄ offendit̄. qua
plus dñt̄ diligē salutē proximo
nū q̄ p̄pt̄ lucrū vel modum.
Tūm̄ sunt qui votū deo fat
ti transgredit̄. vñ ad maiorem
hinc evidētā arca votū p̄mit̄.
sept̄e sunt nōndā. Primo quid sit
votū et q̄ et quot̄ requirūt̄ ad
votū. **R**espondeo scdm̄ hemin̄.

147

de firmā. **V**otū ē sp̄otanea
p̄missio cū deliberatione vel
obligatione firmā. vel sic votū
ē acceptio. melioris appositi n̄
deliberatio firmata. ex quo pa
ret q̄ ad votū tñ requiruntur.
Primū ē appositi voluntatis q̄
debet fieri libertate et aīm̄ non at
coacta n̄tate. Ex quo patet si ali
quis cognit̄ metu cōdente i vñ
tē virū ad aliq̄ vñvendū nō te
netur exsolue. Silit̄ si p̄ntes vel
cognati. alicui⁹ vñuerit pro eo aliquid votū
eo ignorance. ip̄e postmodum p̄t h̄
acceptare vel nō. quia votū dēt̄
fieri ex aī libertate et hoc ē p̄mū
quod requiruntur ad votū. **S**ecundū ē
deliberatio voluntatis. q̄ si aliq̄
subito aliqđ bonū cōcipiat.
nō obligatur ex votū necessitate
ad seruandū sed solū ex quadā de
centia et i gruitate i q̄tū dñnis
et bonis iusticib⁹ nō ē resisten
dū. **T**ertium est q̄ sit de re bona votū
q̄ si fieri de re mala nō obligat̄
didente p̄sidoro i libro de sumo bono
In malis p̄missis restinē fidem
et i turpi voto muta decreta.
Cet ponitur et q̄ q̄ta. Idē i eodem
libro. Quod i caute vñisti ne fa
cas. **S**ed nōndū q̄ votū lītū ob
ligat ad seruandū si vñes sic sui
iuris quia ei⁹ transgressio ē p̄mū
mōrle exceptis q̄tuor casib⁹. **P**rimū
ē si aliquis vñuit sub editio
nū enī exēte editio nō dēt̄
exsolue votū. puta si aliquis vo
uit beate vñini reuinare ut sanar
etur illo die vel illo. talis si nō
sanat̄ i ip̄e p̄firo nō obligat̄ ad
exsolutionē votū et sic de alijs.
Secondū ē si accedit dispensatio ei⁹
qui dispensare p̄t i voto q̄ in nūp̄
fieri debet nisi i eq̄ bonū vel in
melius. Imutet̄. **C**auerit̄ q̄s
p̄t i votis dispensare vel cōmuta
re vota. **I**ndeo scdm̄ rāmūdū
dyotesan⁹ ep̄pus p̄t suis subdīns
vota imutare vel etia cū eis dis
pensare nisi i q̄tuor votis. **P**ri

mū ē votū stinēae quia cum
mr aut nūq̄ possit aliqd meli
ueniri i quod. Imutetur. vtz
Fec 28° Non ē digna ponde
rio ne stinentis. **S**edm est votū
terre sancte salicet pugnādo pro
fide cristiana. **T**erū votū ē vo
tū visitandi limina aploꝝ petri
et pauli. **Q**uartū votū ē visum
di limia beati iacobi. In his solū
papa p̄ dispensare et ut seruat
uria alia vero vota pnt ep̄o
mūre vel enī i eisdē dispēsare
Pro quonondū q̄ aliquid ē votū
mutare et aliud i voto dispēsare
Nā q̄ācūq̄ absolute detinat aliqd
votū nō ēē seruandū tūc dicitur
ēē dispensatio voti. vbi grā Si illud
quod vouent eēt malū vel ioti
le. vel maioris boni ip̄edimetū
qđ ē ut rationē ei⁹ qđ tradit sub
voto ei⁹. q̄a scdm thomā. **V**otum
debet ēē melioris boni et id in
tali casu nūtē ē ut detinet votū
non esse seruandū. et hoc dicit
ēē dispensatio voti. **S**ed muta
cio voti dicitur q̄ij pro hoc voto qđ
seruandū erat aliqd aliud ipo
nat. **V**nū mūnū ē votū mutare
q̄ in votis dispensare utrūq̄ i au
toritate platorū eēt. sistit **P**ro
quo nōndū q̄ ad dispensandum
vel vota mutanda duo reqrunt
sq̄ autoritas et causa siue necessi
tas. **S**ed que ē causa sufficiens in
dispensando de votis. Respondeo
Sedm albertū. Sufficiens causa est
paupertas ut si vout reūnū et me
ditas nō iuenit una hora qđ ei suf
ficiat. p̄lit̄ et infirmitas ut si vo
uit abstinentia a vino et carnibus
et incurrit languore eti filibus
possit fieri dispensatio. **T**erūtus in
fus ē si ip̄ossibilitas et ip̄otēnia
accidat. **I**llā qđad votū fieri ip̄e
diret si p̄ns eēt hoc ipm supueies
voto fro obligacionē aufert. **V**nde
si aliqd possibile sit dū vouer et
p̄ea fuit ip̄ossible tollitur obliga

to q̄ tu ad hoc puta si aliquis
dunes bouit edificare etiam
postea paupertate supueniente p
fitē nō p̄t nō obligat. hoc tñ i
relligendū ē sic scdm henrici de
firmitaria. **C** si fuis eēt oīno ip̄otes
absolutis ē a voto. **S**i autē stipu
tes ip̄te ita q̄ totū pfite non p̄t
tunc remanet solū ad illud qđ p̄t obligat
et ad aliud nō. **Q**uartus casus ē
si vones nō sit sui iuris. quia qui
tūq̄ sub ē p̄tāli alienē nō p̄t aliud
voue qđ illū nū subest a debito
subiectonis ip̄ediat. **V**nū seruus q̄ē
sb dno nō p̄t quidq̄ qđ p̄t eū ip̄e
dire a seruus dñi et sic de aliis
subdīnis. **T**erto nōndū q̄ votū
ē dupler scilicet solēne et simpler
et utriusq; tñsgressor scdm thomā
z 2e q 88 p̄mittat mēlit. Et quida
grū p̄mittat frangendo votū solen
ne di 21. **S**i votū solepne
dicitur quid sit p̄ suscep̄tione sati
ordinis vel p̄ professionē expre
sa vel tacita facta alio de reli
giōibus approbat. **S**impler vot
ū ē de nō obhendo vel de casti
tate vel hui⁹. Et quanto maiſ
tus ē emissum tanto maior p̄ma
debet tñsgressori. lōq̄do de voto
simplici tūc nōndū scdm henrici
de firmitaria q̄ p̄mittat mēlit qui
post simplier votū stinēce. **H**ab
mīmōlū tñ quia facit ut p̄p
dirūtū qđ dicit vouere et redire. nī
qđ foro istū et apud deū nū obligat
qđnū solepne scdm doctores simpler
votū. **E**t quo euident patet q̄
apphane faciūt. **A** dat scilicet et lice
ciat. **A**liqbus p̄sonis p̄ votū
simpler ut hē matmōlū. **Q**ui per
cat c̄plicit. **P**rimo q̄ suo scilicet
pollit illā vñtē ad p̄tm mō
le scilicet tñsgrediendo votū et q̄
tūq̄ dat scilicet vel auxiliū vel sa
uerē ad aliqd quod ē p̄tm mē
le erit p̄tēps illī p̄tū. **V**nū aug
sup iohes. **N**oicida dyabols dicitur
non q̄ gladio armatus vel ante

ferro ad hoem venit. sed qm na
 lum ubi seminavit. noli ergo noce
 reputare horridam qm proximo
 tio mala p suades. Edò qm psona
 illa maro ptilo exponit cu sedm
 tertiorē opiniōne nūq pte pete
 debiti sine pto. vñ licet pete
 no debeat reddē in teneat. Ter
 to quia spōsum xp̄m grauit̄^{ill. 9. 6}
 offendit qui dat talium vel aux
 ilium talib⁹ dē hē matinonū. hoc
 patet quia cl̄es virgines p vo
 nū annētie spm̄t xp̄m q̄ pmito
 p̄ omib⁹ viris sibi eligerunt.
 p̄ no ē modita irreuenientia ip̄o
 ip̄o q̄ pro eo elegit vñ alii
 sponsū q̄ ē min⁹ pulch. mi⁹ bo
 nus. minus dulcis. min⁹ diues
 et sic de aliis. Itē q̄ p̄t volup
 tam breue sue misere carnis.
 delinqūt dulcedine celestis gau
 dii et xp̄m deū qui ē deus con
 solacionis et omis dulcedinis.
 In sup p̄t societate talis mōr⁹
 sponsi priuat se societate beate
 marie virginis om̄i stōp et om̄i
 agelorum et būnūsalit om̄i elcōr
 i celo exītū. In sup p̄t talem
 spōsum dāpnat se cum corpe
 et aia et associat se ad societatem
 om̄i dāpnator et demonū qui
 i inferno h̄ sic morit. Et ex p̄mis
 sione dina qm̄ talis vñgo iuei et
 amaritudine ubi q̄sunt carnis de
 lationē. quia forte habebit vitū
 iracūdū qui ea p̄tinet et multis
 afflictionib⁹ eū affliget. Itē non
 dū q̄ nūq talis st̄et dēret sibi
 tē despōnsare. quia qui respit
 sponsū alteris or̄ voluntatē ei⁹ ta
 le p̄ hoc giut offendit sic et ille giut
 xp̄m offendit qui ei⁹ spōsam
 sibi assūt. et io qm̄ sequit hoc
 malū q̄ nūq bene viuit nec bñ
 habebut nec i corpe nec i cūma
 ner enā i rebus temporaliib⁹ quia
 sibi munio discordat et dyabolice
 sit viuit. Cuarto nōndum
 querit vñ vōens teneatur

statī votū adimplete. Unde sām
 wilhelmi. Si est absolutū votū
 tener. statī cu p̄t adimplete misū
 vōendo habuerit aliud i mēte
 q̄ voluerit sup illū dē vel il
 lū mā voluerit adimplete. et tūc
 poterit ad illū tūmū p̄fixū licet
 erpectare sed no vlt. Dñ dicitur
 deuto 22. vñ votū vōueris dno
 deo tuo no trādabis reddē. quia
 regret illud dñs deus tuus et si
 inoentus fueris reputabitur tibi
 i p̄tū. hoc heu no adūtunt illi
 q̄ votū suum qd̄ deo vel beate u
 gini vel sanctis ei⁹ vōuerit vsc̄
 ad dēcē vel viginti annos prot
 hūt et sup illos ira dei qm̄ ea
 i p̄tū vita defecit. Dñ legitur
 q̄ fuit homo quida latius multo
 rū vicioz seruus. qui cu a quodā
 priore monitus fuisse freqt̄ ut
 sc̄lo renūtiaret et vitū suam
 emēdaret. qui cu freqt̄ hoc se
 face p̄missit et p̄missū no ad
 impleret. tēp̄it grauit̄ ifirmari
 qui cu missit pro priore et ve
 nues ad eū et admonet eū ut
 promissum adimplēt subito tla
 mare cepit o p̄t ora pro me qm̄
 duo vrsi venuit ad deuorandum
 me. qui orōnibus ei⁹ liberatus
 no curauit promissū adimplere.
 Monitus itū a priore et mox i
 terū clamare cepit. ecce ignis
 occupat me ad deuorandum. et sic
 iterum petat orare pro se et ignis
 p̄ orōe euaniuit prioris et
 sic itū liberatus fuit. et adhuc
 adimplete. tēp̄ens qm̄ erpiran
 do ad dei iuditū rapnis audiuit
 proferre sm̄m dē se de malis fu
 is. et a rapnu itū subito rediens
 retulit coram omib⁹ misa et
 audim et q̄ ab eo eet p̄fisa ois
 spes salutis. et addidit ecce ins
 sunt duo demones portantes
 vñ marimā sarthaginē ut fri
 grar ea letimū. et clamare cepit ve
 ve in qua votū meū no adm̄

de
pleui et deo et salute anime
mee nichil taurui. deo sententia
deo prolatum est de me qui cum
hoc dixisset una gutta de sarto-
gine cecidit sup manum eis. que
vsgdissa eu omibus videntibus
deuorauit. et nūc ipse ait nūc coe-
dite esse me demores i sartagine
proiuit. et hec dicens infelicit
erpirauit. **C**ruito queritur de
vous que sunt in angustiis an
obliget respondere secundum wilhelmum
Mulieres i pto vocationis vel qui
tūc alij i angustiis istius i ha-
beant deliberatā intentionem ob-
ligandis se obligati sunt. scias si
subito et uidelicet **C**rex
to videndum ē qui pnt vocatione
et qui nō **C**itca quod queritur
utru pnt vocatione **R**espondeo secundum
thomā & re q dī pueri an annos
pubertatis duplia ratione vocatione
no pnt **P**rimo ut impliibꝫ pacuit
rationis defensio. hoc tñ i alij bñ
attelerari. **S**edō quia sunt i pta-
re pnt vel tutori q sunt eis lo-
co pnt. et deo nota non hñt
effici. **I**lle ac filius q venit ad a-
nos pubertatis ē qdē sue potes-
tatis qdū ad eo q p̄tinet ad personā
suā puta q per votū obliget i se
religionē vel q mīrom achat.
et idē ē de filia q ē i domo pris
Cruetur utrū religiosus p̄t
vocatione **R**espondeo secundum thomā ubi su
p̄. Cum nullū tempus sit i quo exceptu
platus no possit subditū tñ aliud sit
occupare. **I**deo nullū votū religio-
sium ē sine sensu prelati. quia
no est sue p̄tatis. **D**in etiā secundum
ramūdū. Si vocationis no debet
erigere fine licentia prelati. ne for-
te sup eū alij scandalizent si eorū
obscuritatem voluerint excedere. vel
ne detur occasio evangādi ic **I**te que-
ritur utrū platus possit absoluere
religiosos a votis fratris aut ingressu
sum. **R**espondeo secundum thos et rāv. **I**psa
religio i ipso primo ingressu soluit

huiusmodi vota addidit in thomā
i quotibet. **C**y tñ obediens fit
marinū votox pro di voto suf-
ficienſie i recompensat. **C**t ingre-
diens religionē nichil pt ibi re-
tine apprie voluntatis. nullū vo-
tu appria voluntate sūm removere
oparet. sed statim illud debet of-
fendere pri monasteri et se i hoc
enī subire voluntati. **S**eptimo
queritur utrū alij iugitorū
possit se obligare voto i gredi
religionē sine alio respondere. **V**ino
iteruenerit copula carnalis pt
alij vocatione et ingredi religionem
etiam alio iuncto. **S**ed postq̄ itinerat
copula carnalis nunc unus sine
sensu no pt. **I**te queritur utrū
vocatione p̄t. respondeo q no
sine sensu mīri marie ihis que
sine scandalo mīri p̄fici no pnt.
mī si vrores emiserūt votū ab
stinenſie p̄egrinationis ul iūne
vel etiā de mane surgendo
vel quodtūq̄ aliud no det sua au-
toritate obtinere. sed vici pnt
irritare talia vota etiā si an mī
mouū stractū emiserūt votū ab
stinenſie p̄egrinationis. talia scilicet
reunando peregrinando mane sur-
gendo et mulier teneri i hoc seq.
virū et ei sentire. **S**aecundū in ip
vir solūmō vota illa reuōre pt
q ipsa ipse no pt sine scandalo
ipi viri. sicut reunare p̄egrinari
surgere et hiscire ad matutinas et
huiusmodi. alia vero p̄o no vt si vo-
cationis q daret aliqd de p̄prio ubi
ē i suetudo q mīr pt habē bona
p̄astoralia. vel si vocationis oīōm
aliquā et huius. **I**te queritur utrū
i votis obscuris vel dimittendis
vir et vrore ad p̄aria iudicentur.
Respondeo secundum ramūdū qdū
ad votū obscuris secundum omnes docto-
res ad p̄ia iudicentur. i voto aut
abstinenſie dicunt quidā q tū vir
sit caput mulieris pt tale vocationis
face muta vrore. **C**y in intelligendū

ē sedm̄ huiusmodi nisi p̄ tale vo
 nū fieret preuiditū vroci de de
 bito reddendo qd̄ p̄ uita uidetur
 nūtis probabile. In uoto ac p̄fum
 ionis dicendū q̄ neuit diuigum
 p̄ altero iusto facere. fallit m̄ hoc
 i uoto ih̄e solonutano q̄ i fñuo
 rem t̄re sancte et fidei christiane
 p̄ vir sine vrois. I sensu facere
 hor uotū et imple. vro tri ut
 senat ē attēnas moneda. **Innotēt**
 dicit q̄ p̄t uotū ult̄ marini neu
 t̄ rugu pegrinari p̄t sine os̄i
 alteri. Hmo si aliqui os̄enserit p̄
 uore licet petat. **Vic innotētus**
 dō exemplū terrible de illis q̄
 qui nō soluunt votū sua sed susci
 puit fle dispensatione et sine m̄
 leguntur q̄ i dyotesi t̄cetensi erat
 p̄dā rufatus vñtrati q̄ tpe pre
 dictionis crucis crucem accepit
 et postea crucem et uotū redit
 quā libas et circumuenit dolo dis
 pensatione. **Hū** posset dedisse eō
 libras. iste sedebat quadā die in
 taberna dicens alijs q̄ uota sua
 p̄soluerit. vos stolidi m̄sibl̄is m̄ae
 sub p̄culo uite m̄e et exp̄ditis
 ibam vram. ego at redemi pro
 quā libas uotū meu et ai domi
 manē uob̄ silem mercedā ha
 bebo et sic iactabat se de dolo et
 fraude sua. **hōcte aut̄ quadā ai**
 iacet vrore sua audiuit i molē
 dino suo qd̄ ent̄ domini ot̄qū
 motū q̄ molentis rote. et dixit
 puer suo uade et inde qd̄ sit̄
 molēdino. puer uisit et redit hor
 ore p̄tussus. au dñs qd̄ ē tibi.
 at ille tantus horro i uasit me i
 ostio molēdini q̄ op̄llor redie.
 at ille etiā si dyabola ibi sit ego
 uadā et uidebo uecta q̄ toga sm̄
 pulis venit ad molēdīnū erat
 eni ostiū appūit et int̄rosperit. et
 vidit duos equos nigrumos et
 virū nigrū stante uix equos ni
 gros. qui dicebat rustico festina
 ascende equū istū q̄ ap̄t te adduc
 tus ē. ille expanuit. at ille quid

tardas proice ueste tua et uē
 erat eni uestimentū crux affixa.
 ille despatus et virtute vocis dī
 abolice reiecta ueste equū asten
 dit et vir ascendit alterū equū.
 et statū deductus ē ad diuisa loca
 penarū ubi ille miser udit pa
 trem et m̄rem torquri ap̄t res ui
 uistis q̄s p̄ssedēt et sibi here
 ditario ure reliquit. i super et
 alios q̄ plūmos ibi uidit quos
 cognovit. et uidit et quēdā mili
 te i sedente uate q̄ hic illuc p̄dī
 curuebat. et trebis ictibus dorsu
 milius cruciabat. et cuī arct̄ rūsa
 cus quare illā pena sustinet. iñndit
 uacuū istū rapui sine m̄ia cūda
 vidue. et iō oportet me sine m̄ia
 hāc penā tollerare. ostensa est ei.
 ibi sedes ignea et dñm ē ei m̄o r̄
 uerte p̄d domū tua et post tres di
 es ad locū r̄ugoris et m̄ercedē
 recipias i ista sede. mor ad demone
 reductus sc̄iuus iuentus ē ab
 vrore i molēdino et familia. et
 uōtis cognatis et amīnis dixit om̄i sub
 q̄ ei acciderant et que uiderat. q̄si
 sub despatiōne uōtus ē sacerdos.
 qui ai nōmonet eni de oratione et
 confessione. respondit quid prosunt
 uba ista nō possū sup̄flui video. stei
 dīcī et video qd̄ i me dispositū
 ē uām ip̄lē. sicq̄ miser sine facta
 mentis ecce defunctus ē et

Omento ut diem sabbati
in sanctifices hoc p̄ceptum
refertur ad sp̄us sc̄i
bonitatem sicut sc̄m ad filii veritate
et primū ad p̄cis p̄cātē. dicit ei
hoēm p̄ effici deuotissim⁹ hanc die
colit quiescē deo. ut q̄ si homo ali
quid i orōba vel bonus opib⁹ p̄
totā septuānā neglerit hoc retin
pet. **D**ū op̄ evidēntā hui⁹ p̄cepti
quāt̄ quare dies sabbati sūt tūs
lata i diem dñic⁹. **A**d qđ dīcedū se
hoc sc̄m ē quadripliū mācone. **P**rimo ab mēorā bñfici dñic⁹ i
carnationis. quia sicut die dñic⁹ nū
dus fuit creatus. sic eodē die fuit
p̄ mīstēriū i carnationis recreatus.
Et hoc beneficū dignissime i me
mōria iugit ē hūdū. quia p̄ hoc
deus sūmā caritatē eribuit. **D**ice
te ap̄lo. ap̄t̄ numā caritatē qua
dilexit nos filiū sūi misericordia.
Hoc mar
una enī caritate processit. q̄a iō
ribū etiū homo fieri et nāsa vo
luit. ut nos desideraret et ut hoēs
abiectū ieffabilitē exaltaret et ut
hoēm mēdial thezaurū dñic⁹ ad
locūpletaret. **D**ū augustinus sup
canonici primā ioh̄is. Inquit te
dns et fecit se ap̄t̄ te hoēm deus
subiectat se et exaltavit te. idū
se et suscepit te. eximauit se maiest
tate et iplēvit te dñitate. descendit
ap̄t̄ usq̄ ad te ut tu ascenderes
p̄t̄ ad eū. **E**ndo ap̄t̄ mēoriam
beneficii resurrectionis q̄a fuit dñica
die facta. et q̄ ē causa et exemplar
nre resurrectionis. **N**ā igitur dñi
ut nobis tria bona. **P**rimo quia
mortem nostrā destruxit et ea ī se
ip̄o occisus ostendit. **N**ā sc̄m aug⁹
Dignū erat ut q̄a dyabol⁹ r̄pm
inocentē permitt̄ p̄cātē p̄det i eos
quos sua caliditate deuictos tene
bat. **E**ndo nam huānā veste i mōrī
tans idūt. tū i mōrī et ip̄assibil
resurrexit. **T**ercio quia tōrē mor
is abstulit q̄m p̄ sua resurrex̄t de
etia bñtudī nos assūt̄rāt̄ cum
tertū sit q̄ membr̄ seq̄ debet ubi cap̄

sua p̄cessit. **D**ū gregorius i omel
paschalis filius dei suis ho appa
runt i carne morti dignatus ē ex
uolūtate resurrexit ex p̄testante.
et ostendit i exemplo q̄d nobis pro
misit i p̄mia. **I**u igitur membra
nri redēptoris p̄sumam⁹ i nobis
qd̄ iam gestū stat i capite Tercio uideam⁹
ne iudicāre diem sabbati mōe
uidetur obseruado. **N**ā sc̄m
ostendit i sabbatis marie operi debe
ne iudicāre videam⁹. **Q**uarto
ap̄t̄ dignitate diei dñic⁹. **S**ac
dū q̄duodecim dignitates diei dñi
ce iueniunt̄ i scripture Prima q̄a
illa die celū et terrā et angelos
deus creauit. **E**ndo eadē die stetit
archa noe post diluvium sup mon
te hermoie. **T**ertia q̄a eadē die
eripiuit dñs plūm sūi de egypto
i manu forti et brachio excelso.
Quartā quia eadē die pluebat
plūtus nūana de celo i eſcā filior
isrl̄ adhuc errantib⁹ i deserto. **Q**uita
q̄a eadē die xp̄t̄ natūsē de beat
uigine maria. **T**exta quia eadē die
xp̄t̄ baptizatus est a ioh̄e. **S**eptē
mūt̄ quia eadē die aquā i unū i mō
cip̄ quod fuit iūni signor q̄ sent
i d̄sp̄ciū discipulorū suorū. **O**ctava q̄a
eadem die satiavit quīq̄ milia
hom̄i de quīq̄ panib⁹ et duob⁹
p̄scib⁹. **R**ona quia eadē die hono
risficius ē dns tū palmus feliciter
i die palmarū. **D**eac̄ quia eadē
die resurrexit a mortuis. **V**nde
cā quia eadē misit sp̄m sc̄m ap̄l̄
duodecim q̄a eadē erit dies iudi
cij ut plures op̄ināt̄. sed tū ter
tūdinalit̄ nō sit nisi solus deus.
Ergo honorifice honorare et ce
lebrare hanc die si nō eadem i
nuio sed tū idē i sp̄e intelligere.
debem⁹ ut pater cuilibet iuuent̄
Dū sc̄m ius canonici stat die
dñica ut sumas et p̄cipiūs festi
uitates dñic̄i. ergo dicit̄ **E**ccl̄
20. **N**emēto ut diē sabbati sum
fices 27. dō ē sumo shidio illu die
honores. nūdū sc̄i op̄is carnalib⁹

1 eo faciendo qd possit ipedire
qetē mensis i deo. Pro quo nō
q̄ hoc p̄ceptū stingit otto mōis
m̄saudi Primo manualis opā
do qd prohibutū ē adeo. Vn̄ dñi
ur erodi. Nō facies i oē opus.^{co}
seruile. Ex quo patet q̄ quicunq;
sabbatū violat peccat mōsliter.
Causatur tñ quis a p̄cō mortali
i q̄tuor casib; Primo p̄p̄ laboris
vel opis modicitatē. puta si labor
tam modicissimā quetē mensis i
pedire nō possit i deo. q̄ solū ille
labor q̄ turbat quietē tu et sp̄c
libertate causat mōrē p̄tē.
Sed p̄p̄ laboris nūtūtē q̄ tantū
det ēē ut labor opis sine rei pi
cilio p̄uenire vel differre non
possit sicut stingit i messib; p̄p̄
in sum hostiū. Vn̄ scdm eam
wilhelmu. Si incētib; segetibus
i agro aut fenu in p̄tēas et i mi
neat tēpestas p̄nt inde remoue
iō vñdēnit peccare mōslit tē
m̄fices et p̄incie qui p̄parant
virtualia ut sequenti die ven
dat si p̄p̄ nō poterat o mode
parare aut p̄parā seruare. Itē
sicut stingit i vindemias p̄p̄ ter
frigus et in captura allecū. que
solū sit tpe detinato i talibus enī
causat nūtūtē. q̄ legē nō habet
ut p̄p̄ erit de asuetudine. Tertio
p̄p̄ cordis puritatē quia bñ liz
arare p̄p̄ dñi et agrū pamp̄
semītare vel dñe religiosis lig
na et alijs miserabilib; p̄sonis
Quarto p̄p̄ publicā utilitatē
puto labore pro pōnto ve p̄
ma sue etiā repanda. Scindū
tñ q̄ wilhelmus dicit. Q̄y non
redit q̄ diebus dñis aut ma
ioribus festiuitatib; licet tales
labores fieri. de mōzib; iit
festas sicut infra octūnū p̄asche et
pentherostes et siliib; credo
q̄ nō licent sequi asuetudine fe
stionis. D̄ hot aut q̄ tales labo
res lute fiant expoeret q̄ nō fiat

ad ultimam fatigacionem. vel ne
apt hoc dimittat missa et huius
moi dina eo qd talia no faciunt
apt affectione carnale et spe re-
mureationis sed apt deum. et qd
paupertas eoz hoc erige videat.
Quod tñs gredit hoc preceptu
frequentando placita secularia
et exercitando actum iudiciorum
Est enim iure statutum ut illo die
strepitus iudicari qd est posset
tñ illo die ut dicit wilhelmus. glosa
pro pace tractari et pro pace
firmitudo uitramentu licet pres-
tari **I**te qm eet causa debilium
vel miserabilium psonarum qui alio
die no possent expedire tuc qm
licet posset fieri **H**ic qd isti mul-
tū reprehensibiles sunt qui klassifi-
cationes suas i loco sacro vel cam-
terio vel abitu expedierit ut pa-
ret ex eo quia ~~scdm~~ ray. et osti-
limiteri. gaudet eadem
emunitate quia habet etiam ergo
sicut illicitu e i etiam talia placent
et tales collationes exire sic et i
timiterio illicitu e talia fieri **T**
Tertio mercatibit intendendo **D**n
qritur quid de cuitibit ad mercia
que fuit i festis **R**espondet ~~scdm~~
wilhelmu **S**i aliquis fecerat no
osuetudinaria sed pro sua nitate
et ante dina audiuit non credo qd
peccet mordit. secus si osuetudi-
narie seu luxandi cupitate et mar-
ime se subfrendo adinus a etia
si huius moi mercata prohibita fuit
a prelatis illis locis sine forsa ex
comunitata avertata tñ que fuit
er quada nitate de virtualibus fuit
et natis ad diem aliquem no cre-
do illicita ex dñ tñ apt hoc se
no subfrent a diuno officio
Ne u hoc non attendit ista iusta-
tores qd dedicationibit vel i aliis
festiuitatibit sumo mane sua uen-
lia exponit. et totu dinu officio
negligit. nec illa die sermo-
ne vel missa audiuit et in hoc
graunter delinquit **I**n signu huius

nūc tempore pastore apli-
bentur a munione omnibus tali-
bus qui mercata sua diebus ses-
tuis exercerent. et munio no-
prohibent nisi pro pto mōrl
igitur. **Quarti** sunt qui ret-
turā i diebus exercēt festiūs.
In signū huius queritur quod
debentes dñs venturā blado-
rum afferūt i diebus festiūs.
Respondeo sdm **wilhelmu** Nō
excusat nisi alia necessitas ad hoc
eos appellat. et insup tales dñs
qui eis dant occasiōne et ubet
eos talis diebus exercere ret-
turā p̄ticipes sūt illorū p̄torū
+ **I**eu hoc isti rustici nō attendunt
qui qm̄ ad qm̄ vel qm̄ milia
velunt et numerū missa vel
sermonē audiunt illo die. et sit
credunt se celebrare et eis hoc
lice. quod tñ nō ē verū. **C**ui
ti sunt mechanici sicut ferratores eq̄
hoc mede. minutores homi. ut
risores id ē q̄ faciunt currus et sic
de aliis. **D**e quibus dicit wilhelmus
Si in festis hoc faciunt p̄cipalit
app̄t necessitatē eorū quib⁹ seruunt
credo q̄ possint excusari. Decus si
app̄t cupiditatē luci hoc faciunt.
sed et illi q̄ de talib⁹ regnūt eos
excusantur. **H**erti sunt qui faciunt
seruī de floribus i dieb⁹ festiūs
bitū p̄petrēt mōrlit. **N**ider. non
credo tles eē excusabiles app̄t p̄culū
qđ er facili p̄t attingi er abusu huius
q̄ sunt iatimēta vanitatis et las-
ciue molarū obseruātia diei sate
i opando clia certa. licet posset
laborz eē tñ modicūs et fine p̄cio
net ad lasciā nō lasciā iten-
tione sed moderatā recreationem
qđ nō eēt p̄tm aut nō mōrlē.
h̄ finā ē wilhelmi. **Septimi** sūt
q̄ i vigilis festiūtatu et sabbatis
de nocte numerū diu laborat. **Vñ**
queit qm̄ debeam i cap̄. **R**espo-
deo quantū ad feracionē a vespā
i vespā et intellige vespā i sero-
tū festoz iutū et finis ut eorū

si alias nō poterāt sibi
modo p̄udel alio qm̄
excusantur

festū

+

Ed vectores nūc et al mētiorū aut p̄fōz ad loca s̄mō tñ alias nō p̄nt sine qm̄
modo. **C**redo excusai et plē de viatorib⁹ et cnsorib⁹. tñ bonis ē tib⁹ ut antea
missa audiant. maxie in diebus dieb⁹ fe stiūs. **I**eu h̄ isti

qualitatē et regionū s̄fuerdi-
nes seruari dēt sicut eorū mag-
nitudo erigit pris̄ i cap̄ et tada-
tiā. **E**x e qm̄ Ergo h̄ic rōphen-
dit quorūdā sultana homi s̄plici-
tū. q̄ nō reputat p̄tm eē sab-
batiq̄ diebus de nocte diu labore
et scđā feria de mane labore
p̄tah reputat qđ tñ nō venim.
Traendū dō illi q̄ laborat i die-
bus festiūs et nō curat p̄ceptū
etc. tales t̄plicit a deo p̄mūtū
qm̄ **P**rimo i temporalib⁹ quia
tales ex hoc nō ditantur quia
qđ quid luctant i t̄pālib⁹ hoc p̄-
dit i sp̄ualib⁹ que sunt bō sic.
Insup qm̄ fortunia et p̄missio-
ne dīna h̄ebut i t̄pālib⁹. salutet
q̄ captiuitate vel a raptoriib⁹ spo-
liantur. vel q̄ ledunt vel moi-
untur veldom⁹ eorū igne aburit
vel alia fortunia talib⁹ accidit
et sic de paupantur. **P**rdō p̄mūtū
ut sc̄ tles qm̄ inserviantur
p̄ mense vel p̄ duos vel qm̄ca-
dit et frangit crura vel brachia
et sic de aliis. et tñ oportet eos
festiūare tñ merito deberet labo-
rare. quia antea laborauerunt
qm̄ festiūare debuerit. quia sdm
salomonē p̄ q̄ homo petat p̄
p̄ et p̄uletur. **T**ercio p̄mūtū
i aīā quid marimū ē. quia quo-
des festū solūtū tōces mōrlit
peccat et aīā app̄ia occidunt.
Ectodi. **C**o polluit sabbati morte
mōrlat. **S**ed illis q̄ festiūat. illis
dat de p̄spitatē corporis et alē
Exemplū de duob⁹ fūtorib⁹ quoniam
habuit multos pueros cū
mōre sua. et nō neglexit q̄ om̄
die libent missa audiuit et i ob-
sibi p̄spose successit. et alio nullū
puerū habuit sed solā mulierem
et cotidie laborauit tñ i dieb⁹ fe-
stiūs q̄ i sacris noctib⁹ et raro
missam audiuit. et tñ semp in-
p̄cipiente virxit. qui quesuit sel-
ib⁹ alio fūtore vñ sibi ista bō pro-
uemret. q̄ cum filiis et mōre sep-

sans habet et ipse plus labo
raret et semp egit. qui rindit
tras ibis metam et tibi onda
ubi talia bona repio. mane fit
dixit eū secū ad etiam et finita
missa dixit uadas mō ad labo
rē tuū. sept̄ die utm venit de
mane ad domū eū et duxit
eum ad etiam itinsecū et fini
ta missa iussit eū redire ad do
mū et laborare artificū suū. ⁷
die de mane venit uerū ad domū
eius volens eū secū ducē ad et
deca. tunc ille dixit hinc si velle
ire ad etiam p me bñ sare mā.
ego desiderabā ate ut me ducas
ad locū ubi thesaurū iuuenisti ut
et ego etiā possi sic ditari. Tunc
ille dixit aliu locū nō habeo ubi
thesaurū corporis et pnuū vite
etne regno nisi etiam. Nōne au
diuisti dñm r̄ i euāgeliō. Primiū
gratia regni dei et h̄c omnia adi
et uobis. salicet q̄ ad natūrem
corpis et nre p̄tinet. tūc ille co
putus et āmō r̄pō fūis deuoto
postmō missa libent auduit.
et tūc sibi prospē i oībus. sūcres
sit. sic tu fac sūlit et erit f gloria.
Euāndū q̄ isti q̄ molat diei
duce festiuitate petrat i p̄em i
filii et in sp̄m sancti In p̄em
q̄ potēcia mūdū creauit In fi
lii cui sapientia mūdū redemit
In sp̄m sanctū q̄ di die. i mūdū
missus est. et p̄ms tles ingra
ti sunt suo creatori redēptori
solatori. ergo tales transgressore
graui punitur. Ex m̄ legitur
nūi 11°. Factū ē at cum eent fi
lii isrl̄ i solitudine et iuuenist̄ hoc
colligente ligna i die sabbati op
tulit eū moysi et aaron et
mūise multitudini. qui reduse
rūt eū i carcēm nestierū qd̄
sup eo factē debent. dixit q̄ dñs
ad moysē et aarō morte mori
as hō iste. obruat eū eū lapidi
b̄ omnis multitudi ext̄ casta
tūc edurissent eū foras obruie

runt lapidib̄ et mortuus est
sicut p̄cepit s̄ dñs. **O**ctau
sunt qui in diebus festiūs pec
cat Lent quos dicitur exodi 2°
Nemēto ut die sabbati sacrifices.
id ē sumō studio papua mōrū p̄tū
caueas nichil i eo opando frācō
ris nichil omittendo. qua multo
mai⁹ ē p̄tū delinquē i clī scō
die q̄ i alio. **D**n̄ narrat gregor
i libro dyā. **C**u quēda legi
tia a suo viro i sabbato de nocte
cognita cu i die dñta se p̄cessiō
duūget. a dyabolo attripiebatur
et multū ab eo verabant. et si h̄
sit i legit̄ p̄sonis quāta pena
scubitus illegit̄ plectendus ē
Thōndū q̄ ista sunt valde
factū et pūsi q̄ i tpe sancto nō
sante uolūt mūie. quia locū sō si t
defend̄ ē honor sic et tpe sancto.
Dn̄ si i oīb̄ festis graret et fo
det ip̄e valde parpare. quo malis
ergo nō multū apli p̄petat qui
i dieb̄ dñtis fornūt̄. cu enī
posset occidi ip̄ aliquis i omib̄
festis araret vel fodet q̄ q̄ sel
i die dñta fornūt̄. **S**ien
dū q̄ duo sunt p̄tā q̄ marie
frequētantur dieb̄ dñtis et fes
tuus fz ebretas et choreas. **E**t
io p̄mu diuendū ē de chorea q̄
ē valde graue p̄tū. quod pa
tet primo ex vindictā. ut habet
Ecod 22. **H**bi legitur q̄ cu desē
disset moyses de monte synai
et appropiā quasset castra filiorū
isrl̄ vidit vitulū et choreas. iam
q̄ valde proicit de manū tabu
las et confregit eas ad radutem
montis. deinde assūptis secū filiū
leui iterfecit 23 milia homi.
Et hoc q̄ moyses erat māsuens
simū homi qui erat int̄a. adeo
iratus fuit et tantū vindictā sup
sit de hoc q̄ dei honorē vitulo
ip̄pendit et choreas dixerunt.
Satis p̄ ee māfestū q̄ magnū
p̄tū sit choreas ducē. apt̄ quod
p̄tū de p̄misit tam̄ plagam i

pplin suū Item i nouo testamēto
legitur ut habetur mathei xix
¶ saltatric facit amputati caput
iohannes baptiste. quē xp̄c perse cō
medabat dices. mat. Int̄ natos
mulierū nō surrexit maior iohes
baptista In hoc enī p̄figuratu ē
quanta p̄tate habitare erat sal
tatrices ad se pandū eos i quib⁹
ē grā dei. qui p̄ iohānē designat
a capite suo sc̄ rō. Idm p̄ quod
p̄t ondi q̄ malū sit choreas du
ce ē multitudo peccatorum q̄ mutuit
psone que choreas ducit. quia
quasi omnia p̄tā mōrē ibi erat
runt Primo omittitur ibi super
bia q̄ est mutū omnis p̄tā. ¶
In p̄sydorū dē sumo bono Supbia ē
origo om̄i cīnū. In augo i ep̄la
Quē supbiū videris filii dyabo
li nō dubites. ex isto patet cui
filii sunt qui ex supbia choreas
ducit. Ite omittitur ibi luxuria.
q̄ t̄les chorizantes plurimorum
corda videntur ad luxuriā atten
dūt. Ite omittitur ibi iudicia q̄a
alii qui h̄nt meliora ornamen
ta iudicēt. Ite auaritia quia tñ
ornamenta nō h̄nt sepe tra
deū affectat. Item omittunt ibi
iudicia et suspitiones at dōm x
qui dicit luce. Nolite iudicare ut
nō iudicabimū. ¶ Tertio quia du
centes choreas faciūt q̄i d̄cū
sacramēta eccl̄. Primo d̄cū bap̄tis
mū ja frangit partū. qd̄ ierit
tū rō i bap̄tismo partū eoz dicit
Abrenūtio dyabolo et omib⁹ ei⁹
pompis. Pōpā enī siue p̄cessio
ne intrat nū intrat choreas.
Dn patrū eoz p̄t time ne de
p̄fessione eoz rei iuueniāt ap̄
deū. si nō amonuerit eos diligēt
ne choreas itat. processio dyab
oli ē chorea. Ignū aut̄ huic
hoc q̄z tendit ad sinistrā. Dn le
gitur. prouibiorū d̄cū dias q̄ ader
cis sunt nonit dñs. puerse enī
sunt q̄fūt a finistris. Item faciūt
d̄tra sacramētu d̄firmacionis i q̄

in fronte signū crux suscep
runt tunc ep̄a passione xp̄i
In choreis vero signo x̄ abierto
signū dyaboli pro eo i capite
ponut quod ē supbia. qd̄ no
p̄t fieri absq̄ magna truelia
xp̄i Tercio faciūt d̄cū sacra
penitentie p̄ qua deo recōst
aci erant i quadagesimā. dū pa
tem illā frangit et i extacū
dyaboli vadit. Quarto faciūt
d̄cū sacramētu mīconū. qd̄ sepi
cupisat q̄s legitimā vrorem
alteris et sic d̄cū mulieres q̄q̄
cupisant mātros aliarū ma
lierū qd̄ ē d̄cū p̄ceptū nonā
vbi dicit. Nō cupisces vrorem
primi tui. Tertiu ē op̄ nullis
vel sancte defert honorem.
qui choreas ducit vmo omib⁹
trueliam faciūt. Dicit enī om̄i
meliam fñat alium sancto qui
peccat loco ei dedicato sic qui
peccat ei tpe dedicato. Dn cum
i nullo festo tineat choreas du
ce. nulli sc̄o timeat truelia fac
et ergo nec h̄nt aliquē sc̄m q̄ p̄
pro eis iterdat. qui omib⁹ s̄as
tam b̄tē v̄gim tñ aplis et ceteris
sanctes otumelā et irreueniā
ficerūt i eoz festiuitatib⁹ chore
zando. Ite cum prohibitus sit
labor manuāl i dieb⁹ dñas et
festiuitatib⁹ sc̄or etiā ille labor
q̄ eēt ad honore di et ad utili
tēm ap̄riā vel proti. nū q̄ os
sus est chorizantibus talis labor
q̄ sit in truelia dei et sc̄or et dāp
ni prorimi. iritū videatur ēē
q̄ pent regem etiā producent
b⁹ choreas q̄ absq̄ p̄mā dēc̄
serit nū labore chorizandi i mā
sua qui enī metis et corporis p̄
legest et nec i festiuis diebus
quiescē voluerit. ergo i q̄ndimē
etiā et labore sibi in chorizan
do acq̄sierit. Dn p̄s laborauerit
ietiū et iuerit ad huc in finem.
Dn p̄sa seruie t̄ dñs abeis
suple i p̄nti q̄ nō dabūt requie
vobis

sp^r in futio **Dñ legitur i libo**
de donis ¶ quida uiuenus bo
 nus et deuotus raptus et ab
 angelo ductus ē ad videndū
 penas malorū. qui int̄ ceteras
 penas vidit circulū ferreū & si
 pati. i beslagē acutissimus cla
 us. in quibus chorizabat plu
 res hōes vīsus fec̄t calcando
 de uno claus ad alii. Et de
 sup vidit pluē sup eos ignē
 cum sulphure martiū sup q̄b⁹
 requiuit respondit angelus
 tales sunt chorizantes et ipudi
 ce saltantes et pēdes suos ad
 hoc: calciamētis ornames. Et
 go nūc habebut istū circulū
 cu clavis acutissimus & stipatū
 tēp̄ ornamētum corporis
 plures ad malas oculistēas
 caruerūt. ergo mō scdm dñm ap
 phete dauid plu et super eos
 ignis et sulphur **¶** Crūtū q̄ tēs
 chorizantes rursum crucifigunt
 filii dei q̄tū in eis ē. ut at hoc
 plu possitis intelligē q̄tū ma
 lu sit chorizātē thorea volo nob̄
 declarare et expōne **¶** Nota ergo
 bene diligentē artē bñ chorizādi
 primo si volis bene chorizare
 et hophizare rē et dyabolo ml
 tu placere et pīculū nīe et fabi
 tu iarrē. tunc debetis primo
 alte saltare. hoc ē q̄ debetis pe
 des alte leuare de era. hoc iō
 nobis scdm glosam dico ut eo
 profundis ad infernū saltare et
 tāde possitis. quia scdm **Augm.**
 Quilibet saltus qui sit thorea
 ē saltus ad profundū infernū.
 id quāto altū i thorea saltatis
 rāto profundū infernū cādēt.
 ergo saltate et alto saltate ut
 i thorea infernū super ignitos car
 bones possitis etā saltare et
 chorizare **¶** Et ē māg saltatāst
 saltare sicut hortus. vel etā si in
 deres al besiale sicut equū ut
 vacā sic saltare tunc dites q̄ eet
 al faciū. et tu es animal rōle

et assilas te horto vel aiāli alio
 vīroli & dñm apphete q̄ dicit No
 lice fieri sit equus et multū.
 ergo si no volis ad profundē
 ifer nu cādē sed ad celū sursum
 ascendē. tunc fugite thorea et
 caueans vobis ab illa. et hoc ē
 meū calū q̄a multo in elīs cu ē
 deo et cum omib⁹ in celo regna
 re q̄ in iferno cu demonib⁹ et
 dāpnatis esse **¶** Scdm q̄ sit in
 thorea ē q̄ brachia late expan
 dit ut thorea magna frānt.
 et hoc iō scdm glosam. ut ihu rō magna
 uiteuētia possint face et irrisi
 one seu etā stēptū. quia talis
 expansio b̄thor sit ex pāsiōnē
 r̄ intrite qui sic fuit tractus et
 expansus q̄ omia ossa sua diu
 merai poterat. **Dñ p̄s** Dñnia
 uerū omia ossa mea **Ite** om̄s ve
 ne eiā i suo sc̄tū. corpe fuerūt
 extēse **Dñ legit** q̄ extēsis mā
 bus et extēsis venis peperdit
 cruce. et iā extēsionē et expa
 sionē magna trātia et irrisiō
 tēs chorizantes faciūt. q̄ sic i va
 na letitia se extēndit ai xp̄t i
 magna trātia et marō dolore et
 tensus fuit **Item** q̄ se sic p mo
 dū crucis expandunt mām dei
 deridēt et nē repellunt. q̄a i sig
 nū mē xp̄t i cruce man⁹ et b̄
 thia expandit. ut patiū eet ad
 amplerandū nos et mōrditer
 pētōres suscipiendo. cu ergo sic
 chorizantes mām dei derident
 iusticiā sua **¶** se erat ut ead
 iusticia dāpnai eiā mām nōlīc
 sic ampli deride **¶** Hic caueat tho
 rea et hec ē expō sc̄tī membrī.
 Ite q̄ntū deuoti hōes orāt et
 man⁹ suas puras i orōe eleuant
 tōtes deo sacrificiū suarū ma
 nuū offert **Dñ p̄s** Eleuatio ma
 nuū meanū sacrificiū reperiūtū
 Sic ergo chorizantes q̄ntū
 man⁹ suas extēndit dyabolo ea
 offerit et seipsōs consumūt.

Dñ bernardus Ego te ac̄siui
manib⁹ crucifixis. et tu te ḍsu
mis manibus dyabolo deditam⁹
Tertiu quod sit in chorea
ē alta voce cantare. hoc signifi
cat clamore ⁊ i cruce pendens.
Dñ dicit mathei Clamās voce
magna emisit spm. **P** cui⁹ clāre
tūa mota est petre sc̄isse sūt sol
obscurata e. et tali clamore ro
fit magna irretēcia p tale cātu
et sonitu fistulorū qui sit i chorea
is. et tales qui sit delatā in
cātu et i fissularū sonitu mūse
rabilis et terribilis clamabut
et lugebut in inferno dicentes
illud. **A**po. ve. ve. ve. q̄ v̄ q̄
natus subspina meli illi erat p
natus homo nō eet. maledictus
sit vent q̄ me p̄tore p̄oerit et
ubera q̄ suri **I**te sc̄dm ve clamā
but se et sup appia membra corporis
dicentes. ve vobis p̄edes mei
maledic q̄ m̄ misero ip̄utas. q̄
malū gressum et illicitos sal
tus celi ianuā mīch seratas **V**e
vobis manus cur p̄ malū tac
tū et illicita extensione cōna glo
rie me priuastis. iam p̄ nos du
cor ad ignē de ḡ nūq̄ egrediat
De t̄ o maledicā lingua quanta
mala in fecisti. q̄ tot turpia v̄
ba protulisti et tam frequē illi
citos tantus cātasti. **O** maledicā
ocli q̄ me p̄ illicitū insim v̄i
one dei priuastis. et nūq̄ una
lactumā pro p̄tas meis fidistis.
iā cipit tollerabilis corā omib⁹
demonib⁹ et dāpnatis. **D**e tibi cor
q̄ m̄ ip̄utas q̄ tuis cogitationib⁹
malis et gaudib⁹ illicitis me et
nis gaudib⁹ priuasti et sic de alijs
Tertiu ve clamabut pre ama
ritidine p̄ multitudine et etiū
te penarū **Q**uartu quod sit
i chorea ē q̄ am manib⁹ se fir
mit tenet et ai manibus et b̄
thi⁹ sc̄iuit op̄iat ne facie
chorei rūpat. et hoc significat
qd hoc io fieri debent ut dñ

flet̄ vi

bolis vos firmiss reneat in
manu et p̄tate sua. nā om̄s
i chorea sunt i p̄tate dyaboli
quia sunt i seruicio ei⁹. et ille
dyabolo vulgarit vōc schycket
den dans. **I**deo vocat dyabolo
schynckedans. der mypt dñh hat
i synre gewalt gant so du ges
andēn dans. **D**ed si dicit
quis si choreas est i p̄tate dy
aboli. cur nūt dyabolus i talem
hocem suā p̄tate nō exerceat.
Despondeo q̄ hoc libenter facet
si deus om̄ps p̄mittet **D**n le
gitur erm. **Q**ui fuit quedā pu
ella que fuit i catilenis et in cho
reis assidua. quā cantante et pulchra
ornatam festi turbo caput et
i altū defens illā sp̄ē maligna
trudelit verberabat et diuers
flagellis hac diuīsimē flagella
bat. ictis quidē audierit pluri
mi sed vide nō potuerit fles
te. et mulierē audiebat i aera
clamante et post modicū inter
iallū reaudit mortua nimis hor
ribilis ad indigndū **Q**uartu
qd sit i chorea q̄ se pulchre ornat
caput cu coronis et lapidis et
peplis corpus cum indumentis
varis ventre cu angulis argē
teis. et hoc sit qd io fieri de
beat a choreantibus ut eo de
formiores et nigores et dyabo
lo filiores in inferno fieri p̄nt.
nā quanto plus se ornat varis
ōmentis et diuīsis vestib⁹ et co
loribus. tanto oportet eos habē
i inferno diuersas et varias pe
nas et multiplicia tormenta.
Quia quelibet tūca supflua
et quelibet color variis spēnale
penā habebit. q̄a alia penam
habebit color ruben alia color
blaue et sic de alijs. et sic sc̄dm
diuīsatē color i vestibus aug
metabitur pena dāpnatorum.
Ite io diuīsimode choreantes se
ornat. ut x̄ maiorē stueliam
inferat. nā sicut xpc coronato

ē corona spinea. sic in signū huius
derisorie chorizantes capita sua
cum certis de floribus cū mi-
bris et peplos ornat. ergo dolo-
ren x que habuit ī capite suo
cū coronata fuit cum corona spai-
nea mōrare dēs cū caput tuū
supte sic ornas. Ite vestes nimis
longas habentes et caudas
in terra post se trahentes signi-
ficiat alba vestem et facia qua
herodes xp̄m induit et eū cū
erūtū suo sp̄reuit. et eū ecclōso
ad pylatū mysit. que vestis fuit
longior i persona xp̄c. et qn sit
procedē de bebat sūz eande ves-
tē calabat et sic ad trā tade-
bat. qn manū fuit sibi addor-
sum ligate qd nō poterat longi-
tudine vestis ante se tollere.
talia mōrare debet q longas
vestes habet Ite angulq argen-
teus significat fūne cū q xp̄c
erat ligatus et sic ad patibulū
tricas ductus. talia mōranda
ēnt chorizantib⁹ cū se ad chorea
ornant.

Ebrietas ē scdm p̄tm qd
marie extetur diebus
festius. Dñ nōndū qd ebrietas
ē mī om̄i vītorū sicut sobrie-
tas ē mī om̄i virtutū. vt dicit
greg. omel. 31. Dñ abrosius in
libro de pma Ebriosiā dīfundit
nam. amittit grām. pdit gloria.
laurit dīgnacionē. Ite ebrietas
fact de hōe bestiā. de robusto
infirmitū. et de prāudente ianu-
hor patet p exm. legit de quo
dñ ebrioso qd cū venisset de ta-
berna ebri⁹ occurrit ei p̄ suis
argib⁹ eu. qd cum crēdet dñuer-
sariū suū extito glādio occidit
eu. et cū de nocte occurret ei
cū clamore mī sua p̄pā et eū
īcpareat idem de ea fent. et
impuls et tentus et ī carcerem
positus obstupuit de mane se
talia feasse.

Esta qualit̄ celebranda sint

Pro quo sciendū qd quatuor sūt
que p̄tinet ad obseruatiā sole
nitatum primo ē vacare a per-
tenis opibus. Dñ erodi 20 Ver
dies opaberis et facies oīa opa
septimā at die sabbati dei tūcē dñ
nō facies i eo om̄e opus. Dñ
dicit genesi Nequeuit dñs die
septimā ab om̄i ope qd patiēat
et merito cū ser dies corpori tuo
seruisti. dignū et iustū est ut
septimū diem deo et i salutē
aie expendas tūcē et te ad ser
uendū deo exhibeas. Sed m̄ prop̄tū
ē qd debem⁹ seruare i festiū
tib⁹ qd dēm⁹ p̄tor onus depo-
nē. Dñ ih̄e 18 Nolite pondera
pōere die sabbī. In vigilia sole
nitatis debet quilibet cogitacē
utru aliqd p̄tm habet i se. et si
habet p veram atritionē et co-
fessionem dēret remouē illud.
Dñ bernardus Ad hoc nobis vi-
glie nobis pponunt ut vigile
si i aliqd p̄tm vel negligētā
dormim⁹ et p̄cipeas sc̄or facie
i confessione. sed illi qd pondēra
p̄tor in festis volūt portare val-
de p̄uersi sunt. p̄ca volūt p̄or
re onus dyaboli graue qd om̄is
x̄ leue. qd onus xp̄i est leue ut
lybetur mathei 9. Iugū cū meū
suaue ē et onus meū leue. C4
onus dyaboli sc̄ilicet p̄tm sit ḡ
ue habetur ex illo p̄bo p̄p̄. Vicit
onus graue grauante sunt super
me. Item tales volūt potius p̄or
re quod demerget eos i profun-
dū inferni qd onus pro qd detur
eis honor p̄adisi. Ite nō sufficeret
onera p̄tor depone nisi homo
truet etiā p̄tm futura omittē i dīcūis oī ip̄e hō dēat a
die festiuo et hoc iuvit. Erodi 20. p̄to abstine tū p̄nt
memorat diem sabbati sc̄ifites. hō max⁹ i die festiuo
est san̄ dīserues diligenter in eo
a p̄to abstinenedo. Tertū ē qd
opera bona et salutaria excen-
da sunt i diebus festiuis sc̄ilicet
audiendo missam. Dñ quilibet
scdm ostē tener die dñico au-

dire missam totā ex precepto
ita q̄ accipiat b̄nditionē sacerdo-
tis. Vñ de oſe. di i missas et om̄s
fideles niſi excusatū i magna m̄tate
qđ nō tur in d̄co caplo missas. qd
si dices remote habeo ire ad et
clesia. In deo qn̄ tū deuocione
atcedis ad eccl̄am tunc angelus te
tū vadit et om̄s gressus tuos di-
muerat et singuli remunieabunt
tibi in retribuacione iustor q̄a nul-
lū bonū irremuneratū. ergo in
via eundo et redeundo ad eccl̄am
nō ē blaſphemū ſed deuote orādū.
Ite ubi dei audiendū ē i die fes-
tuo. quia q̄b̄ aīe ē. Vñ mathei
Non in solo pane vivit homo. it.
ergo q̄libet h̄o ſi om̄de fieri p̄t
libent det h̄o audire i die festivo
ſermonē ut aiām paſcat. Vñ
gregorii Cibis mentis ē ubi di.
Et xp̄t dicit i euā ut habetur
ioh̄is vñ. Qui ex deo ē ubi
dei audit. appetere nos nō audi-
tis quia ex deo nō esis. Ergo
malum ſignū ē q̄ aliq̄ ſigunt
ſermones. q̄a ē ſignū q̄ no. adeo ſunt
ſed a dyabolo ſunt ſedm dñm x.
ho fleſ non curat qui i timore
rei in foro ſtant et ſic ſermonē
negligunt. Ite eleofina ē danda
i die festivo de h̄is que a labore
tuo acq̄uiuisti. Vñ aug⁹ de vita
r̄ana Illam eleofinā deus appbat
q̄ de iuſas laborib⁹ m̄ſtratur.
ſicut ſcriptū ē honora dñm de
tua ſta vel de tuis iuſas laborib⁹.
Et attingit ſep̄i q̄ p̄iu bonū.
a paupre datū qui pl̄g ap̄d dñm r̄mne
quā magnū donū adiuite. hoc
patet i euāgelio de paupre vidua.
plus optulit q̄ om̄s diuites. q̄a
deus refutat intēcione et affim
plus ſ̄ censum. Vñ p̄ſidorub⁹
de ſumo bono. Quali enī ite-
tione ab iniqui largitur taliter
et apud deū t̄capit. Ite ora-
onū iſtendū ē diebus festiuis.
Vñ aug⁹ Oro tua locutio ē ad h̄ec⁹
deū q̄ legis deus tibi loquitur.
q̄ duo era obtulit de q̄x dit ad diſtob̄ Iſa
paupr̄ vidua plus

Cū orāis tū deo loqueris. et
go deuote et multū orāndū ē
die festivo. Vñ aug⁹ Oratio est
sancte aīe p̄ſidū. angelo bono
ſolame. dyabolo ſuppliū. deo
gratū obſequiū. Ite in dieb⁹ fes-
tuiis deum debem⁹ laudare.
quia obſeruatio ſolepr̄nitum
quasi quedā iſtoatio ē b̄te vi-
te q̄ia exſptam⁹. Vñ ibi cit opa-
cio affidua dei laudacio. ſic in
festis attendē debem⁹ laudi
diuine. bernard⁹ Nichil adeo
ripiat inris q̄dā celeſtis ha-
bitationis h̄ ſtatim ſicut alati
tas laudātu deū. Vñ aug⁹
libro oſfessionū. H̄e felix eſſet
qui poſſet dīne laudi ſemper
miſiſte. Quartū ē q̄ debet
deo q̄n̄tē cordis n̄i offerte tū
meditationibus bonis ut poſſim⁹
dīce tū p̄ſ. Meditatio cordis mei
i Ōſptū tuo ſemper. et debet fi-
eri cum meditatione bñſiaſorū
dei. Vñ tr̄is ſup matheu Op-
tiā bñſiaſorū tuſtos e ip̄a meo-
ria bñſiaſorū et p̄petua oſfessio
grātū. Vñ bernardus Dignū ē
deo ſemp grās age qui hūnq̄
teſſat nobis nobis bñſiaſorū. et mo-
rare debem⁹ ſi bñ vſi fuerimus
bñſiaſorū dei tunc deus nob nul-
lo meliora et maiora dabit i vi-
ta futura quia dabit ſeipm. Vñ
aug⁹ ſup ioh̄ie Deus t̄ totū eſt.
ſi eſuris panis tbi eſt. ſi ſiſis
a qua tbi eſt. ſi iſtr̄is eſ ſu-
me tbi eſt. ſi nudus eſ i moritudo
tbi uestis eſ. I ſe libro ze de cui-
tate dei. Quod deus p̄parauit
diligentib⁹ ſe fide nō capit. ſpe-
non attingit. caritate nō appre-
hendit. desideria et vota tūſgre-
dit. eſtāri nō p̄t. acquiri poſſet.
Eſta ſcōz quare etia inſi-
tuit ad celebrandū. Eſpo-
detur q̄ apt̄ quicq̄ cauſas. Primo
apt̄ honore diuine maiestatis q̄a
deū in sanctis. qui eos sanctificauit
et ſibi debitas grātū actions

rependimus de donis et gratiis
 suas illis dñlit in hoc quod eos
 suos filios et hedes fecit. olim
 deus solūmo i seipso honorabatur
 mō honoratur i seipso et i sc̄is suis
Sedō ap̄t auxiliū nostre infi-
 mitatis. quia p̄ nos salutem h̄e
 nō possum⁹ cum i p̄tis sumus
 q̄ deus p̄tores non exaudit p̄s.
Iniquitatē si asperi i corde nō exā-
 diet dñs. ergo ut pro nob̄ int̄e-
 dat eos honora. **C**ueriunt utri
 sancti orant pro nobis. **R**espon-
 deo sc̄m bonā venturā sup̄
 q̄ sancti orant pro nobis dupli-
 catione. **P**rimo ap̄t nr̄m nātē
 quia indigemus per alios ruelai
Sedō ap̄t di voluntatē q̄a vult ut
 mēbra sp̄nalia mutuo se iuuent.
 ip̄i enī sc̄ut̄ dei voluntatē et i oī
 bo eam implent. et nos eorū sum⁹
 mēbra et iō solliciti sunt nos ad
 uac̄. **T**ertia rāto ap̄t addi. ap̄t
 caritatē et affīm magnū q̄ h̄nt
 ad salutē nostra. **T**ē queritur
 p̄trū ordēs sc̄oz semp̄ exaudiāt.
Respondetur q̄ sit. quia nō orat̄
 nisi i pro hijs in q̄bus agnoscant̄
 deum eos velle exaudiere. quia no-
 luntas eorū ē unisēmis volūta-
 ti dñe sic q̄ nūq̄ petunt vel qd̄q̄
 faciūt q̄d̄ sit ot̄ voluntatē dei. **E**-
 go orat̄ isti q̄ hoc firmūt̄ credunt̄
 et diffimilitē tenet̄. q̄ qui hoc ser-
 uali vel illud fecerit isti sc̄o vel
 huc q̄ hoc sibi fiat vel q̄ ab ista
 firmitate libēt̄. q̄a p̄t esse q̄
 deus vult q̄ illā infirmitate debet
 pati. vel q̄ hoc ubi nō fiat quod
 pens. quia forte nō eet ad salutē
 nā. tunc sancti nullo° orat̄ pro te
 i tū casu. sed sp̄es est h̄ndā ad
 suffragia sc̄oz q̄ tibi hoc qd̄ pos-
 tulas ab eis i sperant̄ adeo et
 tibi bñ bñ sp̄etrare p̄nt̄ si saluti-
 tie prodeit et diuine voluntati
 planuerit. **C**ertio ut sp̄es nost̄
 augmētetur. si enī h̄oes mōrles
 quondā siles nobis sic sunt subli-
 man et nō solū a deo sed ecā

sanctis in celo honorant̄ sed e-
 tam intris ab homībus venerā-
 tur. tunc nos dēmus habē sp̄ē
 q̄ mete aur̄ dei possū eaā mēr̄
 quilibet i suo statu q̄ honoram̄
 a deo i celo et ab om̄ib⁹ s̄is et
 angelis di. **V**ibigā. **S**i es i statu
 mīsonialī respice beatā annam
 et brām conegundā et brām hen-
 rici. si i riduitate tūc respice brām
 elizabet et brigidā et sic de alijs.
 si es i statu vīgūtans tūc respice
 beatā barbarā brām kathēinam
 et sic de alijs. **C**ui om̄ib⁹ possiblē
 siles et mōrles nobis fuerit et mī-
 tantū gloriam apud deum i celis
 et apud h̄oes in terris meruerit.
Dic et quilibet nr̄m sc̄m suū s̄ta-
 tu p̄t promēti mete grā dei et sic
 multa bona offert fidelib⁹ sc̄oz
 cultus. nā iustos letificat cu audi-
 unt q̄ deus pro terrenis celestia
 pro sp̄alibus ethīa h̄us r̄buit q̄
 sibi seruit. **D**ic eccl̄is culta sc̄oz
 p̄tiores s̄fundit q̄n ad sc̄os opati
 appent quo bestias siles facti sūt
 et illi angelis et quanta bō' obti-
 nuissent si ut ip̄i deo seruissent.
Equarto ap̄t debitū mīstitudinis
 q̄a gaudent de iūsione et salute
 nostra i celis. **S**ic et nos de gla-
 p̄oz i teris. q̄a magna iūtudo
 uidetur ee angelis et alijs et a-
 lijs beatis que tanta bona fecerit
 et faciūt mātoribus ab eis sibi
 nullā reuēnā exhiberi q̄ meito
 a nob̄ mōrlib⁹ venerandi sunt.
Euīto ap̄t eorū dignitatē. q̄a sūt
 reges et regine regni celestis. **U**n-
 de q̄libet sc̄o dicit̄. **L**p̄. posuisti
 dñe sup̄ caput eis i. **S**ed si reges
 terreni venerādi sunt hic i tūs
 multo amplius reges celestes
 qui iam possidet regnū celi cu
 aīa p̄p̄ r̄sūrēcioem cu corpe et
 aīa p̄p̄ dicit̄ eis ut h̄etur mathei
 et **D**enite brādā p̄is mei i.

vn basili pntes mōs ut ppia vī^m diligē

Honorā p̄m ē
In quo p̄cepto scđm
augustini omis ac, ipli
tus beniuolentie p̄
imo ip̄pendend⁹ sive
ex debito naturalis obligatiois
sicut honor qui debetur p̄nā nā
lu. Sive ex debito caritatis sit
alij actus pietatis qui ex gratitate
proximo ip̄penduntur. Scien
dū q̄ hoc p̄ceptū n̄is gredouit
ser sna hom̄ Primi qui vere
cundant de suis paupeib⁹ pa
rentibus et eis seruire otepnuit
qd̄ ē or̄ p̄ceptū quia tenemur
hūlit et reuēnt seruire pntib⁹
nris tota virtute corporis nostri
ut si debiles sunt ip̄os corporalit
portem⁹ et eis manualit serui
am⁹ Itē si ea sunt eis ducant
p̄beam⁹ et eorū quasāq; infirmi
tas leuit tractando. **Vn** est ¹⁰
Honora p̄m tui et genui nris
tue ne obliuiscaris memento qm̄
nisi per ip̄os nō fuisse. Tria enī
nobilissima apntib⁹ nris recepi⁹
scilicet ee. nutrimentū. et doctrinā.
quoz nullū sufficient eis recon
pensare possum⁹ **Vn** aristotle⁹
et in Magistris. dīs. et pntib⁹.
no p̄t reddi equolens. Ergo deo
qui nos creauit. magistris qui nos
docuerit. parentibus qui nos ge
nuerit. no possum⁹ dignā recō
pensationē facē. Ergo quilibet
p̄m p̄pende dēret cum quanto
labore educant̄ ē et cū q̄to solli
citudine et ingēnitidine et dolore
geūtus et nūtus sit. **Vn**
tobie Honore habebis m̄rem
tua omib⁹ diebus vite tue.
memēto q̄ta sit p̄essa i utero suo
apt te. **Vn** quilibet p̄t deberet
ad hoc tene puerū suū et cum
informare ut m̄rem honoraret
sicut thobras fecit filiū suum
et fili mō alibet dēret m̄r puerū
ad tene ut p̄m ieuencia tē
net. **S**edī sunt q̄ i corde suo
odī portat or̄ pntes. cum tū

quilibet ex corde diligē tener
pntes. Quod ē or̄ illos h̄ mor
tem suorū pntai optant ut eorū
hereditate p̄cipiat. aut sine rep̄
hētatione scđm motū p̄prie volu
tans vnuat. qd̄ ē valde reprehēsi
ble et grande p̄cm qd̄ sic pro
batur. **V**i enī scđm ioh̄ q̄ dicit
est ille h̄ odit freū suū hoīadæ
Ite alibi. Qui nō diligē freū
manet i morte. hoc intelligitur
de quolibet prōrio. quid tunc
de illo dicitdū ē qui pntes su
os odit quos plus diligē tener
Clue utrū filii naturalis pl̄
diligat pntes vel ecōuso. Unde
q̄ pntes plus diligūt filios.
Vn arist⁹ mū⁹ et p̄p̄ Parentes
plus amāt q̄ ecōuso. eo q̄ ma
gis scūnt pntes q̄ filii q̄ ex eis
geniti sunt. hoc tū intelligendū
est naturalit et dñm̄ lucet q̄m
fallit. ergo pntes meito diligē
di sunt viceusa. **T**erciū sunt q̄
duris et asperis ubis cum pa
ribus ostendūt. quod ē or̄ p̄p
tum q̄a q̄libet blandis ubis rūde
det pntib⁹ suis. et reprehēsioēs et
correctiones patient et hū
lic susine. Quod ē or̄ illo⁹ qui
parentibus maledictūt et ex hoc
dinā maledicē iaurūt. **Vn** eto
zo. **C** maledixit p̄t vel mat
morte moriatur. **C** tales qui fit
dure et oteptibilit cum parentib⁹
loquūt i h̄ or̄ deū. Selim q̄t
quit. pnt adūtē er dō r̄p̄ i
euāgeliō ut habetur mathei 10
C dicit frat̄ suo fatue redit
gehennē ignis. hoc intelligitur
ofūndendo et de honestando et de
ridendo et p̄p̄pendendo freū
suū i hoc. **O** quid nūc est reus q̄
p̄m suū antiquū noīat fatū.
vel ei maledicā uba ipperatib⁹
et. **Z** **C** uā male fame ē qui
relinq uit p̄m. et maledicē
a deo q̄ exasperat m̄rem. **C**
ti sunt qui pntib⁹ suis i pacis nō
subueniunt. cum tū quilibet sit.

vite nostra misericordia suis p̄ntib⁹
 cum indigerat. et ad hoc tene-
 mur apt⁹ scđm donum quod
 ab recepim⁹ nāle salicet nutri-
 mentū. In h⁹ etiā filii nō p̄nt
 reddē equoles. quia p̄ntes nu-
 trierūt filios suos de sua carne
 et sba p̄pria. filii at̄ nutriti
 p̄ntes suos de substāca aliena
 et iō filii qui p̄ntibus suis in-
 nitāte nō subueniunt p̄tant
 mōrūt sicut et illi q̄ molestant
 eos iūtys. quod patet per glo-
 sam exodi 20 q̄ dicit. Et hoc p̄-
 capitur q̄ filii honorē parentē
 officio p̄ficiant. ipsi videlicet
 ī eorū necessitatib⁹ subueniendo et
 ip̄is bñficiis exhibendo. Unū erat
 elemosina p̄tis nō erit in
 obliuione. Et possūt ī hoc ut
 exemplis int̄ que p̄cipiūt est
 ex m̄x. qui cū cēt ī angustia
 passiois tñ nō est oblitus mis-
 sue ymo curā ip̄ius habuit et
 ioh̄ ea om̄edauit ut haberet. io-
 la. Item etiā ip̄ā irrobilia alia
 de hoc dant nobis exemplum.
 Dicatur enī de grue q̄ qn̄ pat̄
 et m̄r̄ ei⁹ depilati sunt filii q̄
 rūt eis nāta donet habent p̄-
 los vel moriat̄. Itē ad osten-
 dendū q̄ debeat̄ p̄ntib⁹ subue-
 nire qn̄ sunt ī senectute affecti.
 onditur p̄ exm̄ cytoniarū de q̄
 bus legiunt. qn̄ cytonie senescit
 filii p̄ntes suo s̄ ī nidos ponunt
 et velut ī fantes iuxta petrū
 suū ponunt. fouet et nutriti
 soli voltes parentes suos fame
 mori p̄mittunt. Itē valde ī gra-
 tis indetur cē q̄ parentib⁹ suis
 nō prouidet. qn̄ ip̄i non p̄nt
 sibi p̄ntibus p̄uidē. cū ip̄i sibi pro-
 uidet ī pueritia ei⁹ qn̄ ip̄i sibi
 prouide nō poterat. Ideo dicit
 ad ephesios 20. Filii reddite m̄cē
 p̄ntib⁹ p̄ntas. qn̄ hoc acceptū est
 corā deo. Unū exemplū scribit
 valerij ubi ondit q̄ debem⁹ p̄n-
 tib⁹ subuenie qn̄ sūt ī nātē p̄nti.

Recitat q̄ cum quedā mulier
 nobib⁹ ob qdā flagiū fuisse
 morti adiudicā. noluit ea uider
 aburē vel alia morte publica
 p̄sumere apt̄ honorē parentele.
 sed inclusa e carce uī ibi fame
 p̄iret. filia vero ei⁹ n̄ fuit nūp-
 ta de licentia iūdicas ea cotidie
 ī carce uisit. pri⁹ tñ diligent
 p̄scrutabat ne aliquo om̄estibile
 sibi deferret. illa vero extracto
 ubē singulis diebus lacte p̄prio
 m̄rem alebat. cū enī iūderet mi-
 raretur q̄ tanto ip̄e sup̄iuuet.
 repertū est q̄ siebat ei a filia.
 tunc iūderet pietate om̄os m̄res
 filie donauit. Unū sunt pa-
 rentib⁹ iobedientes. quia q̄libz
 tenet̄ honorē parentē et ma-
 tre. ip̄is in hijs q̄ ad bonū sūlū
 et ad salutē p̄tinet̄ obediendo.
 et ad hoc tenet̄ filii ratione
 trū domi quod a parentib⁹ acce-
 pit videlicet salutare iōzōeū
 et doctrinā. Ad hoc nos r̄pc p̄prio
 exemplo inducit q̄ suis parentib⁹
 subditus fuit ut haberet luce 20
 ubi dicitur. Et erat subditus illis.
 Ergo quilibet det̄ obediens p̄nti-
 bus ī licetis salutet qn̄ aliquid
 iubet qd̄ bonū ē et p̄ro salute
 nāe sue. ut ad missam et ad eccl̄
 ire et ubū di audire vel tace
 vel sedē vel dormitū ire vel
 surge et sic de aliis. Uel quando latet
 prohibet pueris aliquā malū sicut
 nō chorizare non iūde vel de-
 domo de nocte nō exire vel ad
 illū locū ī honestā no accedere
 et sic de aliis. Et qn̄ q̄s scienter
 et p̄tacit̄ or̄ p̄ceptū p̄dōrum
 fuit p̄tacit̄ mōrūt. Extri sūt
 q̄ p̄ntū suoz defunctoz obliu-
 sunt̄ et eis nō subueniunt. cū tñ
 q̄libet tenetur liberare m̄as siue
 subuenie aiābus parentū suoz
 post hāc m̄ta m̄as miss eleō.
 siue orationib⁹ de purgatorio
 liberādo. Sed de filiis strarū
 strū faciēb⁹ agrunt̄ p̄ntes

Vñ iob. Quare me perseqmini
et turbibus meis saturam⁹ Et
meito nōne ille qui multa bo-
na a p̄e suo accepisset scilicet
ducētos vel q̄dringentos flore-
nos. et videt eum i angustia et i
paupertate esurientē et sicutem
mūdū et sibi i nullo subveniret
tū m̄ bñ posset meito ihedis
filii c̄et censend⁹. **Hic** et filii in
apostolo. Ista sexta iam dñi tenet
filii parentib⁹ suis.

Elior cor p̄foratur quāpli
a hasta diuine irationis q̄
suos p̄ntes p̄turbat vel eorum in-
digencias nō subleuat aut eoz
mandans p̄tinat̄ recalcitrant.
Drīma ē rerū temporalū sub-
traxio. nā dīno iudicio digne ta-
libus i fortuna rerū euēnit qui
p̄ntib⁹ a dīnū p̄ceptū i suis in-
digencias nō succurrunt. **C**itales
mali filii peccant sepe et frēgr̄
i ~~q̄ntibus reb⁹~~ et hoc meruerit
a parentib⁹. q̄a tles filii q̄ng cap-
tuāt̄ vel enā q̄ng spoliātur a
raptoribus vel enā q̄ng bō ipso
igne aburūt̄ et sic de alijs. For-
tunis. **I**hōdō p̄nuunt̄ i filiis
ap̄ns et hoc dū primo q̄ ip̄si
filii sepe moriunt̄ ap̄t̄ i honoraci-
one parentib⁹. **E**xemplū i cesario
de illo q̄ m̄rem suā i honorauit
et filii eius i breui defūti sunt.
Ihōdō si filii supuixerint tūc q̄n̄
dīngit ut tales i senectute sua
filios suos sibi duros iueniant i
hoc multoties iusto dei iudicio p̄
mittat̄. **Vñ** refertur q̄ quidam
p̄familias senex totā heditatem
dimisit̄. filio suo. filius enī ille
p̄mo se benignus habuit erga p̄z
sed p̄ expulit eum a thalamo suo
volens thalamū sibi h̄c et uxori
sue et ad ultimū fecit lan fieri
p̄ ostū. et tū h̄yems c̄et et senex
p̄ frigide ḡuaretur q̄a filii abstiu-
lent sibi bona cooptoria. ip̄e ro-
gnauit filiū filii ut ip̄e rognaret
pro eo ut dīct̄ ei aliqd̄ ad tege-

depaurant̄ i dīnū sui
p̄nat̄ i semp̄ habut̄ i for-
tū i palib⁹ r̄b⁹ et h̄
meruit a parentib⁹

dū se. puer at vir obtinuit
p̄duas ulnas burelli a p̄e suo
ad opus cui sui. et cum
alie due remanent̄ puer flendo
rogauit eū ut sibi eas daret. q̄
fletibus illis virtus dedit ei q̄res
qd̄ inde facet. q̄ r̄ndit seruabo
illas quousq; talis sis q̄is e p̄e
tuis nec dabo t̄ ampliā situt
tu nō m̄s mō dæ p̄i tuo. **T**erto
p̄nuunt̄ i corpe ap̄o q̄a tles q̄ng
filii inorruit cecitate. **Vñ** ih̄eo
super illo r̄bo honora p̄rem et
m̄rem. **M**etur, cecatis vne sub
ire supplicū. q̄ p̄ntū vltus cur-
uo visu despicit et elans oclis
leserit pietate. **I**tem q̄n̄q̄ iat-
runt claudicationē ariditatē
et ifirmantes diuisas q̄a nō ser-
uierit p̄ntibus suis cu corpe q̄
ab ip̄is receperit. **Q**uarto p̄i
nūt̄ q̄n̄q̄ p̄ abbreviatioē
p̄ntis vne spalis. nā sicut p̄
mū parentes honorātu e vne
longevitas. ut p̄ater et **z**o. **Q**uod
honorat p̄rem suū vita vne
longiori. **H**ic a sensu or̄io p̄os-
dehonorant̄ e vne breuitas.
quia plini tles filii p̄t̄ ip̄us
et subitanea morte moriunt̄.
Vñ p̄s. **I**ubato defecit penit
ap̄t̄ iniestate suā. **Q**uinto
p̄nuunt̄ etīna morte hof malū
e sup omē malū. **Vñ** glōsa sup
illid erodi **z**o. **E**t maledicet p̄i
vel mat̄ morte moriat̄ dīct̄ q̄
moriatur morte etīna dāpnaciois.
Nec nūru si tales reputantur.
digni hat̄ vita penalē z misera.
q̄ eis dīno iudicio repente subst-
tit̄ cu m̄ alijs p̄torib⁹ vita ad
penitentiā dīdat̄. **E**t hoc p̄
hoc p̄ates r̄bilit̄ colligi q̄b⁹
sit reatus m̄gressiois illi p̄cep-
ti. quia a p̄ceptū p̄petuus
erimūt̄ a finā pietatis ip̄us
dei qua dīct̄. **V**teris p̄toribus
hōlo mortē p̄toris sed ut ic̄
De iis at ap̄t̄ repentiā mor-
te q̄ p̄lectūt̄ p̄ diuina senten-
tiā dīct̄ poterit econtrario-
indigm vita etīna q̄ enā i p̄putat̄

Nolo vitā p̄toris scilicet hoc p̄
ceptū misericordientis sed ut repe-
re moiat et etinalit punitatur.
Isaēdū q̄ tales mali sibi non
solū punitur i futuro sed etiam i
prī. ut patet p̄ exm. Quidam
diues fuit q̄ cū vrore sua ces-
sit oībus bonis vnius eius filio ut
ille sponsam ducet diuore. filius
at promulgit prī et mī fideler
q̄ abundante op̄ dñi dum vident
eis puidet separati p̄t et mī ha-
bitatib⁹. p̄mo satis abundanter filio
prouidit ip̄is. tandem clausit viscera
metatis nūs eos tenuit p̄tinuit.
quodā igitur die dñi vident mī
carnes ferri i domū filij. et dixit
maior dui ē q̄ carnes om̄edib⁹
ut hodie ad domū filij reū et ibi
iueiens bona assatū. tpe igitur
prādū p̄ veit pulsans ad ostū.
stā filius ip̄issim⁹ assatū abscō-
dit ad om̄edendū i p̄tes diuiseat
vissit abscondi. ita ante at p̄ate
interrogavit filio quid vellet. res-
pondit volebā hic p̄ande putas
hic aliqd boni patū ē. vides aut
filius quod habeat accepit dñs da-
mios et emē t̄ et mī mee qd
om̄edans. erexit p̄t ostū clausū
ē et assatū report. cui frustum
nū ad om̄edendū ori applicaret n̄
sī ē i buſone et insiliens faciet ei
sī ei adhesit ut pedes supores
nū duabus marilles vna tardo fieri
et reliquū corpus ori ei depē-
det. stā q̄ voto p̄sbro p̄ntatus ē
archiepo p̄cm suū ſitib⁹ et rem
gusta p̄ ordine narrās. archieps
at ei pro p̄ma i uirū ut iret ad
om̄ maiores villas et ciuitates
frāne. et duoc̄as iuicib⁹ et pueris
fū ne q̄ nā audet de cetero
p̄tes p̄ceptū. sed sicut p̄ceptū
dns honorāe. n̄ in recessū scilicet
a facie sua et collo suo et cuome-
dere om̄edebat. et quoctens ei si
habat cibaria vel adhibebant
Istrumēta q̄b⁹ depoi posset collū

ei strinquebat. et intumescente
facie eius oculi ei de sedibus
ſuis mouebant q̄ cūt anis
aut anis sic virū nec liberare
potuit. Eo tpe iohes de magno ſe-
ponte oīdūs p̄dicator vidit
illū parisius cum alijs multis
hoib⁹ q̄ pueris

Equit vide q̄ p̄tes tenent filius Pro quo
ſaēdū q̄ parentes ſer tenent
filius Primo dñt eos ad hoc in-
dute ut offerant deo inoētia
et punitate ſua cū pueris inoē-
tibus qui ſanguine ſuū p̄t r̄m
ſiderit. et hoc fit qn̄ filij i pue-
rica intapuit deo ſervie **Tren**
Donū est viro cum pueris
iugū dñi ab adolescentia ſua.
Et hoc iō quia bonitas iſigur-
tor pueris q̄ tenerū ſbm Dñ
diat gr̄les. **C**y aīa pueri est
tamq̄ tabula rasa in qua e de / nūchil
pictum nec ſcriptū. tñ apta de
pingi Et ergo quid qd p̄mit
in ſe recepit puer ad hoc ſemp
poſtmodom inclat ſue ſit boni
ſue malū. exm reale de reſta-
bel typho. Inq̄ ſi p̄mitus i ſu-
dūt liquor p̄ciosus ſalicit
balsam⁹ ſapori illū ſemper
tenebit. Itē puer est tamq̄ tēra
mollis. in q̄ ſp̄es ſigilli ſaglit
ip̄mitur. Itē ē ſicut vñula
recons q̄ ſacilit. Elicit ad
quātū p̄tem. Itē informae-
dit eob in bonis ſalutaribus
ſicut p̄ nr̄ et ſybolū et pre-
cepta dei. quō ea ſeruāe ope-
rat vnuq̄ q̄ ſalutai vlt.

On mathei 19. **S**l vñs ad nūtā
ingredi ſerua mandā. Sed
heu ſepius ringit q̄ p̄tes
p̄ ſe ignorat precepta. Et et
go in ſignū hui⁹ tunc p̄cepta
ſunt ſcripta i maib⁹ et in pe-
dibus nūtis. ſalicit p̄ detem
digitor et p̄ dete peditas.
ne oblinisci p̄cepta dei.
Itē informādi ſit ut deum

timent. q̄a sedm p̄s huius sapie
tior dñi. **On** vſidōz Timor dñi
erpellit p̄m. timor r̄p̄mit uicū.
timor tristia facit hoēm et sollicitū.
On etiā bñard⁹ i trāctu de p̄te do
nus & onera sunt qdā i timor et
religio. nec manē p̄t qdā sine
altero. q̄r sine timore dī hō non
p̄seueabit in bono & saluatur **On**
scriptū ē. **I**i nō iſtant i timore dei
tenueris te ato subiuter domus
tua. Ergo sedm augm de v̄bis dñi
fmoē et Deis timendo e i pup
timendus ē in secreto cū p̄cdis vi
deis. et cū iuxta cubitulu videret
n̄ eo. q̄r q̄tūq̄ deū semp p̄ otulit
habet nūq̄ vel rapo perturberet.

On salemon dicit Deutus homo q̄
semp ē pauid⁹. **I**te informādi sūt
ut deū amet et sibi regnent de
bñficiis suis et p̄cipalit de p̄s
sua. **On** ancelmo fateor dne et
gras ago q̄a me creasti ad ymagi
nē tuā. ut tu meor sun te cogite
te diligā te intelligā. **On** etiā q̄r
Crudqd potes debes creāti redi
mēti et vocati te. quia ē hōi val
de fructuofū et deo acceptū pre
alib⁹ opeb⁹ et seruitus q̄ exhibēt
deo meorai passioem et **On** alibi
magni. ordīs p̄dicator. complex
reconditio seu meditatio passiois
x̄ plus metur q̄ si homo integrū
ānū ieuinaet in pane i pane. v̄l
si totidie v̄gis vel flagellis cedēt
v̄sq̄ ad effusione sanguis. vel si
totidie leget vnu integrū psalteū.

Ite informādi sūt ut etiā libēter
q̄ itab̄ cīta ē i galilea infitit exo pueri x̄. q̄ cū eet i cī
i multū distat a ih̄s ascendit cū p̄tibus suis a nazareth
i ih̄sū per ibi dēi. audire missam
et p̄cipue v̄bū dī. q̄a v̄m̄ dei ē abus
nie. **On** dicit mathei No i solo pae
tuuit homo ut **On** ger Lib⁹ mēsē
v̄bū dei. **On** pat̄ de bō n̄tolas
ad huc puerulo. Queniq̄ de sanctis
scriptis audie poterat armatio
pectoris recondebat. **On** ē enī
pueris cum adhuc pueri sūt au
dere v̄bū dei q̄a sine sc̄u nō ceder.

On aphor. **V**bū meū nō reuert
ad me natūrū. **E**c isto seq̄t q̄ vir v̄
nūp̄ ita p̄isi erunt q̄ audiret
uenture v̄bū dei. sicut illi q̄ si eū
cunt ut nec de deo audiat vel adop
salutis addiscat. q̄a t̄les nihil p̄t
opanc̄ nisi q̄ abis fieri v̄det. **S**ed
heu plūa mala vident q̄ bona. et
go heu t̄p̄ei p̄ficauit. **A**lt̄n q̄
puer talis libēt̄ audit v̄bū dī sig
nū ē q̄ deus in dī et ad deū pe
tinet **On** ioh̄is. **C**r̄ ex deo ē v̄bū dī
audit ic̄. **D**icit erōis q̄n nō p̄t deo
audire loq̄ signū ē p̄ deū expulit a
se. **I**te seruitū talū īnotēti ē do
mīciū acceptū. quia illi q̄ deo īno
tēcā offerūt vnu purū et bonū
et optimū deo offerūt. s̄t̄ iuetē
i dierū feces deo offerūt i sp̄cū
iuenū. sed t̄n̄ deus hoc nō sper
nit ex sua boītate et misericordia
infōndi sunt filii a p̄tibus quo
se h̄c debet ad proximos. qui
bus t̄a tenet. **P**rimo q̄ eos dili
gant et fidelitatē fr̄hā eis erhi
beat. et si sunt paupes q̄ eis si
misericordes et eis p̄adulant i
miseris suis. ut cū tales filii se
nuerint dicē possit cū lob⁹.
Ab iufināa crevit meū miseri
Et nō despice dñt n̄ deridere
paupes. q̄a q̄p̄ sit xp̄c se r̄p̄uit
ēē fām̄ **On** mathei. **O**d vnu ex
mīnis meis sensas in fe. ic̄ laco at
quac̄ pauperes nō sunt deriden
di ē. q̄a q̄libet cogitare debet q̄
talis fieri p̄t si deus sup̄ cump
miserit scilicet reus claud⁹ vel
leprosus q̄ sic de aliis. **A**st illi qui
a iuuētute sūt misericordes sunt
bū **On** mathei. **H**ū misericordes q̄n
xp̄i muam. **S**eq̄t. et tales habent
bonū fine vite. **On** ih̄s i ep̄lo
ad nepotiam. **N**ō memu me le
gisse morte mala mortuū q̄ liber
opa p̄ies extut. habet enī ml
tos int̄cessores et ip̄ossible ē mal
tor p̄tes nō exaudi. **S**ed tene
provis ut eis dāpna nō inferat
nep̄ in rebus neḡ in fama. q̄a

quāq; infert p̄orū suo dāpnū i
 rebus tenet ad restituōēm sive ſue ſu
 rando ſue lūderido ex auāia ſue
 alio mō iuūſte lūrādo. **Vñ anguſtia**
Nō dimittit p̄am nūſi res ablaſt
 tūnū. Et nō hoc ſolu de reb⁹ i mag⁹ ielli
 q̄te ſo de p̄us reb⁹ vbiq̄. Si iuſ
 ſes ad p̄m p̄am cui et recipiſſes ei
 d̄ volū ſuā. **Vñ p̄am plenū**
 cū ḡmib⁹. tūc ſi ve peireas cui
 teneris ſatisfac ſdm ſilū d̄fēſſor⁹.
 Ergo p̄ntes informaz debet filios
 ne dāpna iſerat p̄ri ſue i phis
 ſue i ſegēbus ſue i pectorib⁹ ſu⁹
 tē iſorādi ſunt ne dēchāt p̄mū
 denigrando famā p̄oxi. quia ca
 les tenet ad restituōē ſicut iſi
 qui h̄nt res iuūſtas. Ergo iſa dīo
 p̄ca ſalut̄ rerū iuūſtarū ablaſo
 detracio magis difficult dimittit
 q̄nō ſuffit d̄to i d̄fēſſo niſi ſiat
 ſtatiuo ſcm p̄pabilitātē homis.
Vñ ih̄o Nō faciū venia p̄ua
 diuſe de r̄is. **T**extio tenet pri
 miſ idulgē offensas ut eis deus
 idulgat p̄ca ſua. **Vñ luce** Vtitate
 et dimittēti. **C**āt nō dimittit
 p̄o ex corde. ſed rancore tenet
 i corde t̄les nō p̄nt ſalut̄ q̄ oia
 opa bona eoz q̄ interi faciū nō
 ſunt deo accep. **Vñ**, **ioh̄is** Cau
 dōt ſrem ſuū hoīada ē. ſupple ſu
 ip̄d. **T**ao iſorādi ſint quō ſe ha
 bē debeat quō ad ſeipos ſacer
 ut corpus ſuū mīdū teneant et
 caſte viuat. **Vñ** dixit thomas
 filio ſuo. Attende fili mi ab om̄i
 fornicatoē. **E**t rāgo h̄u⁹ ē quia
 om̄is fornicato p̄ter q̄ i mītōni
 ſemp ē p̄tm̄ mōrle. **Vñ** ap̄t̄us
 om̄is fornicator à mīdū non
 habet p̄tē i regno dei. Ergo p̄ci
 dnt ſeruā ſua v̄ginitatē v̄p̄ ad
 mītōni. ut in v̄ginitatē ſimul
 auemāt. In ſignū h̄u⁹ adā et euā
 q̄n̄ mītōni mītōbat v̄gines
 fuert i t̄les ſic caſte viuentes du
 cit angelicā vitā. **E**t non nubūt
 neq̄ v̄rores ducit ſicut angelī
 ita ſunt hec ambroſius. **A**lo

p̄ntes tenet filij dare bonū eoz
 et hoc ē valde utile. **Vñ** greg⁹
 119. **D**ūq̄ p̄t̄es ad lamēti p̄t̄
 tēae r̄diret ſi nulla bonor eent
 exempla q̄ eoz mētē therent.
 ergo ūt loīdo q̄n p̄ntes bon
 erm p̄bet filijs tūc fili tales ef
 ſiant magis v̄tuosi et p̄ hoc
 t̄les p̄ntes multū merentur.
Vñ cesari Crūtis exemplū nē
 huilitatis et p̄ſte cauitatis oſtei
 deis cū v̄tis et pro v̄tis etiā
 p̄mia p̄ſſidebis. ſed heu aliq̄ p̄n
 tes iſormat filios ſuos ad malū
 v̄bo i exo. iquo deu ūt offe
 dit. v̄biq̄a thozate ſupbe iſide.
 et deu blasphemē. et tales rei eit
 om̄ p̄t̄or illoz. q̄ thozado i aliq̄ t̄q̄ et mala iſor̄ ūt malo q̄
 ſupbe iſeſſendo p̄t̄ras et ſit de fili ſ addiſit. Ergo q̄ t̄
 aliq̄ p̄t̄is. **I**te de illis p̄ntib⁹ qui
 uestes p̄t̄as ſuis filiis emūt dī
 wilhelma ludm̄. **U** filias ſuas or
 nat ut eis ad thozat ducat vel
 mittat q̄i festū ſingit ut eo me
 li ardeat. **I**te aliq̄ ſatūt pueros p̄ntes
 ſuos ebroſos potando eos cū vino
Conq̄ quod dicit ap̄t̄l. **A**pol⁹
 Juuenes marie ab ebetate cuſtodie
 eportet. **I**dem Juuenes cē ſine vino
 bonū ē. quia p̄uei efficiunt bi et t̄les
 buſi poſtōnom et luſores i male
 voes. quibus p̄ntes ſunt otaſpo
 p̄ ſuā mala iſorādē et exēplū
Vñ gret i mōb⁹. **T**ot mortib⁹
 q̄s dignū ē q̄t ex a p̄uentis ipoſteos
 v̄liq̄. **Q**uot mortes meruerunt
 t̄les q̄ tot mala era i poſteos v̄liq̄
 nūt. Crūtis parentes tenet filios
 corrige. q̄a nō ſuffit p̄ iſormat
 eos i bono. ſed or euā corrōne ha
 bē ad filios ſi eredit. ha om̄ia per
 t̄n q̄ filij p̄petrāt ſub obdientia
 p̄ntū de h̄is parentes ip̄l r̄nde
 būt i die nouissimo. **Vñ** ap̄t̄s
 10 20. **N**ō ſolu dignū ſunt morte
 q̄ faciunt ſed q̄ ſeſſiunt faciab⁹.
 ergo k̄ admitte p̄ntes p̄ etiā ſi
 ſit v̄to eis in ap̄t̄ filios pro
 p̄oſteſis dāpnari. v̄biq̄. **I**n p̄
 et mr nūq̄ p̄ettasset et p̄mit

rent filii vel filia petrare mo-
lit et eos nō corrigunt sed ei-
tarendo deficiunt. et si sic sine
prima moriuit etinalit cu filii
vel filiabus talibus dampnabunt.
sicut inoceat greg. arillus ys-
aug⁹ illi om̨ scordit dicunt
de heli sacerdote ut habet p̨
rgn⁹. Quu audito q̨ filii sui i
honeste se habebat i templo.
qua ibi dormiebat cu uxor⁹
suis. legit q̨ tepide arguebat
eos. Si dampnatus e nō e alia
causa nisi q̨ nō corredit filios
suis. Scindū q̨ boni filij
tum māsuendime ubiq̨ cor-
rigendi sunt ex marie ut hē-
lice. Que dixit ad filium suum
ih̨m fili quid fecisti nobis sic ut
ali at filii tu aspa irga
corrigendi sunt. On salamo p̨
Noli disciplinare here a puero-
si enī p̨usseis eu irga nō moie-
tur etiam ei de inferno li-
berabis. an et 60 Neli⁹ est
vnuus tunc deū q̨ mille p̨p̨ filii
Ergo q̨ audi puerū tuū irvae
et deū blasphemae. accep̨ des
irgam et eundē puerū h̨i dis-
cipulnae. i hoc letificabis deūm
et btaū mām et om̨ sanctos
et mēris t̨pi cōnā vite erne.
tu hoc ea intentione feceris ut
puer ille creatorē suū nō offen⁹ q̨ pli⁹
dat t̨r blasphemado vel etiam
tale p̨ettando. Ergo p̨tes nūq̨
dnt maledicē filiis suis vobis ma-
ledicas. q̨a maledicendo pueris dñm
offendunt et pueri ex hoc nichil
p̨ficiunt et plus eis obest q̨ p̨dest
Em i cesario de puer que opa-
bolus ai corpe et ai absulit
q̨p̨ maledicē parentum.
p̨tes ap̨li nūq̨ illū puerum
videt. et hoc deus p̨misit itc
re aliorū p̨tū ne filius suis ma-
ledicat sit. Sed poti⁹ ai aspa irga
corrigan. ymo maledicē aliqui
irrōbili creatie i optū creatura
dei q̨a ois creature dei bona ē.

ut patet genes⁹ 1° Dicit de
cuncta q̨ fecerat et erant valde
bona. ex isto patet. Nō licet
equo vel asino vel cani male
dicē multo min⁹ hoī maledicē
ergo nūq̨ alijs alio hoī debet
maledicere. Cont̨ q̨ faciunt
aliqui p̨tes q̨ maledicunt suis
app̨ys filiis. et etiā p̨usi viri
qui sepi⁹ ex ira et vindicta
maledicunt app̨us uxoris suis.
De illis maledicēb⁹ dicit ap̨s
q̨ maledicta neq̨ neq̨ raptos
regnū dei possidebunt. Scig-
du q̨ t̨les p̨tes qui ne tristat
sup p̨tā filiorū et eos nō cor-
rigūt multū flebūt i futuro q̨n
filios ad infernālē penā videt du-
bit. et tūc poterit eis r̨ dicere
illud luce 2°. Filius ih̨m nolite
fle sup me sed flete sup nos
et super filios uros. Et flebāt
q̨da sup xpm̨ ut ducat eu ad
passione. Flebūt super seruos
quia nō habuerit erga filios
suis debita caritatem. et flebunt
sup filios suis q̨a videbunt
eos t̨h̨ ad etiā dampnationē.
Sed a p̨mo rect̨ht eos dñs sed
alijs duobus flentibus sentit.
salitet q̨ plorat. sup se et sup
filios suis ac si dicat. Nolite
fle sup me quia nūq̨ me ad
mīas inīia bitis. sed flete sup
nos et sup filios uros nō cor-
ripustis. et sup filios uros q̨
imp̨tū tormentū videbitis.
Scindū q̨ p̨tes q̨ educat
filios suis tali intentione ut
efficiat boni xp̨iani et fauū
dei. qdqd erga filios suis facit
totū erit eis meitorū cum i
gra sint et sine p̨co mortali.
ergo m̨t̨ quoq̨ lactat puerū
quoties iq̨etate a puerō quotiens
pot̨ vel balneat vel q̨tūq̨ p̨ed
m̨strat semp̨ mēt̨ur. On ap̨li
Sam⁹ qm̨ diligētibus deū oī
coopantur i bonū. Ex q̨bus pa-
tet q̨ p̨tes p̨nt merent in si-

lus suis etiā gloriā vel etiā
 dāpnacionē ergo pueri iſerendi
 et corrīgendi sūnt a pñtibus
 ut iam dñm ē. Quod si fieret
 pñl dubio nō eent tot malū
 hoēs et pñtoreis i mūdo. hoc qñibz
 pñ cognoscē i ſeipo qñ si a pue
 ria fuſſes debite infortius et
 iſore dei nūctus utqñ melior
 ees. qñ iā ſis. Sed heu i pueſia
 nūctus es i ſupbia luxuria et gu
 la ſic de aliis incaibz. ergo tñ pñſ
 es i vita tua. Hacendū tñ qñ pa
 rentes pñpue dñt corrīge filioſ
 ne aurant et blaſphemant qñ
 heu iā a pluibus pueris fit. ſed
 qñ gñt deū i hoc offendunt et qñ
 lit deū pñiat tles pueros pater
 pñxim⁹. **E**berto dñt pñtes
 filiis ſuis hēdūtāe res iuſtas. qñ
 meli⁹ ē modiāt iuſto ſup diuicias
 pñt̄ multas. **D**icit hoc ſcavunt
 alqñ qui tam iordinati amorem
 ad filios ſuos hñt. qñ bñ agnoscunt
 qñ pñffident res iuſtas tñ nobūt
 cas iſtūtē ne filij depaupētūr
 et ſi ſeipos et filios dāpnant.
Ite vñ pñtu manet i induitātē
 aliqui nō pñt deū nec amore caſti⁹
 ſed ne filios exhēdūt et tñ nō
 iterdit caſte vñue. et talis mat
 vel pñ plus diligat i ordinato
 amore filios qñ deū et pñriā ſalu
 tē. et pñca ſi dāpnai cū lux
 ura ſua qñ i ſtati vñdūtātē co
 mutat qñ pueoſ ſuos exhēdūtare
 Ergo iſulendū ē calibz vel mu
 leibz qñ nolūt caſte vñue qñ ut
 rato ducat uxores vel viros ne
 tot pñta mōrlia ext̄ mōlōnum
 iſmutat. qñ omibz forniciatio ext̄
 mōlōnum ē pñt̄ mōrlie. **I**n ſup
 nōndū qñ fili vel cognati qñ tali
 pñ dant filiū ne matmōnum
 arber et alios filios gñt. pñt̄
 ut bona pñt̄ ſoli ſaneat et
 ſi aut̄ veat qñ pñ nō abſi
 neat nec caſte vñuat tales pet
 cant mōrlie. qñ plus diligunt
 illa tpalia qñ aiām pñt̄ibz et

157

et pñca volunt prem̄ pñta mor
 ligā dmitē cū alijs mulieibz
 qñ pñai illis bonis paternis
Et ergo infideles filiū in hoc ag
 noſta pñt cū indignat̄ tali pñt̄
 qñ alias caſte nō vñet cū utrāto
 matmōnum dñt̄. **I**te pñtes qñ
 iuſtas res pñffidet pñuere dñt̄
 ne lites et ūniuicias it̄ hēdēs
 pñ obitū eoz fiant. quia meli⁹
 eet modiāt vel nichil hēdibz
 post ſe rlinquē qñ lites et odia
 ex hñs grātē. **E**ruā gñt̄ qñ pñ
 toſ pccat qñ iuſtas res ſuis hē
 dibz rlinquit et quo filij i qñ
 rūt̄ de calibz pñtibz patet
Perm̄. **A**pp̄. **S**eptimi ſunt
 qui dñt̄ pñptū faciūt qñ in ho
 norat̄ pñrem ſpñale puto ſac
 dote et iſfōrem qui te de ſon
 te baptismatis regnauit. **Vñ**
iōlīs **z** **N**isi quis renata fueit
 ex aq et ſpñ ſtō nō pñ iſtrare
 regnū celoz. **I**te qui t̄ pñ ſacra
 mentū dinū alimētū nūſtrat̄
Vñ iōlīs **n** **C**aro mea vñre
 ē ſibz. **I**te qui ſas pñdītāibz
 et exemplis te instruit et iſcōt̄
Vñ greḡ **i** **O**mel. **V**lus ē ſibi pa
 bulo vñtūrā iſpetūt̄ metem
 rīt̄ qñ ventrē moriturē catibz
 tubo terreno ſatiate. **I**te greḡ
 i dñalogō. **N**ūmīnū dñt̄ qñ mai⁹
 ē miatulū pñdītāibz ſibz atq
 orōibz ſolacio pñtōrē ſuſtē qñ cur
 ne mortuā rſuſtātē. **M**ūnīc
 pñrem ſpñale ſplicit honorare
 debem⁹. **P**rimo hñlit̄ ei obe
 diendo i hñs potissime qñ de ui
 re teneris plebano puta. cū tibi
 pñcipit celebrae ſtelebrē qñ iſ
 dā ſerues. qñ ieuanda ieuanda
 qñ excoitatos ſtrictissime mñtēs.
 et pñtētāt̄ ſi iuſtum i iſfōre
 adumpleas. **D**īm enī pñdōrum
 vñſgressio max̄ ſi fiat ex delibe
 ratoe qñ ſeptū induit pñtētū
 mortale

Quā pñdā tria ſunt nōbi
 ut aduertenda. **P**rimū ē

quātū ad extortatiois sentēcā
qua q̄libet xpia⁹ meito debet
phorre Que ē duplex maior
et minor Minor separat a sacra
mēta etē. q̄a nullū sacramētu⁹
refipiendū ē i minor excomūca
tione n̄. ea ostulū patas. quā
minorē extortatiois quis i currit
q̄o cito saeng⁹ et de phibitione
mutat cu excomūcato loq
do emedendo emendo vede do
et sic de alijs. Et ab ista mōre
excomūcatoe p̄t absolue q̄lib⁹
sac̄des q̄ tēm p̄tē habet sup
tēm dyp possit eum absolue a
p̄tō morbi et ista absoluto
sit solo vbo dicendo Absoluo te
a smā extortiois quā incurris
mutando cu tali excomūcato

A Et ista absolu⁹ p̄t sic si i loqdo sine emedendo et A Et
factū i confessione s̄ q̄i comūcato vero maior separat
et libet et facit se rō ab ingressu etē et a corone fi
casse cu excomūcato lo delū et a sacramentis. et talis
quendo p̄t emedendo et extortatio timēda ē apt̄ q̄nt̄
raciones Primo quia p̄ ip̄am
extortatio talis excludit a dico
eo oīm fideliū ita viventui
Itē a dōtoro dino et btoz i et
na felicitate eristennū Ergo
spatur leproso. qui habet mor
biū infectiū q̄ a dōtoro hām
erit. et iō lepra corporal ab hoī
bus multū tientur eo q̄ e mor
bus stagiosus Et mula sunt
hoēs q̄ alias infirmates p̄cas
sustinent q̄ leprā eo q̄ ab hoīb⁹
separat Sed multo fortius timēda
ē extorta quia ē h̄ctus gladiū
spūalis q̄ magis timēda ē q̄
gladiū corporalis **D**n̄ aug⁹ dicit
de illo q̄ extortat Cy ḡiu⁹ est
hot illi q̄ si fieret gladio. si a
feris deuoraet. et inflāmus er
bēcūt **T**redā causa est quae
timēda ē excomūcato q̄a est
valde dāpnōsa Aufert enī p̄t suā
hoī de om̄ibus missis et eleōf̄ om̄ib⁹
nis et alijs bonis. que fuit in
ectū dei qd̄ nō ē p̄ui dāpnū.
Dnius enī digne sufficet existi
more valorem unius misse.

quid tūt de om̄ibus missis
que celebrantur p̄ totū mūdu
et de om̄ibus q̄ fuit i ectū bonis
salicet de om̄ibus boīs hoīb⁹
quoz p̄ticipatioē ex toto care
bit et p̄uatis ē p̄ diu i tali
excomūcatoe perdurat **T**ertia causa est. quare timēda
ē extorta. quia q̄ extortat. facta
ne c̄ditut. et p̄ ip̄am eaē fām
benitū de finā a p̄tate del ut
sic loq licet et de defensione
angeloz et stōz eripit. et tā in
āia q̄ i corpe p̄tati dyaboli c̄dit
Quartā causa ē quare ti
mēda ē excomūcato. quia extor
tatu⁹ ē velud mēbrū absasū
i corpe qd̄ ampli⁹ nulli⁹ valo
ris ē **C**uid enī valet man⁹
absasa a corpe. vel pes vel au
ris et sic de alijs **D**icit extortato
corpā deo et sanctis eius nulli⁹
valorib⁹ Et sup om̄ia timēda ē
absasā membrū a corpe hominis
Dicit nichil magis dēt timēdā
an⁹ q̄ separari a corpe p̄ missio
qd̄ ē ectā **D**n̄ aug⁹ sup iohānē.
Nichil debet formidare debet
christian⁹ q̄ separari a corpe xp̄i.
quia ē caput oīm fideliū et oēs
fideles i grā cristētes sunt sibi
tūtē mēb⁹. sed q̄ q̄ extortatur
tūt a corpe id c̄t̄ et a mē
bris i fidelibus absadit. et nul
lā i fluētā dīne grē āmō ha
bet q̄ diu sic absasus ē sed nō
est **C**inqua causa ē quare ti
mēda ē extorta ē. q̄a extortat
ad nichil valet vlt̄ nisi ad ig
nē et nū. hoc spatur ex euāge
lio ioh̄is vbi xp̄t dicit Ego su
vitis vera et nos palmites.
sed h̄s ē filis palmiti extortat
absaso. a vte. q̄a sic absasus
ad aliud nō valet nisi ad ig
nē ponat. ex alijs ramis m̄
ta. nūlia p̄nt fieri sed nō sic
ex palmita **D**n̄ ezechielis 17°
Cuid fieri de ligno vte fili hoīs
ex om̄ibus lignis nemor⁹ que
sunt int̄ ligna siluarū nūq̄

collectur de lignis ut fiat opus
aut fabricatur de eo paxillus
ut dependet i ea quodcumq; vng.
ecce igni datu*i* estam. Et ab illa
extortio*e* maiore ne*o* absolu*e*
pt*nisi* epus vel papa vel ali*o*
de auctorite ipso*r* et tuis absol
di*e* tu*muse* et uirga
Sa p^obas ecce plato*r* ligandi et
soluendi a x*o* eis edita habet
magn*a* efficac*a*. hoc possimus
cognosc*e* p*tale* ex*m* fuit quid*a*
comes tholozan*o* Fautor et recip*o*
tor h*en*tor. et om*is* tal*ipso*
fo*o* est extortio*r* una cu*h*eb*o*.
et un*s* sc*u*s abbas fuit ad eu*u*.
missus ad monend*o*. q*d*u*v*io
sc*o* nolle*at*q*est* nec extortio*n*
tion*e* timet. sciens vir sc*u*s op*co*
pus*n*o eridit v*bis*. dixit ab
bas ut tu et cui videat factis
q*o* infecta sit ai*a* q*o* extortio*r*
vinculo*o* modat*o*. volo nichi
asp*o*ri albi*p*an*e* q*o* sibi allato
dixit. o pan*o* licet tu n*o* me
rueris cu*u* ut in te ondat*u* ve*u*
fidei n*re* et maledic*a* a*ie* extortio*n*
no*o* seruans. excomunito*r*
re. quo*d*o pan*o* q*o* int*man*ea*o*
candidus erat mox n*ig* sc*u*s e*o*
q*o* p*re*cep*o* in duas p*tes* diuid*o*
et int*as* silit app*u* niger mus*o*
sidus et corruptus. tuc subiur*o*
ut et*ca* sc*u*s v*irtutem* absolu*o*
at*ep*to*p*ane absolu*o* eu*u*. q*o* i*p*ore*o*
spec*e* et candore*o* re*u*sus*o* est.
Sequitur de p*co* e*o* q*o* at*ep*
n*u*t*mo*re*o* extortio*n*em.
et i*o* n*o* timet comunitare cu*u* et
torto*r* licet at*u*ndo*o* mo*re* extortio*n*
mar*at* **T**on*o*ndum op*co*
ille q*o* at*u*at*o* ex*co*t*o* **P**rimo
petat i*se*po quia n*o* cauer*o* se
ab alio qui h*z* morbo contagiosum.
inq*o* videt*o* min*s* amare uiam*o*
su*o* q*o* corpus. q*o* si fecer*o* se inar*o*
re lepro*r* corporis **A**pp*o* Amestio*n*
una vel locutio*n*em **z** sic de ali*o*
q*o* at*o* at*ed* extortu*r* cauer*o*
s*u* a p*re*paratio*e* extortiorum.

sed lepro*r* a*ie* qua*u* incurrit*o*
n*o* timet q*o* cu*u* p*ec*ilos*o* e*o*
corpis **I**te sp*o*alia p*pon*it tal*is*
a*ie* sue. q*o* si p*hib*itu*r* s*u*bi*e*
sub pena v*ni* floren*o* ne lo*qu*ero
illi extorto*r* cauer*o* s*u*bi*e* a dep*o*
tali in*q*tu*r* possibile ess*o*
sed gra*de* x*o* et uia*o* sua n*o* cauar*o*
Hoc*o* p*ec*at*o* i*eu* cu*u* at*at*
quia tun*o* ip*e* sit inf*o* v*is* o*do*
mort*e* aufert ei remediu*r* vel
salte*m* effici*r* reddit dum
d*o*ffessione*o* minuit ip*o* p*o* qua*u* cor*rig*i
debuit **E**t **o** **E**st **E**ficio
adduct*o* glori*o* **G**loria fac*o*
ez ignom*ia* et quer*o* nomen
tui d*ne* **C**ero*r* petat et*ia* in
eu*u* pro cui*u* i*uria* extortio*n*
lata*o* q*o* aufert ei rem suam.
Quarto et*ia* i*pr*em sp*o*alem*o*
cu*u* sent*o*at*o* at*ep*nit*o*. emend*o*
et satisfactione*o*. quia tal*is* extorto*r*
talis debet reg*o* p*tale* rubo*r*
re et u*er*cordia*o* ad satisfactione*o*
primo le*so*. qua*u* satisfactionem*o*
ille sp*ed*it q*o* ei sic p*tic*ipat.
Cui*o* petat et*ia* in de*u* q*o*
i*m*istro suo at*ep*nit*o*. ip*e* en*o*
p*o*ca*o* p*u*ai am*o* mensa dei
sac*re*to*r* altaris q*o* mensa ex*co*
tati*o*. et p*o*ca*o* am*o* societate*o*
extorti*o* filio*r* dei. i*o* meito*o*
i*in*ferno e*it* soc*o* dyali. quasi
aliquis p*tic*at*o* extortans p*tic*
pat mor*bi* p*ec*at*o* **Q**ueritur
in quibus casib*o* q*o* late extort*o*
p*tic*pat **N**ideo i*q*u*o* casib*o*
primo q*o* quis lo*qu*et*o* ei in h*y*s
que p*rin*et*o* ad absolu*o* vel
alias ad salut*e* a*ie* licet alia ub*o*
i*ad*ent*o* i*mp*onat*o* ut magis pro*fit*
at*o* **H**oc*o* at*q*u*o* orator id*e*
causa oris*o*. uadens aut*o* p*eg*
n*o* aut*o* uator in tr*am* extorto*r*
tu*o* deueit*o* v*bi* n*o* possit em*o*
vel n*o* haber*o* v*bi* em*o*. tali da*u*
tur licencia ab ex*comunitatis* ac*cep*
tandi **app** nit*at* **T**ertio
uxor extorti*r* extus*o* a p*tic*
p*atio*e*o* v*ro* suo extorto*r*.

vel etiam bñ facit si ad ruborem inducendū
extoīto remittet

Quarto filij exsant a pti-
cipatione pris extoītati. et hō
intelligitur sedm wilhelmi de
filis qui sunt i p̄tate patris
et om̄ensales pris illi vero filij
ext domu pris existentes nō ex-
santur. sicut serui et ancille
qui an extoītationē fuerū i ser-
uicio illi dñi extoītati. Quid
ap̄t ignorācia cum quis ignoat
illū ee extoītati. Quid aut si
scia habitū aliquē ee extoītati
sed actu nō adiuto et oīto ei res-
pondeo sedm wilhelmi. Si subito
hoc facio et no adiuto et edo q̄ no
petto n̄ extoītationē incido. Due-
ritur utrū si extoītatus intrat
etiam an alii teneantur exire.
R̄ndeō sedm regimundi. Si mātu
ē ee extoītati eā ab i exire
tenet vel p̄turge q̄ ille exeat
xi. q. 3. sicut ap̄lī. Quid si extoī-
tatus intrat etiā sacerdos iā ince-
pit missam. r̄ndeō sedm rap.
Si ē occultū nō det dimittere
officiū. si vero ē mātu moneat
eum p̄lue ut exeat. et si qdē
nō nō et sacerdos nō iōhō aut r̄
nōne debet dimittē. Si vero p̄
q̄ ille intraret etiam vel prius
q̄ sacerdos eū videt iā canone iōhō
aut det sacerdos procedē i officio.
ita tā q̄ finita canone vel sup̄to
sac̄to anḡ dicit post canone mo-
neat illū ut exeat. q̄ si nō vlt p̄t
sacerdos eū cice. et si p̄t eū nō
cice i sacrificiā redeat dicit cano-
ne vel iōne et p̄ canone que
restabat. Quicq̄ si aliq̄ assurgat
vel r̄uerētā exhibeat alicui ex-
tōtato vel iōnat ei salutari se-
ā moueat labia q̄ resalutans eū
cū tā nichil dicas. R̄ndeō sedm
wilhelmi. Nō incurrit extoīta-
tionē. pene sunt extenderde sed
restringende. Dñ et q̄ p̄bo ab ex-
tōtato salutat nō det eū resa-
lutare. sed p̄t dñe deus nos emē
det et huīmoī. Haecndū q̄ qui
scientē munī ab extoītato r̄spūt

inductioē ē q̄ vel ip̄os usus
dūtā. Nō utrū extoītatis li-
posset aliqd dāti. R̄ndeō sedm
wilhelmi. P̄t causa hūanitatis
et insūsticationē scilicet quādo
indigentes sunt. et hoc intellige
sola quo ad nārā vīte vel alimē-
ta vel vestes et hospitia. sic tā
q̄ apt hoc dimittit laborāe pro
absoluōne. Sicut si pent alia
utensilia ut secūrī vel fōssorū
et huīmoī q̄ eis nō sunt cedē-
da. xi. q. 3. qm mulas. Sed quid
si vir vocet extoītū ad mensa
vōrūq̄ poterit ad ipām mēsa. Ime-
dē. R̄ndeō sedm wilhelmi. Credet
q̄ non tā poterit ad alia mēsa. iōdē
ita remote q̄ meātō possit dici.
q̄ nō om̄edat sumul. Quid si hos
vitatus sum i aliq̄ domo ad me
sum et sup̄ueniat et ingerat se
extoītū nūq̄ teneor surgere.
R̄spondeo sedm wilhelmi. Si ē
publicus extoītū teneor surgere
nō obstante ciuītūs scandalō.
si neō ē occultus et nō possim
sine ei nota. Amata nō teneor
surgere. Sed an sup̄ueniente publico
extoītō ego teneor exie de domo
R̄ndeō sedm wilh. Nō vīno licet
etā scia publice extoītati esse.
i aliq̄ domo possū ibi hospitiū
si tante capacitatis sit q̄ possim
canone mīne. Nā et licet tu ex-
tōtato i eadē camera om̄edē
sed nō in eadē mensa. sit nec
i eodē loco iacē. Quid si veniā
tuitatus ad aliqd festū vel an-
nū et ibi iuenio publicū extoī-
tati. teneor r̄cedē nec debeo in
epulā licet sedear ad alia mē-
sa q̄ om̄is talic̄ ouītes ad fes-
tū vel annū sit suīcē om̄uīci
dicendi sunt. C̄ sententia p̄
latorū valde horrēda sit et atē-
nenti valde p̄culosa quia asti-
tuit eū i iniūciā dei. Dñ legit
q̄ gregorī p̄p̄ non dūnt quēdā
extoītavit. qui atēp̄fēat extoīta-
tionē p̄p̄. tūt mit aculo di-

tyconie q̄ n̄ difitauerat super
 domū eis a domo eis recesser-
 runt et n̄dū t̄stulert ad domū alteri⁹. quod videntes
 dāis stūnax et āmoīt acognitio-
 nate suis q̄ hoc idē fidera-
 uer i tyconis postea hūiliavit
 cor suū petens absolutionem.
 et q̄ cito absoltus fuit a sente⁹
 illa tunc tyconie redierat et ni-
 dū suū sup̄ domū suā repōuerat
Cte aliud ex m legitur. q̄
 etā sc̄i vintētū m̄ris mul-
 ti passeres solebat intrare et
 etiam fedare et dñm officiū
 sp̄ecore. cum at n̄ possent
 excludi ep̄t illī loc̄ eos expon-
 ent mortē dñmias. si etiam
 deinceps ibraet. q̄ ab etā re-
 redentes nūq̄ amō etiam ut-
 uer. p̄mo si aliquis aliquā
 capiat q̄ violē. etā portat
 trā morit. **C**te sc̄endū tū
 quāto tonati et diligentia pei-
 tentiā t̄ i confessionē pōtā de-
 beas adiplē. quia negligētia i
 p̄ceptus peitentiae facit confessiōne
 onem p̄cedente nō vale. **Vn**
 I hoc casu sit i alijs q̄tuor casib⁹
 intra scriptis confessio e ritenda.
Duo quo nōndū q̄ sūt q̄tuor
 casus s̄es et vſitati i q̄bus doc-
 tores dicunt confessiōne eē ritēta
 dā. **P**rim⁹ e p̄pt̄ enormitate
 scelerū ob quia oī p̄tō ad expo-
 rē remitti q̄ confessio eiudie det. missi
 et absolvē nisi velit alrei omittē.
 tunc talis p̄tor tenet rei-
 terare dia p̄ta pro q̄b⁹ missi
 e ad supiore pro absoluōne
 sed p̄m⁹ confessio det euū absolu-
 ne ab illis a quib⁹ p̄t̄ nisi co-
 fessio exco sit maiore extortiōne.
 quia tunc a p̄tō nullo potest
 absoluō talis offites nisi an sit
 absoluō ab extortiōne. quia 2^m docto-
 r absoluō ab extortiōne debet
 p̄cedē absolutionē p̄torū. **F**
 idus casus e p̄pt̄ ignoraciō-
 sacerdotis ut p̄t̄ q̄n sacerdos

ignarus sit tunc querendus ē
 sacerdos qui facit ligare et sol-
 le et cu disce⁹ drām p̄tor.
 et it̄ sacerdotū ē vel licentia
 p̄pri sacerdotis vel auctorit̄ supi-
 oris. ex q̄ patet q̄ illi seipsoz
 decipiunt qui ignoros et illra-
 dō sacerdotes q̄rūt. **C**tertius
 casus ē si confessio nō fuit in-
 t̄ḡ. vt quia obtinuit scientia
 hq̄d mōre p̄tm. aut etiā
 accessit cu voluntate amō vlt̄
 p̄cepto. **Q**uartus casus ē
 si t̄cepit vel neglexit sc̄affa-
 tē et oblit⁹ ē satisfactiōni libi-
 nūtā. nā si facit et eam adi-
 ple p̄veller et cu vera ritioe
 et cu bono p̄posito confessio ē et
 nō oportet reiterare confessioē.
 Et isti intelligunt̄ duo vlt̄mi
 casus q̄n mutat sacerdotem.
 si aut ad eundē sacerdotē ren-
 tar tunc disinguendū. q̄a t̄cerē
 aut nouit confessus ē aut iā de
 memoria elapsa fuit ab ip̄o sac-
 dote p̄pt̄ diuinitatē teponis.
Tin p̄mo cuū salutet q̄n p̄tā co-
 fessa ad huc fuit i memoria sacerdotis
 tūc nō tenet̄ oīa reiterare sed
 solū illud p̄tm q̄d obtinuit fa-
 cent vel etiā illā fictionē q̄ cu
 voluntate apli⁹ p̄cepto ad co-
 fessionē accessit. **S**ed i s̄do cuū
 sc̄ilicet q̄n p̄tā fuit elapsa a
 memoria sacerdotis. tūc tenetur
 oīa reiterare etiā si denes ect
 confessus et semp̄ aliqd p̄tm ob
 tacuisse tūc oīes iste confessiōes
 sunt reiterade. q̄a iſtenti vnu
 p̄tm mōre nō dimittit fine
 alio adeo. **N**on larga dei pie-
 cas veniā non dimidiabit.
Elūt totū a nutrī te lacimante
 dabat. **I**te hūlit̄ obedientiū ē
 plebano puta cu p̄cipit tibi
 ieiunare sub p̄cepto. q̄a q̄nq̄
 transgressus fueris ieiuniū q̄d ē
 sub p̄cepto esse sc̄ent et fine
 causa et ex p̄ceptu pectas mō-
 lit. **S**ecundus ē si ex causa nobili-

solutur ieiunium. **D**n̄ q̄ritur de
pauperib⁹ et meditantib⁹ vtrū
obligant̄ ad ieiunium eccl̄e. **A**ndeo
scdm̄ thomā & re. q̄ i. **S**i pos-
sunt h̄c m̄ s̄t q̄ pnt suffic̄
ad vna amēstione nō excusant̄. **A**meno
si nō pnt m̄ habē q̄ eis b̄n suf-
ficiat pro vna refectiōne exi-
stantur. s̄lē et q̄n̄ ap̄t p̄cedētē
sedē ieiunium ferre nō possent
Ex isto possūm̄ elat̄ q̄ illi po-
tius ad obligant̄ ieiunandū q̄m̄
habet sufficiā. **A**mēdere
et bibere et etatē et vires
corpis ad hoc. **Q**uid de p̄gri-
natib⁹ aut multū laborantib⁹.
r̄n̄deo scdm̄ thomā vbi supra
Si p̄grinatio aut labor mode-
pnt diff̄re et diminui absq̄
detimento nō sunt ieiunia eccl̄e p̄p̄a
dimittenda. **S**i at imineat ne-
cessitas multū laborandi vel
dietas magnas facit et sic tū
hoc ieiunia nō pnt seruari nō
obligatur homo ad ieiunandū.
videt̄ m̄ in talibus recurren-
dū ecē ad sup̄oris dispensationez
nisi forte nō ē oſuetū quia p̄
lati dissillantes vident̄ amue.

^{1. pregnatib⁹} **Q**uid de mulicib⁹ sive lactatib⁹.
Andeo si nūtias debilitas tor-
poralis impedit eas nō tenē-
tur ad ieiunium. **V**mo si p̄babilit̄
timeat̄ de p̄itulo eap̄ nō so. ab ip̄i
lī pnt ieiunium solue sed tenet̄
sicut nulli pnt. **T**ulerit̄ vni
viores ap̄t phibioēs vror̄
debeat dimittē ieiunia. **A**ndeo
līt̄ debeat dimittē vota m̄
nō ieiunia ab eccl̄a instituta. q̄a
deo et eccl̄e plus obediendū est
q̄ hoībus. sed ieiunia q̄ vniſ
ſet ſpontē illa dimittē possent̄
ap̄t prohibitionē vrorum. **S**acredū q̄ q̄libet ad p̄emptē obe-
diendū ſuis ſuperiorib⁹ meito det̄
induc̄ ap̄t tres p̄rogatiās ip̄i
obedientia. **P**ma ē q̄a obedientia
ē via certa ſalutis eterne. q̄a
ſicut p̄ inbedientia homo fuit ex-
pulsa a gaudijs p̄adifi. ita per

obedientia illic certitudinalit̄
redit̄. **D**n̄ legitur i figura huic
de c̄bus magis q̄ p̄ alia mā
reūſi ſunt ad alia r̄gionē ſua
ut exponit gregorij. **S**oda q̄a
obedientia ē ſcala celeſis et ex-
ne felicitatis. **M**ſup etiā ē cla-
uis etiā iocunditatis. quia ſi
tut nobis p̄aditus etiā iocun iobi-
ditans claudit̄. ita exod̄io p̄
obiam ap̄t. **T**ertia ē quia
platus est in loco dei. ergo ſub
det̄ habere platu q̄ vitalū
dei. quia tanta mercede obe-
diēt accepit p̄ plato obedit̄
i bono quod iubet ac ſi deo
i hoc obediuit̄. **D**n̄ et dñs
eis dīat līce. **T** nos au-
dit me audit i vos ſpernit̄.
Dn̄ etiā platos dñs noiat̄
deos. **E**xodi. **D**ixi nō deſhes.
Dn̄ ſubdit̄ murmuratib⁹ mor-
ses dīx̄ exodi. **N**ō ut nos eſt
murmur vrm̄ ſed ut dñm
ergo ut platos nō ē murmu-
randū ſed eis hūlit̄ obediē-
dū ſicut dño. **T**m̄ bernard⁹.
Exodq̄ pap̄it vice dei homo
q̄d nō ſit certū diſplice deo q̄
omo ē acapiendū q̄ p̄cipiat̄
de. **E**xodi prem ſpiale hono-
rare debem⁹ ſibi dēbitū iuſtice
integrit̄ p̄ſoluendo. ut videluet
ſacrifices q̄n̄ fuerit ſacrificandū
et decimā preſtes de om̄ibus
bonis tuis et eaā ut ſitram̄ ſu-
q̄n̄ ē ſitendū. **T**uerit̄ quo
decime et ſilia ſunt ſoluenda
Andeo ſcdm̄ nulli. bigd̄ q̄ de
melioribus et nō de deteriori-
bus ſunt ſoluenda. **D**n̄ eccl̄ 21°
Noli enī offerre mūnea p̄ia
nō enī accepit̄. **T**ē nū dñā
q̄ offit̄ de deit̄ optia i elat̄
erunt. **T**ē det̄ eaā ſolu abſ-
mora. **D**n̄ exodi 22° **D**ecimas
et p̄mitias nō tardab̄ offerre
Tē integre ſunt eaā ſoluenda
talia. **D**n̄ eccl̄ 27° **V**ono aīmo
glorīa redde deo et nō minu-
as p̄mitias manūū tuar̄

sed heu pauca sunt q̄ decimas nō
 spoune et integras soluunt.
 cum m̄ sit p̄ceptū malachēzo
 dūferte oīs decimas ī horreū
 nū. **S**ervantes at illud p̄cep
 tū q̄ dūrū remuērant. **P**rimo
 remuneracione tpali q̄ est ha
 bundantia rerū. **S**ecundō rejuine
 raone corporati que e sāi
 tas corp̄m. de h̄is diobus dit
 elug. **I** si decimas dederis nō
 soluta habudantia fructuum
 recipies sed etiā sanitatem
 sejns corporis. **T**ertio remuē
 tās spūali q̄ ē remissio p̄tor
 Cuarto remunracōe celesti.
 q̄ ē ad epcōe celestū p̄miorū.
 De hiis diobus augusta dīat.
I si sibi etiū p̄mū vñl̄ xp̄aq.
 ac p̄torū veniam p̄merei.
 decimas reddat. **D**ñ exemplū
 Miles qdā in decimis dandis
 erat dehortissim⁹ habebat ac
 vineā quādā q̄ soleit serpe
 corratas vini atuati vno. tpe
 quādā nō dedit nisi vna
 corrata vini. quo vno dixit
 miles quod meū erat absu
 lit m̄ dñs ego illi portionē
 suā nō auferā stolid⁹ decim⁹
 p̄tem de dēcē corrata vade
 et da sacerdoti hac corrata.
 quod et fūm ē. eodē tpe frat
 militis sacerdos quidā tūsies
 iuxta vīnā p̄dām refertā vni
 uuit et argues fren de tan
 ta collectōe vñarū quare cum
 collectura tam diu tardasset.
 Et esamas eū talia loq ex qua
 dā subsanatoe. tūc dixit sac
 dos seriose vineā vnis ec̄ ples
 simā. et sic iuetū ē uberiores
 fr̄tis habuisse q̄ habuit aliquo
 anno p̄cedenti. **T**ertio hono
 rare debem⁹ p̄tem spūalem ei
 honorē et reverētā exhibendo
 Et hoc de scribitur ec̄. Ho
 norificā sacerdotes et da eis p̄te
 vel p̄tes ut mandatū ē tibi.
 sed ne illis qui sacerdotes nō
 honorant sed detinut q̄ infamāt.

16a
 q̄ rursus trutfigunt filū dei
 i semetip̄is vt ait ap̄plus Nā.
 quoc̄tiens religioso vel sacerdoti
 dechis toties cōnā spineā caput
 xp̄i imprimis. quia xp̄i sunt ca
 put et superior p̄s etiē militatis
 Quoc̄tiens at iuriā ip̄is facis
 tōnes xp̄m̄ clavis. figis. quoc̄tē
 eis cruciatuſ fucis toties i facie
 xp̄i spūis. Quoc̄tiens ip̄os eroſos
 habueris vel dēcā vel facta eoz
 exp̄braueis toties latus x̄ lata
 missigis. **D**ñ deus ostendē voles
 q̄tū quid p̄tm̄ detestet declā
 uit hoc in pena i solita quā da
 thā et abiron p̄tulerit. dū oīs co
 viuos t̄ra absorbuit pro eo q̄
 ip̄is sacerdotibus insultuēt et ig
 nē alienū obtulerit. **E**t quo pa
 tet q̄ sacerdotes meito ab omib⁹
 sunt honorandi p̄p̄ t̄ra Primo
 q̄pt̄ tuā vtilitatē quia te p̄ ab
 solutionē a p̄tis purifit̄ et p̄
 latētē ī ee gre te affirmat et
 ignū teloz p̄ clauē sue lingue
 t̄ aperiat et reserat. **S**ecundō ra
 tione dignitatis q̄ tam ē q̄ crea
 tōe suū miabilit̄ creant et pro
 huāna salute īmōlē hostiam
 offerrant. **T**ertio roē p̄tūtis
 quia ira dei per oblationē suā
 placat et manū dei ad placitē
 dū erectā quodāmō īmobilitat̄
 vītute oblationis pro te facit.
Dñ auctas. Ad actos ē sigillum
 dei. claviger teli. ob etiē. sepul
 chru xp̄i. aiariū medius. digni
 or angelis. gallus extas clā
 more suo a sop̄no p̄tā
Partē sup̄natūlē idē ip̄m̄
 p̄tem oīpotētē honorē
 debem⁹ t̄plicat. **P**rimo quidā
 i seip̄o. **S**ecundō i eius filio vñico
 ih̄u xp̄o. **T**ertio i ei⁹ matre
 vñdicū vīgne glorioſa. **I**n seip̄o
 qdē honorē debes celeste pa
 tre t̄plicat. **P**rimo sibi pro oīb⁹
 bñficiis tā donis nālbus quā
 gautis deuotas et iuges grāt
 actiones refendo. **A**d quod exē
 quendū monet scriptura p̄phaz

* ut oēs mōtūne et repōte sū amoris

duente. Unditā dñm i omī tpe.
ad hoc te etiā monet creatiā.
Videm⁹ enī q̄ auctile statim
cantat et creatorē suū laudat
cū i aurora lucas et diei bñi
cū suū sentiūt. valde at̄ est
absurdū q̄ ibi obmutesat crea-
turā rōlis ibi deo plaudit
et iubilat creatura rrōlis. ¶
Ad hoc te etiā exatā p̄pua na-
tura. nā i corpe tuo geneauit hūa.
natura tot mēbra ut dicunt
plūfia q̄ sunt dies i āno. ut ex
hoc rōli instinctu i formeris ne-
vlla dies tr̄seat sine lguide di-
na et grārū actione. ¶ **Sed**
ipm̄ p̄m̄ supnālē honorāe
debem⁹ om̄is tuas actiones co-
gitationes et afftōnes i sui
laudē et gloriā refendo. **Ad** h̄o
hortatur ~~autus~~ tu dicit. Om̄ia
quecūq; facias i bō vel i ope
om̄ia in noīe ihu x̄ dñi n̄i
facie. Om̄ia salicet vba dca
vel fā vel cogitā i eī gloriā
et honore refendo. et ex hoc
tue actiones nō censent hūa
ne sed potius celice et diuine.
quia celitus form̄ ipis imp̄mis
q̄n i eis soli diuini honorem
itendis. econ̄t deo maxima lū-
riā irrogat q̄ in suis actib⁹ in-
tendit ostentationē p̄pua vel
xplacentia hūanā. **E**xemplū de
illo q̄ arborē fructifera plātā
i orto altēi sibi p̄ molentiam
surripit et i orto p̄ponit.
Nā arbor fructifera ē bō vo-
luntas p̄ diuinā grām irrigata
et fecundata. q̄ tot fructus bo-
nos p̄ducit q̄ actus bonos et
meitorios elicit. quā tunc de
orto dei euellim⁹ et ortū i dy-
boli insplātam q̄n de actibus
v̄tuosis et de alijs donis nob̄
celitus accessis supbim⁹ et no-
bis metip̄is ascribim⁹ vel per
ip̄oz recognitionē deo laudes
debitas nō referam⁹. ¶ **T**erno
ipm̄ honorare debe⁹ enī p̄re
om̄ibus et super om̄ia dili-

ligendo. **A**d quod potissime mo-
uei dēs ex eo q̄ tantis amoris
bñficiis te diligendo docuerat
vel p̄uenierit hā cū nō essem⁹
de nichilo te creauit. cuius p̄
ditus cēs te p̄pua sanguine re-
dat et ut bñis cēs seipm̄ in
laboris tui p̄mū rep̄misit.
Geneſ 11° **E**go ero merces tua
magna nimis. **I**deo sedm̄ aug.
Te tā multipli dīlōe p̄uenit
ut oēs i ḡtitudine et rep̄dita
tē suo amore nō p̄geat reā
reāta cōde tuo excludet ut si-
bi q̄nq; p̄gūisset amare non
p̄geat reamat. **C**y at deo
multū acceptū sit enī diligē
et laude ei⁹ in om̄ibus q̄rere
et ei i om̄ibus tā i p̄spēris
quā in adūsis semp̄ grātū ref̄e-
actiones et insip̄ ip̄i hōi mul-
tū utile et salubre patet illō
per exemplū legiuit q̄ quidē
mōchus oadnis istiātē fuit.
tūtū v̄ture multi sanabantur
infirmi marime ex stactu ves-
timentorū ei⁹ q̄ cū interrogaretur
ab abbatē q̄ eet virtus mira-
culoz. **F**idit nō p̄re teteris la-
boro ieiuno vel orō sed hoc u-
ni sc̄o q̄ extolle me non p̄t
prosperitas nec frangē i turbāe
aduersitas. cui abbas nō te tut-
bavit q̄ miles quidā nup̄ grā-
giā n̄ām̄ itēdit. respondit nō
totū enī amisi deo si moditum
habeo tu grātū adiūcio actione-
si multū uā grāb̄, et cognouit.
Dabbas q̄ v̄tus tantorū mira-
lon̄ eet amor dei et acceptus
rērū tērenarū. ¶ **P**atrem te
lestē sc̄dō honorāe debem⁹ in
filio eius bñdō mito dñō nō
ihu x̄pō. et hoc tēpliater. **P**rimo
saltem semel i āno ipm̄ ad hos-
piū tuū iuitando. **H**oc at q̄
quoq; deuote om̄itās vocens
ipm̄ ad hospitū tuū iuitas. **H**a-
endū q̄ quilibet fideb̄ postq; ad
ānos dīctationis p̄uenierit. **H**ic
tenetur om̄ia p̄cata sua.

fit et omittare saltē sel
 in anno salicet in pascha
 nisi de filio sacerdos sui et
 ppter aliquā rōlem causam
 ad aliq̄ temp⁹ abstineat ut
 pater ex de pma caplo dñs
 Et quā salte i āno semel nō
 stāndo statutū ecce p̄inacat
 violauat p̄tā mōrē iaurit
 Sdō ut ei⁹ bñdām filii i sac̄
 altaris q̄libet cristian⁹ dō mū⁹
 semel in die libens videat et
 missam audiat. Et ex illa vi
 sione sp̄ler hoi solatū p̄uenit
 Primi e de p̄tis op̄untio.
 exi de petro qui statū vso
 ro post negationē xp̄uctus fu
 it et seipm hñlūt rx̄ recognovit.
 sic silit q̄nq̄ st̄ingit ex deuo
 creplatione sacramēta q̄ p̄tis
 sic xp̄ugit et p̄tā ei sit dimit
 bunt. Exemplū de p̄uplico
 q̄ iatione vera dices de ap̄i
 ca esto n̄ p̄tis. Sdō e op̄
 tu ecclē hōe angeli solent g
 toni habitare. et talis homo p
 fiat tam i donis sp̄uilibus
 saluet v̄tib⁹ q̄ i corporali
 bus salicet n̄crys corporis.
 Tertium est q̄ tali homini
 iudicio corā omib⁹ grātium
 actio maior a dñō r̄fertur
 et corā omib⁹ i celo accepta
 or fūlūtior et dīltior erit.
 Quarto q̄ntūq; i ectā corp⁹ vides
 x i missa eleuati seu i via poi
 ri vel audis missam vel cā
 p̄na ad eleuationē pulsare
 seipm flexis genib⁹ hñlūt
 et eū reverent et deuote ad
 ores. Ad qđ hortat p̄tis p̄fil
 eo. In noī dñi omne genu flet
 et celestū ic̄. Ideo q̄libet homo
 nō solū q̄n̄ videt corpus xp̄i
 eleuati in missa sed etiā q̄n̄ nō
 p̄t ee i ectā p̄ laboribus suis
 et audit pulsū q̄ sit inf ele
 uationē corporis x̄ debet ge
 nua sua flecte et deū hñlūt
 iuocare. Dñ de hoc exemplū
 legitur q̄ queda mulier a

dyabolo temptata laqueū ad sus
 pendendū sibi p̄parauit. q̄dum
 cepta conaet p̄fitē pro eleua
 tione corporis x̄ iuxta mōrē cā
 panellā audiuit. tunc illa mītr deuote
 flexis genib⁹ dixit. dñe ihū p̄
 fili dei vnu mīse mei. et ecce
 mōr trabs et finis suspedit
 fracta sunt deoib⁹ fugientib⁹
 et dītentib⁹. quia v̄tus p̄nae co
 poris xp̄i te liberavit a pali
 et etiā mōrē. Preū celeste
 dō honoraē debem⁹ i mītr filij
 sui bñdā. q̄ mīr meito ab oib⁹
 hoib⁹ veneranda e q̄a adeo dōta
 e i mīr oib⁹ hoib⁹ ut ip̄is omib⁹
 n̄ctib⁹ subueniat. **L**uxa cui⁹
 adiutorium q̄uor sideranda sāt
 p̄mo salutē q̄ efficacit adiuuat
 Sdō vñ hoc habet q̄ tā potes
 e. **T**ercio q̄lit adiuuat. **Q**uarto
 p̄t qđ adiuuat. Lux p̄mū non
 dū q̄ efficacit nos adiuuat et h̄
 o q̄ia p̄t sat et vlt. ip̄a ei
 habet adiuuandi posse quia e
 mīr oīpotentie. **D**n̄ bernardus
 Data e t̄ omib⁹ p̄tis i celo i lūta
 ut q̄numq; volueris valeas im
 p̄etrare. Itē habet adiuuandi
 sapientia quia cognoscit deſtū
 mos et necessitates nr̄as ergo
 dicat mīr sapientie et agnitionis
Dn̄ et 20. **C**ui oliva specio
 sa i capis. Ego mīr pulre dīlō
 his tōris ic̄. Itē habet adiuuā
 di velle quia e mīr mīe et boi
 tatis. Scendū q̄ magnitudo
 mīr v̄ginis marie ostendit in
 hō. q̄a ea mīa excellit et p̄cel
 lit om̄ sc̄r̄ mīas i celo vnu
 tū vñ assilat campi olive q̄
 e omib⁹ p̄tis et omib⁹ vñ et
 20. **C**i oliva speciosa i capis
 Nā omib⁹ miseret nobilibus
 ignobilibus. sanis iherib⁹. diuiti
 b⁹ paupib⁹. iusas et iniustas. ui
 ueib⁹ et antiquis. Itē omib⁹ mor
 bis et iſinitatib⁹ subuenit. si pro
 honore dei e ut homo liberte ab
 illis. Dñ nōndū q̄ sancta non
 iuuant hoīm nisi q̄tu dō placet.

X **¶ dulcis vgo**

et saluti sue expediens est
Ergo ista homines q̄ diffinitie
 credunt ut qui honorat illū
 san̄. vel q̄ hoc facit vel q̄ hoc
 dimittit ad honore illius vel
 istius sancti q̄ iō sibi stingat h̄
 vel hoc enemiat. hoc sit crede
 ē erroneū. quia forte voluntā
 dei ē **vt** nō libēris atq̄ iſfirmi
 te vel t̄bulatione vel nō
 et sancti nō orat pro nobis m̄
 si inq̄tū agnoscit deū velle
 eos exaudire. quia alīs infir
 mitas vel paupertas ē t̄ causa
 salutis et preseruat te a p̄cas
 aut deū ex mīa sua nō sic puniē
 v̄pn̄ **Dñ hugo** **z** libro de cū
Quosdā p̄sciens deus multa
 peccare posse flagellat eos ī inf
 mittit corpib⁹ ne peccent. **vt**
 eis melius et vñl⁹ sit frangī la
 guoribus ad salutem q̄ eos t̄
 manē ī columnes ad damnationē
Dñ etiā augo ī libro de ciuita
 te dei Deus cū adūsis t̄bus er
 agitat aut merita exāinat a
 p̄ca castigat aut mercadēm
 m̄ etiā pro tolleāis malis
 t̄p̄libus seruat **Et ergo** cū pa
 er tuus infimat vel aliquā de
 fām̄ habet et tu ip̄loras vel i
 uocas auxiliū alioī sancti. co
 mittē dēs hoc deo et illi sō v
 itū expeditat et nō diffinitur
 tene vel credē si hoc vel hoc
 feceris q̄ puer tuus p̄terea
 liberabit. q̄ forte tu cū tuus
 p̄cas demeruisti q̄ deū te punit
 ī puer tuo. **vt** p̄ has t̄bulati
 ones et occupationes quas
 habes cū puer tuo p̄ca tua
 agnoscas et sic cū d̄ctione deū
 uocas et mēatis remissionem
 p̄corū **Et** t̄ nichilomin⁹ sancti
 honorandi et suocardi sunt cū
 magna fiducia. quia meruerūt
 hoc apud deū q̄ p̄nt nos sub
 uenie ī necessitatibus nostris
Ite magnitudo ip̄m mīe marie
 p̄ alijs sanctis ostendit ī hoc
 q̄ iuuat ī omībus locis ī mai

in terra indomo ī campo i
 letto in mēsa **Ite** ī oīb⁹ repo
 rib⁹ die noctu q̄ de mane
 de sero ī iuuenture ī senectute
 et sic de alijs **Dñ bernard⁹**
Beata maria omībus venia
 petentib⁹ mīe sinū apit. reas
 obtinet venia. egred̄ medela
 pusillanis cordis robur. ac
 flaccis solationē. p̄cūtartib⁹
 adiutoriū et liberationē **Dñ**
tris. Non ē fas te illū posse
 dese qui sp̄en suā fiducialit
 ponit int̄. ex h̄is patet mag
 nitudo mīe marie **¶** Curca se
 cundū nōndū vñ maria habe h̄
 at q̄ ē tam potens ī celo et i
 terra. r̄ndet q̄ hoc habet t̄p̄li
 ti ratione. et hoc paret ex eo
 q̄ quis p̄t apud aliquē r̄gē
 t̄renū habē magnū posse.
 Aut v̄c p̄ntele aut ratione
 grē iuente arta illū regē Aut
 v̄c bñficij quod exhibuit illi
 regi **Ista** t̄plici v̄c maria
 apud regem celestē obtainuit
 magnū posse **¶** Primo ractō
 p̄ntele quia ē mar̄ regis etiā.
 hoc figurati ē **z** r̄gē et ubi
 dicit Salamō betabea mīi sue
 Petre mar̄ mea neq̄ estū fas e
 vt autā faciē meā ate **Bodo**
 habet magnū v̄c grē iuente **¶**
Dñ dixit ei angelus ī anūcia
 tione **Inueisti** enī grām apud
 deū. et nō tm̄ iuenerit apud dñm
 grām sed apud totū mūdum
Dñ bernardus Bene maria dicit
 grā plena. quia deo angelis
 et hoībus ē ḡta. deo p̄ hñb̄tē.
 angelis p̄ v̄ginitatē. hoībus
 p̄ fecunditatē. Tantā grām
 apud deū iuēit q̄ cā ab etiō
 sibi ī m̄rem elegit **Ite** tantā
 grām iuenerit q̄ oīs peticio
 nes exaudiit **Dñ r̄gē** **¶** Omē
 qđ petieris a me imp̄t̄bis.
Illa v̄ba dicit Salamō mar̄ sue
 sic et xp̄t̄ dicit mar̄ sue **¶** Et
 eo habet magnū posse ratione
 mei q̄ ip̄a sup̄ oīs creatiōis

// purab

meita cumulauit. Pro qº non
 dum qº eius meita sunt nobilia
 magna et multa. Primo dico
 nobilia appr̄ i mediacione nā opa
 mīe que nos ubemur paupib⁹
 exhibere ipā i mete in ipm de
 um eribat. Ipā enī eū lacte suo
 pōuit et pauit. hospicio utri
 sui hospitauit. vestiuit eū hūa
 nitate salutet corpe quid de pu
 rissimo sanguine factum ē in
 operatione sp̄us sancti. iaces i
 tunis perdes in tute tamq;
 carere eū visitauit. quia iux
 cruce stetit et sepulture eius
 iefuit. si de omnibus operibus mīe
 que nos paupib⁹ exhibem⁹ ipā
 i mediate in ipm deum excebatur
 ergo ei⁹ meita sunt nobiliora
 meritis nostris. Secundo fuit ei⁹
 meita magna appr̄ duplantiam
 operatione. qā simul et sel. iepa
 tionē et actione eribat. No
 meo qº nutritiū ihm nā corporis
 mīstrando. i hot ipā intendit do
 ei⁹ deitate sublimit atēplando.
 Tertio ei⁹ meita fuit multa
 appr̄ istinuationē. quia sine cessa
 tione meruit et cumulauit. Sed meita
 dicas quō semp meruit nōne
 p̄m̄ comedit bibit et dormiuit.
 Unde quia oī illa nā corporis
 ita districte ordinauit q̄ etiā ces
 sandos ab opibus et q̄estodo sep
 meruit et hoc ex feruenti ex
 citate. et hoc nō ē mirū quia
 nob ē possibile semp mēri tōib⁹
 q̄ fatim⁹ vel dīth⁹ tū i grā dei
 sum⁹ et omī ad deū reseam⁹.
 Unī aplius. Item⁹ qm̄ diligen
 tib⁹ deū oī doceant i bonum.
 In hoc enī p̄cellim⁹ sanctos in
 celo existentes q̄ nichil aplius
 mēri p̄nt. sed nos i p̄nt vita
 possum⁹ semp mēri. Nob⁹ Si
 medis appr̄ fortificatiōnē nature
 et cum grām actione cibis tui
 laudat deū et sit remedendo me
 teris corona vite etiē. Dido
 mis ea intentione ut fortior

fias ad surgendū et seruien
 dū deo et sic dormiendo mēri
 Unī regor⁹. Sopn⁹ sc̄z non
 dat a meito: si laboras ma
 nualit ea intentione vt habe
 as vñ te et vxore tuā et filios
 tuos de uestis nutritre valeas
 pt nō indigeas furai nec qd̄
 iusta luci. vel si laboras ea i
 tentioē vt de laboribus tuis
 paupibus subuenias q̄ p se la
 borare nequunt. vel si laboras
 vt peitentia ade et hūano ḡu
 iūctā p̄fias. et qm̄ alioz hāru tūn
 intentioni vñā habes et sic in
 grā laboras semp mereris i
 quolibet ope cōna vīte eterne
 Ergo p̄stor nō pt p̄m̄ quia p̄m̄
 semp mērit cōna. filiū faber
 fūtor fator rusticus extens ag
 culturā et sic de aliis laborib⁹
 et p̄o. vna die inq; fidelit labo
 rasti habebis manū p̄mū q̄ toto
 mundus valeat pt vñ p̄s labo
 res manū tuarū q̄a māducta
 bis ic Unī bīard⁹. Si labor t̄et
 merites inuitet vñusquisq; sc̄dū
 enī suū labore mercedem acta
 piat Unī ambroſia brevis hūo
 laboris e meta sed cōna p̄petua.
 Tercio sciendū q̄lt̄ beata v̄go
 adiuuat. ipsa quide adiuuet ho
 minē salutet i oī statu salutet i
 vita i morte et post mortem
 Unī canit̄ de ea Maria m̄
 ḡt̄ mat mīe tu nos ab hoste p̄
 regun hora moras susape. Aduuat
 qd̄ i p̄nti vita tā bonos q̄ ma
 los bonos salutet i grā seruan
 do et eis grām augmentando.
 iō dicit̄ maria mat ḡt̄. malos
 vero ad micā et ad peitentia
 reducendo. iō dicit̄ mat mīe.
 Aut̄a qd̄ querit̄ vtrū ipā vel
 filiū eius sit magis mōrs. Unde
 q̄ filius eius. q̄a sit ē infinite po
 tēte ita infinite mīe. Unī p̄s
 Ins̄erations ei⁹ sup omīa opa
 ei⁹. Sed ipā dīat mat mīe q̄a
 ipā semp misericorditer agit.

Sed filius ē iustus et mōris ī
omib⁹ opib⁹ **Dñ p̄s** Uni
uerse me dñi mā et veitas
Sed māia tñ exhibet mām ī
ne iusticiā cū hoib⁹ id dicit m̄
mūe **A**dīuuat etiā ī morte ab
infidib⁹ dyaboli p̄tegendo. id
subdit tu nos ab hoste p̄tege
Adīuuat etiā p̄ mortē mās ī
suo sustipiendo mōib⁹ et eas ī
celū deducendo. id subditur et
ī hora mōras sustipe **C**rito
dicendū ē p̄t quod nos adiū
uat **P**ro quo scīendū q̄ vīgo glo
riosa iurevādo tenet et obli
gat nobis p̄tōrib⁹ mām et ḡ
ciā exhibe ut nullo mō valeat
a nobis dñe mām etiā si vel
let sed iusto dei iudicio dñit
opōrē nobis grām dare **E**t h̄o
dīgit tripliā rōe **P**rīmo dñi
rō nobis grām exhibe p̄t ip̄iā
grē iumentōe. huānū enī ge
nuis ī lapsu p̄mōr p̄nti grām
p̄didit qua angelo testante
ip̄ā iument. sic enī aut angelus
ut habet lute p̄mo iuenisti
grām apud dñi **J**ustū ē at tā
iudicio ecclēsiastico q̄ ciuii ut
q̄ rem alteriā iument ei r̄satuit
tui⁹ erat. et sic p̄ iusta sentēcā
cogit maria nobis p̄tōrib⁹
qui grācā p̄didim⁹ respanere
sue velut sue nolit **A**dōdō co
git nobis miseric̄i p̄t matnū
affīm. nā ex eo q̄ ei⁹ filii dīge
dici et esse fr̄ nost̄ **vix p̄s** Nar
rabo nome tuū fratrib⁹ mei
Ite ī euāgeliō dīat xp̄t magda
lene vade dīt ad fr̄es meos **A**l
tendo ad p̄rem̄ meū et patre
p̄rem̄. et ex hoc cogit iusta rōe
ee m̄r nostra **S**cam⁹ at q̄ om̄s
m̄r diligit suos filios **Dñ sicut**
ihesu xp̄t sdm̄ deitate natural
ē filius dei p̄m̄s et om̄s eba filii
adoptati **A**it a sili ihesu xp̄t
sdm̄ huānitāē ē naturalis fili
b̄ginis marie et nos ei⁹ filii
ex matra affectione **H**inc est
q̄ luce p̄mo dīat peperit filiu
lui primogeniti **C**ui p̄mo

genit⁹ ei⁹ filius iusto ordine
dītatur respātū nr̄i q̄ post illū
filii ei⁹ sum⁹. ex hac p̄t mat
ha offōne cogit habe curam
nr̄i **S**cam⁹ q̄ om̄s m̄r mālū
voluntū serpentū etiā quātā
cūq̄ habeat ferocitatē venēo
sam diligit tñ fīmo cogitūt di
luge. fetūt suū. q̄ si tam fortis
ē nā ut om̄s creatura ex n̄
tute matra cogat nelle bon
filiis suis multo magis diuina
affīs ī m̄rē dei cogitūt nos
amore **C**qua filia dei q̄ ī mā
dei venit ī vītū ymo mā qui
dītatur et ē ip̄e fēt̄ ei⁹ iusta
ī eternū mīscordia redole.
Hinc bīnard⁹ **C**it pōmū ī mā
habueit p̄ dimidiū diem per
reliquā p̄tē diei manū redō
let odore. sic a sili mā q̄ ē
deus ī ei⁹ iusta nouē men
sibus regevit id ei⁹ iusta
redolent metū **C**ertio co
gitur nobis miseric̄i ex fili⁹
comēdatione. **A**d hoc enī ele
git deus filius marie temp̄o
et locū aptissimū quo nos
recomēdaret m̄r. hoc ē xp̄t
passionis quo dīxit mulier et
te filius tuus. **V**t ex h̄o lotō et
xp̄t ip̄ā recomēdationē ei
profundis īcularet **A**nā noīe
iōh̄is qui interpretat grācā
om̄s p̄tōres dāsi ad dñm in
telligunt quos ī illo lotō et
xp̄t m̄r recomēdare voluit ut
cum ira dei iusto dei iudicio
egredetur ad puniendum et
dāpñandū p̄tōres ip̄ā mēr
lotō et temporis p̄assiois pro
nobis affectuosis īpellaret.
ac si ī illa recomēdatione fi
lius dīer dī **vītāe** 15 **Ab**sto
de fugientib⁹ et vagib⁹ p̄de
Ac si dīat. vide m̄r oculis or
dis et corporis q̄ quātū q̄lia
pro p̄tōrib⁹ paciō et eos
t̄ habeas recomēdatos. q̄a
lacet hec mā iūris multa et
magna sit valde sup̄ p̄tōres
tñ maior est mā filij ut p̄p̄

q ipse ē mā ipsa hñs māz
essentalit i infinitum affer
tuosius cupies nos saluā
q dāpnari. et io mrem sue
passioni intē voluit ut p̄ sua
intercessione cui ne aliqd fas
denegari occasiōnē habeat mi
serandi. q aūt maria sollici
ta sit retconsiliari p̄todes
patet per tale exm **A** Qui
dā p̄tore volens ire ad pet
candū ad altare viginis st̄as
salutavit eā angeluta salu
tione. quia modus eiā erat
q̄nq̄ p̄tuit altare vel yma
gine marie eam salutavit. qd
cum facēt vidit ymaginē v
ginis marie q̄ sup̄ altare eāt
vulnificari cū puerō quē tēbat.
vidit q̄ sanguinē flue de pue
ro i gremio eiā sicut fluxerat
de vulnerib⁹ x i cruce. qd cū
cīet obstutis dītes. **O**dīa q̄s
scat hoc i dīdit vgo tu et cīet
p̄todes q̄ crucifigas aplius
me et filiū meū q̄ fecerat
uideti. bolebat q̄ sanguinē pue*vgo*
terge et restringe sed nō po
tent. Et p̄tore ille dīsus ad
viginē dīxit o mī mīe intē
de pro me. Et mī ad filium
o p̄fissime amore mei miserei
huc p̄tori. Et filius nō mī
net guari dēs q̄ te nō au
dio quia ego rognui p̄m
meū primo ut possibile foret
alio mō gen⁹ huānū saluā
tr̄sferret a me calutē passi
onis et nosuit audire me.
Et mī o fili memēto q̄ mīno
amore te soui et alii ubi⁹
et pectore med et dona hñ
ic p̄tori. Et filius o mī ex ius
ticia tibi ostendo q̄ te ex au
dire nō teneor. Et mī non
scdm iustiā causemur sed ad
mīā **S**figim⁹ et p̄t tuā
māz misēi huc p̄tori. Et
fili⁹ rognui ego p̄m meū
b̄ si possibile foret alio mō
genus huānū saluāi. tr̄sfer

ret a me calutē passionis et
nō audiuit me. et mat̄ o
fili memēto laborū et dolor
quos sustinui tecū et dona
mī istum p̄tore. et filius o
mat̄ nolo grauai q̄ te nō au
dio sed memēto q̄ rognau
p̄m meū ut tr̄sferret calutē
passionis q̄ nō exaudiuit me.
et mī depositū filiū et voluit
protidē ad pedes eiā. quod
videns filius dīxit ea **E**uidē
mī qd̄ bis fate. Et illa tam
dī ad pedes tuos tū p̄tore
iacebo quousq; ei venia dī
das. Et filius abhōc mī sanguinū
ē in legē diuina q̄ filius det
honorae mrem. et iustitia co
cludit q̄ ille det legē iplere
q̄ legē dedit. tū at ego sum
filius tuus et tu mī mea te
honorae nolo i isto p̄tore. et
p̄t te omīa p̄tā indulges
et sit pax me et eū. et in sig
nū pacis osculat̄ vlnera mea.
et sit p̄tore osculando sanat
omīa vlnera xpi x

Quātū p̄ceptū sequit̄

Non occides In quo pre
cepto prohibetur ho
mīcidū. a quo p̄tō
primo debet hoēs hoc q̄ ip
sū ē dī naturā Docuit enī na
tūra q̄ debent ea q̄ sunt diligē
ciusdē sp̄eciū tū ipfis vñ
et 13° Omē animal diligit
sū filē Ideo rāmirū ē quō vñ
homo p̄ occidē sū filē sī
alii hoēm tū naturā doceat
vñ lupū amare alii **D**icit
filē intelligendū ē de hoē

q̄ natura h̄c et ex iunctu na
ture debet diligē alii hoīm
sibi sileat **Dñ** aris t̄o eth̄ rū.
Om̄s homo oī hoī nālī ē aut̄
ergo t̄les petat d̄t nam huā
nā eis inditā **I**nsuper petat
d̄t rationē huānam. dicit enī
rō hoīq̄no debet alio q̄d sibi fac̄
odit fieri ut patet thōe ergo.
Ideo cum ip̄e hoī sup om̄ia na
lit abhorret mortē. iō ip̄e sup
om̄ia caue deret ne mortem
alio inferret **Dñ** amētator v
de aīa **O**m̄e naturale desideat
p̄manentia et esse d̄tō d̄cet
hoīs cohīe ab hoc p̄tō hoc q̄
p̄tō istud dyabolū ē et dyab
olo assilat **Dñ** ioh̄s 8° Ille
hoīida erat ab iūia dyabolo
ab iūia fuit hoīida suīp̄ius
et d̄nt ade et eue et totus
gn̄is huāni **Dñ** augo Dyabo
lus ē huāni gn̄is iūruo iūē
tor mortis Tertio d̄cet cohīe
quia ē vnu de q̄tuor p̄tōs q̄
d̄cūt ad dñm clamare. et p̄mū
hoīz quatuor p̄tōz ē oppressio
inōtentū **Dñ** exod̄ 10 **A**līen
dit vox filior̄ ad dñm. ergo su
me cauendū ē cuilibet ne pu
pilos et orphanos et viduas
inōtent̄ opp̄mat vel eis alio
iūriā faciat **D**om̄ ē p̄tō zo
domitator **Dñ** gen Clamor zodo
mor et gomormor multiplicat̄
ē **T**ertiu ē detento mercedis
mercenarior̄ **Dñ** ia. vlt̄o **C**re
merces op̄arior̄ mōz q̄ fraudā
ē a nobis clamat. et clamor ei⁹
int̄roiuit i aut̄es dñm sabaoth
Cuartu ē hoīidū proximū.
Dñ genes dixit dñs ad carn
vor Ette sanguis fr̄is tui abel cla
mat ad me de t̄ra **D**it iā p̄tō
d̄cē ad quēlibet hoīidā. ecce
sanguis inōtent̄ a te effusus
clamat ad me de t̄ra requi
res vindicā sup te **I**tē patet
ex hoc q̄ sit. vnu de maximis
p̄tōs occidē proximū inōtent̄

ip̄ maledixit t̄re que aperuit
os suū et recept̄ fr̄at̄is sui
abel sanguinē **S**i aut̄ t̄ra ē
maledicā adnō q̄ sanguinē ino
tentē accepit. quid tunc de
illo erit q̄ sanguinē ino tentē
effudit. ergo merito dixerit
asorib⁹ i iudicio extremo
Ite maledicā i ignē enī ē
rendū at q̄ homicidū
duplex. s. corpale et sp̄na
le Corpale amittitur manu
vel facto et hoc q̄tuor modis
Primo iustitia dictate d̄c̄ifi
ente. ut cum iudex reum us
te d̄apn̄at vel mīst̄ d̄apn̄ati d̄
occidit **Dñ** querit vtrū liceat
at iudicii occidi malefōrem
Inde sedm̄ thomā 2 2 96
Vicit pro salute id ē sanitate
totius corporis presadīte menſā
brū putidū. sic malefactor̄
corruptiū laudabilit̄ aliorū
occiditur pt bonū dē i suo ee
seruetur **D**i t̄n̄ hec occasio sicut
a iudice v̄l mīstro lūore vīdē
vel delictione fundendi huā
nū sanguinē. licet iste iuste et
cidatur nichiloi⁹ iudex p̄t̄ mō
tāt̄ silit̄ et mīst̄ si hoc facit p̄
aliquo questu que exm̄ oseq̄ se
speraret. silit̄ etiā tam iudex
q̄ mīst̄ p̄t̄at mōrīt̄ si reū
occidunt iuris ordine nō ser
uato. hoc ē si occidat nō sentē
alit d̄apn̄ati. et h̄ p̄bantur
2 2 12 co penitū 2 2 1 miles
co mīst̄ **C**ueit vtrū liceat
p̄uare p̄sonē occidē malefō
re. r̄ndetur sedm̄ thomā vbi
sup No licet sed illi t̄m̄ cui dī
tatis cura om̄issa ē sicut h̄m̄ p̄m̄
publicā auctoritate nō at p̄
uato et **S**ed d̄cō fit hoīidū nā
te instigāte **S**ed tac̄ d̄instingue
dū ē aut illa nātās cuita
bilis ē puta tū quis potest
euadē in sequētē se hostem t̄
reus ē hoīidū et t̄m̄ quā pro
mōrī p̄t̄ det agē pertencā.

Aut est natus incurabilis puer
 si quis occidat inseguente non
 ex odio somite sed ex dolore cu-
 mu. quia alii non potuit puer
 sui occasionis evadere et talis
 non peccat nec restringit ad
 penitentiam nisi ad cautelam propter
 abiguum dubietatis. quia per
 timē ne illū occidit motus ex
 indignatione vel iracundia vel
 libidine vindicet et non ex sola
 nāte defendendi se. interiorē
 tamen semper debet agere peccata
 et quasi suis peccatis ascribere
 quia invenit necessitatem in
 lemnem. et in hoc occidat gancedum
 et ostendit. Si enī tamen per litteras pro
 seruatione proprie psonae licet
 in natura incurabili aliū occidē
 ne ab ipso occidatur. hoc tamen nullatenus
 est latium pro asseruaci
 one rerū corporalium. qā vita pxi
 pfecta ē rebus fortune tertio.
 Hoc dū fit corpore casu sed ibi
 distinguuntur aut dabant operam rei
 uate vel illitate. Si illitate puta
 si prouiebat lapidem vel iaculum
 sive in ludo sive pro corporis exca
 bo risus ubi asseruit iustus hominē
 reus ē horridus ut patet et qā
 meo. et irregularis efficiatur ut
 patet per innotē. sup*to scribita.*
 Si vero dabant operam rei licite puta
 si pulsauit et baculus cadens it
 fecit aliquem vel occidit non imputatur
 ei vel si quis setans arborē
 et arborē cadens fortuitu aliquem
 occidat non ē culpabilis quod
 verū ē si fiat in privato loco.
 Si autem fiat in publico loco et non
 adhibeat plenam vel debitam diligē
 tiam salutem circumspiciendo se
 vel alter clamando per filii caueat
 sibi reputabatur ut patet. dicitur
 qui arborē. Quid de pueris
 in quorum lectis pueri filii in
 veniuntur mortui. Unde secundum
 in mors inuenit gā in eorum cul
 pa precente atque negligētia gra
 uis est eis peccata iugenda

Si autem nulla processit negligē
 tia vel culpa de iure non fuit
 puniriendi tamen ad cunctā ppter
 abiguū ē eis aliquā penitentia
 iugenda contor' osa. et additā sp
 monendi sunt pntes ne pueros
 teneros fecerū i uno lecto collotē
 ne forte opprimitur et qā et consolulista
 et quid de custodiis infirmorum
 qui ad eam petitionē voverūt
 minutores ut minuerūt eis san
 guinem vel dederūt eis vimū vel
 non bñ custodiunt eos ita qā mor
 tui sunt ipsi. r̄ndeō secundum nullū
 in omnib⁹ talib⁹ qā bona fide fuit
 non det aliqā habet scrupulositā
 osciam nisi sit euidentis culpa. Si autem lata culpa
 aut negligētia dissoluta et tamen fuerit
 tamen sit qā in mors prouenerit
 irregularitas orationē ē. Tertio
 horridū corpore fit voluntate
 pria iugata spelleente putat si
 aliquis ex liuore vel odio vindictē
 aliquem occidat. et tamen sine omni
 discratioē dicitur ē qā talem horri
 dum voluntariū ē pcam mōre semper
 et enorme. Queritur utrum
 magis petat qā occidit iusti
 qā qui occidit pādrem. Unde
 secundum thomā et re qā ē sit et
 quadruplicata ratione. Primo qā
 notet ei quē plus det dilige
 et ita magis agit ut caritatē
 Secundo quia iuria infert ei qui
 ē dignus et ita magis ut iusta
 tia agit. Tertio qā puerū iugata
 maiori bono. Quartu qā step
 nit deū iusto hōe luce. In
 nos spernit me spernit Iesu qā
 fideles sunt filii dei. Iohannē.
 Dedit qualem iugata nobis
 dedit deus ut filii ei qā noīe
 mut et simus. Igūt qā aliquis fidele
 occidit filium dei occidit qā oīat
 nimue severitatis ēē. quod an
 spcam di stare audebit qā filium
 dei occidit. Quætit utrum occi
 de aīalia sit pcam. respondet
 secundum thomā ubi sup. Non qua
 nullū petat vñendo re sua

ad quod ē ordinata generaliter
autem plante et anima
apt̄ hoēm sunt et carna. **T**el rite
ritur utrum mulierī licet
seipam occidē ne ab alio cor
rūpat. **A**nde scdm̄ thomā
ubi sup̄. **N**on. quia nō debet
ise omittē crīmē maximū ut
vitet mīn̄ crīmē alienū. Nō
ē enī crīmē mulieris si ei vio
lētia infieratur. **E**t iterū fornici
tatio vel adulteriū mīn̄ p̄tā
ē ei q̄ hōicidū p̄cipue suipius
Idē ē p̄iculōfissimū q̄a nō restat
tempus ut p̄ p̄mā expiat̄. **D**ed
potiū debet se violent̄ p̄mitē
occidē q̄ i p̄tā fornicationis vo
lūtarie accidē. **S**cindū q̄ occidē
seipm̄ ē p̄tā mōrle ut probat
thomas et r̄ q̄d̄ duplūtē.
Primo quide quia ē d̄t nālē i
clinationē. quia vnaq̄ res nitit
se seruare seipm̄ quātū potest.
Secundo quia ē d̄t cāritātē quia hō
tenetur se diligē. **T**ertio ē iuria
cātans. q̄a quilibet hō p̄ omū
tans ē **D**r̄to quia t̄lis i deum
peccat. sed q̄ alienū seruū inter
ficiat peccat i dñm. **I**deo q̄ illud
nullo mō licet. ut puta miserie
p̄ntis vītē euadat. nā finis cām
ribiliū ē mōrē scdm̄ p̄m̄. **I**te
net apt̄ vindictā alius p̄tā i se
xp̄o licet occidē. **T**erd̄ de his
qui seipos mutulat̄. respondeo
hō licet mēbrū sanū p̄stidē.
Et quidē si t̄lis mutulacio fiat ex
i p̄caencia aliiq̄ infinitatis.
aut etiā cēdebat se obsequiū
prestare deo ut puta q̄ caste vi
uet nichilō tu ḡuit peccaret.
quia nō licet aliq̄ mō membrū
p̄stidē ad mortadū p̄iculū aīē
sue sue p̄tā. quia salutē sp̄uā
li semp̄ p̄t̄ alii subāenri cum
p̄tā subrāceat ipsi voluntati.
Et ergo tales homicide sui iudi
cante et talis repellit a pro
moaone et receptaone sator
ordinū. **T**eas ē si mēbrū ideo
abscidat̄ a se vel alio quia ē

Jerād
a q̄d̄ 2° mītēs occidit om̄s p̄ueros i bethleme

corruptiū corporis quātū
licitum est prestat̄ere de no
luntate in illo cuius ē men
brū aut illi⁹ ad que p̄tinet
curare de salute illi⁹. **C**lo
homicidū corp̄ale omittit̄
a lingua et hoc primo p̄ci
piendo. sicut heodes occidit̄
om̄s p̄ueros qui erant i
bethleem̄ et in omnibus fūnib⁹
eius. nō q̄ mān̄ eos occidit̄
sed q̄a iussit et p̄cepit. **D**ex
to omittit̄ osilio puta tu
quis alti suadet vel cogat hō
cidū fac̄ utilitatē sibi ostendit̄
sequente ex hōicidio tali⁹
tis scdm̄ inotē ē reus hō
cidū et cu hoc incurrit irre
gulātātē nec intē. et nō ē
drā int̄ hoc si ille cu dat̄ in
liū statū om̄dat̄ vel dñi postea
tpe int̄etto nisi int̄eti eti
ū suadet̄ et p̄imum tali⁹
ū reuōret̄. ymo q̄ plus est
oportet q̄ denūciet illi de
tūs morte tractum ē q̄ sibi
trucat̄. nisi probabiliter credat̄.
q̄ post reuōtō osilio ille cu
dedit osiliū reuōtēt̄ a p̄osi
to occidēt̄. ut dicit̄ innotēt̄
caute in neqq̄ p̄odat̄. **D**icit̄ ca
yphas xp̄m̄ occidit̄ dando osili
ū mortis ei⁹. **D**icit̄ habetur iom̄s
xi ubi dicit̄. **E**xpedit nobis ut
vno moriat̄ homo pro p̄plo ut
nō tō gens p̄at̄. **D**n̄ auḡ. **N**ō
solū illi homicide sunt qui ma
tui hōes occidit̄. sed etiā illi
p̄ quoz osiliū fraude et exho
cationē hōes extinguit̄. **E**t ad
istud duplex hōicidū discernē
dum. quida enī euāgēte dicit̄
seu t̄dūt̄ xp̄m̄ ēē crucifixum
hora t̄ta. alii vero dicit̄ hora
sexta. quia uidei suis p̄uis
osilijs machinantes i mortē
xp̄i ip̄m̄ linguis crucifixēt̄
hora t̄cta. milites vero hoc
fō ip̄leuerit̄ hora sexta. **D**ep
timo omittit̄ seu fit defen
sione seu aīō defendendi eu

qui homicidū p̄petrāt. **Nā** scđm
scđm hentī de firmāta. Si
quis vadit ad int̄ficiendum
alii et tēpm̄ scient̄ assorcas
nō m̄ ipm̄ incitas ad hoc
diū p̄petrandū nec sup̄ hoc cu
eo alij uba habuist̄ nec ipē
terū. **I**mo tu sibi hoc ex animo
dissuasi licet tibi acquiesce no
luerit. et nichiloi tu de ipso ti
mēs ipm̄ assorcas ipso animo
id ē intentione ut si forte inse
queritur eū tu eū defendes et
sit occidit alii assorcas p̄ te in
hoc caū dicit ostieb̄ q̄ talis est
homida nec vīm̄ poterit ad
ordines promouei et sic intel
lige q̄ sola defensione omittit
homicidū. **O**ctauo omittit
p̄dendo proximū i mortē sicut
iudas xp̄m̄. **D**e quo dicitur ma
therm̄. Quēbat oportūtātē
ut eū p̄det. et tales traditōes
q̄ iuda dāp̄nabunt̄ et rei eū
i sanguino i nōrio sicut iudas i
xp̄o. **N**ono omittit iudicando
iuste aliquē ad mortē. sit
p̄ylatus occidit xp̄m̄. de quo
habetur lute 225. **C**adūt
fieri petitione iudeor̄. **V**e ill
iudicib̄ qui app̄e munera vel
fauore iudicāt et iusticiā p̄i
tunt. qui a_ enōmit p̄petrant
i xp̄m̄ q̄ ē veit̄ et iustitia. **D**n̄
Visa. Non ē p̄sona i iudicio
p̄sideranda sed causa. q̄ e_ san
guinitas vel amicac fauori
sue iūniciarū occasione iudi
cū p̄nit fine i xp̄m̄ q̄ ē veit̄
et iusticia p̄petue. **D**n̄ cris̄. Fa
cile deuiat a iustia. qui i cau
sis nō deū sed **vī** hoēm for
midat. hoc patet i p̄ylato qui
xp̄m̄ i multas mōis et vijs ni
tebat̄ liberare. sed postmod̄
ex tōre huāo finalit̄ iuste ad
morte sententialit̄ adiudicavit
Inēdu q̄ iudicāt nō licet ven
de iuste iudicāt. **D**n̄ auḡ. No
debet iudic̄ iudicāt iuste vēde

non testis verū testimoniū licet
vendet aduocat̄ iuste p̄cūmū
et iurisp̄t̄ rectū o filiū. Ergo
grāuit̄ p̄petrāt qui iusticiā exeq̄
noluit nisi acceptis antea mul
nerib̄ et tales. **S**fundit̄ hic et in q̄n̄j
futuro. **D**n̄ legit̄ exēplū. **C**z quidam
mīquī uidex nulli voluit fac̄ iudicāt
nisi antea acceptis aliquib̄ mūne
ribus et tu quedā vidua quan
dā causam habuit. quā uidex ei
st̄inue proloq̄ntur. tūc fūiat o que
ta cūdā bono vīro q̄ dixit ei ipse
nō facit t̄ iudicāt nisi ei manū
iūngas. tūc illa mīr̄ recepit p̄m
guēdūt butri et corā om̄i xp̄lo
p̄nt̄ ibi i iudicio ad iudicē accessit
et ei manū iūngit. q̄ idignant̄ dix
it quid m̄ manū maculas. q̄ r̄ndit
qua m̄ dām̄ ē q̄ nō habeo finale
expeditionē cause mee quā n̄ iā
dū proloq̄ntis nisi iōngere vo
bis manū. et sic ille asūsus corā
om̄i xp̄lo sc̄tit et ex verecundia huāa
iudicāt fecit. Itē nōndū q̄ uidex
iuste iudicāt. p̄mēnd̄ est a
suo sup̄iori. ut ero ei a aliū time
at tale facina aplūs omittē.
Dn̄ legit̄ q̄ quidā rex psarum cū
dep̄phendisset quendā iudicē iūs
te iudicasse. ipm̄ fecit extor̄as
et sellā id ē sedem iudicāt cum
tali cūte coop̄re. ut uidex fu
tur̄. St̄inue meor̄ fūet supplici et
timet iuste iudicāt. Sc̄ndum
q̄ nō facit homo iudicātus ē
ad mortē. q̄ ē nobilissima creatūra
Dn̄ aris̄ de regimē p̄cipū
Nobilissimū aiālū ē homo. ca
ue effundē sanguinē huāanum
Dn̄ auct̄ etiā de spū et aia. Ca
te dignitatis ē huāa dīcio.
ut nullū bonū p̄et̄ sūmū bo
nū. ei suffic̄ possit. **D**n̄
etiā bernardo i sermone fecit dō
etiā hoēm scđm̄ formā id est
scđm̄ corpus egregiā creaturā
sed scđm̄ aiām magis ut pote
ymaginē creatoris insiguen
r actionis p̄cipē beatitudinis

et me capnē. Ergo talis creatura nō
leuit ē delenda. hoc ista deberent
attendē qui pullū hōes q̄ galline oc-
cidunt et moditū estimat effundē
sanguinē hūanū et occidē hōem. nū
tū dñs loquit̄ p̄ ezechielē. Nūq̄
voluntatis mee ē mors ip̄u dicit
dñs et nō magis ut auctor a vīs
fūs et viuat. ergo qm̄ eēt sp̄es pro-
babilis de emēda tunc melia eēt
hōem viue et se emēdae et p̄tā sua
p̄ satisfactionē delē q̄ eū sit leuit
et faciliē occidē. Insigniū hūis dīt
dñs p̄ ezechielē. Volo morte p̄tō
ris sed ut magis r̄. Ergo illi q̄ in
atrocit̄ hōes truāt et puniat et
ita iusserit sententiāt et iudi-
cat timē deberent illud dñm iacto-
bi. Iuditū fiet ei sine mīa. q̄ hic nō
facit mīaz. et illud dñm ap̄b̄. Quo
iudicis alii iudicas teipm̄ ademp-
nas. act sup̄ omīa debet timē dñm
xpi ut habet lute. Tadē mēsum
qua, mēsi fūcīs r̄. Secundo om̄it
titur homicidū nō liberando prox-
imū a morte. Querit vtrū qui
tenetur liberare primū a morte
Respondet q̄ sit qua quilibet ex
debito cūtūs tenet̄ repelle in
iuria a proxio et liberare eum a
morte vel defendē cū p̄t. alias e-
rit reus homicidū. Et ista verita-
tē docet evidēt istiūtō nālis in
brutis animalib̄ ut patet i Alphini
bus prout docet p̄b̄ ri de aīob̄.
Vilis patet i poras qui sibi mūno
subueniūt ut in nūt̄ liberare aliū
nō tū q̄libet tenetur pro liberatione
alreius p̄tulo mortis se exponēt
sed solus. tener̄ ad hoc etiā manu
armata. q̄ aut̄ ex cūt̄e facit opus.
p̄fectionis extet. De persona p̄nā
ditūt magni doctores q̄ si credat q̄
hōem vbo posset liberare a morte
iusta. q̄ tener̄ vbo sp̄edire fīmo
i fatto tener̄ sp̄edie si possit effirē
sime p̄tulo r̄.

Homicidū sp̄uale quo q̄s itē
p̄tate dicit̄ hōicida. et om̄it
titur octo modis. Primo quidem

muttitur i corde proximū odiendo
vel sibi iudendo. de quo i ioh̄ 20.
Om̄is q̄ freū suū odit hōicida ē. Et sa-
ris qm̄ om̄is hōicida nō haber vīta
i se manēt̄. glosa ibidē. Et si viuēs
vit̄ sc̄os viue cernit̄ i p̄petuiū cū tūp̄ tū
dāpnabit̄. Et istud homicidū tanto
ē grāvius corporali homicidio. q̄to &
ānā q̄ p̄ iūdīa occidēt̄ ē p̄stāt̄ or
corpe. Adō etiā sc̄o patet̄ homicidū et
dūi tāle ē quo homo iſſat̄ alium
p̄ iūdīa aut̄ hō p̄mit̄ semetipsū
Et iō quāto nephādīo ē hōem ip̄e
fīce seipm̄ q̄ alii. tanto detestabilis
ē hōicidū sp̄uale corporali. Et
istū mō tā puer q̄ mulieres iude
or xpm̄ crucifigētū facte sunt
hōicidae odientes dñm ih̄i xpm̄.
Et silit̄ hōidēni iudei fūnt̄ hōia
de xpi. hot mō iūdīa q̄ sit p̄tā
mōrile vel veniale quē de p̄ttāt̄
Hōdo muttit̄ i voluntate fetū
salutē sp̄uale et bone volūtans po-
sitū suffocando. Nā quo ciens i te bo-
nū acceptū t̄ dīnitūs iſpiratū per
negligētiā et acceptū extinguis. to-
ciens diuinū fetū māu dīne ḡte
plantatū i te volūtarie uigilas et
p̄nus. Quia aīa ciuilibet horūs
est sponsa x. q̄ tunc ab ip̄o i p̄reg-
bitur q̄n bona volūtas et bonū
ppositū accipit̄. tunc iden acceptus
ocadit̄ q̄n illa volūtas p̄ negligē-
tiā et acceptū nō p̄fit̄ nō p̄ducit̄
Tercio muttit̄ vībis et ore sur-
gendo proximo mala n̄ sūt̄ et dīm
et salutē. Ideo xpt̄ dīt̄ de dyabolo
ut habet ioh̄ 14. Ille erat hōicida
ab iūno. Unū auga sup̄ ioh̄. Jo-
mūda dyabola dīt̄ nō quia gla-
dio armata vel ferro attinctus ad
hōem veniat. sed q̄a malū vībi seīna
uit. Idē iſpirauit primis p̄tibus
dīces. Comedit̄ de frī vītō negā
mōremī. nō ergo putare non esse
homicidā q̄n frī tuo vīq̄ mala p̄
suades. Unū ap̄b̄ 1° cor. Corruput̄
bonos mores colloqa p̄ua. ergo q̄n
tūq̄ vībis tūs occasionē aliau das
ad p̄ttāndū. si hoc ex p̄fīto et sāt̄

feceris homicidii spūiale omittis
 Tercio omittit qn homo subdit fra
 ternā correccione atq; cōmonitionem
 Dñ gregorii i mōlib⁹. Tot psonas oc
 cidiunt. qd ad mortē repidi ut cotidie
 et racentes vide⁹. Tercia quod qrit
 utrū frathā correccio sit imp̄cepto
 Sūdeo scdm thomā ⁊ ⁊ q 33 Imp̄cepto
 Sed quia p̄ceptū e affirmatū nō
 obligat ad semp sed pro loco et tpe.
 Dñ et omisso ei⁹ uno mō fit merito
 re ut qn quis oportunū tempus i
 qrit vel q de ipib metuit ne deterio
 res fiant vel ad bona vta alios ipo
 dūt et hui⁹. Scdm obmittit cū p̄co
 veniali saliq qn timor et cupiditas
 facit tardiorē ad corrīgēndū delictū
 frib. nō m̄ ita q si astaret ei q frenū
 posset a p̄co recte dimitte⁹ apter
 tōrem et cupiditatē q i ai⁹ p̄ponit ca
 ritatē ut dicit b̄tus auto. Tertio ob
 mittit cū p̄co morali salit cū for
 midat iudicū volgi vel carnis crū
 nāo vel quodcūq tpale. cū tñ het
 it dnēnt i ai⁹ q simplicit̄ caritati p̄
 ponunt. Quarto omittit p̄ malum
 exemplū quod datur proximo. Dñ
 aug⁹ i libro de pastore. Qui i spūi
 p̄li male vult q̄tū i illo ē eū a quo
 attendit occidit. ergo q̄ te p̄mitis
 suo malo ex° ad p̄petrādū induxit il
 le tuā suā occidit et tuā suā per
 malitā tuā p̄ exemplū. De quo dicit
 xp̄c mathei 18°. De hoī p̄ quē sit scā
 dalū. Dñ etiā aris⁹ ⁊ ⁊ eth⁹. Pessi
 m⁹ ē ille q nō vult malo solū ad se
 sed etiā ad alios. ergo tales multipli
 at p̄vuent. Dñ gregorii i mōb⁹.
 Tot mortib⁹ qdigna ē quot exēpla
 p̄vunt i posteris reliquit. Sed vide
 te q̄tū velle aliquā ymaginē fa
 c̄ ipam libentia facit et formaret
 scdm pulchra et bona ymaginē q̄
 scdm prauā. Sed nos libentia vita
 m̄m̄ foīm̄ scdm p̄uā ymaginem q̄
 scdm bona. Si tñ videm⁹ hoēm pet
 rare statū dñm⁹ ille petat quare
 nō pectare. In aut vndem⁹ hoēm o
 ratate mille p̄ n̄t. nō dñm⁹ ille tñ
 orat nos volum⁹ silit tñ orare. tñ

nos potius debēm⁹ vta m̄m̄ foīre
 scdm bonā ymaginē q̄ scdm p̄uā
 Herto omittit qn quis hēdibus suis
 iustas res relinqut. nā quot denari
 os eis sc̄ent reliquit de iusto q̄ tot gla
 ip̄dūs tñssigit. ergo tales hēdes vel filij
 si illas res iuste acq̄sitas sc̄et possidet
 tunc dāpnāt cū p̄nib⁹. Et scdm xp̄i dñm
 i euāḡelio filij surgent adūs p̄nes
 hoc intelligit q̄ iudicāt extēmo si
 tut iūfēno pūnit eos duplīcat⁹.
 quia q̄runt de eis sicut de crudelib⁹
 occisorib⁹ eoz. Dñ p̄uor. De p̄e ipo
 q̄runtur filij. qm̄ p̄t ipm̄ fut i obpro
 briū. Scdm quod ē ḡuissimū q̄a i inf
 no p̄t eos torquunt ad min⁹ per
 iūperia i tm̄ q̄ nesio utrū ḡui⁹ p̄ fi
 lios vel p̄ demones pūniāt. Dñ
 legit q̄ quidā comes quo ad esima huānā
 tōne sat̄ bonus. post obitū suū vi
 sus ē a quidā sc̄o hēmita iūfēno i
 quadā sc̄ala ignea stant̄. et cū q̄ret
 ab eo cur ibi eēt cū tñ satis laudabi
 lit̄ virisset i mūdo. respondit q̄ p̄t
 possessionē cuiusdā eēt quā p̄panus
 suus sibi v̄surpabat. et ip̄e cōmonito
 nō en̄ restituissest q̄a eēt liceat posside
 est̄habat. ex quo ab antiqu⁹ ad eū sit de
 uoluta eēt et frēbat se eē decimū pos
 sessōre et q̄quot de generacione illa
 qui eā sc̄ent possident morentur il
 luc ad eū et ad eandē sc̄alā futuri cēnt
 Septio omittit viciū n̄m i n̄m̄
 tō artitulo paupi subēhendo. Nam
 qui viciū n̄m̄ pauperi i n̄m̄ subē
 hit spūiale hōtidū omittit. Dñ n̄
 brosius. Paste fame moriente si nō
 paupi occidisti grā hui⁹ p̄t queri v
 trū dare elemosinā cādit sub p̄cepto
 Respondet q̄ dare elemosinā i n̄m̄
 artitulo cādit sub p̄cepto quod patet
 per hoc q̄a ipsam obmittentes eterna
 lit̄ pūnient. Ut patet mathei 21°
 Sūtū et nō dedicas multū mādūtū
 Et ratio hui⁹ ē quia cū dīcō proximū
 sit i p̄cepto n̄tē ē omīa illa cāde⁹
 sub p̄cepto sine q̄bus dīcō p̄ximi nō
 seruat. Ad dilcōne ergo proximū p̄t
 aet ut nō solū velim⁹ ei bonū sed
 etiā opemū scdm illud i vobis t̄to.
 Non diligam⁹ verbo neq̄ lingua

sed ope et veritate. Ad hoc autem
ut velim bonum alienum requiratur
ut ei in necessitate subuenia. Juxta illud
Iohannes 3:3. Qui frenum suum viderit non
tem habere et clauserit vestra sua ab
eo. quoniam caritas dei manet in illo. et
go elemosinarii elargicio est in precepto
Sed quia precepta dantur de actibus
vitium naturae est quod hoc modo donum eleemosynarum
sine sit sub precepto secundum quod actus
est de natura virtutis pura secundum dicta
me recte rationis. ut secundum hoc aliquid
considerandum est per dantes et aliquid ex parte recipien-
tis. Ex parte quidam dantis requirent quod illud
quod in elemosina datur sit superfluum non solum
respiciens superfluum sed etiam respectum alterius
quorum sibi cura contabit. quia recta ratio
dictat quod unusquisque sibi prius prouideat
et huius quorum cura sibi contabit et postea
de residuo nonnulli alterius subueniat. Et
parte autem recipientis requirent quod necessitate
habeat aliquem non esse ratio pietatis quem
ei daret. Quoniam di 11 c. 1. Ihesus paupribus
danda est elemosina qui suis manibus
laborare non possunt. Non autem obligat omnes
necessitatem ad preceptum sed solum illa sine
quod sustentari quis non potest. Et ideo relin-
quit quod dare eleemosynam de superfluo est in
precepto respectu eius qui est in extrema necessitate
potius. **S**ciendum tamen quod non simpliciter
est expectanda ultima necessitas. quia
tunc posset iuuari natura sufficiens. sed
tunc intelligendus est casus extreme
necessitatis quoniam apparet signa future
casus probabilitia. ut quis videt alios in
potentibus vel perigos ad subueniendum
et uidet pauperem idigere inter necessitatis
nam sibi posse satisfacere tunc enim ex precep-
to caritatis tenemur sibi subuenire.
sed tunc extremam necessitatem dare eleemosynam
est in simulo de quolibet meliora bono
dante similia. Quoniam dicit basilius Cur tu ha-
bundas ille vero mendicat nisi ut te
bonae dispensationis merita segregabis
ille vero patiente meritis decores. fame
ita panis est quem tu tenes. tunica nudus
est quam tu in casti vestimentis. calix distal-
riat est qui penes te mactassit. quod cum
totius uras omittit quod dñe uales. **O**t
tuano omittit proximo defherendo de
quod detractione iam dicitur.

Detractio detestanda est.
Primo quia propter homicidio
quia ille cui detrahitur in conscientia illius
quod audit detractionem occidit in quo plus
vivebat propter bonam famam et dilectionem hominem
quoniam est corporeus. **Q**ua secundum henricum de
firmata ibi solum corpus unius occi-
ditur hinc autem simul plures esse puniuntur.
Vnde ipsi detractores alia ei in causa de-
trahunt. **E**ius hoc precepit irascat et querit
videtur tristis ipsoz audientium. nam
tale homicidium periculosissimum est quia
est atrociosum. serpit enim de uno ad
alium et letaliter inficit omnes illos in quo
venenum detractionis infundit. Quoniam b
narratur super canonicam Iohannes 10:10. **D**na est
detractor qui loquitur et unum in vobis
tamen loquitur et tamen eodem momento mil-
itudinis audiencie dum aures insuffigit
aurem inficit. **S**ecundum propter uale ad de-
testandum detractionem hoc quod detrac-
tor datus rerum gnebus propter. **N**on
primo propter tam. Quoniam et et. No-
lite sanctum dare canibus et marginis.
Et 19 Infixa sagitta femori canis
sic vobis in ore stulti. **C**anis sagittam
hinc infixam femori non quiescat do-
nec remouerit neque stultus geste
potest donec vobis malum quod de
proximo audierit alio retulerit.
Detractores sunt canes dyaboli non
promittentes etiam unam auxiliari au-
xi ab hinc quoniam latratur et eam mordet.
Ite detractor propter porco. quia ad mo-
dum porti os canis inquinat quod pedem.
et sicut porcus ingredies ortum
alienum et ibi lutum et flores iuueni-
es. flores dimittit et lumen ingreditur
et se in eo involuit. **D**icit detractor bo-
na visa vel audita de proximo
obliviatur. et mala visa vel audita
de proximo ponderat et retinet. et
sit os et lingua inquinat quod est
membrum nobile pro aliis animalibus.
Quoniam aristoteles politus. Nullum malum
naturalium habet sermonem nisi homo.
Ite detractor propter serpentem in hunc
apparetibus. **S**erpens est animal
perniciosum in silentio mordet tortuos-
se incedens. **D**icit detractor prodi-

tor est quia occulte abloqt^r pri
 mo. vii est i^o mordet serpens
 i silencio nichil eo mun^r habet
 qui occulte proximo detrahit. tortuo
 se etiam ictus detractor dum a laude
 ei^r incipit cui detrahit. et deinde sub
 dit non dico hoc nō detrahendi
 sed ut fides ei adhibeat. dicit se mul
 ti amare eū cui detrahit. et ego dico
 q^r eum sic diligit sicut iudas xp^r
 dilexit qn eū falso ostulo f^r didit
 I^sus. Qn bonū facis et corde ma
 lu meditaris. Oculi q^r iudas xp^r
 dedit het in tu das. Ergo tales sūt
 proditores proximorum sicut iudas
 xp^r. Tertio quia detractores pecc
 tes sūt furibus illis qui pestes
 et alia bona corporalia furantur. Dⁿ
 ambrosius. Tollerabiliores sūt
 fures qui pestes et alia bona co
 rporalia diripiunt q^r fures qui famā
 nostrā bona dilaniāt. cu^r ra
 no p^r ec hoc quod dicit salamo
 melius ē nomen bonū q^r mul
 te diuicie. Dⁿ Cu^r nomen bo
 nū alium auferat magis notet
 ei q^r si multas ei diuicias furaer^r
 Cuarto quia detractores lingua
 vider^r ec peior inferno. Infernus
 enī solū malos deuorat. lingua ei^r
 detractores bonos et malos. Insup
 detractores uno morcello omedit
 unā totā prouinciā vel archepa
 tū vel prochā vel ciuitatē vel vil
 lā i^r eis abloquitur. et ē valde pi
 culosum cum dicat i^r tali prouincia
 sunt raptiores vel i^r tali epatū v
 surari. in tali ciuitate adulterij
 et sic de alijs. quia īnocentes ibi
 cum notenti īfamāt quod est de
 iusticiā hoc patet. quia si ē una
 reus tunc tres vel plures sūnt
 īnocentes. Quinto q^r istud p^rā
 mē alia p^rā magis difficult^r vi
 det expiari quod patet p^r hoc
 quia scdm augm. Non digneat^r
 p^rā nisi restituat ablaciū. Cum
 igit^r p^r detractionē abstuleris pri
 mo tuo bona famā suā q^r int' bō
 corporalia ē aliqd nobilissimū. quod
 tu sume d^r impossibile vel summe

difficile vider^r ut ei possit ple
 ne restituere cum nō possis fare
 i^r quod cordib^r homī virus tue de
 tractionis sit diffusum quare et
 Dū siendū q^r int' omnia p^rā q^r
 ta duo p^rā salutē detractio et ri
 oblatio magis difficult^r dimittunt
 hoī quia sine restituione nec valet
 otio nec lacrima effusio etiā si tot
 lacrimas effundes sicut petrus et
 maria magna effuderit qn p^rā
 sua amare planxerit. Itē p^rā v^rōf^r
 siō nō fiat scdm possibiliter p^r
 d^rcarū restitucio. Ergo detractores
 q^r īuste proximos īfamauerit te
 nentur i^r publico reuōre et ei bona
 famā restituē scdm posse et nosse
 si volūt grām et māz dei i remissi
 one p^rā v^rōf^r

Detractio sūt sex modis. Primo
 cum quis occulte mala p^rā
 mi siū manifestat eū īfamando et
 īfoundingo et si ea intentione etiā
 si verū ē qd sic de proximo loquitur
 malū ad nocendū ei mortale est.
 ubigra. Si quis aliqd occulte p^rā
 omisisset qd t^r et soli deo v^rāstaret
 et si publicares alio ad īfamandū
 ei peccares mōrē licet verū et
 sed si māfestares illi qui posset
 prodeste hoc ēt bonū et lauda ut emēdaet
 hile quia i^r hoc querit salus p^rāci.
 Itē si ille apud q^r tu proximū īfa
 masti alii eadē intentione hoc oc
 cultum malū reuelat salicet ipm
 īfamando silit peccat mōrē et sic
 de singulis ascendendo. O q^r p^rā
 peccat cum quis i^r una tota tra
 vel ciuitate īfamat. Vmo si alijs
 māte i^r aliq ciuitate īfamat ē et
 fām ei^r notoriū ē i^r illa ciuitate et
 tu venires ad alia ciuitate ubi hō
 nō sāet. tūc si tu publicares ibidē
 p^rā et excessum illis hoīs ea i^r
 tentione ut etiam ibi īfamaret
 gūt peccares. Silit si quis de lo
 ginqus p^rā veniet ad te et mē
 cō siēt de illo homie tūc si manu
 festares ei hoc māfestū malū il
 lō homis quo īfamata est i^r ciui
 tate illa ea intentione ut eum

ifamares grauit̄ peccares. ergo nō
lo mō dēm̄ manifestare mala prox
imi illis q̄ nō sunt alias et maxime
ubi prodest sed obē p̄t. **P**edō au
dita mala de proxio cū augmento
refere alij. et heu hoc valde s̄e
ē ut mala proximor̄ aggrauantur
et augmetant̄ qđ tñ multū ē p̄tu
losum hoi et grande p̄t̄ talia ma
la cū agmēto proferte et sic proximū
suū ɔfundē. **T**ertio tmina falsa
ipone proxio et sic hoc ē grauissimū
m̄ p̄t̄ detractionū q̄nt̄ remit
at̄ tale p̄t̄. **U**nī ibeo. Non fac
lis venia p̄ua dixisse de r̄as. **C**o
to cū q̄s negat occulta bō prox̄.
Ubiq̄ta. Huius cū alij referunt̄ de
proximo et ille iudic̄ negat hoc
bonū verum cē quod dicit̄ de illo
cū iudic̄t̄ q̄uis verum sit in se et
tñ facit hoc ex iudicia et vindicta
guit̄ peccat̄. **C**erto cū quis ni
tit̄ minuē bona manifesta prox̄
mi que nō p̄t̄ ex toto negare tñ ui
tit̄ ea minuē. **U**nī hugo. Detractor
ē q̄ bona proximū i q̄tū p̄t̄ dimi
nit̄. **S**erto cū quis bona proximū
i mala iudic̄t̄ dicens ea cē facta ma
la intēcone cū tñ cor soli deo pa
teat. **U**nī hugo. Detractio ē locatio
ex iudicia procedens bona aliorū
denigrans. Et hoc quod sic bona
proximi quis iudic̄t̄ i mala p̄cedit
ex iudicia et ex defū cāritatis. **U**nī
augo. Tertū est q̄ de malo incito
nemini iudicarē que tamq̄ meipm̄
diligerem̄. Insup̄ est magne nequ
ae et p̄suntis i hoīe q̄ sic proximū
suū iudicat et bona bona sua
depravat. **U**nī cris sup matheum.
Victr̄ difficile aliquis suspicat̄ ma
lu q̄ bonus ē sic difficile aliquis sus
picat̄ bonū qui malo ē. **I**dē ibide
Hūmus homo scdm̄ se estimat al
terum. **S**aendum q̄ summe ca
ue debem̄ ab h̄is ser modis de
tractionū. vt ergo hoc melī ser
uare possem̄ nullus nostrum
debet loq̄ de proximo absente
quod nollet loqui eo p̄nte. **U**nī
dit̄ leuita 19. Nō maledices surdo

Surdo maledicat̄ q̄ absent̄ detrah
homo absens mins p̄t̄ audire det
hente q̄ si surdus eet. **S**urdus q̄nq̄
qd̄ sibi alta voce clamat̄. absens vco
q̄nq̄ distat p̄ duas leutas vel ap̄lia
non audiret detrahente q̄nq̄ clama
ret. **N**oli diligē detrahente ne era vñ
diteris. pauca enī sunt qui huic vco his
plene renūciat̄. Ex isto patet q̄ detrah
ente ē de p̄t̄ et tñ grauit̄ offen
dit in hoc deus. **U**nī augo sup illud
p̄t̄. **M**erito vt diligenter detrahatur
michi. dicit̄ plus nocet i mebris x
q̄ aias ificuit creatoris q̄ q̄ eius
carne nox resurrecta p̄merunt.
Et ap̄terea detractores grauit̄ p̄
nient̄ a deo. et q̄nq̄ etiam desperat̄
i agone mortis. vt patet p̄ exem
plū. Fuerit duo socii clericū quorū
vn̄ detracor̄ pessimū de nemine
poterat bñ loqui. q̄ i infinitate de
tentis cū ad peccata a socio mone
tur. p̄cipiens ip̄ī monita in
nullo se penit̄ correxit. t̄q̄ ad
extrema appropinquet adiurato
a socio p̄misit q̄ inf̄. **E**o dies sibi
apparet si posset i si deo p̄mittet.
et sic mortuus ē. post p̄autos igni
dies deo p̄mittente nō p̄ salutē
eī sed vt ceti tli erudirent̄ exē
sono apparuit totus nūḡ et accessus to
tus ignitus foris et intus i cendio
infernali igne. **A**d cuī Isp̄m̄ cū
ille tremare desiceret dixit ei ego
sum ille infelix quondam socius tuus
pro quo oras sanit̄. **A**ha ego sum
petue dāpnat̄. **E**t cum ille que
ret q̄o sibi accidisset i agone. te
pondit cum eēm̄ i extremis duc
tus sum corā iudice. **T**u obmutes
tēm p̄ tōre vidi multas aias sole
lucidores ad iūtē dē me mang
extendentes et clamantes. **V**indi
ca dñe sanguinē nr̄m̄ de illo mē
date detractore q̄ nos apud hōes
mendacit̄ ifamauit̄. **A**d hāc vocē
cū me iudex ificeret turvo volu et
irato et ego i eī dāp̄t̄ tritis et
ofusus et deprolat̄ dē me mal
michi oīta memetipm̄ et magnā
mīa dei suū oblit̄ desperas suū p̄t̄
dāp̄t̄

Sequitur de p̄t̄ eorū q̄ libent̄ audiūt̄ detractiones. cōt̄ quod p̄t̄ primo p̄t̄ valeat̄ p̄ba sacre scripture que illud dissuadet̄. Et 2d̄ De p̄i aures spinis et noli audire lingua neḡ. Unū querit utrū p̄cet̄ quis audiendo detractionē. Respondetur scđm thomā ī r̄ q̄ 21. Si aliquis de tractiones audiat̄ absq; resistēta videt̄ detractorū sentire. vñ sit p̄t̄ teps p̄t̄ illi. et siqđe inducit̄ eū ad detrahendū vel saltē ei placeat̄. detractionē p̄t̄ odium ei⁹ cui⁹ nō m̄ dēchit̄. p̄cet̄ q̄ dēchens et q̄nq; magis.

Unū bñard⁹ de solatione. Detrahē aut̄ detrahētem audire quod horū dōpnabilis sit nō facile dixerim. Si vero p̄t̄ ei⁹ placeat̄ sed ex tōre vel negligētia vel etiā ex vēcū dia quadā obmittit detrahētē repellē et ostendē q̄ ei detractionē displicat̄ tunc p̄cet̄ quidē sed m̄. tom⁹ q̄ dēchens et plerū venialit̄. q̄nq; p̄t̄ ipm̄ mōrle esse ut qua ex officio itib⁹ ei detrahētē corrīgē vel eaā p̄t̄ aliquod p̄culū īn̄ sequens vel p̄t̄ radicē qua tōr̄ quānq; p̄t̄ p̄t̄ ēē mōrle. quod fit cum homo sit dispoīta ē ut p̄pter nōcē aut̄q; rei p̄p̄alis faciat aliq; p̄hibuit̄ vel p̄termittat aliquid qđ ē p̄ceptū in lege dīna talis tōr̄ est p̄t̄ mortale alioq; ē veniale. H̄c qui libent̄ audiūt̄ detrahē proximis suis sunt sicut canes. q̄a sicut ī vñ ledit̄ canis tūc om̄s occurrit̄ et eū lacerat̄ et mordet̄. Vilit̄ sic faciūt̄ detractores tūc audiūt̄ aliqui obloq; tūc obloq; q̄a ap̄ plaudit̄ ī sup̄ et v̄ba sua oponit̄. et sic alioq; ap̄rias d̄cidit̄ et morte scurrunt̄. **Conc̄ quos dicit̄ augustinus.** Nō accommodas aures tuas ad p̄piendū v̄ba detrahētēs ne c̄ipi as mortē ī aiā tua. detrahētē et audiētē vt̄usq; ē mōrle. q̄a et vt̄ brevis v̄ludam. **Detractorū libētē** auditor portat̄ dyabolū ī lingua. **Unū legitur de quodā op̄o qui cōt̄**

i purgatorio qui vehementē affligebat̄ a fetore cleria sui idē capellani existentis ī inferno ascendentis ad ip̄sum quia detractiones ei⁹ q̄nq; audiēt̄ et eum satis aciter non corri puerat̄ q̄q; exp̄us ī se satis fuerat̄ bonus. **H̄c infelix sit lingua detrac toras hoc patet p̄ tē exm.** fuit qđā maxim⁹ detractor religiosorū sacer docū et aliorū bonor homin̄. q̄ tande mortuus p̄cē p̄p̄ multos vero annos tum aperiebat̄ sepulchrū ei⁹ tōtū corpus putridū erat p̄t̄ linguan̄ ei⁹ signū q̄ lingua illa nō fuit dīḡ se volueret̄ vnde non valebant̄. et miser ille homo cui⁹ lingua illa iam anima post iudicium cor pus et anima ī eternū torquebatur nec tñ osuinet̄. **Unū ap̄oc̄ M̄c̄** fugit ab ipsius ī

franc̄ lingua illa nō
se volueret̄ vnde non
valebant̄

Alioice

Dequit̄ certū p̄ceptū

Non mechaberis ī. **Quod p̄ceptū expresse prohibet lesionem cūgalem** i p̄sona dīcta. sicut p̄cedens p̄ceptū prohibet lesionē alicui⁹ i p̄sona ap̄ria. **Bed scđm augu stini** hoc p̄ceptū prohibet oēm illiciū cūbūtū et hoc implicitē. **Unū dicit̄ nō mechaberis** id est nulli alti excepto fedē m̄t̄ niali om̄steberis. ut dicit̄ glosa inclīnā. **Sciendū tñ q̄ illud p̄ceptū ins̄t̄redunt̄** septē ḡia hominū. **Primi** sunt fornicarii sicut solutū tūm soluta. et licet̄ quidā dixit̄ fornicationē simplicē nō ēē p̄t̄ mōrle. **Hoc m̄ scđm henritū de** firmaiā ē fīm et ip̄ossible p̄pter duo primo quia fornicatio dūent̄. **fīm ī lege dīna prohibita** lex aut̄ diuina nūchil prohibet nisi p̄c̄tatū mōrle et iō r̄lingq; q̄ forni catio simplex sit p̄t̄ mōrle. **Bdō** patet euident̄ ex hoc q̄ nūchil a

pticipatione celestis regni ex-
cludit nisi p̄t mōrē. tū aut̄
apt̄ simplicem fornicationē exclu-
dit a participatione celestis regni
Ut patet p̄ ap̄l̄m eph̄ 1°. Hoc
autem scitote quia om̄is fornicata-
tor aut immundus nō habet p̄tēm
i regno xp̄i et dei quare ic̄. Et quo
patet q̄ luxuria ē malū p̄tēm quia
nunq̄ p̄t sc̄ent et voluntarie fieri
sine p̄tō mōrē. **N**omidū p̄t fieri
sine p̄tō iustitia exigente. ut cum
iudex amore iustitiae aliquē occidit
vel etiā vim vi repelle decet ut pa-
net in quīto p̄cepto. **I**te aliquis p̄t
furor sine p̄tō et hoc in extrema-
nitate quia tunc sunt om̄ia mā. **T**e
fēstis p̄t quis laborae sine peccato
Ite quis p̄t iurāe sine p̄tō q̄nq̄
et etiam iuramētū q̄nq̄ sine p̄tō
recipie sil et iraſa p̄t quis q̄nq̄ sine
p̄tō. **S**ed nullū p̄t fornicati sc̄ent
qui peccet mōrēt. **D**onam̄ q̄ aliq̄s
nullū malū cogitauerit neq̄ dixerit n̄
fecerit et om̄ia bona egerit que
erogat p̄t et semel fornicat
et sic decedit absq̄ penitentia tūc
ex nitātē dāpnabit. enām si om̄s q̄ m̄isse
ad finē mūdi celebrabūt ab etiā
A celebrabūt p̄ eo solo liberaret eū a morte et
ha. et apt̄ illā brevē delcationem
om̄ib̄ gaudijs celi et societate b̄tor
privabit. **O**n ibeo⁹. **C**ui luxurias
vivens mortuus est. **P**ciendum q̄
ad detestationē hui⁹ fornicationis
q̄ sit cum meretib⁹ valent tria.
Primū ē hoc q̄a q̄nq̄ forte sunt co-
iugate et sic credidit q̄nq̄ se ali qui
peccare cum c̄libus similia forni-
cationē et ip̄e q̄nq̄ om̄ittit adul-
teriū. **B**cdō quia q̄nq̄ c̄lis q̄ om̄it-
tit i c̄stib⁹ quia forsan c̄les mētrices aḡm⁹
cum sanguinis illis qui peccant
tū eis. ergo si duo consanguinei
peccaret cum una soluta mētrice
tunc p̄m⁹ absolvitur a similia
sacerdote fidūs aut̄ om̄ittit ad
auctoritatem ep̄i. **L**ertio q̄ cum
c̄lib⁹ peccant magno om̄ittunt
se discrimi et licet nō sūt iugate

vel affines eius. ip̄i tū fidūm wilhelmi
lūgd i summa vītoꝝ caplo de luxuria eq̄
peccant ac si forent ex quo equal' est
de p̄p̄is ic̄.

REmandi sunt qui om̄itūt sup̄p̄
quod ē illata defloratio vīgnū.
Ad detestationē hui⁹ p̄tēt simili-
tudinē q̄tuor. **D**rumū ē magnitudo hui⁹
p̄tēt q̄ ostendit i hoc q̄ s̄ichem filius
enōr q̄ filia iacob dynā corruptit in-
fectus est hat de causa tū p̄tēt suo et
toto p̄tēt suo. ut legit genēz 28° vī-
tēnies historiā rei geste. **B**cdō quia
hoc p̄tēt virginitatem que est the-
zau rūs i conpabilis. **O**n salamo. Non
ē digna ponderatio iugementū n̄e.
om̄ia enī visibilia i terris p̄cellit digni-
tas vīgnitatis. **O**n ambedois i libro
de officiis. Sup̄p̄datur diaconē hūme vīgnas
nature per qua hōes angelis assilient
Idem. Qui nō nubūt neq̄ vīores dūnt
sicut angelī i c̄ris sunt. Insignū hūus
dignitatis debet eis fr̄tis tētesim⁹.
tū iugatis solū dñs tētesim⁹. et in diu
solū sexagesim⁹. **I**nsp̄ p̄dito isto the-
zau rū nuq̄ recuperari p̄t. **O**n vīsider⁹
de sumo bōno. Om̄e p̄tēt recipit vīl p̄ p̄m⁹
neru p̄ p̄m⁹ sanitatem. vīgnitas at
si labitur nulla p̄tentia reparatur
ad integritatē. **O**n enā iheo⁹. **A**udet
loquor tū om̄ia possit deus. suscitā
tū vīgne post tuū nō p̄tēt valer,
quidē liberēt de p̄ea sed valer tōndē nō
corrupti. **T**ertio. quia d̄go casta
ē vīore et sponsa x. quia ē sum⁹ sat-
dos qui vīgne dure i vīore ut hēt
leuit modo quis vere diligit spon-
su vīgnis. i xp̄m n̄ sponsam eius
polluet. **H**oc patet si quis maritū
alitū mulieris vēcat et fideliter
diligit vīore illi⁹ nullo mō pollu-
eret etiā si vīor vētiret ei. **I**nsp̄
adūre debet c̄lis q̄ xp̄n⁹ qui est
sponsus vīgnis sit et uidet q̄ spo-
sam ei⁹ polluit. et si hoc sit i
vīore tua legitimā nōne punies illi⁹
et i vīstēris sup̄ eū qui ubi tolē
vīnia et irreuerentia facit i tō
vīge tua et tū hoc te p̄tēt et uidete
Dic funile attendendū est de xp̄o

est reliquias statim corporis, at ille
ozi oculos tuos et vide et reuect pa-
lui a pectore quo amictus videbatur ^{et vidit}
et maximū bisonē et tetricū pectori
et heus ut brachis ei⁹ collum
stringat et os suū ori suo iungat cui⁹ ea
vent⁹ p ventrem ei⁹ dependens pe-
dibus ei⁹ genitalia sua q̄i quibusdam
plotis stringat ligare videbat. ~~deq̄ sit~~
quare hęc patet r̄ndit pro osculis
lubras q̄bus te et alias mulieres
illata osculatus sum hęc oscula pacor
pro ap̄plexibus ap̄pleris bissonis p
ope libidinis i generalib⁹ trucor fine
cessatione. cū mli q̄ret utrū ab his
penis eet liberandus. respondit
nō ores pro me quia nichil in pdest
q̄a etiā dāpnatus sum et hoc ideo
qua medicinā penitentie negleri
hoc dō disparuit. mulier postea in
dusoū elegit ibi peccata sua defle
uit ec

~~Utrū~~ sunt à t̄nsigrediente lege
iungalis promissionis q̄ fide
iungalis thori gemē violentes p adul-
teriu se polluit. Dñ diatur adulteria
q̄i ad alteri⁹ thori illata atessio.
Et ideo adulteriu est ḡni⁹ p̄tā q̄ stu-
prū quia maior ē iuria i abrosum
lieris que alteri⁹ p̄tā subicitur.
Magnitudo hui⁹ p̄tā potest ondi p
ser. Primo p hoc q̄ ē ad sacramentū
m̄dōnū quod ipse deus instituit i pa-
diso in statū inotencie. Dñ nō sit in
iuria tanto sacramento absq̄ magna
dei truelia. Si monachus profess⁹
ordinē sancti benedī vel alterius sa-
p̄tā peccat t̄nsigrediendo ordinem
quē ille instituit. quid tūt de illis
qui t̄nsigredunt ordinē quem deus
instituit p se saliq matmōnū. Seco
p hoc qđ est doctrinū iuri nāli. Dñ ei⁹
ex p̄cepto iuris naturalis est hoc qđ
t̄ nō vis fieri alteri ne feceris. ergo si
tūt tu non velles q̄ aliquis cu⁹ ux-
ore tua peccat sic nec tu cu⁹ uxore
alteri⁹. Ius enī naturale docet hoem
q̄ hoc nullo⁹ facit debeat hoī alio qđ
sibi odit fieri. Tercio quia hoc p̄tā
exsupat om̄e fuitū sp̄ale quia id qđ
auferit sibi cum sit creatura rōlies

cui om̄ia iuda et apta sūt. q̄ indubito
t̄ tēm iuriā et ureuerentiā sibi i sp̄ō
sa sua frām grauit̄ i te vndubitat nisi
penitentis et eū penitentia placaueris.
Quarto quia ille q̄ illata deflorat
aliquā v̄gine ali q̄ ē occasio mille for-
nitacionū quas illa p̄nom dimitat.
sed ille qui primo corrupit clausura
vel sepē alitu⁹ orti vel vijēe occasio
ē illi⁹ dāpnū quod faciat q̄ postmoī
venit qui alit̄ nō intrassent. Modo e
regula sib⁹ q̄ qui occasione dāpnū de-
dit dāpnū dedisse uidet. quia talis u-
go sic corrupta q̄nq̄ nūq̄ maiū legi-
timū habebit sed sib⁹ sit om̄ibus. et qđ
cūq̄ p̄tā sic p̄ficiat ille qui eā pri-
mit̄ violavit om̄i reus eit. **D**icen-
dū q̄ hec ē dāna int̄ stupru et raptum
Nō stupru est illata defloratio v̄gini
ita m̄ q̄ ipsa puella spontanea vo-
lun̄tate i calem deflorationē p̄sentiat
Raptus aut̄ dicit qn̄ p raptoris vio-
lentia v̄go deflorat. et talis raptor
grauit̄ peccat et det extortu cum oī
bus suis fautorib⁹ ut patet 36. q̄ 45.
Dic etia dicit ext̄ de adulterio q̄ si
quis deflorat v̄gine iuriā tenetur eā
dute vel matrare. sed si deflorat eā
voluntariā ad neutrū tenetur. In foro
tū p̄tentiali ē iungendū tli q̄ puel-
les transfract vel cu⁹ ea cōponat. ergo q̄
sores dnt iungē illis qui v̄gines deflo-
rauerit pro p̄ma ut eis satisfaciat. et
tū nūq̄ p̄ tale dāpnū recopēsat q̄ plene
v̄ginitas ē thesaur⁹ icōpabib⁹. Q̄
illi defloratores v̄ginnū ḡnit p̄tā
patet p̄ ex m̄le aijles quida v̄ginem
quādā sepi⁹ corripuerat. quo mortuo
cu⁹ illa pro eo orat et flet mortuus
miles visibiliter appens uoce rauissimā
eā alloquies. q̄ dū quēta rauisa rauatū
eis. aut q̄ i nocte dulcedinis gloriarat
cantilenas luxuriosas et seculares de-
cantado. **t**u⁹ cu⁹ cura m̄grima et sta-
biota et ulcib⁹ plena serpent et inqui-
ret causam. respondit q̄ multū glori-
abar i trūrib⁹ meis de pulchritudine
more militā illa extrendens et ornans
sigib⁹ nūc int̄ spinas gradior cruxor
et vulneror i illis. illa itn̄ dixt dñe q̄s

est maria quatuor sba terrena. hoc
parer quia plus debet diligere uxore
sup omnia tralia ymo sup omnes alios
honestes in mundo eristentes. **Dñ genes.**
Dixit adam de eua uxore sua ppter
hoc relinquit homo proximam et proximam
et adhuc est uxori sue. In signum huic
multi sunt qui post vellent exhortari
tui et omnibus taliis priuari qd
qd hoc malum scient et voluntarie i suis
uxoribus sustinent. **Crito** quia hoc
vitium hominem afflictus honestio. Cum
enim vir et mulier sit una caro ut pa-
ret ex veteri testamento ut hunc gen
et post dñs misit soporem i adam
et huius uia de tostis eius et inde for
uit euam tunc post soporem et fortior
eue dixit adam hoc nunc ob ex ossibus
meis et caro de carne mea. Itē in
nouo testamento ut habet i evagelio
ubi xpc dicit Iemi sunt nō duo sed una
caro. ergo qui auferat uxore suā ali
cui id ē est ac si seipm ei auferret. E
go prohibicio adulterii i decalogi i
mediate ponit post prohibicionem
homicidiū et ante prohibicionem furti
Dñ clemens papa. Quid i oib⁹ pm
adulterio gni scdm enī i penitus loc
tenet id ē in prohibicionibus. **Qui**
to pte ondi p malo que veniuit ex
adulterio. **Dequitur** ex hoc homicidio
vñ dauid cum i adulteriu reodisse
fuit int̄ filia fidele milite suū. **Dequitur**
et inde etiā incestus ut scilicet quis
cognoscat filiam pris sui vel ei⁹ uxore
ignorans quis sit p ei⁹. **Dequitur**
ex hoc pāt ex hereditationes filiorū.
Dñ eccl⁹ 22º mulier relinquens unū
sui petebat statuens hēditatē ex a
lono int̄ om̄o. **Siendu** qd mulier
qd de adulteriocepit filium. ita qd ille
puer qui nō est filius suscipit sibi he
reditatem ab eo qd putat esse p̄ et suscip
t hēditatē cum aliis filiis qui sunt
vñ hēredes. tunc clus mulier scilicet
et talis filius spurgis si hoc scienter
fecerint vel admiserint i preuidicū
hēdū ambo tam mulier qd spurgis
dāpnabuntur si sic decedunt. ergo
dāulte agendum ē multū in talium
scdm i forationē discreti confessoris. Et

de hac materia plenus habem
i summa p̄fani. **Qd 20** **Sexto p̄t**
ostendi grauitas adulterii ex penit
q affliguntur pro hoc uito. **Pro**
quo nōndū qd adulterii qm̄ p̄nit
corporalit spūlū et malitia
Primo corporalit **Dñ 20** **R 12** **Dixit**
nathā ad dauid p̄q̄ om̄isit adul
teriu non recedet gladius de domo
tua usq; i sempitnu eo qd desperebis
me et tuleris uxore mīlū. **Et**
qm̄ talis adulterii ex p̄missione dīna
torquetur qm̄ hic in p̄nti a dyabolo
i uxore aliorum. **Dñ petrus damas**
dixit. **Quidā vir rūsum i vigilia ger**
uasū et prothasū mīlū mane surges
ut boues suos ad pascua ducet. qui
dam uicinus sius se illū febricitatem
silians lām uxoris ingreditur quē
uxor mariti suū febricitantē et fri
gus sustinentem amplectitur quam
ille cognoscens statim recedit. nec mī
lo post marius eis rediens statim
recepit et petiuit debitū. cui uxor
exprobrans ait optie posse hodie
etiam mīlū ingredi que tibi attinga
est cum ceteris cristianis cuip̄ attēctū
ille audiret quod loquacē et p̄cedine
didisset. **Sc̄nati mete agnoverunt**
se ee delusos. tandem sup̄to spū vin
ditū a dño postulabant et ut latē
adulteriu notū facet. mox adulterii de
mone plenus et seipm̄ lacerans etiam
sc̄nū mō in altum volans mō i hyma
se impetu p̄cipitans mō ad p̄iectu
caput elidens mō ad pavimentū se
prosternens tandem infelix uiam cora
pplo exalauit. **Itē qm̄ p̄nuntur**
spūlū ut a ure fūstigantur et quodā
lapideantur ut patet iohne vii. **Obi**
scribe et pharzei duxerunt mulierē
in adulterio dep̄hensam ad ihm
dicentes qd mōres p̄cipisset talem
lapidare. tunc xpc dixit qui sine
petō ē primū lapidē i ea mytit
Sed si mō om̄s debent lapidai forte
lapides deficent. sed si hic nō tñ i fu
turo lapidabunt nisi penituerint
Itē spūlū scilicet i priuatione reg
ni celestis. **Dñ molis** **Adulterii reg**
ni dei nō possidebit. **Itē et malitia**

170 **E**t proprie eoz in stagno et sul
 fure et igne uenti. **O**see Omnis adulce
 ri qui dubianus succensus. **D**icitur ex m
 qui quidam vir sanctus et deuotus ora
 uit pro uxore sua defunta. illa appens
 ad dicit ei qui sequitur ea. Et duxit eum ad
 domum destruam in qua uidit demoes
 horribiles portantes tem per vna ignea
 in qua proiecti burgess vnu mortuum
 de villa sua et uxore alteria et ibi abu
 rehantur et balnearunt tam*qui* in metallo
 bulienti et nascabant in talli pena tagi
 pisa in olla bulienti et ambo clama
 uerunt ve ve ve. quod ille audiens pre
 turus est. tunc uxor ei*qui* ei*qui* huius quo*dixit*
 b*n* nostra balnearer ego eternaliter nisi
 mua dei per penitentia me a peccato reuo
 casset. illi eni*m* r*elicto* mortaliter thoro ad
 alterino amore sibi i*uicem* adheserunt
 dum sil peccantibus et hor peccator ego
 mediatrix fui et eis misericordia et modic*ad h*
 peccordum dedi. sed illis in peccatis mo
 rientibus ego premar preculi salutare.
 tunc vir dicens quid tunc eis profuit
 confessio in agone et sacramentorum suscep*to*.
 tunc mulier nichil eis profuit quia
 non erat caritate sed tunc pressit talis co*mortis*
 fessio et penitentia. **V**nus aplius. Sola
 caritas est que liberat a morte. ergo
 qui non fit ex caritate non est meritoriu*vite*
Certi insigredieb*nt* legem *et* laici *et*
 gularis professionis qui uocum *et* inuenie
 quo se deo astrinxerat miserabiliter molat.
 et ubi pertinet ut deo datum et ut veri
 tatem dñe obligacionis qui se deo astrinx
 erat. **I**te cl*er*ic*s* fac*li*gi*ci* diuinitur ut sunt
 religiosi et sacerdotes in sacris ordinibus
 oblati et sacerdotiales post*qui* per uelacio
 ne fuerint deo a*sec*te. et hoc omibus par
 est est propas graui*qui* quia in eo maior fit
 iuria ipsi deo. **Q**uia insigredieb*nt* legem
 natus adiacionis ut i*re*st*uosi* qui cu*ia* a*sa*
 gineis qui amiserent quod cum a*ia*lia
 aliqua bruta face verentur ut patet
 de camelio qui ap*ri*e in*u*ni*sue* refugit a*mi*
 te. **V**nus narrat pribus ri*o* libro de a*ia*lib*is*
 qui quida oculos camelii clamide sua
 obtrect et sic m*er*is sua submis*it*. quod
 cu*ia* camelius post*sc*rib*u*ti agnouiss*it*
 statim illu*calab*is** penit et suis pe
 dibus *ca*lent*u*nt. **I**te hoc peccatum

ho*em* quasi can*e* reddit. canis eni*m*
 per ope suo non obseruat osanguinem
 item per magnitudinem hui*u* par aplius
 paulus didit sathan*ad* cruci an*u*
 dum illu*for*nicatore*qui* cu*ia* nouer
 ca sua peccauit ut habet i*cho*. **170**
Serti insigredieb*nt* legem natural
 ictu*ationis* qui vino idibili se etiam
 nat*u*ra natura peccates et natu*ral*e
 us*u* s*u* co*eu*ndi quacum*q* arte vel
 ingenio preuertentes. **E**t hoc parmi sedm
 augustinu*est* graui*omibus* aliis
 per quod mutu*et* indubitate dicitur.
 eo qui ipsi no*ta*re turpissimum est ita qui
 os loquentis et aures audientis pol
 luantur ut patet *et* qui i*meo*. **E**t istud
 idem parmi per sui enomutate*est*
 vnu*de* peccatis exclamati*bus* et diu*na*
 na uocione iug*it* postulati*bus*. **V**nus
 gen*es* 18 dicit domin*us*. Clamor zodomy*et*
 et gomorreor*z* multiplicatus est et
 parmi eos aggreditur nimis. et post
 domin*us* qui admirans et dubitans super
 tanto stelle dicit. descend*a* et videbo
 vtr*u* clamore*ope* a*ple*uerit quasi di
 ret incredibile mult*u* videatur homines
 in flagr*u* pertra*se* et tri*u* parmi in hu*ma*
 na natura esse. **E**t hec ea*ia* fuit una cu*ia*
 quare xrist disulit tam*u* diu*incarnari*.
 et insigni*hu*u** om*is* zodomite exstant
 sunt in nocte nativitatis xristi ad designa*tu*
 dum qui anno in hu*ma*na natura n*u*o*p* ueniri
 tate parmi debet quia natura filii dei
 dignificauit cum homo natus sit.
Et sciend*u* qui zodomite permissimi hoc*et* *h*ec
 sunt. **V**nus gen*es* 19. I*o*nes aut*e* zodo
 mite erant permissi et partres coram
 deo nimis. **I**te grauitas illi*u* parmi pa
 tet ex vindicta subiunctionis quic*u* ciuita*tu*
 tum*in*qua vindicta attendet*id*um*ne*
 qui domin*us* no*sol*u*vol*uit puniri nocte*tes*
 sed et*ia* innocent*es* salut*em* puer*los* v*ni*
 die*u*. **I**n hoc prouisum puer*is* ne
 diu*ci* viuent*es* exempla parmi seque
 rentur et graui*qui* dampnarent. **E**t ea*ia*
 ciuit*u* iacentes regiones puniri vo
 luit non sol*u* h*o*es promo a*ia*lia et
 tre*u* nascient*ia* ipsam qui et*iu* destrux*it*
 ea*ia* uertendo in mare mortu*u* in quo
 nichil uiuit nec quis nec percas*is*.
Vnus gen*es* 19 domin*us* pluit sup*zodo*.

A d x^o at rīstē sur amble q̄dugētā am xvij q̄o pl̄ spūtē

mā et gomorrā ignē et sulphur de ce
lo et subiit ciuitates has et oēm re
gione vniuersos habitatores urbium
et cuncta tre virentia. Et tū ista pe
na puniūtū ē hoc p̄t̄m tpe abrahe
usq; ad hanc diem et inter longū
spatiū est lapisū. quia ab abraham
usq; ad xp̄m tr̄facti sūt duo milia ser
centi septuaginta sex annū. hoc filiū p̄p̄
tū sūt q̄tuor milia annōr et nonagesita
duo. et adhuc usq; hodie et semp pū
t̄ hoc p̄t̄m quod an̄ tot annos p̄pet
tu est. quia nichil potest ibi vivere
salit̄ nec avus nec p̄fatis ergo idem
locus iam dicitur mare moriū. Itē
nec homo debet de celi p̄p̄ cogitare.
vn̄ uxor ip̄i loth educta de zodomi
cū filiabus et marito respiciens retro
osa ē istatū salis ad ostendendum
q̄ntū displiceat deo memoria huic
peccati

Pecata sunt q̄ t̄nsq̄ rediūt legem
naturalis dicitur ut sunt ipsi
iudices & iudicati coniugaliē cū iunioria
libidine excentes. Id cuius plenore
intellexī ē adiutendū q̄ matinorialis
actus sit sex modis. Primo cū sit
causa prolis proculaude ad cultū
dei. et hoc est opus pietatis et nul-
lū p̄tm sed poti⁹ meritorum. Un-
genes 3º dixit dñs ad adam et eis
crescat et multiplicatū. Secundo cū
sit causa reddendi debiti et hoc
est actus iustitiae. Tertio ap̄ls prou-
vir debiti reddat. quia quilibet
i mōnūo statuta tenetur reddere
debitū cū ab eo exigitur p̄q̄ loco
et t̄pe. et si quis hoc ex deceptu di-
mittet gratiā peccaret. et tali
mo actus mōnial ad reddendum
debitū pro loco et tempore nullū
ē p̄tm sed poti⁹ meritorum. Quarto
cum sit causa fornicatiois
vitande non i se sed in iudice. et
hic actus etiā ē licitus et nullum
p̄tm non t̄n videntur habē. causa
meriti. et isto mo p̄es antiqui
sunt actu iugali tum magno
t̄ore dei et cū magna mentis pri-
tate solū interdentes d̄ teo dñi
cultus propagandionē. Quinto cum sit

causa delectacionis et tunc distinguuntur
qua vel illa delectatione exerit afflīt matronia
li aut fornicatio. Si matrona ut puta si
dilectio fiscat inf̄ nos matronū ita q̄
ea nō cognoscet si virorū eis nō esset sic so-
lū peccat venialiter. Si autē afflīt forni-
cario ut p̄q̄ qm̄ afflīt delectationis et au-
p̄ficienae fertur ext̄ c̄m̄os matronū tra-
q̄ agnoscere vellet eaā si virorū eis nō esset
tunc peccat mortali qua tunc amor
isq̄ delectacionis p̄ponit deo. **C**onito
mittit actus matronal q̄ dicitur ipse
sus et ē ille actus q̄ ex sola libidinē pro-
uenies metas honestatis et rōnis in-
tendes. quod p̄mo faciendo libidinē p̄
metias blandicias aut c̄ expleide libi-
dinis. ut cū utiunt calidis à iacentibus
ut poteris sit ī illo sto vel cū conatur
facit cū nō multū appetat tūc credo mor-
lit̄ peccare **I**le quoq̄. **S**exto cū c̄tra
usu agnoscat virorū suā tūc mōrificē
peccat. **N**e al nam suē seruat sic det ī
homo. nō det homo esse sicut equus
et mulus vel aliud al brutū. **P**ro no-
lite fieri sicut equus ic̄. **A**vid patim ē max-
imum ita q̄ p̄dicator app̄t sui curp̄itudinē
nō audiat notare. **V**īmo ut oīs sp̄es
luxurie ē pessia. **N**a quīs sunt sp̄es
luxurie. **F**um̄ fornicatio. sup̄p̄. adul-
terii. incestus. et p̄cātū ut nam q̄ ē pe-
simū. **D**īn c̄tī giustissē peccat adulteri
sed ḡuū incestus sed oīs tristendit
de naturā delinquentes. **L**uḡ. **A**nde-
derestabile ēst q̄ ēst mulier atticta
gladio et vir fuso. **A**vid patim clamor
ī relū pp̄t sui enorūitate. et ē maius
q̄ cū quīs cū p̄p̄ia mīre peccaret in
caute est de hoc p̄co loq̄dū

Paendū q̄ quīq̄ sunt cēpora in
q̄bus ab actu mōniali abstinen-
dū ē **P**rimū tempus & qđma an-
pasc̄a, quia tunc legiātur i capitō ieiui-
niū. **E**gregieatur sponsus de cubili suo
et sponsa de thalamo suo. **E**t mēto
qua sicut ieiunat a cibō carnali sic
eā ad cibā carnali. ut q̄ ipsi
p̄tiori adeo dīmittatur qđ illucē
ut dī p̄ totū dñi iurit p̄ illud sagī
tpe sibi eā abstrahē det. **C**on ber-
nardus i s̄no. **D**e sanctificatiōe ieiui-
niū. **N**ā t̄ eo q̄ ab ipsiis lucas abstie-
t.

ea nobis illata donat q̄ prius omisi
En abrosius N ullus dñs iel̄ mro siue
 tñ octauas pasche iugatur **P**dom ipse
 ē ipse h̄tuor tpm et dies rogationū q̄a
 tūc ecta orat pro magnis et ardus caus
 Dmo rogar dñm ut bella sedat q̄ in re
 fregit fuit. **I**do ut teneros fr̄tis d̄fuet
 et multiplicet. **T**ercio ut ad receptionem
 s̄ sp̄s hablitemur. **A**ucto Tempore
 p̄cessionis et ieiunior nō licet auenire
 oungibus. q̄a tunc a latus abstineā ē
 ut facili ip̄petretur quod postulet. **C**au
 e ipse sacerdos diep̄ et sacerdū norū. **C**ym
 gres i lib̄ dyal q̄ quedā legitimā a mro
 suo ~~et~~ ḡnūca i sabbo de nocte. et
 a die dñica p̄cessionē se auiget adyabolo
 arripebatur cora om̄i xp̄lo et multā
 verobatur et torqbat. **C**ritū ē temp̄
 ifinitatis feia id ē tpe mensuī. **C**a
 ut dicit ih̄s⁹ et gal̄. Tunc sc̄pūt puel
 membris d̄epnata et leprosi et gibbos
 et tūc patebit p̄tā pntū. **C**ritū ē temp̄
 ip̄ p̄ḡtōis et purificatiois. Unde
 queritur utrū liceat debitu reddere
 vel exigē tempore pregnacionis. **R**es
 pondet s̄c̄m petrū. **S**i ē p̄t sine p̄culo
 aborsus redi p̄t. et ecā p̄t sine p̄co
 mōli exigi q̄a usus m̄riōnū non tñ est
 i officiū sed ecā i r̄mediuī. **S**i vero esset
 p̄culū p̄uo exīt i p̄tēd nō dēt exigi
 nec redi. q̄a i m̄riōnū p̄cipaliōr est
 iſtūtū i officiū q̄ i r̄mediuī. **S**ic
 vos et p̄culū p̄uo exītēt. **T**tero
 nec debet exigi nec redi. **S**icut post
 p̄tū id ē tpe purificatiois nō licet eo
 auenire. **D**in aug⁹. In quis mulie i
 p̄uer p̄ero m̄sc̄pt p̄tā valde p̄
 petrat. quia mulies q̄ap̄ ex hoc non
 p̄t̄ apliūs q̄a i semē tu sanguine
 mōrificat. et hoc marie d̄tingit si
 iſtū dēt dies auenire. **O**st p̄ue sit ne
 riguntur de q̄bus r̄oēz redditū sunt
 tales p̄ntes. **E**t valde absurdū ē q̄ hoc
 r̄oles hoc ip̄e nō seruat q̄i bestie n̄t̄o
 les illud obſuat. **D**in auct⁹ aīalū. **C**ā
 elephans ip̄repta a mōsculo oīno nō
 tangit ab eo i p̄tā q̄efat p̄ tennū.
Din ecā aug⁹ dicit. **E**t q̄ ip̄a p̄tā
 nō seruat q̄ tles p̄uer q̄ tunc sc̄p̄
 unt efficiunt epileptia ceci claudi et
 surdi et sc̄lū et ob̄essi ademone

et tūc patebit p̄tā pntū i pueis
Cneir utrū p̄tent ouges erige
 do vel reddēdo debitū i solepnitati
 b̄ q̄ ieiunis līndeo s̄c̄m r̄ay. **E**x
 actus dēt reddē nisi caute et sine pi
 culo possit diffre. erige tñ nō debet
 i p̄das tpm⁹ i cori. 2° **N**olute frauda
 re iūte nisi forte ad tpc de censu
 ut vacatis oroi. nā p̄t̄ p̄cessioēs et
 ieiunia auenire nō dñt quia n̄t̄ a
 lūtis abstineā ē ut facili ip̄etrā
 possit q̄d postulat. **E**t q̄ rāno d̄it
 de tpm⁹ festiūs. **E**t q̄ & quotiensū
Itaq̄ qui reddit ill temporib⁹ nō per
 cit sed q̄ exigit alq̄ infmitate ut pu
 ta sc̄p̄la ducta sine atēptū tpm⁹ seu
 ecāste exhortationis vel ordinationis
 uenialit tñ p̄ctat. **C**oncord ante tho
Sed ex ipso elia p̄t q̄ qui p̄tinac̄t et
 ex atēptū tpm⁹ faci vel ordinationis
 ecāte exigit delictū p̄ctat mōrūt q̄as
 dieb⁹. sed tñ illa p̄sona q̄ reddit debi
 tū tu tñ p̄ta ob reuētā di et forz
 abstinet. Ergo accit arguendi sūt illi
 p̄tinates illi obstinati q̄ temē exigit
 debitu illis dieb⁹ fine om̄i timore di

Septimū p̄ceptū

Non furtū faneb ubi s̄c̄m augm
 prohibetur om̄is tracto
 rei alienē proueniens ex
 cupiditate vel iuria. et sic ut illud
 p̄ceptū p̄ctat sepe ḡna homi. **P**ei
 mi raptorez q̄ aliena rapiūt. et ta
 violentes raptorez int̄b⁹ p̄ciores sūt dy
 bolo. **I**mo q̄a dyal solū torquet i ūp̄io
 q̄ hic male agit. **S** illi eti⁹ plus tor
 quet et spoliāt bonos q̄ malos. **I**m
 p̄tās. **C**uia r̄essit a malitia dep
 dāvit eū. **E**t p̄t̄. **V**iri ūḡnuū o
 dēt similitate. **D**yabol⁹ iustitiae se
 p̄t i sp̄atione iustor dicens. **E**go affixi
 mi ūfño solū illos qui meruerit. sed
 eti⁹ raptorez spoliaverit illos qui
 nūq̄ meruerit. **I**do quia dyabolus
 amet h̄oēs angelū et signū crucis
 et aquā br̄ndam ut nō molenaam
 faciat homi i corp̄e. **S**ed raptorez

exmo

nec timet angelū nec etiā ipm̄ deū
nec etiā signū crucis nec aquā bñditā
sed suā semītā exēt violent̄ ihoēz eu
spoliado. **T**erio quia inīfno punit dñs
bolus ubi ē. p̄ lotus tormentor. sed illi
i mūdo ubi de⁹ dedit hō libitātē de se et
suis reb⁹ face sdm̄ volūtātē. ergo mei
to illi raptorez pnt dia angeli dyaboli
mūsi i mūdū ad faciendū illud i mūdo
qđ dyaboli faat i infno ergo dñeit ei⁹
i iudicio. **I**te i ignē etiū maledū q̄ p̄pana
tus ē dyabolo r̄. **S**ciendū at q̄ nō
solū raptorez sunt q̄ rapiunt sed etiā q̄
rapiunt et qui oculunt et q̄ eos stent
ad hospitai recipiunt. et q̄ inde comedit
et bibit vel pro suis debitis furtū vel
rapinā facit recipiunt tles tenentur
ad restitutionē p̄tis quā habuerit. **T**
Sciendū et dites quid ergo faciet ux
or raptoris vel furti p̄t ne comedē de
ferto vel rapina. **A**d qđ sciendū. **I** si ma
ritus habeat aliqd de iusto de illi rebus
det mīl separati expendē et mutu sumē.
si vero nichil habeat nisi de rapina v̄l
si sit de iusto aliqd hoc in uta p̄mixtu
e qđ discru nō p̄t. tūt mīl sdm̄ donores
no det de rapina omēde vel de ferto
sed aliud sibi mutu qđ vel a sagui
neis vel amias et labore manū etiā v̄l
acquendo eleofinas ostentāt ut dicit hosti
Si at maritus sit ut malus qđ oīno ro
gat eā viue de rapis rebus nō etiā
possit sibi aliud mutu qđ. tūt forte
ne fame moriat restat ei t̄x remedii
Primo qđ mutat de dote vel sp̄salio. nā ut
diat glosa. In hoc casu p̄t recuperare dote etiā
stante mirorio. **S**dm̄ r̄mediu ē vt enūt
epo qui p̄t xpelle mortuū ut p̄stat uxore de
iusto. **E**t q̄ i p̄tetur vel omittat eā aliu
p̄sonē honeste q̄ de honesto luto sibi p̄uidet
ut haberetur ext de p̄gnorib⁹. **T**erū r̄mediu
ē qđ si sit tu aīto p̄ta qđ de nullo ali⁹ posse
sibi mutu acq̄re vel iueneri tūt p̄t viue de
rapina. qđ nūtis legē nō h̄t. et qđ qđ sic ex
pendit dolent acq̄piat et utat sdm̄ qđ
partus p̄t ad subleuandū solā nūtē et
sponat finit restituē qđ tāt̄ poterit qđ quid
inde supserit. **S**emp tñ vxor tenetur mo
debitu reddē i rasibus pdas et eōverso
Test tñ sciendū qđ quāvis uxor de oue
vel boue vel alia re raptā i spē omēde
nō possit ext casu vltie nūtis si tñ res

st empta de te raptā p̄t in omēde etiā
fine tñ vltie nūtis. **C**ui⁹ rato ē tñ enū
res raptā venditūt tūt i p̄recio dato vñtū
furti vel rapine purgat p̄ hoc qđ emēs
volūtariē dando tñstulit dñm̄ tali rei.
vñ illud p̄tū late q̄lib⁹ p̄t ab eo r̄capere
nec tenetur restituē. **C**uidā tñ magni
doctores dicūt qđ uxori latae p̄t tñ de r̄b⁹.
sic p̄mixtu dñm̄ tñ i mente habeat qđ libet
vellet inue de latus acquistis. **S**ciendū in
qđ nulli homi luet omēde de rapina vel
furti p̄t nūtis articulū nec etiā deos sine
dande sunt de tali sed restituēt sūt hēdib⁹.
Dñm̄ exm̄ legit qđ quida miles rapuit tñdā
indue vñtā vñtā paupi. qđ cū flēt et in
stant petet ut ei vñtām̄ restituēt p̄pter
puos pueros quos habuit. r̄ndat si ego eū
nō recipiem̄ tūt ali⁹ seōs me t̄ r̄capet ers̄. et
vñtā retinuit et recessit post obvñ ei⁹
pūtus ē adiūt demonib⁹ et p̄n⁹ itesāt̄
et infangabilē int̄ certos pūtuit. tūt ille
dāpnatus dixit ad tale dēmonē tur
me tā tñtū p̄segris et pūmis plus qđ
aliq̄s ali⁹. r̄ndit sibi dyabolus si ego
nō facem alius facet. her sint qđ p̄tu
listi dñm̄ vñtā a paupē vidua molēt̄
recepisti. **T**adi sunt qui p̄ i debitis
extatioēs a subditis bona extor quēt̄
Dbi tñ sciendū qđ luet vlt̄ debiti
censū nullus dñs p̄t aliqd extor qđ
a subditis fine p̄t. ex causis tñ tōbi
libus p̄t pete moderatū subdidiū dñm̄
hoc petat fine coactione. **P**rim⁹ ca
sus i quo vlt̄ tensū debiti luet dñs
pete moderatū subdidiū indelicet p̄
defensione p̄t. puta ut cum partia
iusto ab hostib⁹ iuaditūt. tunc enū
subditi non solū tenent̄ res suas ip
tri sed etiā tenentur ad hoc corporalit̄
laborare. **S**dm̄ casus si sit captus in
iusto bello. **T**era⁹ si ex iussu p̄cipis
vel ip̄e vel pli debeat ure ut hēdib⁹ vñ
paganos. **T**erū casus ē sidebeat filiū
militiae vel filiā despōsare t̄ omnib⁹ et fili
bus p̄t latae pete a subditis moderatū
subdidiū. **S**ed si dñs vlt̄ lude i aleis et i
alijs vanitatib⁹ expēndē vlt̄ m̄res p̄pter
tales causas nō luet quicq̄ exigere a
subditis. et si erigeit tenet̄ restituēt sdm̄
vñtib⁹ ext̄ de s̄suendine i fine r̄. **S**ic
dñ qđ qui vlt̄ acq̄piūt a suis subditib⁹ n̄

i casibus accessis et iam enarratis p dito
 res dicunt. Et rō qā eardē fide dē t dñs
 subduo quā subditus dñs. sed si subditus
 capi facet dñm vel aliud malū ei facit
 dicit p ditor sit silē ē de dñs quo ad deum
 sed si dices si nō ē meo subditus nō faciem.
 respondeo ideo nō amisit t cū dñs ut
 cū spoliaret sed ut cū protegēs. et tis ē
 dñatio dyabolica q affligit suos subditos
 fuentes sibi et illos magis qui magis si
 bi seruunt. Ite tales iudicū dei sine ma
 merentur. quia talis exhibet se eis dñs
 qles ipi exhibuerit se subditus. **¶** In luce G
 deq̄ mensi fueritis et **¶** In exm legiūr
 q quidā miles habuit p̄em et matre
 qui multū fuerit misericordes et tamen
 res dñi. sed defunctis p̄tib⁹ fili⁹ fratre
 oppressor subditor et paup̄. sed cū argu
 eretur ab amitis et religios⁹ quae m̄ sp̄o
 liat suos paup̄es subditos. r̄ndit oues
 n̄e sunt io dñm⁹ eos condē et ut cū
 condē volens cū dñs ab h̄ errore fruore
 p̄t seruāt quod sibi i iuiciū exhibuit
 misit ad cū angeli⁹ q rapto eo ondit ei
 pulchrim⁹ palacū. i quo erat th̄es ves
 na vest⁹ aureis et cintebat dulcissime
 et om̄ ḡia organoz audiebat i palacio illo.
 qui audiens m̄ gaudiū nollebat intrare.
 et repulsius ē a custode pote dicēte quo
 n̄las utrare istud m̄dissimū et pulchri
 m̄ palacū et habetis vestē sanguinolentā.
 q̄ tu respiceris et vidit se respsum sanguine
 ne. cui angelus iste e sanguis et labor
 paup̄ que tu violent et sine ure exac
 ones faciens i subditos accepisti. siigit
 us intrare istud palacū reates ate istud
 vestimentū. q̄ ad se rediens vīca i inclus
 om̄iūt et oia iusta recepta restitut. **¶**
Tertii sunt q̄ p̄t debita dñor ipoz tues
 et subditos idebite ip̄ignorat quod ē implā
 to do. quia res paup̄ uidebitur ip̄igio
 rante dimissis reb⁹ p̄incipalū debitor
 vel dñor. Sed heu hoc iam tōe ē ut m̄
 tatores et rustici totam lūcē luent qui nū
 quā causam vel occasionē ad h̄ dederūt.
 et tales paup̄es metu eent martires x
 si patentes i hoc eent et se a p̄tis cauerit.
¶ Quarti sunt q̄ metedē aliorū iuriis
 se detinet et seruat. Ob scientiū q̄ sic i
 iuriis detinentes metedē aliena cōpli
 petant et t̄x malū incurruunt. **¶** Mū
 Et p̄dā cū mūlū mōrē fuit i fini vīta ibono

ē q̄ urā dei ḡiussime x̄ se priocant qd̄
 patet q̄a illud ē vñū de clamantib⁹ et t̄
 ourib⁹ dei clamore diuine vlationis iugit
 expostulantib⁹ dicit enī p̄tīn clamaē q̄a
 sua enormē dñi p̄nuocat ad vindictā
 et tīa p̄tā sunt q̄tior ut patet sup̄. **¶** T̄
 sunt q̄ utunt re apud apud se deposita ul
 etiā re eis accomodata ad alii usum q̄
 eis accessa ē. Vel utunt p̄gnore tales
 tū amittit et at dñi p̄ceptū facit. **¶** Ex
 ti sunt saclegi q̄ rem sacraū surant sive
 auferut de loco sacro sive nō sacro ut p̄.
¶ ¶ q̄ e quisq̄. Et tale furtū dicit p̄prie sac
 legū. quod etiā amittit cū quis fuit iu
 ria clerias vel p̄sonis et cōstib⁹ eos scili
 tet detinendo vel eoz res auferendo Tales
 enī saclegi sunt extortati ipo fō i p̄uata
 p̄ceptione sacrae. **¶** Queritur vtrum
 s̄cō r̄liq̄e p̄nt furtue subth̄i ut honora
 bili⁹ ponant. **¶** Andeo q̄ nō sedm wilhelmu
¶ Nā saclegū ē quotiens auferit sacrum
 de nō sacro vel sacrum ē sacro. Et nō q̄ re
 ligas emē vel verde st̄dm ray. symbolegū
 ē. **¶** Septimi sunt qui furtū amittunt
¶ Un̄ querit vtrū i re p̄ua ita amittatur
 furtū sicut in re magna. **¶** Andeo q̄ sic q̄
 i furtū nō qd̄ ablaciū ē sed mens furantis
 attendit. **¶** ¶ q̄t vñio. Et hoc t̄elli
 gendū ē qn voluntas e tis q̄ etiā māca
 subth̄t si posset. vel qn ex ablaciōe pue
 rei dñs intellegit fuiari. **¶** Vñ s̄lout th̄o
¶ ¶ q̄t q̄t. **¶** Si aliquis res mūmas furtū
 amipiat p̄ quas homo nō reputat mo
 tumentū infre. et ille q̄ amipit possit
 p̄sumē hoc nō ē t̄ voluntate dñi tuc
 excusat. **¶** Alias furtū ē semp p̄tīm mōile
 quia ē t̄ dilcōne proximi cui iſt̄ noītū
 vñ. etiā in talibus mūmus si habeat q̄s
 am̄ furandi et infendi noīmentū pro
 imo eit p̄tīm mōile ut th̄es ibide dicit.
¶ Hoc sumē adiuteriū ē q̄ nō solū furtum
 nobile sed etiā furtū p̄uū ita p̄tulostūm
 sit homi. **¶** In si decē furarent vñā cu
 tam et ea amēdēt qlibet tenet p̄tem
 restituē q̄ cū vñgit si vñt idulgētā
 et remissione p̄tor & seq̄. Silit intel
 ligitur de his q̄ ḡmua de p̄tis aliorū
 metunt. vel cu p̄tordib⁹ suis dāpna
 proximus scient i regentib⁹ vel p̄tis
 iferūt. **¶** Ite qui frās aliorū arbor
 vel rapas agros subth̄t et volūte

proximor. **T**e venatores q̄ cum equis
et canib⁹ suis homib⁹ i segetib⁹ suis
dapna infest et sic de aliis. **T**e vett
res qui cum turrib⁹ suis p sata agro
vadunt et sic dapna eis infestūt. **T**e
rustici q̄ quos agros proximor sibi at
guos cum aratro diminuit et suos
augmentant. **D**ñ ex m̄ i dyal cesarii
legitur q̄ rusticū tūdā morituro dyn
bolus assistens palū ignitū ori ei⁹ in
multe nrebatur. **A**lle culpa ignorans ¹¹⁰
q̄cūq̄ se v̄cebat semp dyabolū pntem
habebat palū siquidem curde tūdā in suo
cino subtrax eāt de agro suo ut agrū suū
augmētaret. **S**o quē cogente iam dñ ne
cessitate suos amicos ad eum cu subtrax
eāt misit ablata restituē promisit et
veniā postulauit. **N**ibus ille respondēt
nō ignoto finire eum bñ torq̄u iter
tretur ut prius et ubi misit nūcios ut
p̄ sed veniā nō seq̄t. **T**uo cu lacrimis ve
nuentib⁹ et ditentib⁹ q̄ nō p̄ mori mis
net viue licet. **I**ndit mō bñ vindicatio
sum. mō remittā. ab illa igitur hora
om̄s tr̄or dyaboli abcessit. **T**e ex m̄ de
pntibus q̄ dñt pueros suos fidelit̄ isoe
re q̄ net ipis net autiq̄ alio homini
aliquid subthāt et furtive recipiant.
legitur q̄ quida puet defunctis ē et u
dia pntatus. **Q**uē puer q̄i p velamē
stemplabatur et multū ei seuer⁹ in
debitatur. **D**yabolus q̄ curde puerū ac
tusabat dicens. **D**ñe uidita iusticiam
sdī quia puer iste ḡ mano suo obulū
fiatus ē nec inde fecit p̄m⁹ n̄ resti
tuit ablātu cui dñs velles ut p tñllo
puer isti dapnare mea iusticia nō ē
fine mia. **S**uppliabit⁹ pro puerō qui
busda de sis quib⁹ puer seruēt culpa
puero remittatur. **S**ed ad preceptū uidua⁹
puer i puto ugneu prolatur. **I**q̄ cūtā
penā sustinuit q̄ p̄mō hāc v̄b erpmē
nō potuit. p̄ea de puto extractus iu
dite locundū et dulcē iueit. datas finā
corpi restituit et obulū psolue miss⁹ ē.
et mirantib⁹ canticus q̄ aderat p signa
q̄ in eo tūcēt v̄b ei⁹ expulsi sunt trede
Te q̄ homo post hanc vitā punitur
pro mūmis reb⁹ patet p̄ ex m̄. **N**ā fili⁹ ¹¹⁰
ciuiusda durissē deredens confessus ē quo
uis tm nouē eet anor. **P**ost mortem
app̄s mñ dixit se eē i magna pena

purgatoriz quia nō soluerat quedam
debita q̄ accommodauerat a faulâ pris-
sui ad ludos faciendo et globos emendo-
ner de hoc mece fuit i morte ut soluiss-
tales hallenses. Et petivit a mī v̄p
eo solueret et sic pena finē habet. que
respondit se libent' nelle fact' et i q̄stia-
one facta fecit om̄s p̄ nōm tales hal-
lenses solue faul et famulab⁹ suis
q̄ ei illos cōfessent. Postmodū puer
ap̄iuit illi i magna clāre lūmans q̄
eet libeatus a pena et positus i felicitate
maxima. **¶** Octauii sunt uxores q̄
res virorū furtive subfūt ut de ip̄is
at voluntatē virorū elias faciūt quod
sieri nō dñt. **¶** m̄n̄ scribu⁹ 33 q̄ 3 nūbil
¶ sed nūquid uxor i aliquo casu p̄t fa-
tē eleosinā sine lūencia viri. Respōdeo
q̄ sic et hoc in t̄plū casu. Primo si ux-
or tua fūent lūcia. Secundo si habuerit
res paſtiales id ē p̄prias p̄t dōcē ubi
huius paſtinalia de iſuetudine locū
hūt et uxoris sunt p̄t de illo etiā iuu-
to mātū eliā facte. Tertio si faciat eleo-
sinā de rebus sive dispensacōni missi
pūca de pane et vino et huius que de ap-
p̄bato more solent ad dispensacionē uxor
p̄t facēt et dēt facēt eleosinas mo-
deate m̄ q̄ egestatē oīugib⁹ nō iudu-
cant. Et debet formare oīstenaā q̄ nō sibi
displacet uxori et alioq̄ displaciunt
vel prohibuec̄t. qm̄ alioq̄ prohibent
ut t̄p̄ent uxores nō a toto sed ab exces-
su. p̄t etiā sibi. forte oīstam ex miseria
paup̄is cogitans q̄ si mātit uideat
placet ei q̄ sibi fiet eliā. **¶** Quid tunc
dicendū ē de illi mulierib⁹ q̄ furantur
viris et illa sup̄flue et illante et iutilic̄
expendit salutē i sup̄bia vestū vel
tingulorū vel peplorū vel etiā qm̄q̄ in
coniuīs cum viri absentes sunt mul-
ta expendit quod ē atē vnu caplū de
regula m̄rituali. quia existentes i mat-
rimonio dñt se iūtem ee fidēles i reb⁹
temporalib⁹ et vnu nō subfūt alij et
i utilitē expēndē. **¶** Tē reprehēdēti sunt
illi viri qui rediudūt om̄ia bona sua
ab uxorib⁹ nulla eis p̄tātē om̄itētē
rāq̄ sint antalle et faule. hor illi solum
facte debent qui hūt uxores tales q̄les-
ne occasio mali eis est p̄tis tis i p̄t malū

Sed q̄ probas et honestas et timentes dñm
 et astutias et probatas uxores hnt no
 ē facienda talis reducio. **I**a ex hoc datur
 dñs illis eē tota s̄l saluet tam viro q̄
 mulieri ex p̄mutē ecē ut dicit actuū.
Grant ill' omia sūā si hoc oīib⁹ xanis
 fuit multo fortis debet eē illis q̄ sunt i s̄l
 vñro. hoc etiā uidetur xp̄t approbare
 tñā dicens. Jam nō es̄as duo sed una
 caro. ex hoc sequitur q̄ mulier mi⁹ res
 illor⁹ dñt eē diuise. **S**iendū q̄ mulier
 probata et honesta et mores qñq̄ facit my
 trudelē p̄nū et misericordē. **E**xemplū
 leguntur q̄ quedā nobil' dñs multū spa
 riebatur infinis marime tñ leprosis. vñ
 at ei⁹ nobil' et potens i tñ abhorret
 leprosos q̄ eos nō poterat. q̄ quedā
 die extinxit ad venationē tūc quida lepro
 sus ap̄is an ianuā ip̄i⁹ nobil' q̄ rauca
 voce clamare ceperit quē mor⁹ ut dñā i
 audiuit id ei⁹ descendit et q̄sicut si neller bibē
 om̄edē. cu ille ecē hic crucor uel hemē
 i solis ardore nō manducabo ne bibā nū
 me uileb⁹ i domū tuā. cu illa nūq̄ nos
 quātū dñs abhorret leprosos et ip̄e redie
 cito
 derē de venatione. et sitē i domo ueniet for
 sitā te et me iniſicet. illo gemine et plo
 ranse dñs non potuit ei⁹ lacrimas susti
 ne sed ap̄i⁹ brachis i domū porciuit. cuq̄
 rogarerit q̄ om̄edē nullo⁹ voluit nisi in
 ap̄ia camēa ip̄i⁹ lecto dñs ferret ibi ei⁹
 q̄d desiderabat q̄escē anteō om̄edē. dñ
 ergo illa gemit⁹ et flet⁹ ei⁹ utin ferre nō
 posset porciuit ei⁹ i ap̄i⁹ humeris ad ca
 merā sua et in līo suo ei⁹ q̄escē fecit pul⁹ s̄m
 uniar capiti ei⁹ supponens et cooptatio
 p̄noso corpus ei⁹ coopeiens. **C**ette de ve
 nnatione veniens dixit mulieri ap̄i⁹ muti
 camēa illā ut q̄escam post estum solis.
 cuq̄ illa aliquātulū tardaret timens de
 morte leprosi et sua dñs tū magna idig
 zone camēa itūt et satis ato p̄ rei⁹
 ad uxore ait. nō ip̄i⁹ bñ feasti q̄ lectū
 mei optie p̄parasti sed miror p̄bi tales
 speas aromaticas reperiisti q̄bus tota
 camēa resp̄sa ē odore suavitatis q̄ m
 iñsū ē q̄ fuerim ip̄adiso. **A**udio mu
 lier q̄ nō nisi morte exp̄petuit iñgres
 sa camēa ita uict⁹ sed leprosu⁹ nūme
 rep̄it. **I**p̄ amīacioē et māculi magni
 tudine dia p̄ ordīne māto narrauit

at ille valde op̄punctus q̄ pri⁹ qua
 si leo fuerat māsuestē cepit scit agn⁹
 et postea paupes et maxime leprosos
 semp̄ dilerit et mita suā cū uxore sua
 i bono finiuit. **D**ñ nō apl̄us Salvantur ux
 i fidelis p̄ mulierē fidelē. **T**omi sunt
 serui et ancille q̄ vel que res dñor⁹ suor⁹
 furtue et invitati os̄umūt vel etiam
 de rebus dñor⁹ ip̄is iuitis eleōfinas
 faciūt. tales enī ap̄t p̄ia intēcōne a p̄co
 mōrī nō excusantur. **D**n̄ queritur
 utrū seruus vel ancilla i aliq⁹ casu
 possit eleōfinas facte de reb⁹ dñi **F**inco
 scdm̄ thō e dis i **H**erui et ancille et
 famili nō p̄nt eleōfinas facte sine se
 su eorū de rebus dñor⁹ suor⁹ nūsi pāne
 vel brodū vel hui⁹ q̄ nō i serūt se
 sibile nocūmētū **T**e reprehēdēt sunt
 quedā ancille q̄ p̄mitut qñq̄ om̄estibilia
 p̄re sicut brodū vel pulmētū vel hui⁹
 q̄ noluit labore h̄re ut paupib⁹ tlia ser
 uaret et ip̄is darent q̄ ius qñq̄ dñs
 vel dñs hot qñz eis frument et bñ pla
 tet. sed iste ancille ap̄t pigiā noluit illa sua
 fragmēta colligēt que supp̄sunt et pau
 pib⁹ errogare sed potaq̄ canub⁹ et por
 cis t̄buūt et sic paupes egē p̄mitunt
 et de hijs strītā rationē deo redditūt
 sunt que paupib⁹ utilia fuissent si eis
 distibūsset. **T**e reprehēdēt sunt seru
 et ancille q̄ furtue bona dñor⁹ suor⁹ si
 tñt et ea cūpulose os̄umūt fatentes co
 uiua postq̄ dñs et dñs dormitū ierūt.
 tūt p̄tles laute i medendo et bibedo
 viue incipiunt tales tenet p̄fici i dñs
 suis satissimē tū alias satis hnt om̄edē
 et libē. **T**e reprehēdēt sunt dñi et dñcē
 qui seruus et ancilles no nātā sua mū
 trant et eos i laborib⁹ nimis aggūat
 et eos vilipeindūt i vñb⁹ i fab⁹ maledi
 cendo eis vel alias iurias irrogando.
 cu iñ xp̄t dicit i euāgelo qđ vñ ex
 mīnib⁹ meis fecisti m̄ feras. **T**omi
 sunt artifices et mechanici qui op̄a
 sua fraudulentē faciūt et sic proxīos
 suos decipiūt malū pro bono reddē
 tes. **C**ont quos ap̄ha dicit ve q̄ dñat
 bonū malū et malū bonū obigātia
Ti fab⁹ dicit q̄ p̄mitit se facturū aliq⁹
 de bono fro. et oppositū facit salicet
 de ferro min⁹ bono. **S**icut futor qui
 qui pronuntit se facturū calceos vel

ocreas de bono couo et oppositum facit
Itē sartores qui nouitates i st̄issimis ves-
timentorū iuueniūt Quia scđm henricū
de hassla sup gr̄ No licet excohi-
tare tales nouitates et vanitates et m̄lt̄o
mi⁹ eas fac̄ et p̄parare nisi causa expos-
cat hō hui⁹ q̄ null⁹ dēt proximū p̄uōre
ad p̄tm vel iuicē ad vānitātē ergo q̄ ex-
cogitant et faciūt nouitates tales q̄bus
ad p̄tm utiuntur hōes p̄inceps erit illorū
p̄t̄or̄ q̄ occasione dāp̄nu dā dāp̄nu
dedisse uidetur Itē artifices q̄ nūmū p̄
solario atipiūt plus q̄ meruerit Itē
artifices et laboratores q̄ statū et oſuetū
p̄au atipiūt sed iſidelit laborāt et deſidi-
ose i pigre quia q̄nq̄s alioſ tres dies la-
borat quod i dieb⁹ duob⁹ pſit̄ p̄nt̄ 2 q̄nq̄s
Et tles hōes penite et aſceti debent p̄
hui⁹ q̄ excessib⁹ quia vnuſquisq̄ e redi-
tur roem i die uidit̄ de ſuo labore et de
ſuo artificio Unde amī ſunt iuentores rerū
quia q̄ rem iuentū nō reſtauit rapt̄o uidi-
tatur pro ut habetur 2 q̄ 7 10 p̄ Si q̄
iuentisti et nō restituuiſ rapuiſ tiquatū
potuſti feſta q̄ nō plus potuſti iō nō
plus feſta qui alienū negat ſi potut tal-
ut Om̄ etiā orationes ſup leuitū Multa
ſine p̄to putant ec̄ ſi alienū quod iuene-
runt teneant et dicūt deus n̄i dedit ergo
nō debet redde. diſtant ergo p̄tm ſile eſſe
rapine ſi quod iuentū nō reddit̄. Ad hoc
ſit q̄ ille qui rem alienā iuentū euadat
pena furiā Tunc ſcdm henricū de fmaia
dēt publice denunciare quod ille cui⁹ fuit
res veniat et ſi tia iudicā expreſſeit ſibi
reddat nel ſcdm oſbet̄ Si ille nō uenit
cui⁹ res fuerit erogat paupib⁹ vel ip̄e
idē iuentor p̄t tene illā rem ſic iudigē
et paup. et hor ſcdm quodam uicē pet̄
tēciariū ſui vel dyocesani ſui ſi forte ſibi
retinuerit dispensationē talū r̄p̄ q̄ dicūt
vage iuſtificationes Quidam ſunt
hospites q̄ volgāt diſtunt ſculranki
qui nūmū oputat hōib⁹ ſecū omedetib⁹
et hospitamentib⁹ q̄ tles deberet ſuis hos-
pitib⁹ oputat ſic m̄ q̄ eis pro laboreb⁹
et occupacionib⁹ ſatisfiet ſuis quia q̄nq̄s
tis vlt̄ debitū et nūmī excessiue ſuos
proximos ſic ḡuat nūmū oputando
ſicut et ex aposlō tenetur ad ſufficiam
onē talū Sc̄iendū etiā q̄ iſi hospites
qui ap̄e lucrū tpale p̄t̄arant abaria

prohibita et illicite suis hospitibus
qui sunt fortes et sani et pnt vni abo
quadagesimali ptreps illorū pccati
vngn. **L**icit reptū ē xl' i una q̄ta se
ria ī qua fuit angaria idē quac̄temper
et cū hō fuit vigilia matne apli n̄ plies
fortes sani et robusti vñi sunt delactia
nūs et alias habuissent sufficientiam
de abis qđgesimalib⁹ ī qđ no modicū p̄cat
ta amēdēnes qđ ecia illi qđ amēstrant
apt'lurū eis talia ferrula Et rāco est
qua ī reuino qđragesimali scdm thomā 2'
2' q̄ 1 & 1 iudicunt vnuſalit' oua et om̄a
lactaria. **A**līmi sunt q̄ sūū plebanū de
fraudat i oblationib⁹ et decanis et sibi ue
debitis et de mā h̄et sup̄ et p̄cepto Itē q̄
censum subchunt suis dñis. quia scdm l̄ he
ritū de surmā. Censum illū q̄ fuit ab il
lio rei ipositus sine dolo et fraude ieglit
dai dēt. et si quis aliquid de hoc substraxerit
peccat mōclit. Itē de theolonia et vctiga
lia dñis suis fraudulere subchunt om̄s q̄
tendentur ad restituōne dñi ī tres dñi
ones habeant hūl' oī vertigalia p̄mō
q̄ sp̄emē aucte p̄cipis. **I**ddo q̄ sub
sit causa rōli. p̄t quā fuit iposita sicut
pro pace facienda vel pro via publica
recupanda. **T**ertio si sunt modeata q̄
sisi sunt tolleranda ex de vñoz s̄c̄tis
Rueitur utrū laytus a deico possit ex
igē pedagū. **R**espondeo etiā p̄sonē
ad pedagia et q̄ dantur atūscūb⁹ er
andagia que dantur pro dñictū p̄tā
aliud ut securiū vadant ad dia p̄cū
no tenent nec eaā pro rebus suis q̄
no causa negotiacionis defēt et defri
frāct et ihibet ne abeis talia exigit
Disuetidūne no obstante alias q̄ talia
exigit si sunt p̄sonē r̄gulaes sūt exōte
ip̄o facto si collegū vel vnuſitas enī
trū vel ciuitas ip̄o subiat itēdo sc̄
n̄ a p̄dīs absolui p̄nt nisi pleneres
tituerint et de satisficerint tñgressioē
Ex de censu. **C**uaq̄ libro m̄ et idēme
tinib⁹ ē p̄nt et t̄. **V**rtidicatu sunr
mercatores q̄ menaendo et de capien
do emut et vendit vñi querit ī p̄ptū
illi peccat q̄ nec vendē n̄ emē noue
rūt nisi cū mendacis et iuramēcis
Andeo scdm wilhelmu quoq̄ens dea
p̄ierdi causa menaudo s̄c̄t peccant
mōclit et tenentur ad restituōne

174

Scindū q̄ hoc intelligit̄ de magnis rebus tñ sed eam ipius ut pater i q̄bida hoi
 bus qui pias res hinc vendē vel emē et in
 t̄cide multiplicat mēaut̄ et proximos de
 apuit. Sed si dias vēm q̄ uero. n̄ video q̄
 petas i hoc quia sine nātē uras et no
 mēde tu i vanū assūmis. Sed tñ dias
 nō crediur nisi nō uiuero. respondeo no
 laudabile i te q̄ sit te rexist̄ q̄ nullq̄ ubi
 tuus fidē adhibeat nisi hoc quod loquib
 ei iū iuramento affinas. Sed si tñ dias nul
 li creditur aplius nisi iurat nec aliq̄ p̄
 iam vendē vel emē nisi iurueit. respon
 deo no ē uiuosalit̄ vex quia pluēs boni
 viri erit̄ et vendūt et tñ nullo iurant
 enā i magnis et arduis ep̄cōnib̄ sed
 similia vbo affinat̄ vel negant s̄dī dñi
 r̄ q̄ dicit s̄ p̄mo vñ ē est nō non. Dñi ex*m*
 legitur i dypal cesariū q̄ duo tives colōn
 iū cetera p̄t̄ sua. fessi sunt duo p̄t̄ q̄
 p̄t̄ se sunt valde magna luct̄ p̄t̄ vñ
 mītorib̄ h̄is dieb̄ p̄ua vidēt̄ et q̄
 nulla vñ medacū et p̄iuū. dñe nichil q̄ p̄
 possum emē vel vendē nisi oporteat
 nos mēti et iurē et sepius p̄iurare.
 q̄dū dicit pleba p̄t̄ ista valde sit
 valde guia et a salvatore prohibita di
 rent̄ sit sermo vñ ē ē nō nō. respōdet̄
 nō possum hoc p̄ceptū i negotiaciō
 b̄ mīs custodie. aut sacerdos vtūm s̄fili
 meo et bñ cedet nob̄ nolite mēari no
 lux iurae sit mītū vñlīs dñs sic eum
 laudate. et promiserit ei q̄ atēpt̄e
 vellet hoc uno āno hoc petuiit sacerdos
 ab eis. ip̄diēt̄ ergo eos satana quia
 semp salut̄ huāne adulat̄ pene nichil
 illo āno vendidēt̄ tūsl̄ q̄ āno i uolu
 to ad suū plebanū dixit. obīa huā
 mi nob̄ fuit multū dāpnōsa om̄s a
 nob̄ defluūt̄ n̄ aliq̄ sine iuamento
 vendē possūt̄. tūc sacerdos nolite timēt̄.
 tēptaoēt̄ et fixū tenete i corde vro q̄
 n̄ adulatis nīla paupertas nos a tali
 p̄posito autat̄ et dñs vob̄ bñdit̄. q̄ ex
 ib̄ suis p̄pūti p̄misert̄ q̄ custodire
 vellet eī. s̄filiū dinū q̄ p̄ceptū p̄
 om̄s dies vite sic etiā si oportet eos
 menditiae. mīa res statū dñs imūssā
 p̄petuit tēptaoēt̄ et tēpert̄ oēs ho
 mīes eos plusq̄ ceteros mītatores fre
 quēt̄ s̄t̄ q̄ sunt i breui diuītes ita ut
 iuraret̄. et rūsi ad suū fessore gr̄s

egerunt eo q̄ p̄ eius salubre s̄iliū atā
 graubus p̄t̄ forent exonēti et foris
 i rebus ditati. Secundi sunt mercato
 res qui i stacea delinquit̄ et hoc sit c̄pli
 Primo tū quis hēt̄ diuīsa pondera sit q̄
 vendit ad mīt̄ et emit ad maī. Secundo cu
 habet mensurā iusta et pond̄ iustū s̄
 sciat̄ male mensurat̄ ut c̄npones q̄
 replent mensurā tū spuma et eaā dīḡ
 tū libre supponit̄ et sūlt̄ pānicū de qui
 tū pollūc̄ vlnā r̄t̄hūt̄ et c̄t̄s Tertio cum
 quis hēt̄ iusta libra et mesurū sed facit
 ut res pondēcōsior sit tpe venditionis ut
 q̄ lana r̄sp̄git̄ aq̄ vel p̄p̄ p̄t̄ ad cellāū
 et vñū cum aqua linphat̄ et sic de aliis
 Duplex dapnū habebit c̄iles. Pnum
 p̄ale Deuē. Non habebit sacerdo tuō di
 uersa pondē. et post aut̄ diuīas tpe logo
 dic p̄ op̄pōt̄ cito moriūt̄. tales etiam
 res male acq̄site cito p̄dūt̄. Sp̄uale ē
 dapnū q̄ tū scriptū sit p̄ q̄ peccat̄ p̄ hēt̄ ho
 et p̄uer̄ qui i ḡt̄or̄ i stacea peccat̄ mei
 to i stacea mychael p̄uient̄. ubitūt̄
 mala eor̄ i magis p̄onde r̄bō vēo eor̄
 nullū p̄onde r̄bō videant̄. Iū fūnt̄
 qui p̄t̄ dilatationē t̄pis res vendit̄ ma
 iori p̄t̄ q̄ valēt̄ vel valē possit̄ nīl du
 buī sit q̄ mīces vendite tpe solucionis
 debeat p̄t̄ vel mīs valere quia t̄t̄ lūt̄
 p̄t̄ vendi tñ plus q̄t̄ estiāt̄ q̄dēbe
 ant valē tpe solucionis. Et hoc intellige
 si iste venditor iam nolebat vendē mīces
 sed itēdebat seruāe vñlī ad illud tpe i
 tūc primo vendē. tūc enī venditor sta
 tuat i corde suo pro quanto vellet re suā
 dare nō p̄t̄ p̄t̄ dilatationē p̄au agne
 tāe. vñlīt̄. Si quis iam vellet vendē
 equū vñū pro dēcē florenis p̄rom̄b̄
 tūc si p̄t̄ dilatationē ad dimidū a
 nū dat enī pro vñdecāmī. Florenis tūc
 vñdecāmī florenū dēt̄ restauēt̄ q̄ vñlī
 om̄sūt̄. sed si aliq̄ dicit nō possum
 vendē mīces nīas sine dilatationē. n̄ video
 tūc dilatationē licet vendē sed p̄t̄ dilata
 tionē non licet p̄au auḡmetāt̄. quia q̄
 vendit̄ res longe cari p̄t̄ dilatationē
 solucionis q̄ eis i cōtinēti soluet vñlī
 om̄sūt̄ ut p̄z de vñlī caō cōsuluit̄. T
 Quarti sunt q̄ aliud ostendit̄ et aliud
 vendit̄ et sunt illi q̄ occidit̄ malum
 sub bono et superiō ponit̄ id q̄ bonū

ē in spātū homī sed i medio id quod de-
terius ē et dicunt q̄ totū sit sicut spērī
apparet et sic mētiendo proximos dea-
piuit Exi i dypal cesariū at trona que
dā venit i xl̄ dīfīci pītu sua flectens ut
corā dōfīssore genua sua quidq̄ se boī
memineat fecisse cepit enīare et cuī
phariseo i euā se iustificare dicens dñe
tot sextis feriis i pane et aq̄ ieuinore soleo
elias meas dare eccl̄as frequentare
et multū i hunc modū facē. Qui sacerdos
dixit ad quid dñā venisti nūq̄ prouistis
opibus vltib⁹ recipere penitēaa quare
non dicas pīta vīa. Inde illa n̄l
m̄ ostia su. Qui sacerdos cui⁹ officij es⁹.
respondit mulier ferrū soleo vendē.
ad ille quā soletis aliquā mōres pītai
las i ligaturib⁹ maiorib⁹ itūnscere di-
cente illa soleo. Respondit ecce hoc cri-
māle ē pītū quia dolus & fraus. Sed
i cōgnauit soleis aliquā menti iurare
et pītāe. Indit illa q̄ i tib⁹ sepi⁹ ex-
do tīo q̄siuit dices soletis emul⁹ vīis
aliquā maledicē et aliis plus vēdentib⁹
iūide. Illa iūdit i hīs sepe deliqui. et
plebanus ista oīā pātā mōrlia sunt et
nisi pītēnaā egeitis adignā iūi ibi
i gehennā. Ita illa i vīib⁹ pītōffē se. eī
i cognouit et q̄q̄ de tēcō dīfīci didicat
debēt. Quā mītacores sunt qui vili⁹
solent rem emē q̄ valent ut stangit
i nātē cū quis coactus et nātē cogēte
oportet eū cū bōndāpīno sua vendere
et talis emēs et multū mī⁹ pro es-
dē rebus balutū sunt dans tenetur
ad rēcōpensare dāpīnū proximi. hoc
isti nō adūnt qui q̄q̄ si possent
libent emēt pro vīo florenū quod
valēt duos et de hoc sibi nullā dīfīci
volūt facē cū tñ res omīut. Si
nō venditūt sed ille ex mera nātē
sic vendēt cogitur. E templū de vīo
qui emīt pītīos redditūt et eos
sem̄ vīi florenū pro q̄tūdē
sed venditor ex nātē coactus sic te-
didit sed alt̄ cū dāpīcōne sui et suoy
sic emīt. Itē aliis qui vīi vīi equū
pro xl̄ florenū venditūt q̄ vīi dēcē
valuīt & sup̄ hoc dēcessit ei 21 flore-
nos p̄ ānū et insup̄ i eodē āno bis
omītūt. et talib⁹ pīta nondi-
mittunt nisi restituīt & rēcōpensant

dāpīnū proximus et quod dām ē de ve-
ditore eam intelligendū ē er pītē ep-
toris. ut q̄n venditor credēt rē sua
mī⁹ pītīosam ee q̄ sit ut pīta ven-
didit aur pro minori pītō q̄ credi-
dit ee auriculā aut al sāni q̄ pītā
tat ee i finū et sic de aliis nā si epītō
hoc cognoscit iūste emīt et ad restitu-
tionem tenetur sēd m̄ thoma 2² q̄
¶ Berti sunt qui vīosum et de-
fīosum vendit pro bono Cuta q̄
querit utrū venditor tenet dīcē nī
tui rei vendēde Lesīondeo sēd m̄ tho-
2² q̄ N venditor qui rem vīosum
vendendā exponit ex hoc dat ipē ep-
tori dāpīnū vel pītīli occasionē. dāpī-
nū quidē sīp̄t hīi vīa nī res sunt
mōrīs pītī et ipē nītī de pītō mi-
nuīt. pītī tūt pīta si pītē vīcū hīi
iūs vīs rei reddat ipēdītū vel nori
pīta si aliquis vendit equū claudi-
cātē pro veloci vel domū ruino-
sa pro fina vel tībi corruptū pro
bono et sic de aliis Lesīondeo sīhīi vīcū
modi sūt octūta vītā et venditor nō
detegit eīt dolosa et illītā vendīcio
et tenetur venditor ad dāpīnū restitu-
tione. Si vēo vīcū rei fueit mātī
pīta tū equīs sit monosūlū vel tū
vīs rei et si nō pīpetat vīu pītē pītē
re ali⁹ et venditor pītē hīi vīcū
subītāt de pītō quātū oportēt nō
tenetur ad mātēstāndū vīcū tū
q̄ pītē hīi vīcū forte empētō vel
let plus de pītō subītāt q̄ eēt subē-
tēndū vīu venditor pītē lītē vīcū
tītē hec ille. O neptū sūt q̄ pro
prompta pecunia emīt et icōnē
ti illi eidēt vel alio verdūt etō
et pītē dilatōnē dānt cari⁹ q̄ valē
vel valē pītē et nullū labore vel ali
quod dubiū nec aliquas expēnsas tu-
hat re habuīt sed īmēt eōde pītē
et loco. pītē dilatōnē multo carius
vendidēt q̄ emēt vīgītā. Init
illīq̄ emīt cū ē i bono foro et pītē di-
latōnē tātā vendūt q̄ solue pītē. Itē
qui q̄q̄ emīt duo vel quatuor va-
sa vīi pro pītō pecunia et īmēt
pītē dilatōnē multo cari⁹ vendūt
et q̄q̄ nūq̄ ext̄ cellāc īmēt et
q̄q̄ vīi vel tē vendīt et tñ i eodē

loto manet **I**te qui emūt paulū vel
 lauā vel hui^o pro propria pecunia
 et imēdiate ul^e carius vendunt p^re di-
 latōnē et tales q^uicq^u lucrantur plus q^u
 illa nīcūmonia duxit xl^v vel l^v
 miliaria i magnus expens et laborib^v
Cura hoc queitur vtrū negotiatores
 pnt lute lucrū acipe et carius vendē
 q^uemptū sit **R**espondē cū laborat p^ro
 omnibus et quasi sē merrat^b negotiū
 gerunt pnt modeatū lucrū acipe.
 scis de modeatō **E**x de ep̄cioe et re-
 diaone p^ro **S**cindū q^u hoc intelligē
 dū ē si ip^e venditor rem meliorauit
 aut ea q^u p^riuū rū mūtū ē sedm dūsi-
 tate ipsi vel loci vel p^rt^v p^ractulū cui
 se expositū trāfendo rem de loco ad
 locum p^r carius vendē dū tū mode-
 rate fiat ut dū ē **O**ctauī nīcūtore
 sunt qui tñbrosa loca eligūt et luce
 solis et clātē diei obtibrant et hoc
 sō faciūt ut res alii appear q^u sit sicut
 panūde et in hoc oñdūt se ecē filios
 tñbrar. vñ dñs meito dīat eis illud
 mathei a iutte eos i tñbras extiore
 quia i tñbras dīlererūt sō tñebas
 habebūt et in hoc ostendūt se malefacē
 ut agē **V**n de tñlubis dīat xpc i euā
 gelio ut habet **I**oh̄is p^r **O**m̄us qui enī
 male agit odit luce et nō venit ad luce
 ut nō arguitur opa eiā qui aut facit
 veitūtē venir ad luce ut manifestentur
 opa eiā quia i deo frā sit **E**t tales nīcū-
 tores q^uicuā de capiēdi hoc faciūt q^utu
 iis ē oculos x conatur velare vñ aucto-
 rims **O**culos dñm om̄ia sp̄aientes
 conant velare qui malū p^r bono nū
 tūntur vendē dare vel mutuare **E**t
 tales in casu quo nūc proximū dece-
 pīssent tñ sola intēcio eis ad etīna dāp-
 nationē sufficēt **D**omi sunt q^u me cū
 thauicis tñueniūt et pacū faciūt dā-
 do eis propria pecunia ut sibi sup tñm
 assigūati tot paria vel tot frā medie-
 nuta p^rarent et scūt veat^b q^u tpe
 illo sibi assigūato multo plus eisē
 mechanias soluerūt talia eis p^rparata
 sic et sic numerū fūat istos paupes me-
 thanicos sic q^u ex ip̄is dīnius labori
 b^v vix sibi nutmetū acqrūt **D**eci-
 ni sunt qui illas res vendūt q^u ad
 nullū vsum sunt utiles nisi ad pec-

tandū sicut gladios et sagittas itor
 icatas aut venena aut flos tesseros
 aut hui^o tunc idubitat pectant oes
 q^u faciunt vel q^u vendūt vel tenet vel
 donat et om̄ia mala sequēcia ip̄is
 putabunt q^u occasionē dāpnu dat dāp
 nū dedisse uidetur p^rex **S**i culpa
 cōcordance tho et osti. **D**i autē ille res
 que vendendes sunt pnt esse utiles vt
 arma i iusto bello aurif*igui* et ornamē-
 ta et cōstuta. et etiā quedam venena ad
 aliqua medicinalia vel sūt alia nouia
 qui talia vendit vel p^rparat vel dat
Nō p^r pectant nisi forte p^robiliter
 dictat **D**icta q^u emptor q^uret ad malū re-
 faciendū tunc enī nō det ei vendē net
 dare nec accōmodare. ubigra. **D**i vñ
 qui velle vñi iniuste occidē vel alias le-
 talis vulnera. tunc illi nō des gladium
 vendē vel accōmodae alias reus eris illi
 p^rci. **I**te aurifab faciens anulū aureū illi
 quē sat verat^b velle abuti sicut dando
 alia mulier i matīmonio dīstituto vel
 vñgrī ut allūciat talem mulierē vel v-
 gine ad dīlliciū atnī talis aurifaber
 eit reus i p^rco illo et sic de aliis **E**t hoc de
 possim^v p^r talia era agnoscē. quia si q^us
 queret hoīm aliquē ad occidendū enī
 indicans illi saent^b locū vbi enī tueuet
 reus eit homadū **I**te si quis indicaret
 alia fornicati volenti p^rostibulu sive
 locū occultū vbi tales metrices iueni-
 ret reus eet illius p^rci. quia ē regula
 iuris q^u qui occasiōne dāpnu dat dāp
 nū dedisse videbitur. ergo vñiūsaliter
 loquendo q^ucumq^u iuiat vbo vel factō
 alitu ad pectandū reus eit illo p^r om̄
 p^rco. **D**odecamū sunt q^u in diebus
 festiūs nīcūmonia sua extēt et de
 hac materia iuuenies sup p^rcepto tñ.
Dodecamū sunt qui emūt rapina
 vel furtū **D**bi scindū q^u quis sat vel
 probabilit^b credidit ee furtū vel rapi-
 na et sic emit grauatur q^uicq^u modis
Primo quia tenet^b semp rem red-
 dē eaā si al^e emptū moriat^b vel vio-
 lent^b moriat^b. ergo quicq^u emūt
 rapina vel rem furtuā semp tenet^b
 restituē etiā si decē annos emiss^b et al
 eode die sibi mortuū fūiss^b vel etiā eade
 die q^u emūt sibi violent^b auferatur ad
 huc tenet^b restituē si iōt neāt p^rte

Demp enī tenetur fur de casu fur
tuo restituē nisi i uno casu puto si rē
obtulisset dno cuius ē tpe z loco ogrio et
ille noluisset recipere. **T**odo quia tener
restitue om̄s fr̄tūs p̄ceptos et qui medio
tpe p̄cipi poterant. **T**ertio quia res esti
manda ē scdm eius optimū statū p̄ma
si res tpe venditionis fuisse melior q̄
p̄ea tunc no Tufficit q̄ simplicit̄ resti
tuat. **Q**uarto quia no p̄ne r̄perē pāu
a illo qd̄ dedit ab illo cuius res ē nec eaā
pt̄ agē et venditore de p̄cio soluto obstat
enī sibi sua turpitudine. **T**o quia p̄didit
eaā expensas volūtarias. **I** autē emut
bona fide puta si p̄babilit̄ et edidit rem
esse iusta sic bona fides quatuor sibi bona
dedit. **P**rimo q̄ no tenetur rem restituere
durante bona oſta sed si postea sc̄ueit re
esse fūlā tenetur restituē si fr̄tūs oſupco
no tenet restituē. **T**odo pt̄ rem alienare et
vendē stante bona oſta sed si aliqd̄ lucru
ex venditione fuit sequitur illud d̄t dno
restitue postea venienti. **T**ertio q̄ rem no v̄sū
tenetur restituē durante bona fide i rāū
furtivo si enī res v̄m p̄eat absq; culpa sua
i nullo tenetur dno restituē. **T**erto quia
post restitucionē pt̄ agē et venditore de
p̄cio quod dedit et venditor tenetur sibi iſ
tituē p̄ciū. **A** mi sunt v̄sūariū pro quo
sc̄endū q̄ sit v̄sūaria. **S**ed scdm diffidit
Vsura est quidqd̄ forti accedit et er in te
tione p̄cedentia vel pactu. **S**i scdm raymūd
Vsum ē lucrū ex mutuo pacto debitu ul
ex actu. **S**c̄endū q̄ v̄surariū q̄ recipiūt ali
quid ex pacto ultimā sorte grauitē peccant
Primo quia faciūt legē dei v̄n leuita et
pecunia no dab fr̄i tuo ad v̄surā. **H**d̄o
23° **V**bi sic legitur fr̄i absq; v̄sura d̄ quod
indiget accommodabis pt̄ bñdicat et deus
i ope tuo i tra quā ingredieris ad possede
d̄t. ubi iſinuāt quanta sit utilitas mu
tuare fr̄i suo ḡtis. bñdicit enī ei d̄ns in oī
ope suo. **H**te aluid testimoniū ē i p̄s ubi
queit dauid a dno dicens. **V**ne quis ha
bitabit i tabernaculo. et subdit d̄ns. **C**i
pecunia suā no dedit ad v̄surā. **T**odo
grauitē peccat q̄ vendit tpe qd̄ me oī
misiōria marie volui esse om̄b̄ coē
absq; p̄sonarū acceptatione. **L**ū enī i alius
rebus diuites melius hñc q̄ pauper
de solo tpe no pt̄ habe diues nisi d̄gō
paup̄ non enī pt̄ ea v̄m nisi vñcū
tempus fil et semel magna enī iuq;

tab ē tu v̄sūariū vendit pauperi d
quod om̄b̄ coē ē. iō iusto dei iusti co
i t̄pis indigena p̄niat v̄surariū
cum illud vendideit i p̄nti quod sibi
fuit datū ad penitentia agenda. **V**n
natur eis d̄ns p̄ wham dicit̄. **T**o
Lū accepo tempus ego iustaas uidic
bo q̄ dicit̄. tu mo habes tpe t manu
tā manū meā om̄bus facia iustaā q̄bo
iurgatus es. **T**ercio genuit̄ peccat
q̄ vendit vñā rem bys. ergo scdm t̄p̄
Temps usūn pro pecunia mutua est
scdm iustū. quid verdicatur illud quod
no ē. **V**biq; **N** quis vella seorsum
vende vñū et seorsum v̄sum vñū.
vendet eande rem his. vel venderet
illud qd̄ no est. vñ māte p̄ iustaam
peccat. et simili ratione iustaā co
mittit qui mutuat vñū vel triticum
petens sibi duas recompēsaciones. vñā
quidē restitutioē equalis rei. aliam
v̄o p̄ciū qd̄ v̄sum dicit̄. **P**mo q̄
Vsurariū p̄eior ē fure q̄ fur
de nocte solū furatur. sed v̄sū
riū die nocti. et quia magis depau
pat et quia plures ex hēdunt. **T**odo ali
quo mo p̄eior ē infrio. q̄ scdm q̄ dīat
willi lugd̄ i ūma māoz. **I**nfornis
enī i passione dñi q̄ sua. et ant restauit
v̄sūariū audita passione dñi no i
restituē aliena. sed potius vlt carere
om̄i fr̄i passionis dñi. **H**te infornis solū
punit malos q̄ meruerūt peccando
i p̄nti et dñi. sed v̄sūariū spoliat bonos
et malos i diffēnit. **H**te sicut infnq
nūq; replebitur v̄s̄ ad nouissimum
diem. sic auarus v̄sūariū nunqua
replebitur pecunia sed semp anhelat
ad plūa q̄ienda. **T**ertio p̄eior ē iudeo
q̄ iudeo a iudeo v̄suras no accipit si
v̄sūariū a fr̄e suo tristano v̄surā accipit
qd̄ iudeus nullo mo facit̄. **C**uarto
p̄eior morte corporali. q̄ morib⁹ solū
trimit corpus. sed v̄sūariū corpoz aīq;
Cuarto p̄eior ē iuda traditice. quia
iudas xp̄m semel vendit et eū p̄o
3" bonus denariū dedit sed v̄surariū
totiens xp̄m quotiens v̄sūra accipit
et no sicut iudas p̄o 3" denariū sed
pro vno solo denario eū sep̄us vendit.
et no solū vendit x̄m p̄ eaā bñam v
grāne maria et soniente oīm sc̄ou et an

mala

ergo nō i meito usurariis morte moiet
Dn ex m legitur q i dyotesi coloniensi
 quida usurarii diues defunctus e q cu
 i finaretur materia tandem ascendente i ce
 brū frū freneticus. cuq cotidie dentes
 et os mouet dixerunt ei mīst̄ suū. quid
 comeditis dñe. r̄idit ille de noīos̄ mis̄ ego
 tico. visum ei fuerat q demones denari
 os ori ei ifindent no possū inq̄ denios̄
 istos susine q nimū me i festant pōrte
 me ad monasteriū tale illuc boni hōes
 sunt forte auxilio eoz ab h̄is demontis
 libeabor. quo cū delatis fūss̄ clamauit
 spōete me plures demones h video q
 i domo mea sic q miser delato et a deo
 nib̄ mis̄cabilis agitatus i felicē aiā
 reddit oīdens amītis videnab̄ q ex
 erabile micū sit usū i tormentis fibia
 demoib̄ illans et

Turarii sunt duplex salicet pub
 licū et occulta. I am publica usura
 rū plectuntur iure quadruplici pena
 Prima q ipo iure sunt excoia. **S**ecunda e
 pūcas. muonib̄. quia sacramēti culia
 riste talib̄ e denegandū tñ i morte q
 i vita nisi vē perutat et restituant.
Tertia exclusio oblationis. **S**cuarta pua
 co sepulturie. q̄ no dēt i loco satro sepe
 bri ut h̄er et de usuris co. qui omibus.
Sed dices ubi sit locus usurarioz **R**ideo.
 q̄ infra patibulū sunt sepelienti. vñ h̄
 idem onsum e p exm ubi legitur. **S**i
 fuit quidam usurarii qui nolebat re
 statue licet frequent monetur. i firmata
 usq ad morte vñiū sacerdote et petunt
 sacramēti et ecclasticā sepulturā. Sacer
 dos r̄idit q̄ no dāre nisi plene restat
 et. quod ille fac̄ r̄enuit recedente
 sacerdote et infirmare ualecente appro
 pingbit morti. **R**enotus e sacerdos ut
 aiā ei angelis dei recomandaret.
 Sacerdos aut ego omendo cū oīb̄ deno
 nibus qui sunt in inferno et sit sacerdos
 recessit q̄ ille restauit adhuc noluit.
 ipo mortuo rognauerit amīa sacerdore
 ut defictū sepeliat i acō bndco. pp̄t autor
 honorē. **D**em sacerdos eis negavit. q̄
 i vita usūs restituē noluit. habebat
 dñis sacerdos vñiū azinū q̄ nichil aliud
 facebat q̄ q̄ libos ad ecclā ferret
 et deferrer et so alia viā nesciebat. ro
 gauit sacerdote amīa desistit. Ut

gelor in celo existentia. **T**e uedidit
 scriptū et uxore et omīs hēdes suos q̄
 possident pecunia suam vel bona
 ipsa tu usūa acq̄s̄im. **T**e qz uidas zō
 denarios restituē quos tuiste acq̄s̄uit
 retulit zō argentes. sed usurarii nullo
 w̄ restituē que tuiste acq̄s̄uit. **D**n legi
 tur exm i libro de dono noīis. **S**i quida
 sacerdos monebat quida usurarii de
 salute aīe q̄ fuit infinabatur dicebat
 at q̄ ea sibi eent nīca. scilicet dīferi
 et tēl plene et restituē pro posse. et
 ille duo p̄a libent facia. tñiū quo facia
 q̄ nichil m̄ et filiis meis r̄manet. et sac
 eros sine hoc nō potestas saluari. et ille
 dicit in sapientes i scriptiile. et sacer
 dos in ve. et ille ego volo probare
 utrū dicit vez qz nō restituā. et sic mor
 tuus magis times paupertate pñrem
 q̄ futura. **V**erto usurarii eoi patore
 peior. hoc patet qua alii patores qnq̄
 ap̄tū cessare. sicut supb̄g. i q̄n̄ depo
 ponit supbia. luxuriosus a luxuria q̄ defist
 losus ieuinat. **S**ed usurarii om̄i die u
 sura emitat nulla die excep̄sue i pas
 tene die pasche die nativitatis x et sc
 de alijs i tm pectat sit i die sumpta. **T**e
 pectat i ouū loco. quia siue sic i ecclā
 audiēdo missā siue i mesā i meden
 do siue i lēo dormiendo siue vñitumq̄
 fuit semp p̄tm ei augmetatur. **C**he
 hoc patet q̄ usurariis nō vēcur atuelia
 face deo et vñiū angelus et sanctis ei
 i quorū festiuitatib̄ pectat om̄itudo
 usuram. et so p̄uatis eit i extremis
 aur̄dei et om̄i sc̄r̄. **D**n iū dicitur
 dñe mis̄e hui⁹ usurarii. p̄t dīce siue
 respondē ih̄c r̄pc̄. q̄o mis̄eb̄ ei⁹
 q̄ ip̄o die quo huānū geniū i cruce
 redemi me hōrae noluit. sic p̄t dīce
 bñ iugo de sius festiuitatib̄ i quibus
 ab usura ob reuētia ei⁹ cessat noluit
Sicut om̄s sc̄i cū intpellantur ad iū
 credidū pro usurario. r̄nde p̄nt vna
 festiuitas e nob̄ iāno i secrata scilicet
 dies om̄i sc̄r̄ hac festiuitatē usurarii
 exprobavit i q̄ nob̄ om̄ibus atuelia
 irrogauit nec honoū om̄i sc̄r̄ p̄pat.
 De p̄nt r̄nde om̄s angeli quorū festiui
 tate sc̄i mychael qd̄ e festū om̄i a gelor
 nō celebrauit sed usūa sua exēciuit

corpus sup axinū ponent et ad que
cūq locū illud deferret ibi sepelientur
putantes q̄ ad eam delaturus est
vel ad domū sacerdos q̄ alia nā
nesnebat. placuit pactio sacerdoti. an
nus corpus usurari sup se positi no
declinans ad dexterā vel sinistram culit
hoc ad patibulū et se excusans coram
omni p̄plo proicit illud a se sub patibu
lo et sepultus ē i sepulchro p̄m suorū

Quarta multis modis omittitur
primo cū aliq̄ pensant cū dīaco
ne ad pacū plus recipiendi et sunt
expressi usurari etā s̄dū iudicium
etc. **D**omi sunt qui prestūt sine aliquo
pacto q̄ aliquid vlt̄ sorte accipiant
alias no mutuarent isti sunt usurari
rū quo ad deū p̄f intentione corrup
ruptā quā prohibet salvator luce vī
Nutui dantes nihil inde sperates.
ergo q̄cūq recipiendo sub spē aliqd
mutuat p̄cipue pecunia si no alias n̄cāt
mutuantur q̄d q̄ posterū accipiant u
surā q̄nū etā si nihil postulet tene
tur ad restituōne. **C**erā sunt qui
mutuant res suas ad certū tim. quo
veniente nolunt prestare vlt̄iore
dilacionē donec aliq̄ emolimētum
accipiant licet expresse n̄l petant.
Quarti sunt qui vendūt res suas
longe carius p̄f dilataōne t̄p̄is q̄
si eis itinēta soluent ut pat̄ ex de
usurā co cōsulunt. **A**stēn ginalis
regula q̄ quid q̄ accedet n̄l capitulo
usurā ē vī 19 q̄ 2. **C**uita sunt qui pro
propria pecunia ia emūt et imēdiate
p̄f dilataōne illi dē a quo emerunt
vel alio etōlo vendūnt i cariori fo
ro q̄ valet vel vale p̄t hoc pat̄ sup
Astēn sunt qui emūt vīnu vel
vīadū tu adhuc t̄escit t̄ in bono
foro q̄ vīsile ē q̄ nullo t̄pe soluōis
ita modicūm soluer et talis usurā
omittit. **U**bi ut q̄ i eo emunt
vīnu ab ip̄is vīndemiatōrib̄ tu sint
i nātē i statu i t̄a pro vili p̄ao q̄
i dubitātē t̄pe soluōis multo plus
soluet. sīl et illi qui emunt a rusticas
frumentā et t̄a pro vili p̄ao q̄ t̄pe so
luōis plus soluet et tales om̄s st̄
usurari et tenentur ad restituōne
Cuid si quis emit fr̄cis profū

turos hoc āno de agro seminato
Espondeo no ē usura. quia dubi
tatur utrū plus vel mīn debent
vale et cum hoc stat adhuc i uolūte
dei utrū velit eos a fuare a tem
pestate aeris et aliis p̄nulis sup
uenturis. et eodē mo ditendū est.
q̄ si emit fr̄cis prouenitōs ad tres
vel q̄tior mōs. **D**eptimi sunt q̄
renpiunt aliqd p̄gnus vel dēdūt
pecunia sup p̄dūn aliquod et fr̄cis
eius no i sorte. Circa quid queritur
quid de cōmūtātib⁹ quā iūda ciuit
ti q̄ dānt pecunia ad usura. **I**nde
s̄dū rāy om̄s illi cūes quōz aucto
re et cōsilio fit usurari sunt. et eodē
mo si ciuitas vel om̄itas recipet ali
qd p̄gnus sc̄i ciuitate vel cōstrūm vī
hūdōi et fr̄cis ei⁹ no xp̄tūrēt i
sortē om̄s tales usurari sunt ar
Ali dicit vir et q̄ **V**ilit intellige
de vīd q̄nū pecunia locaret sup mīstrū
vel aliquā ciuitate et sic de aliis et fr̄cis
hūdōi collēt et eos i sorte no xp̄tū
ret usurari ē et tenetur ad restituōne.
Octauī sunt q̄ dānt ḡnū betis
ut postea accipiant noui. et de hīs
diat rāymūd q̄ usura omittit quā
meliorē re accipiat. **E**quid intelligit
ost̄. q̄nī aliquis p̄f hoc facit ut illa
meliorē luaretur. si vīo facit ne sua
mess peat et inde accipienti faciat no "fīa
omittit usura. **S**ed etiam tūc sine du
bio excusat q̄nī noua p̄sumit quōd
dēat mīn valere. sec̄ si p̄fūtūt q̄
plus debeat vale. **E**x e laudanti
Non sunt q̄ emūt a paup̄ib⁹ cūes
vel bōes quās illi no h̄nē forte i
talia aiūla locant eis. quid ergo de
illis. **I**nde s̄m vīllī si cōmōtor vīl. sit
credit q̄ venditor illi no h̄beat et
locat ei pro annua pensione usurā
vel salte i fraude usure fit. si vīo tre
dit eū habēt et sine fraude emit no
ē usura. **D**eclimi sunt q̄ mutuant
pecunia sup eo pat̄o ut illi sibi re
mutuat. **U**trū tales omittat usura
Inde s̄m thō 2 2 q̄ ad. hītū ē q̄ mu
tuant vīnu sīle mutuer aliud sed no
lacet obligare debitōre ad mutuū
in posterū faciendū. **E**t
Queritur utrū luceat ampe mū

nū sub usura. **I**nde scdm chō 2° 2^e
Andū sub usura liceat mītū ad mutuū
 ē facēt et q̄ exēt usuras mutui ampe
 sub usura p̄t aliq̄d bonū ut ē subue
 tuū nātū vel alcei. **E**t intelligit ul
 tūs nō solū de absoluū nātē sed ea
 de nātē valutatē quā alijs aseq̄ntur
 agendo negotia sua. **D**ed hac cessante
 p̄tū cū acq̄r̄tū p̄t lucu alec vel
 hūmōi tūc scdm eundē acq̄pe ad
 usura ē p̄t mōrle. **T**unc liceat u
 tū liceat dona et eleos inas recip̄e ab usua
Inde scdm vñlī. **D**ic nū si p̄t efficiat
 no soluēndo. nā tūc q̄ recip̄e ab ip̄is
 tenet eis restituē vel illis a q̄b̄ ip̄i re
 spuit. **S**ecus si utaq̄ h̄t alia p̄t usura
 et p̄t hoc nō efficiatur n̄. **S**oluēdo
Tuerit utrū liceat māltū recip̄e
 dōtē a p̄t vororis sue q̄ ē usura. **I**nde
 scdm vñlī. **S**i p̄t nō suffiat ad soluē
 du q̄de usura h̄t et mārtiū sāens no
 lūntū vel h̄ns ignorāta trāssam no
 strarū tū filia nō dēt recip̄e dōtē atū
 p̄diāt nō p̄mitbat. **T**otē ēē usua
 riū vel alijs ēē soluēdo q̄ tū nō erit
 p̄t dōtē recip̄e i solutionē liceat p̄ mod
 stat veite h̄c vñlī. **L**ata at dicit
 p̄sens veite nō recipiat dōtē. aut si
 recip̄e restituat illis q̄b̄is p̄t tribat.
Si nū i veitate sōc de alijs bonis eat
 sufficiens ad soluēdu tūc gener idu
 bitant p̄t dōtē recip̄e. **Q**uēt utrū
 liceat creditori recip̄e quod usura ei dēt
Inde scdm vñlī si bō s̄ide credidit
 ei penitū ut ex iā dōndū sūi facēt
 et lucrando forte si ex ea libēz̄t re
 cipe p̄t quod mūlt̄ eaſi ille alijs nō
 suffiat usuras solue. **S**i alia causa credi
 dit p̄mit ad ludendū i alea vel dādū
 mētū vel h̄stōni nō dēt debitiū ab
 eo recip̄e. **N**on usuras extorcas suffiat re
 stituere. **D**āndū ē ea q̄ etia tū de
 restatur usura voraginē q̄ ea r̄strinxt
 om̄o q̄ potuit. hoc p̄t atra eaz solu
 tōne multiplex remedū adhibuit.
Cuasi promissiſ alijs usura solue
 cogno debet ad soluēdu. q̄ usure

sunt indebitē. **E**x de usuris cōdebito
 res. quā q̄cumq̄ uidet sentētiā daret
 ad p̄soluēdu usuras extorcas cōtēa
 icurrit. **I**te scdm remedū ē q̄ post
 soluētōne p̄t eas repetē et usurariū
 tenetur sibi restituē q̄ p̄ usura ab eo
 recepit. **C**irca quod querit utrum
 usurariū teneatur ad dāpna debito
Inde scdm raymūdū tenetur ad oīā
 dāpna q̄ ille p̄t soluētōne usūe passus
 ē. ut si domū suā p̄t hoc vilius vendid
 er si alia dixit. aut si p̄t hoc alia sub
 usura q̄sunt. **T**ercū remedū ē q̄ si nō
 iūt restituē tunc p̄t iūdīa vel alijs p̄latō
 denūtare. et uidet siue talis p̄latō ex
 officio suo p̄t illū cogē ad restituēdu
Sciendū q̄ antiquis usurariū fuerit ab
 alijs h̄ib̄i valde despici et cū h̄i rari
 p̄t narrat vñlī lugd̄ i sumā vñcōz
Cy antiquis i vñlī cō ciuite vñx iueniebat
 vñfenerat. et ille nō fenerabat nisi
 data fide q̄ nō publicaret. de hoc q̄ ter
 titidinalit̄ starerit eu ēē usurariū. tūc
 ampliū dicitur doī eiō domī dyaboli
 et vinea eiō vinea dyali et sic de ceteris
 reb̄. **O**culū p̄cas nō dabat eiō mūsa.
 ignis a vitinis eiō i domo eiō nō sūebat.
 p̄cū eiō ad octūsum eiō expauestebant.
 i alterutū tū digitō denostbar. nūt
 vñs nō tpe sūt cles cubiculariū p̄ncipii
 et ab h̄ib̄i eiō assurgit eiō
Per tidecum sunt q̄ recipiūt dona
 vel munuscula audeis. **C**irca quod h̄i
 nōnōda sunt duo. **P**mo quare dōtē nō
 iūt q̄ iudei penitus cōsumerent sed nō
 disp̄gēt̄. quare eos nō proseq̄pt̄ sit
 hētōs sed sūt eos vñcē q̄ nō er toto
 deleantr et hoc sit p̄pter tō rōnes.
Primo q̄ iſine mundi dōtē dūt nō
 couertāt̄ ad vñspām z̄. et dōtē it̄ ſu
 da x̄ ut habet ioh̄s x̄ fieri vñū ouile
 et vñus p̄stor. **V**n̄ etiā ih̄e i dieb̄
 ill̄ saluabitur iuda. **D**āda rāca q̄ sunt
 librarij nñ q̄tū ad vñcē testamentū.
 et ergo ne pagani dicant vos xānu
 istas lras oposuistis ergo h̄em̄ vñcē
 testamentū et dōtē p̄phētaz audeis. **T**ra
 rāca ē p̄t mētiale dñtē passionis

ergo quocunq; aliquē iudeū vide⁹
tociens meorā dñica passiois ad me
morā r̄ducē debet. **N**ō ne oīadas eo⁹
neq; obliuiscant p̄ti mei. **S**ed & vide
dū e quo xp̄an se habe⁹ dñc circa iude⁹
os & h̄deo scdm ray q̄ x̄ aī nō dñt cū
eis & mede aut eos ad suuia sua vōre
Sed & qua infirmi cristiani nō dñt
i suis infirmitatib⁹ vocare iudeos nec
ab eis medianas recipere. **T**ertio nec x̄ aī
dñt cū eis i eisdē balneis balneau⁹
q̄i co nulla et co om̄s. **T**arto nō dñt
pmitt̄ int̄ cristianos habē officia pub-
lici ne occasione habeant seuerdi dis-
72 nulla **I**n q̄e **C**onstatuit. **Q**uito cogē
di sunt talem habitū atnue deferre q̄
manifeste ab alijs distinguant. **E**t **I**n
nō nullis **B**erto **I**ndiebus lamētacis
et dñice passionis nō dñt i publicum
prodire. et etiā i die pasceues eaā nō
dñt habē ostia et fenestras aptas. **E**t e
q̄ sup̄ hys **P**ep̄tio q̄ nō dñt h̄re fālia
cristiana fāulos neq; famulas. q̄ fanu
nullo mo dñt ee assidui ut domū iudei
neq; tāq; fālia à nutr̄ aut obſtr̄ix
alias ipi cristiani si ab eis discēdē nolit
dñt extorci⁹. **E**t iudei et co **A**d h̄c
Octauo q̄ cristiani nō dñt recipere mu-
nuscula et dona a iudeis nisi velint
ea recipere illis a quib⁹ ipi receperit
Dñ dicat sc̄us th̄os. **I**n quadā l̄ra ad
duxissa loc⁹ ringie cū ea q̄ iudei p̄ usu
ra extorsert non possint lice⁹ ab eis
retine⁹. **C**onseq̄s ē ut si vos illa ab eis
recepitis nō vos lice⁹ retine⁹ potest⁹
nisi forte eent̄ t̄lia q̄ a nob̄ idē ab an-
cessorib⁹ v̄is h̄atte⁹ extorsert. si q̄ veo
dant q̄ extorserit ab alijs de t̄resti-
tui eis q̄b⁹ iudei recipiē tenentur si
t̄ueniuntur. **A**lioquin ipios usus scdm
sui dyocesani osiliū sunt t̄lia dō et
muruscula eroganda. **O** quid ad hoc
dictū sint q̄ recipiē p̄pinas & dona
a iudeis s̄g auctis et cātis vel cyphos
argenteos et sic de alijs p̄pinis. quia
om̄a talia eroganda sunt paupib⁹.
ergo q̄tūq; accep̄t a iudeis vnu cātr̄
qui nō habet nisi usuraria pecunia
et si sic moritur ip̄e et om̄s heredes
q̄ illud cātr̄ possidebūt saenter

om̄s dāpnabūt̄. ergo eaā illi q̄
omedit̄ de auas illis q̄s iudei p̄ pia
uerūt dñs suis t̄f festi martini q̄li
bet t̄lis tenetur i tm paupib⁹ erogae
scdm osiliū sui p̄fessoris. **N**ono cristiani
nō dñt eis locare domos excedendo
i eis usuras. **Q**uētit̄ vtrū liceat
x̄ano r̄ape dona vel munuscula a
iudeis. r̄ h̄deo q̄ sic cum tali mo q̄ r̄
cipiens nō velit aliquid fac̄ p̄p̄ talia
dona q̄d sit x̄ dñ. tūc lice⁹ p̄ r̄ape
sed nō det sibi retine⁹ nisi forte eent̄
talia q̄ ab eo vel ab antecessorib⁹ ipsi suis
iudei p̄ usura r̄cep̄sint. **Q**uētit̄
vtrū p̄uci iudeor̄ iuitis p̄ntab⁹ fint
baptizandi. **I**nde scdm th̄o 22 q̄ x̄
nō licet an anos discretionis. sed q̄n
ad anos discretionis p̄ueniunt p̄nt̄ fides
recip̄ eaā p̄ntab⁹ iuitis de hac matēa
hēt̄ur sup̄ x̄. **N**ō q̄ iudei ad huc hōdier
na die liben̄ p̄sēquentur xpm si pos-
sent. **D**ñ legitur exm q̄i iudei i qua-
dā ciuitate feassent i pasceue ymaginē
x̄ cereā et eam clavis crux affixis ent̄
et lancea p̄forassent. **A**paruit bta vgo
a quens x̄ aub de hoc q̄ sustineuit hoc
q̄ ad huc i orbe illa dei filii crucifigēt̄
iudei. **C**ristiani at̄ dom⁹ iudeor̄ pene
trantes et eos capientes iueniēt yma-
giūē crucifixi et eius vlnēa cruentata
quo viso niūculo multi iudei ad fidē
sunt dueri si x̄. **sū**
Dicimusq; qui mala fide facut
hoēm i curre dāpnū sicut q̄ iactat
hoēm ad ludū aleē et h̄w̄di ad aūg
evidētā t̄n̄ declaranda sunt p̄ ordīnē
Primū q̄tū p̄tm sit ludus aleē et
tarillor̄ 2d q̄ uris sit de eo quod p̄dū
i aleā p̄t̄ q̄n et q̄būs p̄sonis ē redde-
da. 3d quod equalit̄ t̄les ludū p̄nt̄ esse
līt̄ et sine p̄t̄ mōr̄. **Q**arta p̄mū q̄
ritur vtrū ludus sit p̄tm mortale.
Inde scdm vnl̄ q̄ sic etiā si hō nō
dūt ad s̄uetudinē mōr̄l̄ pertinet.
et intellige q̄n ex auaria ludit. qz
auaria de se ē p̄tm mōr̄l̄. et q̄ntū p̄n-
puta i talib⁹ ludis p̄t̄ sonia ex duo
bus. **P**mo ex descriptione tarilli **T**ā
tarillū recipiens ad manū ad ludē
dū ex auaria & cupiditate. **S**i iactat

Sanguis

vnū oculū p hoc intelligi debet
q̄ priuat̄ regno celesti quod om̄ps.
deus datur q̄ om̄b̄ elās suis. cui
iudicō dicit illud mathei 21. Venite
b̄ndicti p̄is mei possidete regnum patrū.
ubi legitur regnum i singulā et no
i plurāli. quia om̄s sa et elā vnū reg
nū possidēbunt. q̄ diuidēt sibi iūc
ex mi te sic q̄ hoc quod om̄s possident
vnū possider et etiū. vñ gregorii.
Om̄ia enī sūt om̄ibus cōia. p̄t̄ eū q̄
om̄b̄ ē oia. vñ auct̄lū. vñ usq; i
i m̄ gaudent de gaudio alei. q̄ tu de
suo p̄rio. et hoc iō sit q̄ vñ hysq; p̄
se diligit proximū suū sicut seipm̄.
ergo om̄s elā i celo sunt et erunt re
ges et regine. vñ de quolib̄ elō dicit
illud p̄. Posuisti dñe sup caput eu
cōia. et hoc regno et corona p̄uare se
talis lusor. Si aut̄ duos oculos iactat
p̄ hoc intelligi dēt q̄ etiālū cū corpore
et aīa p̄uni dēt. q̄ homo ē xpoſitus ex
corpe a aīa. sed i morte aīa separabūra
corpe tūc aīa pectoris solā punie
rūs ad nouissimū dīe. sed i r̄surrecio
et in nouissimo dīe tūc aīa i corpus
sūl̄ eōn̄ cōiungit. Et p̄tor cū eōde
corpe et aīa et cū eisde māib̄ i oclis
et tr̄cīs membris cum quib̄ p̄tinuit
etiālū punieatur. vñ bernardi. In q̄
mēbro aut̄ creator magis offendip̄
i eo p̄tor grāui torquib̄. Si aut̄ es
oculos iactat p̄ hoc uel. debet q̄ et
nūl̄ sepabitur a visione sc̄e tr̄nitas
salutē p̄is et filiū et sp̄us sūl̄ q̄ insio
et nīces et p̄mū elō. vñ iohes. h̄
i vita eterna ut agnoscāt te solū dñm̄
ven et que misera filiū tuū ih̄m xp̄m̄.
et q̄ locanda sit ista visio on̄dit ap̄ha
dauid i p̄. dicens. vñ nūle ani
an oculos tuos tāq̄ dies h̄estna que
p̄terit. Si aut̄ quatuor iactauerit
p̄ hoc intelligi dēt q̄ sepabitur a
quatuor ordīnib̄ sc̄or̄ noui testamē
i quo testamēto iam sum. sc̄a apl̄is
marib̄bus confessib̄bus et v̄gīnib̄.
Ist̄i sunt quatuor ordīnes noui testame
ti ḡnali loq̄do. Si aut̄ quīm̄ oculos
iactauit p̄ hoc intelligi dēt q̄ onus

salus q̄ effluit ex quīm̄ iūneatis ih̄u
x̄ i eo frustbitur. ergo de clib̄ d̄queit
bernardus i ps̄ona x̄. Dōne sc̄as p̄t̄. diceb̄
iūneatus sum nūq̄ pro iūquitate tua
afflatus sum. cur afflictione addis af
flecto. magis aggriuant me iūnea p̄t̄ tu
q̄ iūneā corporis mei. Si aut̄ sex oculo
iactauit p̄ hoc intelligi dēt q̄ d̄s iū
dīo regret ab eo quō sex opa nūc ex
ciuit d̄. d̄ mat̄ 21. esuriū et no dedisti
michi ic̄. Et tūc subiungit talib̄us sen
tēcā illā horribile. Te maledicta in
igne etiū qui p̄parato ē dyabolo et
angelis ei%. Ista horribil finā intelligi
dēt p̄ sex oculos. H̄dō quantitas p̄t̄
i tib̄us ludis p̄t̄ p̄pendi ē multitu
dine p̄tor q̄ i lido accidunt. p̄nt ei
ibi accidē dēce et octo p̄t̄. Primiū p̄m̄
ē p̄dolat̄a quod ē. p̄t̄ p̄m̄ p̄cep
tūm̄. ubi dicitur nō adorabis deos
alienos. sed lusor taxillū p̄pōt̄ deo
et fūt̄ eum dēu suū. vñ auct̄. Hoc
ab hōiē colitur quod p̄ceptis dili
gitur. hoc p̄z q̄ ad deputū taxillor
sc̄dū iūlī luq̄d̄ i sumā vīcōr
largitūr quod nō largiretar
ad p̄ceptū dei. q̄ si paup̄ peteret,
denariū p̄t̄ dēu forte vñ daret̄
vnū obulū. sed ad p̄ceptū taxilli
dat q̄m̄ medietatē s̄b̄ sue. ip̄e enī
largior ē ad p̄ceptū taxillor q̄
beatus martinus ad p̄ceptū dñi.
Ip̄e enī nō solū dat medietatem
pallij p̄mo totū palliū et mēdu
tunica et tamisia et nūd̄ seq̄t̄
dūm̄ suū dyabolū. et i hoc appaet
magna stultia lusoris q̄ se vilissim̄ p̄ius
seruiti subiat dū taxillū sūl̄. dūm̄
statuit et ad hoc se strigit ut fa
ciat quod ip̄e iūset̄. vñ mēto dei
dēndōs ē talis lusor. vñ seneca.
Si p̄deis mūre dñari alio mūi
nūq̄ risum teneas quāt̄ magis
ridiculi ē q̄ os caninū i taxillū
qui fūs ē deosse canis quod mō
ris valoris q̄ mus hōi dñet̄
Sciendū at q̄ sūl̄ dēt̄ 21 tr̄as
codiab̄ sūs q̄b̄ tota scriptura
scribitur p̄ quā volūtas dei fidib̄.

1^m finuatur. sic taxillus h̄t 21 pucta
quibus lusor agnoscat voluntate
dei sui. **D**om est exeratibus iugis
et blasphemia que i talibus ludis
frequent i deo et i sc̄os eius refu-
ditur. horz rōmatorū et blasphemari-
oz p̄tipes sunt qui tibz luso-
ribus hospitū p̄cedunt. vel q̄ vesti-
menta eoz vel alia deluxit dñm
dñt vel cū ip̄is familiari bibunt
vel ab ip̄is sortem lūnis recipiunt.
sicut cum quis lucrat. **C**uod du-
pliit intelligitur. primo qui videt
de lumē illo aliquāq̄ pectant
2^e qui denarios illos recipiunt qui
dāntur ad lumen. sit cu quis luc-
rat et tunc totens q̄libz dat dena-
rii ad lumen. et ergo qui tales
denarios recipit et eos ad ludū
lūnauit tenetur ad restituōne. et sic
blasphemare ē. **S**ecundū p̄ceptū ubi dicit
non assumes nomen di ic̄. **V**n etiā
q̄nq̄ dñs ip̄nti vīndictā de lusoribz
accepit. **V**n legitur de quodā mu-
lite qui dñt occasione ludi p̄ oculos
dei uraret. p̄p̄i oculi eis de capite
eis exiliēt et i aleānū cedērūt.
Tē quida sagittū cu iactū eet valde
ex hoc q̄ i ludo p̄dōtis sagittam dixit
v̄sus celū quasi vellet se vīndicā de
deo. sequent v̄eo die cu idem sagit-
taris eadem hora sedēret ad ludū
redysagita sup nlearū sanguino-
lenta. **T**ē caue det quilibz homo
ne vel taxillos vel alea ad ludū
nāria locet. sicut enī valde mal
reputaretur i alicui scelerari
gladū locaret v̄n aliquem sc̄m et
instū vir infīce debet. sic mal
reputaretur qui locat taxillos si
redit occasione illa deo blasphem-
at dñm vel q̄ truahendū. **I**m
p̄ctū est fratio solēnitati. q̄la
sc̄m ludg. In p̄ceptu solēnitati
p̄cipie omittit lusores p̄ctū nō
attēndentes q̄d legit nūi xv de illo
qui collēgeat ligna i sabbato mor-
te moriatur ho ille aut dñs lapidibz
obruat eu om̄is turbg. **C**onstat at
peius esse. cum blasphemias et
piuris tude quā i sabbatis collige
ligna. **C**uartū ē lobedēnia pa-
renti q̄d quilibz tenetur obēdire
p̄ntibz i bonis et latus et ē hoc
de quartū p̄ceptū. **C**uartū est

lōmūdū. **M**ēdū enī v̄nus lusor
pro solo obulo int̄ficat aliū et hoc ē
de quātū p̄ceptū. **S**extū ē furtum
qua tales lusores efficiuntur q̄nq̄ p̄
modū fures et sic q̄nq̄ sequent lū
pendunt. et hoc ē de dñi p̄ceptū
10 furtū fūces. **S**eptimū ē fūm re-
timonii. q̄ sepius tangit q̄ vñ p̄phi-
het fūm testimoniū de alio dicens ei
lūcratū esse cu m̄ p̄dideit ho ē tra
septimū p̄ceptū. ubi dicitur non
falsū testimoniū dices. **O**ctauū est de
siderū lūcāndi quod ē cupiditas
que ē radix om̄i malorū. ut dicitur i
thō. quido et hoc ē. nonū p̄ceptū
tum. ubi dicit no sc̄ip̄tes rē p̄ceptū
tu. **N**onū p̄ctū ē i mā. q̄ vñ
lusor aliū spoliare vellet vñq̄ ad
camisiā si ē mode posset. et sicut m̄
dā xpi leua misericordēs dā sur-
bit. sit ecouero. **M**isericordēs fe-
uies sunt. **V**n iacobi uīdicātū erit
sine mā qui h̄t no facit mām. **D**ecimū ē v̄sura maxīa que atte-
ditur nō solū i āno vel i mēs sed i
eodē die vel hora ex de excessibz
p̄latoribz inter dñtōs. **V**nde decimū
est. **S**ēptimū prohibitiōs s̄e mīris
erit. nam glosa dīs q̄ tūbū dñi s̄
prohibiti no m̄ dissuasi. **U**nde
amū est scandalū proximi. **C**orū
pūnatur enī multi qui ad ludū p̄sp̄i-
ciendū mala v̄suetudine auenirent
Vn mathei de ho p̄que scandalū
venit. **P**ertūdecimū ē amissio ip̄is
et om̄i vñor que isto ip̄e quis facit
debūsset. et ē magia lūbāa q̄
lusor q̄n potuit facere ad p̄p̄iā v̄n
lūcātē et proximi edificatiōnē. **D**ei
hōnōre. ip̄e facit quod sibi ē dñpno
sū. p̄oxio scandalū et deo stūme-
lio sum. **C**uartūdecimū ē piurii.
sepe enī uiat lusor se lūctū fuisse cu
i veitāte p̄dideit. **E**t v̄ntūdecimū
ē fraus. sepe enī defrauidat aliū
iurando iactando p̄putando et cibis
Dextūdecimū ē à et odū. q̄ sepe q̄
lusor p̄dit prouōtū ad irā s̄t male
dīat fibipi q̄m et q̄nq̄ p̄oxis et
i sup q̄nq̄ acquit odūm et aliū
q̄it ad eo lūcratū ē. **D**ecimūsepti-
mū sūt v̄ba medaci. quā sepe
vñq̄ mentitur i dñp̄iū altēi. sup
tōe hoc uadit eu q̄nq̄ v̄beibūs et
seq̄t q̄nq̄ ad domū p̄p̄ia puerit

1^m ē p̄m amācōmū q̄ sepe q̄nq̄ nūat
p̄xō vñbū et

statut bar urox et pueos et tota
 familiā. **A**udiendū q̄ ipē lusor
 ap̄ius malib⁹ seipm̄ sumit. et
 pdit quē filius dei manib⁹ crua
 frib⁹ redemit. **M**in bernardus lo
 quēs i persona dñi ad dñs dicit. **E**go
 acquisui te mali⁹ crucifixis et tu
 te consumis mali⁹ a deonibus
 dedicatis. **E**t est magna gratia
 do q̄ homo ipugnat eu i illa pte
 corporis sui in qua dñs pro amore
 ipsi⁹ mī dolore sustinuit. **I**tem lusor
 quip̄ vnt oculos cordis ipē p̄t iue
 nire q̄ libi pat̄ dissunder. sed ipē
 luctus et verit oculos mentis
 deorsum. tunc occurre sibi debet
 q̄ lucrat⁹ ē cū illa pecunia etiā
 dāpnacōne. **S**i aut̄ pdit et vtat
 oculos suis. tūc occurre sibi debet
 q̄ pdit etiā hēditatē et bām̄ vīa
Si aut̄ eīstat oculos mentis circa
 se tunc adūcē dēt de mones. qui
 cum taq̄ leones rugientes curvā
 dant et cū devorare affectant. si dō
 om̄ps p̄fate eis sup̄ lusore dā. et
 in exemplū legitur i dyaligo cesa
 rū. **T**a lusor quida torus eat i hī dedito
 do tesser ut nec die nec nocte q̄estet.
 et in sup̄ semp̄ sactulū cū numeris se
 cū ferabat ut sc̄um volentib⁹ lude
 obuiaret i ludo. ita aut̄ expedito
 et formidatus eat ut vir ab illo
 aliquis sine dāpno recedet. ut ac
 postas et p̄nab⁹ ostendetur q̄tum
 deo tales ludi i quibus ierixe i
 uidie et blasphemie suscitatur p̄t
 uba rotantur et tūc forent p̄missū
 dyabolo ut cū eo ludet aim ml
 ne illuseat at eius p̄seauerat q̄ mltor
 marsibia evauerat. nocte igitur
 quida domū ei⁹ i sp̄e cuiusdā lude.
 volens i trans sactulū numerib⁹ r̄f
 tūc plenū sub ascella portas dota
 bulḡ sedet denarios libeas apposuit
 bess̄ iactauit et accisuit. cui cū
 prope procedet et milip̄ lusori
 iā pecunia q̄ia apponet defiūset.
 iatus aut̄ nūq̄ nō dyabola estū.
 At ille nūc satis ē appropinquit
 nūc matutiale tpc oportet nos
 ire tollens q̄ illum p̄ tecū traxt.
 nūc viscera regulis refhentibus
 inseparabilis extaſit. et quid de cor
 ore son sit vel in que locu illud
 procecer̄ usq̄ hodie acutis q̄ ipm̄
 nouerat ignoratur. mane vero

vicer̄ eius r̄lique regulis ihē
 res repte sunt et sepulta. Erre ho
 uno exemplo ḥndit⁹ q̄ dyabolus
 suos mistros sinat ad tpc bñ prospē
 et q̄līc̄ eos i fine renūnet corpora
 sc̄ occidendo alias vero i penas etiā
 p̄etio sc̄ci cruciados detruendo. **T**
Cundū p̄cipale ē quid iuris
 de eo quod pdit vel luctur
 i alea puta q̄i et quibus psonis
 sit reddenda sit pecunia tñlis. **T**
Deo quo sciendū q̄ quicq̄ ludit
 ex auaritia salutē alijs lucrandi. q̄q̄
 luctatur tali intēcōne suie p̄uissime
 magnū tenetur restituere. **V**igila
In quis ludit ex auaricia et cū intē
 cōne multū lucrandi et si tñs solū denariōs
 quatuor̄ lugretur tenetur restituere.
 rato hui⁹ ē q̄ cū ludus sit queda ex
 polatio no p̄t quis ligare p̄ ipm̄ alio
 acīz̄ et sic n̄c̄ sibi etiā. **D**ed quib⁹
 restauit deb̄ utrū ip̄is vel alijs. **T**
Hoc r̄indeo sedm̄ doctores. **P**rimo
 si cū lusisti filio alio⁹ pris q̄ nō h̄z
 peculiu⁹ c̄sprense et qui adhuc ē sub
 obediencia pris tunc restituere teneris
 p̄t eius. **T**e si sedo cū uxore alio⁹
 māti lusisti et luctus es q̄ nō habet
 res p̄fernales tunc teneris restituē
 mātio ei⁹. **T**e q̄o si cū eligioso tunc te
 neris restituē p̄lato suo vel monaste
 riu. **T**e quarto cū tunc sedm̄ osilii si n̄c̄ sac
 fessoris dādo ē paupib⁹. et rati
 ē q̄i bona sacerdoti sit tñ bō p̄ aupe
 rū. **T**e quido si lusisti cū illis q̄ sit
 mente capti surdi muti ceq̄ et qui
 morbo p̄petuo laborant quia tales
 rebus suis p̄esse nō p̄nt. ergo q̄i calib⁹
 vici tenetur restituē nō dico illi qui
 amisi sed tutori et p̄coiutori suo.
 sed si tales antēdā lucē entur tunc
 non tenetur restituē tibi q̄i nō ē
 dignus rehabe q̄i te fuit eos spo q̄ntū
 liare voluisti n̄c̄ etiā p̄nt lute sibi
 retinē sed sedm̄ osilii sessoris te
 netur paupib⁹ talia erogare. **D**ec
 to quicq̄ traxit aliquē ad ludū
 tenetur restituē q̄y vicerit sedm̄
 thō 2 2 q̄ 22. **E**t horaq̄ ista attraxo
 large intelligenda ē sc̄lis q̄cū mo
 ubis fāb⁹ induxit cū ille alijs nō
 eat lusir⁹. **T**e siue adduxit i p̄na
 pio siue i medio ludi cū ille n̄llet
 desist. **O**n̄c̄ iūcū traxit n̄d ludū h̄c nō

tenet sibi iusticię sed defit et mōtū
confessoris paupribus erogat. **C**ontra rāg
Inocentiu et thomā Optimo si fraudulet
hudit et mōtū tñ ubi sūp tenet iusticię et t
tellige sive amisit fraude an cpiū q̄ fringē
bat se quā in scū de ludo et s̄ q̄ hōc
q̄ possit decipi. cū mōtū decipi intenderet.
sive amisit fraude mōtū ludo. ut s̄b
intendendo tapilos flos. seu etiā veros
male. et fraudulose lactando seu medacit.
Direndo q̄ obtinuisse vel male pecuniam
nuando et oīā hōc. Octa si ieg. vrat q̄
voluntatis tu voluntatio lust. et q̄ h̄ p̄pia
bo q̄ p̄ alienac. t̄ no tenet. sibi ieg. iusticie
ne etiā r̄p̄ sibi r̄tme. Rō e gr̄ cū ludus
sit queda ex spoliatione no p̄t quib̄ lute
p̄ nōm aliquid lute acare et s̄ no p̄t
r̄tme. Ed ne illi def r̄dē q̄ ieg. no est
dignus rebre. q̄ quātū mōse fuit p̄p̄mū
ex poliac conebat. Ita sup̄cta collegi
ex summa p̄ysam et ex summa iohannī
et nullus cū deo p̄t possidē res mōtū
acq̄sitaq̄ sed debet eas r̄stitue et dare sit
iam suptactū e si ieg. salutē p̄t p̄t
exemplum. Nā h̄c b̄t̄ t̄rilli fuit qui ep̄
dā adolescentē r̄ sangui ne b̄t̄ t̄rilli
ep̄i rufus noīe qui fuit m̄ ei⁹ p̄ficio
adoleſce. Et cū ep̄us dīna celebraret ille iunt
ad tabnā et ad suos confodales et ibi
cū eis ludū exētūt. p̄t aliquod p̄t
ved̄ infimath e usq; ad mortē et s̄ mōtū
eade infinitate definitus e. **D**ic ep̄
petiuit suffragia pro eo fieri cōit. aplo
sibi subiecto q̄ p̄p̄lū q̄tant apt̄p̄nū
q̄ adolescentē ille satis laudabilis quo
ad p̄lm̄ vixit et lo diligebat cōit.
ab oī aplo. Quada die cū ep̄s salutē fac
obtulisset pro aiā definiti. et eet p̄t
missam i denotione sua app̄nū ei de
finito i totus ignis. Et cum quer
quis eet lindit. Ego sū aiā cosagui
nei tm̄ pro quo i am̄ oras. q̄ etiā
dampnatus sum. Tūc ep̄us p̄tutus
dixit quo h̄o meruisti tu tam lauda
bili. vixisti et ego sp̄bam ad h̄c h̄c
te i nōtencia v̄ḡ male. Qui r̄ndit et
e q̄ adhuc v̄go sum. sed p̄t h̄o solū
damptus sum q̄ habui m̄roficiū ne
mone de m̄f̄ dīna via le ad tabnā ad co
fodales nicos et s̄ ibi cum eis lusi. et
q̄ p̄p̄ lucratū sūi ni r̄sumam. et sūi eis
q̄nq̄ occasio ire et blasphemie et de
h̄o no for manū m̄ constiam ne egi

de h̄o p̄mām̄ quāuis q̄nq̄ a morta
sūi m̄ s̄monib; et ab alijs bonis
hōib;. sed heu h̄o no tuau. ni m̄ h̄o me
emēdau. ego etiālūt dampnatus sū
Et h̄at visione sc̄p̄fit otus grillus
b̄t̄ angu. **T**ercio sciendū e quo et
quali t̄les ludi p̄nt ee laci et fieri
sme p̄tō mōli. **N**ō deo q̄ aliquis ludū
fit lucratū ad h̄o r̄q̄nt̄ eoz. **H**omo r̄quit
congruitas p̄sonae. clericis em̄ m̄ alic
no licet q̄ pub̄ aleator r̄pellit a
dignit̄ clericali no obstante asuene. **L**et
de excessibus platoz̄ jnt̄ dīcas. Et
t̄les de uic depōm̄ p̄t si se no t̄p̄ce
erit le q̄t̄ e. **C**i quis̄. **E**do r̄quitur
congruitas me. **V**n̄ pro esculento et
potulentio ludi p̄t. **T**ercio r̄quitur p̄t
ut quod no ludatur p̄t lucratū vel
p̄me vel t̄odm̄. **Q**uarto r̄quitur
op̄ no faciat cont̄ legē ludi. ut q̄ no
male sp̄utet. ne etiā ludente pro
uocet. ne ea ex cupiditate ludet sed
solum pro r̄creatione viuum. **N**ō q̄
p̄t deductione p̄t̄ ludatur q̄d quod
lucratū. **N**ā sūm̄ thomā dandū
et pauprib; et r̄amūda dāt saltem
i iudicio nō. **N**ō q̄ ludus alic et om̄s
ludus q̄ i m̄tit̄ fortū ergo h̄o q̄d h̄c
dī de ludo alic intelligit de quoq̄
ludo sine fiat i alic fuit i caris dep̄itt.
Equit de h̄yō q̄ vālē p̄nt
ut auarū libēt̄ mūst̄ r̄
r̄stituat si frequēt̄ ea me
vitatu. **P**mū e q̄ m̄si r̄stituat p̄t
cep̄s no erit bonū totū ecce et etiā
om̄ indulgentiarū de q̄bus gaudent
et sp̄ant boni. p̄t̄ aut̄ ne gaude net̄
sp̄are p̄t̄ de ip̄is. Et aut̄ r̄stituat te
om̄s fies sp̄uales r̄stituant̄ ei et oēs
amici dei fratres elī fuit et m̄si
societas totū ecce ex qua p̄t̄ h̄i i ob̄
bonis ecce. **N**ā p̄t̄ p̄t̄ ego sum
om̄ timet̄ te et dīm̄ op̄ tūsto q̄ pos
fides velut nolit diu no possidebit s̄
en̄ cito eade r̄lm̄ que oī. **N**ā p̄t̄ deli
quēt̄ alienis dīcas suab̄. **N**ā q̄m̄ le
grat̄ q̄ guidā duces habuit totam vita
sūa m̄ dīch̄ 2 gregat magna summa
pecunie et nullū heriede habuit. **M**na
dīezū sedebat et cogubat se mortuus
et non posset vti b̄lēt̄ dīch̄ fuit
Et dīx̄t̄ ma mea multa bona habeo
q̄d desiderās b̄t̄ h̄c p̄t̄ horrea mea

plena sunt frugibus. tiste nec plene
 sunt auro et argento cellaria mea plena
 sit vno qd̄ aia mea semp leta. sib
 et a me miq̄a r̄cedas statu audit
 vocem dicente sibi stulte hat nocte
 morte subitanea morieris. et q̄ con
 gregasti cui manebeant. et dyabolus
 iperent aliam tuā ate et ad m̄f m̄
 decouent quod s̄ f̄m̄ ē eadē nocte moi
 cobat fme confessione 2 contione 2 sac̄to.
 Terciu ē q̄ m̄ iudicio dic̄t conscienc̄
 de eo omb̄ quorū res iustis vel violat̄
 sumit. v̄ mo etiā p̄o mo loquendi
 res quas iustis habuit q̄relam cont
 eū faciunt deferunt. Tia cogitac̄ dicit
 q̄libet auarā q̄t̄ tot testes habet cō se
 iudicio q̄t̄ hoies spoliati sunt ab
 eo et etiā q̄t̄ res iustis possedit tot
 testes cō se habebit. q̄t̄ res cō
 se aliqui habebunt qui multas res
 iustis possederunt. Qūntu q̄ corp̄
 x̄ n̄ sanus nec infirmus aliquo
 mo sumē debet. n̄ pro posse r̄stituat.
 q̄ si cont̄ fecerit contingit ei sicut
 inde q̄ tu h̄bet. Denarios de iusto
 cū accepisset buccellas m̄trouint i
 cōsathanas et magis potent̄ eū pos
 sedit. Et et auarā contingit si s̄t̄ hu
 tript̄ s̄t̄ et s̄c̄dos q̄t̄ ei licentiam
 sc̄ent̄ t̄but̄ vna cū eo s̄t̄ dampnet̄.
 Qūntu q̄ n̄ deus n̄ aliquis sc̄rū
 n̄ maria n̄ angeli dī i morte ei iaduic̄o
 subuenient n̄ r̄stituat. v̄ mo deū 2
 sanctos angelos carē t̄lem̄ ō ta m̄
 vita qua n̄ morte 2 ea p̄o mortem
 q̄na mis̄ et infelix ē ille q̄ tia bō
 2 iusta p̄om̄t̄ deo et omnibus sib
 et potius wt̄ care deo et omnibus
 sib̄ q̄m̄ tia r̄st̄tū. Sextu op̄ q̄libet
 res iusta possessa p̄ui vel magni
 valoris eum r̄petui cruciabi. t̄
 tia v̄s̄ ad iudicium 2 p̄o iudicium
 i corp̄ m̄ et tia diuīsmode torq̄bi
 tia qui vnu denario iuste sc̄ent̄
 possedit 2 morit̄ multu p̄mitetur
 qui duos denarios plus. q̄ florenum
 multo amplius 2 s̄t̄ de aliis ascen
 dendo. Itē tia auarā si cogitet pati
 bulū m̄finales sibi erectū. a q̄o aliquo
 mo euade n̄ p̄o n̄ p̄o r̄stitutionem
 q̄t̄ no ditt̄ p̄m̄ n̄ r̄abilit̄ r̄stitut̄
 2 m̄ augm̄. Quis latro vident̄ pati
 bulū n̄ libene r̄stitut̄ op̄o p̄o s̄t̄ p̄o
 filii erectū

euade tredes. Un̄ augo. Quis em̄ att
 vt vineret itinio p̄dere noluit. Un̄ di
 uet eligens p̄ocis vita mendicante qm̄
 relem morte. Se p̄tm̄ ē q̄ filii quoru
 iustas r̄būs habent. Itē si cogitet diuīciam a
 p̄o morte sua futua ē m̄ ei⁹ fili⁹ erga
 cum vir em̄ semel m̄ aīo memorib⁹ rōb⁹ euit
 ip̄o ut ei⁹ aīiū sarū faciat. In se metipo
 aut p̄f r̄spic̄t̄ quā p̄ari boni p̄o sib⁹
 fererit. 2̄ sibi faciat non dubitet fieri 2 ml̄
 to minus. q̄t̄ habundat̄ iugitate r̄f̄
 gestit rautas multoz ut ait deus. Un̄
 legi de quodā dite. q̄ multas r̄bū iuste
 possedit et volebas exp̄ri fidelitatē filii
 sui. petiuit ab eo. ut amore ip̄o digitū
 suū ad igne ponet̄ donec solu vnum
 duc maria xp̄leret. ut et s̄t̄ agnoscere
 possit vnu eū p̄ne diligēt̄. Et filius
 cepit h̄o attemptne. sed qua cito ad ore
 ignis sensit. digitū r̄traxit dicens. Ad
 p̄m̄. Quid te m̄t̄ uiuare q̄ totum
 corpus meum remane. Et p̄i ad filium
 Quid me tū uiuaret̄ si p̄p̄t̄ te eterna
 lit dampnauerit. 2̄ oīa iusta r̄stitut̄.
 et diuīm m̄bō finiuit̄. Itē cogitāta
 det tia auarā. q̄ pecuna iuste arq̄
 et filius suis r̄lita occasio erit mortis.
 Un̄ exodi 21. Si qm̄ p̄ industria om̄
 tit̄ proximū sui. moriat̄ homo iē.
 p̄m̄ auai ē filius ei⁹ q̄t̄ os ex ossib⁹
 ei⁹ et tia de carne ei⁹. itē vror ei⁹
 q̄ teste t̄d̄ t̄ euā erit duo m̄ carne
 vna. Tales proximob⁹ s̄ vrorē filios 2
 oīs heredes gladio iustarū reū. q̄b
 eis r̄lm̄quit occidit. et h̄o p̄ industria
 facit tū res sc̄ent̄ sc̄it̄ ee iusta q̄b
 eis r̄lm̄quit. Nam quod denarios facit
 eis relinquit de iusto q̄t̄ tot gladiis
 eos tr̄sfigit. Et d̄p̄ filios et h̄edēs suos
 etna m̄orte d̄p̄nat̄. d̄c̄t̄ d̄c̄ de ip̄o
 d̄rū bbūm m̄ euāngelio. Insurgent̄
 p̄tes m̄ filios et filii confingunt ad
 iec̄sus p̄tes. Et tales filii duplicit̄
 p̄m̄at̄ p̄tes suos. P̄m̄ q̄ d̄rū ē
 q̄t̄ regent̄ de eis filii sc̄it̄ de tia
 delibus occisoribus. Un̄ p̄m̄ de p̄e sib⁹
 ip̄o coquerunt̄ filii. qm̄ p̄p̄ ip̄m̄ fut̄
 t̄ obprobrium. Et tia q̄ tia ē q̄z m̄
 t̄serno sup̄ eos torquunt̄ ad m̄
 p̄ properia in m̄ q̄ nesto utū. p̄
 graui p̄ filias vel p̄ demones p̄
 am̄. Exm̄ legit̄ q̄ quida v̄sua⁹
 habuit duos. quorū vnu xp̄m̄t̄
 filios

in quodam frimone dicens p̄i suo. p̄i
si moriem̄ in vita ista tunc moriem̄
in corpore et anima ergo rūtē 2 rōdde vñ cuius
quod dēs. **L**ui p̄i et si m̄dignant̄ rōdet
Deberet tu confessor m̄ ecce. vade si mori
volueras et nos p̄maneb̄ m̄ ibi vñ
m̄is. **L**ui tacit et abiit m̄ h̄em̄ et
paup̄em̄ vitam ibi duxit suendo dō
Tande p̄i moriebat et p̄i aliqd̄ rōp̄
sibi moriebat filius 2 fr̄. **C**ū iste bōn̄
hēmita intellexisset pac̄m̄ 2 fīem̄ mor
tuos m̄ia 2 motus desiderabat statū
corū sibi notificari. **T**ande ut p̄c̄t
ut met̄ir eos vide vna die. tu eet
i orac̄ sua. vemit angelus dñi et dī
ei. fuit t̄ quod petisti. **A**rripuit en
tu manū dicens veni i onda eod̄.
et duxit quo ip̄e nesciebat. tandem vele
bat ad monte p̄nu. **E**t dicit angelus ei
vib̄ vide 2 audiē prem̄ 2 fīem̄ tuū.
Cui rōdit volo. et vidit ballem et
audit misereabilem vocē. **E**t vidit p̄mo
prem̄ bulientem i ignē sicut vnu
p̄sū i vna ~~vnu~~ magna olla buliente
et dixit p̄i ve ve ve maledicta sit ho
m̄ q̄ceptus sum et vent q̄ me p̄or̄
Cue cum audisset hēmita tremuit
et dixit. **O**p̄i esti ho. **O**dixit sum,
dilc̄ fili. bñdc̄is sib̄ q̄ ti musti dñi
et cauisti istam sp̄eluncā 2 penam̄
ista horribilem. sed caue 2 seruies
deo. **E**t interi q̄ loquebat̄ vemit fr̄
sicut p̄i mbuliente igne natando
m̄fia et sup̄ sicut p̄sum̄ iolla et
cep̄it filius maledicē p̄i i p̄om̄ di
teh̄ maledictus sib̄ tūp̄ metum̄
q̄ iusta cōfita fr̄ me hēdim̄i 2 si
me dampnasti. **E**t ecouero p̄i ad filium dñi
Maledictus sib̄ tu fili q̄ app̄ te tua
iusta iuste acquisiui et i timui. 2 si
me i om̄i bono p̄uam̄ et m̄hant pe
na app̄ca dñdi. **Q**uib⁹ dicit filius
veneris p̄nt vos aliqua suffragia
iuniae vel p̄edesse. **C**um dixerunt no
q̄ i m̄isno nulla ē rōdempcio. **E**t en
videbat q̄ i eis no get alia fr̄es r̄
cessit 2 s̄ saluatus e. **C**ue ritur vnu
quis teneatur statū i iusta r̄stituc̄
Rōdeo 2 m̄ th̄ 2 2 q̄ le⁹ sunt ac
pe rem aliena ē contra iusticiam.
ita et eam detinere. q̄ p̄ ho q̄ aliq̄
detinet re aliena i unto dno r̄redit
ei ab vnu ri sic 2 s̄ facit ei iuria

ajūfestū ē aut q̄ nr̄ p̄ modic̄ p̄pt̄ licet
i p̄cto morai. sed quilibz tenet statū
p̄tm̄ desere 2 m̄ id ~~ecclastī~~ 21. **C**uasi
a facie colubri f̄ fugē p̄tm̄. **E**t io q̄
libet statū tenetur i statū. vel p̄ete
dilacionē p̄se. vel m̄ posittam p̄sona
si occultū ē. s̄ p̄ confessorem. vel sac
dotem alii sine nois expressione ab
io q̄ p̄nt vñm̄ r̄i co ncedē. et m̄hō
~~scord̄~~ **R**ōdeo. **C**uid si deneget dilacio
ne. et velit q̄ cedat bonus suis 2 r̄stī
tuat. **R**ōdeo tenetur absq̄ dilacionē
cedē omnibus bonis etiam si op̄or
teat ip̄m̄ menditā. **T**ū fine culpa
p̄t accipe vite nra filis exēme ne
resistatis. **C**ue vruum ille accipe
p̄t p̄p̄ dilacionē aliquid. **R**ōdeo q̄ nr̄
q̄ sicut no det caru vnde r̄ aliq̄
p̄p̄ dilacionē go nr̄ i r̄c̄pe aliquam
p̄p̄ dilacionē. go si deorsim̄ om̄i s̄. si
ip̄ole tenetur tibi ho ~~scord̄~~ compre
hensorem. **C**uid si quis orno ē i
potens ad i st̄ituendū. **R**ōdeo i m̄
r̄m̄ soleat de ho et monat soluere
quam r̄to poterit. **C**ue ut quibz
r̄stituendū s̄ i s̄ furtina vel rapta
vel alias mala recepta. **R**ōdeo 2 m̄
rap ei cu res fibracta fuit. vel si
defunctus ē suis hereditibz 2 fiat
taute quamq̄ p̄t ut p̄ r̄ligiosum et
huor. ita m̄ q̄ nulla p̄sona fribz
prodat. **E**t 2 m̄ rap quilibet male fribz
possessa tenetur r̄stitue rem tūm̄
oibz fructibz p̄cepti et quos ip̄e
nos preposs̄t si possidisset. **E**t de
r̄stī. et sp̄ol. **E**t intellige fr̄cis qui
fribz fuit. deductis illibz expensis q̄
fuit q̄z fructū q̄rendorum con
gregandorum et consuandorum. **S**i aut
funt vase r̄stitutiones obi dñb fuit
hēdes ignorantur. tūt tibz r̄b s̄tōm̄
confilium confessoris qui auct̄e h̄z
distribuantur i p̄ias causabz 2 p̄ob v̄
sibz paup̄m̄ maxie vco ep̄us r̄sumat
sibz tēm̄ casum de vags r̄stitutionibz
Sed dices sacerdotes 2 monachī i m̄
m̄oribus multū loquit̄ de r̄bus i
iustibz ut sibi r̄buant. **R**ōdeo q̄ r̄b
iuste acfite no dñt dari nr̄ sacerdo
ribz nec monachibz nr̄ paupibz. **N**r̄
ecclis nr̄ monasteribz sed r̄stitu
funt veris hēdibus cu scuntur.

Em quida dñes valde de rbus
iustis acsitis et volens p ho satis
facere dñs etiam mhonore beate
vgnis constituit. eam q̄ decent
ornavit. Pstō igitur ope quendam
sc̄it ep̄m v̄dūt ut eandē etiam con-
candē etiam vesp̄ conspectuq̄ m̄cuit
et iuenit quendam dyalū state extē
maib⁹ v̄tūq̄ pietem plectante. Cui
dixit ep̄us Quac h̄ stas. Cui d̄ admo
~~to p̄ amf̄~~ dyabolus In predio mo-
stro Cui dixit ep̄us. Quis dedit t̄ h̄
predio R̄ndit nō ne tu concordas tū
sc̄r scriptua q̄ ea q̄ de vñia "et iusti⁹ fuit
rbus mea fuit. Ep̄us dixit ras deo
dante auferā t̄ possessione istā. De
mō r̄ndit ergo iuria m̄ m̄fēs tū j̄t
npe deus aliquā m̄ velut iuria fieri
Ep̄us dixit ne go iuria t̄ fieri q̄ r̄ndit
ad uno te p̄ crucifī ut quid qđ de
tub h̄ iueneris nocte collas alia m̄
tata r̄lmquendo R̄ndit domo uti fiat
vane qđ sto cum ep̄us cū māg p̄pli
triba ad etiam dedicating proceder
z n̄ dñi quide lapide iuenerit.
Querit qualit̄ r̄stituat q̄ impedit
alique ad secutionē alius muncis
vel bñfigi R̄ndo si impedit aliique cui
iam detrahē ē op̄ ei detin. et npe ep̄ o-
dio protuat reuōrū tū tenet ad n̄
stitutionē equale. in sua facultate
Si aut̄ impedit angua fmatū st̄
q̄ ei det̄ tū tenet quide ad aliqua r̄
compensationē no t̄n tenet ad equale.
q̄ adhuc sicut dubiu v̄tu ei doretur
Querit qualit̄ sat̄ fiat pro hys q̄ s̄
ntu no p̄nt ut mutilatio membru-
sūp et silia R̄ndo s̄m 10. In hys quide
dampni ne q̄ in se nec q̄ iequolenti
r̄stitu p̄t sat̄ fiat p̄ r̄compensationē
sonendā mbitrio boni vi Concordat
h̄s 2° Querit de illis qui male
r̄cipiunt a p̄sonis etat̄ q̄o tencit
ad r̄stitutionē R̄ndo s̄m non d̄tes
et parentes q̄ r̄ceperit p̄ fraudas m̄
hab̄ iopportunitates vel huius teneat
r̄stitue ipsi vel ecce. Aed fornicarij
huius t̄rpes p̄sonae quidq̄ p̄fici
in actu r̄ceperit a cleut̄ tenentur
r̄stitue n̄p̄ ecce n̄ forte eis fuerit datus
mūsa elemosynæ m̄ sua n̄ctite. Iticid
q̄ metax q̄ p̄ r̄cepit pro salario a

a seculaibus personis h^o p^r rime. sed q^o
quid recipit a deicis pro tibi actu tenet
r^{es}titutio ecce. C^{on}ueritur vtrū qm r^{ec}itor
dimittit debitoru vtrū tūt s^t libeatus a
soluzione R^{ec}deo si r^{ec}itor sponte et p^{ro}p^a
voluntate dimisit nō te nec amplius r^{es}ti-
tue. ergo si paup^e es es et r^{ec}itor tibi spore
et p^{ro}p^a d^m dimittit absolutus es silv si
haberes r^{es}titutio et velles r^{es}titutio. et r^{ec}itor
t^r ex gratia vel ex amicitia dimittit
absolutus es a r^{es}titutione. Secundus deceptio si
vel coactus. vel q^o p^{ur}uit se miquā aliq^o
posse r^{es}titue. Tertius qui se posuit ad mang
r^{ec}itorib^s. sed nō intendebat r^{es}titutio
vmo spaut q^o pro modo vel nullo
quitarer alias nō posuisset setalib^s. nō
e absolutus a r^{es}titutione sed semp mili-
tari tenet ad r^{es}titutione. Quarto c^{on}ueritur
vtrū quis absolutus a r^{es}titutione s^t
ille tui d^ebat n^{on} missi fine donauit R^{ec}deo
absolutus si e p^{ro}na que ista dona possit.
F^{or}tiend^o aut q^o no solu mag sed etia
p^{ro}ua r^{es}tituenda sunt. D^{omi}n^o ex^m consub
quida ordib^s cisterciensib^s cu missi eet ab
abbate suo et d^ere^t misse p aqua quadra
et no hret naulu promissiante obulū
missim^o C^{on}u cu postea mortuus eet
et no mississet illu obulū ne confessus
suffnegligentia illam q^o dilipenderat
eo q^o paru eet p d^utu obulū p obitum
an oculos hebat. Cum tū crevit ut ma-
ior mundo ei videtur Et cum adno ab-
fistet q^o i ingressu celu ei impediret
mis obulus solus. Et cu no possiuade
n ille obulū i eo p^{ur}aret ad pet^o
ad petitione angeloz et sanctoz qui
bus finierat pmissa e auia ad corpus
r^{de} et confessus e illud abbati et mis-
sus e illi obulus suis cu mag velate
quem ut mox recipit consu expiant
et celu grandia m^untu

Dicitur. On sicut testimonium
dices. Obi 2m au prohibetur omne no
cumentum qd quod p
flitate eius lecit p
Et conc h o pceptu
facut octo gna hom. Qui sunt fli
testes 2 mendates h oies q p
ius hoi
bis proximis nocte volentibus prant
au 2 sicut sicut testimonium. Oro quo
sciendum op filiis testib n fli testimo
multa mala erunt. Omo ipria

aram occidit cum suo mendacio et fio testis
sap. Ob quod mentitur occidit aliam. Sed et
xii negat quod corruptio veritatis est negatio
di. Unde quod deitatem di negat xii negat. Vnde
est valde horrendum non dei assumptio in tesi
nomini similitudine. Tercio proximum fecit et
dampnificat aut in rebus aut in fama
aut in persona id est in corpore cum fio testimonio suo
Est quilibet his bonis homo si le suis
per dictum cum christo illud per insurrexerunt
i me testes. Non dico quod thomus et iohannes
dicit op fuis testis peccat mortali et tenet
ad restitutio in omni iohannes et huius punit
aut ad domino non solum in futurum sed etiam
quoniam in presenti. Ex iohannes punitus. Pro quo non
op mendacium est falsa significatio vocis tu
intencionem fallit. Unde quod utrum ma
ria punitus est menti obvo vel factum. Unde etiam
huius in quodlibeto. Cum eadem intentio
sit fallendi in utroque utrumque peccat exalter
obvium et secundum assumuntur ut instruunt
fallendi. Unde non refert quantum ad presentem
utrum aliquis obvo vel scripto vel nutu
vel quo cetero modo mentiatur. Sic ut ne
refert ad homicidium. Utrum aliquis gladio
vel seruum interficiat. Ita queat in quo dif
fert mendacium a fio. Unde fuit
dictum quoniam credidit se unius dicere. et in hoc idem
quod est huius unius esse non est verum. Sed me
ritie est quoniam aliquis loquitur aliquid quod
veraciter sit non esse verum et sic contumelie
apparet loquitur non et monte dicit quoniam contumelie
mentire. Ergo difficultas vel in quo
per scire aliquem mentiri non solus deus
quoniam fuit loquitur quod credidit esse verum non
mentitum sed fuit loquitur. Et ceterum
quoniam sunt qui perire valeat ad detestationem
huius petti mendacij. Primum quod illud est
dyabolus per ipsum quod mihi mendacium insit
dyabolus ut heterogenus et cum dixit per
ipsius probibus misericordia nequaquam moxiem
Unde in viii heteroz de dyabolo. Unde loquitur
mendacium ex approposito loquitur quod mendax
est et per secum go mendax huius lingua dyabolus
Et domini est hoc quod illud per ipsum inquit me
utrumque magis inde te nescire est in modicione. si
os habebit reddit enim illud abhorabilem.
Unde propositum. Abhoratio est de labitate me
data. Si aliquis os suum optinet habet mis
ericordia et alijs in modicione quoniam bellent ibi
merita et promitteret ea ibi misericordia
os eius abhorabile est et homines. Sic
os mendax abhorabile est deo cum in modicione

mendacij plus displicet dō qm̄ i mudicā
iusticiā. Terciu e quod illud p̄misit sit
hoiem filē monete go quātū pna
let florē bōnō fō floreō. tm̄ p̄misit homo
verax hōi falso et mendaci. vñ bonis
florenis vñ plus qm̄ mille fli. et vñis
hō verax plus vñ mille mendaci. Et sit
fli moneta nō vñ ad emendā n̄ ad ve
dendā. Et hō medat ad nichil vñ ad
gehenā. Ārtū e quod mendaciū e qdā
veneni q̄ tante efficacie q̄ i p̄p̄ cys
tens hoiem m̄ficit uñ illud sap̄ v̄ ob
quod mentit̄ occidit aiām. Ergo men
daciē hñc lñgrā venētā et m̄z̄ e
opio m̄fici hoies nō timent illud ve ne
nū quod in ore sentiūt. Quātū e q̄ hō
p̄tm̄ multū displicet dō et homib⁹.
Quia sicut dō multū diligit veritatē
zm̄ illud p̄p̄. Itē e m̄ veritatē dilexit.
Et ecōuso multū dicit p̄tm̄ mendaciū.
Om̄ p̄p̄ p̄des om̄s q̄ loquit̄ mendaciū.
Vñ auḡ merito p̄dit̄ meciens q̄ de
clinat ab eo quod e. id quod nō e. Ins
ecā mendaciū e abhoīabile corā des ho
ibus et ecōuso veritas valde mendabilē.
corā dñm e laudabilis corā hoibus et
hororabilis quā hñc vñbū e e verax iustiq
vñbū et infart⁹. Et quid virtuabilis
q̄ ille e mendax vñbū et fallax vñ fisi
et dno promittit vñx vñ soluit. Et non
dū quid q̄ rot̄ se a p̄cō mendaciū rema
canere oꝝ q̄ r̄mōneat q̄ se occasioneſ
mendaciū q̄ fuit due. Dma e cupiditas
ex cupiditate em̄ plura mendacia p
cedunt ut p̄z̄ i mod̄m̄ p̄cōrib⁹.
Erdā e tioꝝ mudicabat em̄ occasioe
petrus x̄m̄ e negavit dicens non
nom̄ hoiem. Scindū q̄ mendaciū
e t̄plex s̄ p̄missum officiosum et io
cosim̄. In p̄mo offendunt illi qui
mentunt̄ cont̄ fidei veritatē ut q̄
dicut̄ x̄m̄ nō e natū ex mā vñgne et
hñoi. Sed oſſendunt̄ illi q̄ p̄ meda
cū ledt̄ p̄t̄ famā et ho nom̄. Sicut
e mendaciū fli detractionis. Et cū offendunt̄
illud illi q̄ p̄ mendaciū p̄p̄ sap̄
nificant̄ in bonis extērribus sicut illi
q̄ fli aliquod deforūt̄ iudici del tyra
no et q̄ fli testimoniū eō aliquē m̄a
petimaria compōnunt̄ ex quibus
permisit dampnificat̄. Cū quod q̄rit̄
quid de testo fli. Endeo et m̄ thomam̄
2. 2. 1. Non Testis fli peccat mortis

i quā tu pūrus ē et fāct inquātum
 contū iustītā tāqā de qō ē spēale p
 reptū n̄ dēcalago et tib⁹ ē indubitū
 tenetū ad r̄stitutionē om̄ q̄ p̄m
 eis amīst p̄ eis testīomū lq. q. 7 no
 sāne. et q. 8. Si res aliena Item
 queritur vñ liseat testi aliquid
 ac ip̄a respondetū m̄ p̄fendo testio
 m̄chit dēt r̄sipe n̄ tm̄ expensas ab io
 quā eum p̄dūt q̄ q̄ ventur⁹ Et si
 accepit turp⁹ accepit et r̄stituet ei
 aquo accepit n̄ ille dederit ad corru
 pendū testē tūr em̄ dēt dāl ei m̄tus
 iuria accepit. Edo t̄m p̄tm offīosu
 offendunt illi q̄ ex quadam pietate
 menīnt pro consuanda vita p̄p̄
 ut si quis videat hoīem quā ad morte
 dicat se n̄ vidisse en. Edo t̄r hoc
 offendunt illi q̄ metūt p̄p̄ consuanda
 om̄nīa hoīis ut vgo volente eam de
 florare mētūt dicat se ee angata
 t̄m h̄ offendunt illi q̄ metūt
 p̄suanda hom̄s extētoris sbā. ut si
 quis videns p̄donē aliquid spoliat
 dicat p̄cas sibi q̄ n̄ portat pecunia
 t̄m quod q̄tūr utūt st̄ h̄erū mētū
 p̄t libētationē hoīis a quoīo p̄tūlo
 Edo fidū thomā 2° q̄ t̄ 10
 sed lūet veritātē occultaē p̄mōnt
 sub aliq̄ dissilatōne ut etiā auḡdit
 Una 2° doctores om̄e quidē men
 datū e p̄tm ad minūs veniale sine
 officiosum sine iocofūm sed p̄mōfū
 semp e p̄tm mōle q̄ e cō cātatem
 t̄r d̄l proximū 2° Edo t̄r mendacū
 iocofūm offēt ludic⁹ fingit ut hoīem me
 lācolūt exhibaret 2° t̄r idem offē
 dunt illi qui mētūt pro aliquo
 solatio fāct illi q̄ ex cupite alijs p̄pla
 rendi fingunt aliqua iocosa medatia
 ut eos ad risūm p̄nōcēt 2° t̄r id
 offendunt illi q̄ mētūt ex adulacie
 iocosa fāct qui sc̄lē mētūt hoīe
 ut ex hoī magis placeat. Edo mētūt qui
 m̄ho p̄cepto offendunt fāct deīsōres
 qui offendunt p̄pmōs deīdendo et
 subsanando et quilibet tib⁹ v̄creū der
 illud. Subsanans subsanabi et deī
 dens deīdebi. Circa quod q̄tūr vñ
 deīsōs s̄ p̄tm mōle. Una 2° thōj
 2° 1° 1° Intendū q̄n aliquis malū ali
 quā p̄sona vel deīsō m̄ludum vel
 i risūm p̄met deīsōs dī. Et si quide
 q̄ p̄uelāndo mētūt et redio p̄t illi qui aliq̄ ludic⁹

t̄o hat inquātū malū ē p̄m̄ f̄m̄ se
 deīsō ē veniale. Edo q̄n atīp̄ q̄ p̄m̄
 rōe p̄ne s̄t aliq̄t m̄ride ē en̄ oīno p̄
 uipendere et tam vñlē estiāre or de eis
 malo n̄ s̄t curandum sed s̄t q̄ p̄tū
 h̄ndū et deīsō ē mōle p̄m̄. Et tanto q̄
 uīus quāto māor irreuenīa debetū
 p̄ne q̄ illud. Un̄ ḡuissmū p̄tm̄ ē m̄ri
 deī dīm et ea que di fānt sit bām v̄gme
 et sc̄b. Edo est graūs deīsō p̄ntū q̄
 i māor r̄uenīa fānt h̄ndī. So deīsō us
 torū p̄ qua etiā hoīes de bñ agēndo t̄p̄
 dūt. Terciū fānt dīsōdīā m̄ hoīes s̄t
 quod p̄tm̄ dīsō m̄ om̄a alia māxime de
 restatur sicut p̄ oppositū m̄ cōtōis caritatē
 et cōdīm vñtate mōp̄ne dēlātātū. Un̄
 isti x̄m r̄uerā plus p̄turbant quā ille ē
 latīs eis lātēa aperīut vel q̄ p̄tm̄ r̄uer
 daūs affīrit. Quā rō ē f̄m̄ he m̄rū de
 p̄tū q̄ tales eūs sanguine evacuat p̄ op̄
 ora p̄afīcīat sine que mētūt sine que
 mētūt. Re istū p̄tm̄ ē op̄us dīsō et rō
 rūt op̄i x̄m de dyabolo sc̄ptū ē 10 x̄
 q̄ dīsōget ouēs. Et beō de se dūt mat 12
 Qui nōt congregat metū dīsōt 2° p̄m̄
 et ad fūos eūs p̄tmet vñtare et p̄afīcīat
 Un̄ māthij bñ p̄afīcī q̄m filiū dī v̄o
 buntur. Un̄ ḡḡ m̄ pastoralē s̄t dī v̄o
 cantū filiū q̄ p̄tēm fāctūt. p̄tūlūbīo
 sat̄ane fānt filiū qui eam confīndūt.
 Quarti fānt qui p̄x̄mo fraudulēt
 lōnt qui h̄nt mel in ore. Et fel m̄tūt
 de 2° p̄x̄mos deīp̄nt et radūnt. Un̄
 vñs. Quando bonū fāraū 2 malū m̄cōrde
 loquātū. Sc̄ula q̄ uīas dīsō dēt h̄tū
 m̄ dīsō. Eīendū q̄ q̄n aliquis fraudulēt
 bonū loquīt de alijs et w̄t q̄ audiēt eū
 loquātū oppositū 2 malū de eōde talib⁹
 dupl̄ p̄ccat. Omo m̄serpō q̄ fraūdūt
 loquīt. 20 m̄proīmū cui mitū dāc octa
 fīone obloquēt. Quinti fānt q̄ p̄tm̄
 tū vñtib⁹ et m̄proīp̄yib⁹ p̄turbant
 isti 2° h̄erū de p̄tū f̄pnātū m̄faēm
 x̄spūt et p̄p̄t v̄borū suōz amabile
 eis faciem infīcīt. Un̄ autōtātāt et
 facie x̄v̄ alarp̄b̄ contīnde q̄ p̄x̄mū
 i p̄tēa mitūt confīndūt. Quētūt
 vñlē t̄tēla sine vñlē s̄t mōle p̄m̄
 Edo op̄ p̄p̄t et p̄ se t̄tēla ē p̄tm̄ mōlē
 loq̄do et non minūs quam fātūt del
 rapīna mōp̄ne q̄n loquīt aū de hōnō
 tāndo p̄x̄mū. Et rācio h̄ndū ē q̄ ho
 n̄ minūs amat hōnōt fūt qui ei p̄

Pet h[ab]itū cōiunctū cōfert[ur] quām rē possēt am
que p[otes]t furtū vel p[otes]t rapinā ei ablat[us] ego
qui cumq[ue] obicit proximo suo defens[us] suis
inuose sine culpe ut dicendo tu es fin vel
tu es adul[us] vel vniuersitatis vel mendax et
de aliis vel etiā defens[us] pene īnate ut di-
cendo tu es ceterus tu es gibbosus vel sca-
biosus et sic de aliis eisq[ue] confirmendo
mortali[us] peccat et r[ati]o eis pene estne **Dñ**
march' b Cum dixerit sū sue fatig sp cu
confirmendo erit r[ati]o gehennae ignis q[uod] q[uod]
tut nō erit qui p[otes]tibus suis atuicam
infest[us] ut dicendo tu autem scilicet vel quo
cu[m] alio mo[bi]us eis maledicendo t[er]eo filij
mei[us] cōiunctū pena et maledictionem
Dñ erit q[uod] maledicent p[otes]t vel mīri mor-
te moriat supole cōiectū **C**auerit an h[ab]eat
causa corromp[er]e cōiunctū d[icitur] **L**udeo secundū
thomā 27. 9. 12. Cicut licetū e[st] aliquem
verberac[us] vel in ibus dampnificare causa
dysanc[er]e. Et p[otes]t aliquis altius quem corrigē
det aliquod r[ati]o et iacōsum d[icere] Et hor
mo[bi]us vocat d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s illos q[uod] icununt
remans quibus apparet in via p[otes]t p[otes]t
stultos dicit. O stulta et tarda cōde ad
redendū in ombribus. q[uod] louti sunt ap[osto]le.
none p[otes]t oportunit[us] x[rist]i pati et p[otes]t mīre i
glam suum ut p[otes]t l[oc]us v[er]to. **S**icrū aq[ua]l[us]
paulus galatib[us] nota[re] insensato[rum] d[icitur]
Tensate galate **Dñ** sicut dicit aug[ustinus]
ex mag[is] necessitate sunt adhibende. go
no leuit[us] sunt profētide **T**e q[ui]ntur
tuū homo deat atuicias abi illatas
fistulae. **L**udeo 2m thomā ubi supra
Cicut et in aliis cōiunctū s[ecundū] m[od]o
atuicias tenem[us] h[ab]e[re] am[or]e p[ro]paratum
ad tollerātiā si expediens fuerit. **Dñ** aq[ua]l[us]
m[od]o ut atuicam repellam p[otes]t duo
p[otes]t mīre quid[em] app[ar]et bonū eis q[uod] atuicam
infest[us] ut p[otes]t eis audacia rpmatur et
de ceteo tua nō attemptet. **E**odo app[ar]et
fama mīram q[uod] quilibet tenet defendē
fama sua. q[uod] 2m aug[ustinus] **C**ui famam
negligit crudel[us] ē. q[uod] 2m salomonem
c[on]clus[us] ē non bonū q[uod] d[icitur] multe.
Certo p[otes]t bonū multorum quorū pro-
fus[us] p[otes]t atuicias nobis illatas impo-
ditur. **Dñ** aug[ustinus] duo sunt i[n]ca[re] s[ecundū]
scia et fama. consciā p[otes]t te fama app[ar]et
p[otes]t mīre. **E**ccl[esiast]i sunt qui p[otes]t m[od]o
s[ecundū] ad maculātiā p[ro]nōtent. et talis
q[uod] p[ro]nōtat sciens p[otes]t mīre ad maculātiā
omnā p[ra]et[er] que ille in d[omi]ni i[n]a mittit
sine m[od]o suis in factis r[ati]o erit.

ma iacundia ē ianua om̄i vitorum
merito quilibet sibi caue debet ne alii
prouōret. Cont̄ hoc faciūt isti q̄ aūsob
hōies prouocant vel aliois hōies passo
natōs q̄ tito prouocentur ad mā et n̄
hō volunt r̄cīrā quod m̄ vgit i pīculū
māū ipsorū et grauit̄ insutū pro clibī
solatū pīmiant. Quia om̄is maledicō
nes et blasphemie i mātiones q̄ iſte
ſt̄ prouōtus profert. ip̄i lugebit̄ qua
e regula eis urab̄. Quod qui occasione
dāpm̄ dat dāpm̄ dedisse vi et x̄ det
i euāgelo. Om̄is q̄ māscit fū suo n̄
erit iudicio. Quid tūc iē r̄ub̄ erit qui
nō solū iāscit sed etiā proxim̄ ad mā
prouocat. Dñ sollicite vroz̄ caue det ali
ne manu ad mām̄ prouocat. alias
om̄ia pīca q̄ ip̄e m̄ tī mā i mātitt̄. ip̄a
pīceps erit. Et ſt̄ ſlī intelligendū
e de marito quod nō det prouocare
vroz̄ ne filios ne filiā ad iācūndiam
z ſt̄ de aliis. Octauū fīnt qui m̄ vībīs
pīcībus et laſciūbus proximū ſcam
dālīſant et mēnt̄ iegūtātē cori input
Dñ i cor 17 Cor i māput bonos mo
res colloquia pīraua. Item eph̄i ſor
mītāo aut om̄is i mādīa n̄ noīet
i vob̄ ſicut dēct̄ ſtos dei. Cō hō plūes
faciūt qui vība ſcuilla et lupuosa p
ferunt p̄ q̄ pīmos ad malas ſcupiab̄
prouocant et nīhō dīm̄ ḡuit̄ offendunt
Et tū tales cori gūnt̄ dicunt tunc
q̄ denotant corde ſicut pīferunt ore
quod m̄ ē flīm̄. Dñ x̄ i eaū dīct̄ ex ha
bīndīa cordis ob loquit̄. Ego qui
hīa vība pīferunt ſine fīnt vi ſine ſit
muliereb̄ i hīs oīdīnt ſe hī ſpūdīa
cordis. Dñ r̄iſo ſup matthīo eam
p̄i m̄ bonis et honestis et pīdīc̄ hōlī
qui miqua vel raro hīa vība pīferit
ſed ih̄m̄ x̄ ſepiū ſoīant eo quod v
ſatur mērī ſuī ſporū. Hō p̄i m̄ bīo
ignacio pīre qui m̄ tormentis poſita
ſepiū ih̄m̄ ſoīauit. Et r̄quisit̄ quare
hō non totiens ſoīaret dīct̄. Quia hō
non ſcriptum hēo m̄ corde meo et r̄tīc̄
nō poſſim̄. Et tortores p̄i morte eius
cor extirparūt et id m̄ pītēs. adēct̄
et inqualib̄ p̄t̄ ſcriptum ſuit nomine
ih̄s litteris auncib̄ go quilibet pīnus
caue ſe det. Mal et ſcuilib̄ et oīo
ſib̄ luxuriosib̄. Dñ pīdīora de ſumō
bono. Mal ſi mones iōc̄ p̄am n̄ dīt̄ ee
Buale corib̄ om̄isq̄ ſpī ūba loq̄ ſ
ora facit

Hoc etiam ostendit ap[osto]l[u]s dicens. **D**omini f[ili]o malus ex ore v[er]o no[n] p[re]cedet. Et p[ro]p[ter]e si d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s et[em] est i[n] eu[angel]io. De omni occiso ubi i[n] dicitu[m] s[unt] ratione et multo foris de v[er]bi scilicet s[un]t ratione et non ciuiis q[uod] merito quilibet n[on]m[en] det adop[er]t[ur]. tunc p[ro]p[ter]e dicens. Donec custodia mea ou[m] meo ut no[n] delinq[ua]nt de f[ili]o testimo[n]io. q[uod] falsi testes p[ro]munt q[uod]q[ue] p[ri]mo p[on]o ex m[eu] illud no[n] pro co[n]fessione octauu p[ro]munt ex m[eu] illud legitur. **C**u[m]d[omi]n[u]s bonus homo et iustus p[ro]p[ter]e rigore iusticie a q[ui]busdam malis homib[us] odiabat. v[er]o i[n] posuerunt sibi falsa timia. q[uod] etiam i[n] mento finauerunt eo q[uod] no[n] faciliter credabant eis omnes p[ro]p[ter]e excellenti[us] v[er]e istius boni hominis. **D**omini autem in ita sit ut p[er] fecerit igne p[ec]ca[tu]m 29 dyp[er]t morbo regio sedet in toto corpe si no[n] ita sit. 29 oculus p[er]da. Quod totum s[unt] eu[er]ent illis p[ro]p[ter]e p[er]m[iss]u[m] p[er] filii testimoniis 29 i[n]nocente. **N**a p[ro]muls testis falsus a plaga ignis exusta est 29 a pedibus usq[ue] ad caput et fuitur q[uod] putidus frus est. 29 tunc audiens et videns et deserto timens fuit r[ati]o[n]e lauit et postmodum exercatus est. **D**icit salome p[er] 19 filius testis no[n] erit impunitus.

Non occupistis rem p[ri]mu[m] cu[m] sup[er]ig[ua]li by p[re]cepto prohibuit furtum. h[oc] autem prohibet concupi[sc]tia dicens. No[n] occupistis et. Sic du[m] q[uod] contineat p[re]ceptu[m] faciunt et gna homi. **D**um s[unt] qui occupant bona alior[um] sed scientes q[uod] no[n] p[ot]est obtine[re] rem occupata ne consequuntur occupiam. si autem sciend[us] se posse consequi concupita fortis me conarentur ad prosequendum occupiam i[n] affitu et ipsi tunc occupando peccat mortale. **E**ccl[esiast]i s[unt] qui aliena occupant et ea o[ste]nunt exteriori q[uod] laborant pro di re illicite obtine[re] da. qui q[uod] uis no[n] obtineant peccant tunc mortale quod appetit in fine et latrone pro finto et rapta laborante. qui licet in effetu non finentur ut rapiunt mortale tunc peccant et q[uod] q[uod] p[er]m[iss]u[m] et aut p[ro]p[ter]e conatus esse

quint[us] appetita et isti adhuc petunt ut p[er] misericordias et lacrimibus re co[n]cupiscent illicite obtinetibus. et isti n[on] p[er]mutant p[er]tinentem n[on] p[er]stituant ablatum ut dicit augustinus domino in haec facultate restituendi. **T**erci s[unt] qui occupant iuste bona alior[um] et h[oc] p[er]petrare ut possent ea sibi arquer[ent] sed no[n] abundant appetitae p[er] tuore corporis et horis. **S**ed si sarent se posse evadere prosequuntur toto conatu et no[n] p[er]petrare videntur sed p[er] tuore et confusione huius. **Q**uarti s[unt] q[uod] occupant iustas i[n] sed ad malum sine et ad peccandum. putant ad vanam gl[ori]am extenda vel luxuriam ad vel ad rapulam sicut ille dominus de q[uod] scribi luce. Qui epulabatur condicione sp[irit]uale. **F**igo quoniam q[uod] videbunt aliquae ludere vel pecunias luciare. vel vnuarum vnuarab[us] ostendere vel videret superbia vestrum 2718 et ad item sine desideraret etiam h[oc] dicitas ut st[et] etiam contineat deum possit vnde peccat contineat h[oc] p[re]ceptu[m]. **E**t 2718 h[oc] h[ab]et intel[lig]entia no[n] solum contineat h[oc] p[re]ceptu[m] faciunt illi q[uod] aliena occupant. sed q[uod] sua propria male et illicite expendunt ut p[er] posse et voluptuosi tesserau[er]i 2718. **C**uncti s[unt] q[uod] cum nimis appetitu et amore afficiuntur ad spaliam quamvis no[n] iuste vident ea atrie. tunc qui ille appetitus et amor spalium suppat et prellit amore di et appetitu p[er]petrare salutem. s[ed] q[uod] mens sufficitur ex toto. H[oc] etiam grauit peccat. **S**icut heu plures s[unt] q[uod] totum cor suu[m] occupant cum spalibus s[ed] q[uod] raro vel nimis de deo et de salute propria cogitat. **S**exti s[unt] q[uod] anima r[ati]onem et possident sua iuste bona tunc nimis tenacitate et cum insatibili cupiditate s[ed] q[uod] superfluo de paupib[us] no[n] subuenient sicut in iussu p[er] quod dicit luc[ifer] quod superfluo date elemosnia. **E**t de h[ab]ebit h[ab]it[us] de spalibus. **Q**uod q[uod] superflua tenent que vanda cent paupib[us] s[ed] si ex di[cti] tenacitate superfluoq[ue] aliij magna penuria sustinetur puta q[uod] tenerent p[er] plu[m] bladum vnu[m] vel huic virtualia ut caru[m] vendere posset. **D**um multorum penuria et r[ati]onibus secreta grauid[us] peccarent. In n[atu]re enim exima s[ed] flua tenacitas dicitur virtus o[ste]no i[n] iuria paup[er]um. **D**um amb[us] mundis creatus est mundus que pauci dites occupatis. **D**um amb[us] in simone. **N**on mundus est rimis

hunc tollē quā cū posses indigentib⁹
de negare. Ego tantoru te scias quāde hō
quātu posses p̄tēre et s̄ nobis. Sciebas
aut op m̄ḡe n̄ sp̄endio t̄h̄c̄ v̄c̄utatis
dicit. ¶ q̄n quib⁹ r̄tm̄t s̄ip̄flua ex i
faciali cupide s̄ e mōrle p̄tēre et p̄cipuū
signū t̄is afflūt̄ e q̄ quib⁹ r̄b̄ po
tib⁹ p̄t̄est̄ ap̄id se quā utib⁹ aliib⁹ dis
pensare. Verbigra situt ille q̄ panem
vel carnes vel frumentū 2 h̄m̄t̄ mes
tibilia p̄t̄mittit anīqua pampib⁹
erogare vellet et h̄o ex n̄p̄ia p̄t̄ate
q̄ tm̄t sibi semp̄ defice et q̄m̄ t̄is
vix audet n̄c̄t̄e suā comedē. ¶ in h̄o e
filis busoni de quo legitur. medit et q̄n
rapido s̄ip̄ t̄am erigit. t̄ut̄ tm̄t sibi ad h̄o
t̄am deficeret et non audet plus mede
de fia n̄ iniquatu p̄t̄ cum uno pēde te
t̄e fine tollere. Ego q̄lib⁹ possidens bo
tp̄alā dēt pampib⁹ condūide. ¶ In
cōgo da x̄ m̄tra qui t̄ r̄ddet m̄celo. ¶ In
etiam beda s̄ip̄ lucam. No r̄p̄chedi
dues q̄ r̄iam colueat. vel frib⁹ m̄bor
rea congregantur sed q̄ fiduciā v̄te
in illis posuerit. nt pampib⁹ eroga
uerit. ut ab eis r̄rip̄etur ām̄ etib⁹ tab
naculib⁹. ¶ In exm̄ de diuitib⁹ te nati
bus loquit̄ q̄ quida dues t̄p̄ famib⁹
ne audieret voces q̄rulosas pampi
ad quida sua h̄editate r̄ip̄ quida aqua
se ins̄truit. ubi p̄ nimia fame pampi
plus clamans et eū sequentes p̄p̄ suspe
tatione quorum voces audiens r̄nd
no duabo cū camb⁹ istib⁹. Et s̄ me sa
fut suā poni r̄to in aliam camera
ubi t̄les voles pampi audiē no poss
et statim quidam armat⁹ pulsant
i porta dicens. Nūcūb⁹ dī sum 2 loqui
volo tu dñi. ¶ Ed cū fūntor de man
dato dñm fui eū assūret ibi no ec̄ p̄t̄
mentrib⁹. ¶ Nā in illā camera se m̄fūlo
tulit ne pampi clamore audiret.
Et nūc ex p̄t̄ dī cito eū ego nt co
pat coram dō r̄ddē ratione de oib⁹
tp̄alib⁹ sibi amissib⁹. ¶ In dues mor
od morte infimatus. a carib⁹ suis ad
p̄m̄ et confessione exhortabatur at
tēcūb⁹. ¶ Quod ille audire r̄mut s̄
dixit ego ad iudicū dī citatus cōpa
rui et iam ad etiā morte adūdicata
sum fine om̄i p̄p̄ etne salut̄ q̄ sicut
no exm̄ mām 2 p̄passione ad pampi
p̄b̄ s̄ et eadem distruccōe fine mā
sentēciatus sum 2 felicē mām q̄p̄p̄

2 r̄b̄ 2 corp⁹ 2 v̄ta 2 mām p̄didit. ¶ In
Un̄ iacobi iudicū sit ei fine mām. q̄ h̄o no
fauit mām. Septimi sunt q̄ cupisitūt
hōnōre et pulchro p̄m̄. honōre p̄p̄
exaltatione et sup̄ba pulchre app̄t̄ hor
ut hōibus placeat et h̄o e p̄t̄m. ¶ Ed
si quib⁹ natūlāt̄ appetet pulchritudinem
no m̄ cō dñm app̄t̄ h̄o v̄ne vellet s̄ q̄m̄
p̄t̄ ec̄ fine p̄t̄. Octau fūt q̄ ancilla
vel famulu p̄t̄m sibi attrahunt cū
t̄n a famulu alias a dñm no r̄cedē m̄te
dant quod e prohibitū m̄ lege ut h̄et̄
ecodi. No cupisit̄s nt ancilla c̄t̄. Item
e cont̄ legem ne q̄ e lex nālis. quod
t̄ no v̄is fieri vide ne tu alti feceris
Et utm̄ x̄ m̄ euangēlio. Quae vultis ut
fariant vobis hōies r̄t̄. go. Si tu habēs
faulū vel faula fidele et no velles q̄
quis eū vel eam. Abstrahet s̄ 2 tu p̄
t̄t̄ tēcūb⁹. Nom̄ fūnt q̄ i mīmō amōe
afficunt ad tp̄alia t̄n mīfā dñm hōc
e vēmale. ¶ Et cōm̄ q̄ appetit aliena cū
voluntate cont̄dicionata s̄. si possēt̄ h̄e
fine offensa dī ac iuria p̄m̄. t̄m̄
et tūt̄ vel nullū vel vēmale p̄t̄m e
fine tēcūm conditionē actualit̄ addant
fine habitualit̄ eam intēdant.
¶ On cupisit̄s v̄x̄t̄
p̄p̄m̄ t̄m̄. Obi pro
h̄z oib⁹ cont̄p̄icētā
t̄m̄s q̄ antea i v̄l
p̄cepto prohibuit actu
t̄m̄s h̄p̄ prohibet
aut cupiam t̄m̄s

Ubi nōndū quod cont̄ p̄ceptū fuit. h̄o
er ḡnā hom̄. ¶ Om̄ qui deliberate co
cupisit̄t et libent̄ ope actū p̄fēct̄
s̄ possile r̄p̄is fōret. et tales cont̄ p̄
ceptū dī faciunt et p̄cēt̄ mōr̄b⁹
v̄bigra. Si quis ona die centū domos
int̄ret et m̄ qualib⁹ domo cupicētā
mala sibi p̄ visum acq̄et tot p̄t̄
mōr̄lia. Amitteret. ¶ In mat. i. ¶ In
videut muliere ad cupisētām ea
s̄. ut cupia m̄fūt̄ in affīm̄ cōtōis 2
m̄ consēnsim̄ rom̄. et etiā s̄ facultas
assit face disponat iam mechatus
e eam in cōtōe suo. q̄ fūm̄ ura volun
tas p̄t̄ p̄fēct̄. Ed s̄nt q̄n vel
let 2 possent sed tm̄t mundū 2 fūm̄.
dulū hom̄ sed si sc̄rent se posse late
m̄lactu ne dñm ut fūb⁹ ne salutē aie
trazet qui h̄o ope p̄fēct̄. Et t̄les

q̄ sic dmittit̄ grauit̄ dñ̄ offert̄
 qua volunt̄ est deliberata ad actū
 illius Terrij fuit q̄ nō concupiscent
 nr̄ actum p̄pet̄e volunt̄ sed faciunt̄
 ut concupiscant̄ ut multe mulieres
 s̄nt et virgines que ad h̄o se lauant̄
 et ornat̄ ut amabiliores fiant q̄ nō
 solū in plateis et choreis ymo et in
 corda vior̄ vulnerant̄ dñ̄ eis n̄t
 talore albo n̄t rubeo n̄t fauari col-
 loq̄ n̄t manū iecatione n̄t vili-
 tui sp̄ositione n̄t oculoꝝ lasciva
 intuicione laquim et occasione rime-
 prant̄ Et tales q̄ nō s̄nt concupiscent
 nr̄ actū fac̄ volunt̄ sed concupiscent vo-
 lunt̄ sunt occisor̄ maru Dñ̄ bñm
Dñ̄ p̄f̄e tōne vī t̄ ab eo ḡuorem
 x̄ fūrme p̄secutione q̄ suggestione
 maligna ex p̄nicioſa. sc̄am ali occa-
 sione ab eo puerit̄ abr̄ quas r̄deit
 qm̄ a uideo qui sanguine illit fidit
 Quarti fuit q̄ non concupiscent nr̄
 volūt̄ concupiscent. nr̄ eaia actū fac̄
 apponit̄ sed tm̄ delatāt̄ in moro
 sa delatāt̄ cū plena ratione et
 voluntate et t̄lib̄ morosa delatāt̄
 ē p̄tm̄ mōrle. Cont̄ quod heu multi
 faciunt̄ t̄m̄ mulieres qm̄ vni. q̄ li-
 tet nolunt̄ concupiscent nr̄ velint̄ ab
 aliib̄ concupiscent. tamē volunt̄ die aḡ
 festū ī reliquib̄ noctuari et t̄m̄ p̄iu
 cogitationū qd̄ t̄m̄ nimis ē p̄ciu-
 losim̄ qz faciūt̄ ex h̄o p̄tm̄ mōr-
 le mārrit̄ Quod probat iacob⁹
 i canonica sua cū dit̄ Cont̄ pria
 aī m̄terior delatāt̄ cū concepit̄
 subaudēendo consensum rōm̄ p̄p̄s
 p̄tm̄ s̄ mōrle. Cieñdu s̄m̄ q̄c
 ḡom̄ op̄ huāna temptaciō p̄scit̄
 m̄tibus s̄ suggestione. delatāt̄
 et consensu Si em̄ suggestione indu-
 tit passioñe que ē subitus mot̄
 cogitantis seu delatāt̄ in re
 cogitata sit ē venale p̄tm̄ vel salit̄
 venale Aut̄ sentitur delatāt̄ ī co-
 guardo. et hoc cont̄ingit durp̄t̄ Aut̄ t̄
 delatāt̄ racōm̄ non consentit̄
 m̄delatāt̄ z̄ adhuc ē venale
 Aut̄ consentit̄ s̄it ē p̄tm̄ mōrle.

fine consentiat m̄delatāt̄ m̄terioris
 actus fine consentiat ni rpm̄ op̄us
 Quid ro q̄ non s̄nt̄ consensū venis
 puta t̄m̄ quib̄ consentit̄ in op̄us ē p̄t-
 catū mōrle sed eciam m̄p̄tatum
 ut quib̄ consentit̄ insolam delatāt̄ ionem
 m̄teriorē no aut̄ in op̄us Et h̄o h̄z vēt̄
 si delatāt̄ evadat sup̄ obiectum m̄lē
 sensib̄e deformitatē ad r̄am rōne
 Si aut̄ quib̄ nō delect̄ur m̄delatāt̄
 tm̄ p̄i puta si aliqui placeat cogitore
 de p̄p̄c alius mulieris pulchre absq̄
 alia deformitate concurrente s̄t̄ con-
 sensus in t̄lēm̄ delatāt̄ nō cū p̄tm̄
 mōrle sed potius venale

Et s̄t̄ e h̄m̄ fuit̄ s̄m̄ p̄p̄zy

Non sunt p̄ta aliena
quoz si p̄tor in uno
i morte dephensus
fuerit sic dampnatur
at si p̄pua p̄to luet
ho nobis videat mā
bile q̄ homo dampnat p̄o alienis
fit p̄puz **I**deo om̄s sollicitate distite no
ne esse ḡna hom̄ que brem⁹ dīca
q̄ dampnatur p̄o alienis p̄cas 2m
qd' noue font aliena p̄ta. **D**omi⁹ e
missio n̄ quis ubet altr̄ p̄ctae nt
vbiq̄. dñs q̄ ubet famulu vel p̄
qui ubet filium vel et dñs q̄ ubet an
tillam h̄ fratre q̄ sunt cont̄ cunctate
di et proximi **C**icut rustici qui ubet
suos dampna m̄fie px̄ m̄is n̄ pecoi
bus suis m̄mibus vel m̄segetibus
Del dñs que ubet ancilla ad p̄iatu
alter⁹ ic̄ et ibi ḡma x̄rpe quod m̄
bn̄ cognoscit ⁊ voluntate illis ⁊ s̄c
alib⁹ missione illis ⁊ h̄ st⁹ ubens
⁊ obediens ambo dampnabunt **D**ñ
ysme 18 **A**li⁹ pena suis cum dñs afflictio
Dom⁹ t̄les tenent ad restituicōne **R**u
deo q̄ qn̄ quis probabilit̄ recit ex
missione sua securā r̄i ablacione vel
noce suo sciam rata habuit alias no
dom p̄tm alienū e consilium. q̄
tūq̄ go altei consulit sine suo sup̄iori
sine p̄ai sine suo m̄fiori vel alio mo
quo tūq̄ dampnabi⁹ n̄ i⁹ q̄ ope p̄ficit
Dñ p̄eunt mali consiliari⁹ dñorum
qui suadent guerras rapinas exactio
nes. vel alii qui suadent formicatioes
et finta vel h̄moi ⁊ alib⁹ q̄bustūq̄ mal
consili⁹ ⁊ di ⁊ p̄em̄ caritatem v̄ge
tibus q̄ r̄i erunt om̄ p̄tor⁹ ⁊ ma
loz q̄ ex consilio eo p̄petrata sunt
vel p̄petrabunt ⁊ et illoz pena s̄ am
dentalis augmetabz v̄sp̄ ad nouis
diem si s̄ decedunt. **E**go quilibet
sibi caue det a consilio ⁊ a doctrina
mala q̄ r̄is corā deo homicida re
putabz **D**ñ ang⁹ s̄r̄ ioh⁹ homicida
dyabolus d̄ non q̄ gladio armatus
vel p̄o enctus ad hoīem veniat sed
q̄ malū v̄bim̄ senūant. **N**oli go
pure te n̄ ec̄ homicidam q̄n̄ fū v̄t̄q̄ ma
la p̄suadēs **I**tē t̄les consiliari⁹
ut corr̄ turpi morte moriunt **G**en
de amo h̄l⁹ q̄ fūnt suspensus ad

patribuit quod parauit mordacheo
Ite p*ro*p*ri*e de p*ri*ncipibus qui dederunt con-
filiū cont*ra* damiele ut mittet*n* i*l*acū
leoni q*uo*d postmodū p*re* se missi fuerūt
m*la*cū *et* sic aleombus deuorati ut
h*ec* *damie* b*u* Ite p*ro*p*ri*e n*on* a*ct*itofel
q*uo*d malū consilii dedit cont*ra* dauid et
postmodū serpm suspendit*ut* h*ec*
IR*U* **I**N*U* *io* sollicitate t*ra*uendū e*st* a ma-
lo consilio q*uo*d ut frequenter malū con-
filiū s*er*p*ent* ip*su*m*us* deuoluerit **A**em*u* p*re*
secutionis p*re*ame fidei fuit quidam co-
silianus p*u*s*u*s q*uo*d consulunt p*ro*f*es* ut
facet fieri thaurū enē*u*. et i*n* me*o* latas
ip*si*h*u* thaurū facet magnum sonum et
optoro t*u* quo clauderet **E**t x*an*ob
intus ponet*et* igne subrūs thaurū
ponet*et* s*er*x*am* mābiles*et* lame-
tabiles voces audiet*et* t*u* ab igne et
calore torquentur **Q**uod p*ro*f*es* vo-
lens exprim*et* consilium eunde p*ro*m*pt*u*s*
mir*po*s*it* *et* s*er*dm*u* d*ic*ū eccl*esi* *et*
faciente consilii ne*cess*imū s*er*p*ent* illū
deuoluetur. **T**erciu*m* p*ri*cm alienū e*st*
co*sensu*s b*u* t*u* quis ex corde dilig*et*
malū quod al*o* fac*it* v*er*mo et fouet
et tales digni sunt morte **C**una nul-
li place*et* illud quod d*icit* m*ay*e*u* dis-
placet h*o* e*st* p*ri*cm et i*n* i*ust*icia **E**go
s*u*p*er* n*on* i*ussi*sti ne*co*nsulust*et* s*u*l*o*
co*sensu*s ad mala facienda que sine
tuo consensu n*on* fuisse*nt* petrata
re*u*s er*is* om*n* illoru*m*ale*z* male-
f*ic*ez*et* dampnaberis t*u* male facie-
tibus **D**ñ*u* **R**o*o* *et* digni sunt morte
n*on* solū qui fac*it* sed qui co*sensu*
male*faci*ctibus. **B**ib*er*ia t*u* n*on* nubes
alique lude*et* consilios*et* solū*mo*
consensu*m**o**u* r*u*s er*is* **S**ib*er* p*ri* et
m*u*r n*on* iubent filū vel filia*cho*sa*e*
sed consensu*m**o**u* r*u*s e*st* **D**ñ*u* p*ri*
p*ri* *et* **C**onsententes*et* facientes
p*ai* pena p*u*niendi fuit. **Q**uartu*m*
p*ri*cm alienū *et* adulacio **E**t sunt
isti q*uo*d p*er* am*end*ant*in* ho*b*ibus qui
male fac*it* p*o* *et* amplius dampna-
bunt*ur* **N**a*o* qui ita laudat*et* ad*u*-
lant*ur* male*faci*ctibus ita re*u* e*st*
quodā*mo* sicut illū q*uo*d fac*it* p*ri*mo
p*ra* *et* aliqu*is* pe*cc*at*in* p*ai* *et* no*l*andari*et* **I**o*ram* p*ro*p*ri* adulato*res*
et laudato*res* p*ec*co*z* mali*for*tar*et*

adula
toreb

I malitiae et ppter defensione ma-
lorum hoieris videntur facere quod
est inseabile audiens et in tales principes
sunt omni malorum istorum. Et tales val-
de reprehensibiles sunt nam non putantur
ordine recte romas mho quod laudat
illud quod reprehensibile est illud
et vituperant etiam subserviant id quod
salubre et laudabile est. et ppter tales
sunt maledicti adiutori ut heteros yfane.
De vobis qui dicitis bonum malum et ma-
li bonum ponentes tribus in luce et
amazum dulce et dulce in amazum
Atuac putatis quod iam tam fece quia vi-
tot hecant per etiam nescient nisi quia
laudant in his qui faciunt et in non cog-
noscunt se esse pteroz sicut coram domino sunt
et ita decipiunt. **Vn** yfane et erit
qui besciant et qui besciant precipitati
Vn etiam seneca alii hoieris bla-
de loquente agnosce tuum laquam esse.
hunc enim suu venenum blanda locutio.
ideo nolite laudare malum et deudere
bonum quod hunc est unum de sumis pculis
et etiam di **Vn** auga sup pbs duo sunt
qua psecutori. p. vituperant et lau-
dant. sed plus psequuntur lingua do-
ulatores quam manus psequuntur. **Vn**
etiam ihesu si pbs nihil est quod tam facile
corrupt metes homini sit adulatio
plus enim nocet lingua adulantibus
quam gladius psecutoris. **H**o cognosti
pt ex eo quod adulatores ligant hoieris
et pteris delectat enim facere ea in quibus
non solum non metunt reprehensor sed
etiam laudator opator. **T**onitrus tibi ad-
ulatores ponunt et consunt pulullus
sub capite iacentibus in pteris. **Vn**
etich. **V**e qui consunt pulullos. **E**t qd
ibidem dicit qd i omni sup eti. **Q**uisque
male agentibus adillatur pulullus
sub capite iacentibus ponit. ut qui cor-
ripi ex tuba debuerat in ea fulci-
tus laudibus iacet qui estat.

Equit vide quo malum et ma-
li in malitiae suis laudant
et virtuosi in virtutibus
irridentur. **D**uo quo sciendum quod vi-
ta p adulatores accusavit sibi virtutem
noia. **P**la sapientia incisivis vestru-
m pculoz calcoz et omni exteriorum
gestoz ab ipsi honestas est nictuta

ut dicendo quod hunc decorat te ista muta-
det ista vestis quod pulchres infacie quod
hunc decorat et illud pexplu. quod pulchre
meedis 2 tis. **I**te anima nostra promide-
ria ut quis die noctu op omibus vbiq
laborat pro acquisitione riz ipsaliu sine
uisse sine misericordia vel queritur mo p
sue st cu deo sine tunc domini nunc me cu
rando. omnes solitudinem sua adhibens
quo possit ipsalia congregare et cu tanta
auditate quod nūqua etiam faciat. et i
hunc spatur in fine **Vn** auga ad quenda corre
Auartus in fine e sibi. **3** dissolutio socialis
irregularitas est nota. ut quis conformat
se aliis modis sine imbonis sine i malis
sine lucis sine i illicitis sit inchorisando
saltando inuidendo 2 tis 2 tis ab adulato-
ribus non noiat dissolutus. **Q**uarto astu-
ria ab ipsis adulatoribus prudencia noiat
ut quis st astuta i mercantibus et aliis
suis negotiis lucet merciendo et deci-
piendo fraudando et trufando ptemos
Quinto lapa constia libertas cui noiat
ut cu quis sine tunc tunc viunt mactil-
turans. Et tunc dñi mactitacionibus
locutionibus et in opibus sive sine oī tio-
ne di pectat et qui delictabilia futuram
pertinet tibi letus ab adulatoribus
noiat. **S**exto garrulitas affabilitas
noiat ut cu quis est garrulosa sine vir-
sue mulier struha oba profendo non
citrando vnu dñi mho offendit tibi
noiant solacioli

Hequit vide quo vide virtutes
et virtuosi irridentur. **E**t pmo cu quis est abstinentia
et tot pte vnic et in i necessitate corren-
tibus ee. **T**his abstinentia anima seu p-
ritas noiatur qui non andeat vnu de bo-
nis sibi concessi cu in tis non ppter p-
titatem non dimittit sed qui sibi se redi-
ditibus rone ee de oibus creaturis
quo usus st i abstinentia. **I**te si hunc
diligit ex qui dicit discite a me qd
mitis sum et hunc est corde huncitate
stolidoz snaec in tibis in factis et mitis
scandalum canem tunc illud dñi
x. **M**at 10. **V**e hoc p que scandalum
sit tunc talis ab amatoribus hunc
mundi hypocrita noiat. **C**erto ma-
ritas cu quis matre incedit i obz
i sibi cauens leuitate monte ostende

Quita pietatis amaritudo noitat^{ur}. Quarto, q̄ est deuotionis. 1. tū quib⁹ m̄tū expelle extrebas occipationes 2. deo quietū et inquillū cor offere. tūc h̄is quies deuotionis p̄ficit noitat^{ur}. Quinto simplicitas s̄ tū quib⁹ 2m p̄phetam 1. simplicitate cordis queat deum 2. 2m dñm p̄ studet simplicitate colide onde tūc t̄hē simplicitas noitat^{ur}. et talis a mundi amatoribus deuidet^{ur}. **Vii** iob deuidet iusti simplicitas. Sexto imago dei litigiosa 2stia noitat^{ur} tū s̄z deum p̄ oculis h̄z m̄ v̄bis 2 m̄ frib⁹ t̄mens dñm offende. t̄lis nō dī tristis s̄ erro neus m̄ consciā. **I**nno fugē publicum et mala societate singularitas noitat^{ur} ut tū quib⁹ v̄t sibi caue a mala sorte adūtens illud dñm. **C**ui sc̄o studiis eius, tū pulso p̄tētus. tū talis singularis 2 despicio p̄mū noitat^{ur}. Octavo si quib⁹ iusticiam q̄ut et q̄igt m̄tū tūq̄ spaciens 2 austera noiat^{ur}. **N**ono si quib⁹ ḡiam homī h̄z tūc adulatori noiat^{ur}. Decimo si quib⁹ courtoi 2 infortiori p̄xim intendit tūc p̄suptus^{ur} dī. **Q**uartū p̄xim alienū e r̄bus, fūs et sunt illi qui tueri malefices 2 ad quib⁹ l̄m̄ r̄cūsimū v̄brigā. Aliquis fūat, et h̄z apud quē furtū abscondit, vel rapto rapta. Vel tū quib⁹ tueri malefice nō p̄mitēdo de ipso fici iustum iudicauit et multa huic. Ego si es potens 2 i constis tuos tueris raptores tū rapib⁹ r̄us cib⁹ om̄i illoꝝ petor q̄r nō eent tot raptores s̄ nō eent tot r̄utores. Et de h̄is agnitis dñs p̄ ysaiam Ra p̄ma paup̄m m̄ domo tua. **E**ccl̄i q̄d̄ m̄ domo tua mutat quod ē cont deum ab h̄is quib⁹ hospicio r̄tr̄p̄s sciens r̄us eub⁹ om̄i maloꝝ illorum. **S**extū p̄xim alienū e p̄tr̄p̄atio m̄ p̄tib⁹ alienis v̄z tū quib⁹ p̄te h̄z i luto p̄tū et p̄m̄ p̄te h̄z m̄ pena ut qui sciens emunt rapta vel fiz tum vel inde remedant vel bibant tales em̄ tenent̄ eo r̄stitutionē m̄q̄ntū de h̄is iustis acq̄sits v̄si sunt. etia si octo vel x remedissent vna autem fūata quilib⁹ tenet̄ r̄stitue q̄ntū eo ipm̄ p̄met. **A**lī intelligendū ē de h̄is q̄ a uideb⁹ so vel munuscula ar̄cipit q̄ ab aliis p̄ v̄sūra r̄cepit

et tales tenent restituere non possunt uidebis
sed illis a quibus vi per usum extor-
serunt si illos notitia habuit fin aut te-
storum consilium confessoris dicitur hinc dei
pancipibus Idem dicendum est de luso-
ribus qui bona per ludum participant
et omnes tales tenent restituere satisfa-
cte et consilium confessoris prudentes
et intelligentes de fio illo tunc ludum
Ego nullus datur cum lusoribus bibere
ut in medietate ab eis aliquid recipere ad
lumen vel alias modo quoque tunc iudi-
cet quod permittitur pane vel oymu morari
per primam et aliq[ue] q[ui] pluviis qui p-
cipiant quotque modo frumenti in lucro
peti ut uxores et pueri frumenti hec tes
male accipiant Nam tam uxores quam pueri
sacerdos belis ab igne abusus sint ut
legi mandameli Septemt[er] alienum
pertinet et cum quis multe in pecunia q-
torcitur et reprehendit tonetur. Unde
quibus in his subditos ut platos et probi
filiis ut subditos et filios corrupti
prout tenentur et expedit videntur
pro loco tunc una cum ipsi peccant Unde
legitim de sacerdote heli. Unde et cum
no corerit filios suos inique agentes
vel quod tacit. vel quod expide correxit.
pertinet et hoc per morte ipsalem quod fratelli
tribubus cadens de sella retrosum
spiritus et si est in inferno non iucinatur alii
causam non per filios suos non corerit ut
debiuit. Unde quod ergo cum subitanea
morte interficit. Unde filii a patribus
et laya a prelatib[us] suis reprehendunt
nequam ipsi vel subditi indigent
non ad hoc tenentur alios damnarentur
Unde ergo si dicente me ad ipsum
mortem moneris. sed pro tua superbia et
uaria luxuria et tu non amicauis
ei neq[ue] locutus fueris. ipse iniquitate
sua morietur sanguinem ei de manu
tua regiam Octauum pertinet alienum
est non obstat per patres et hoc spectat ad
platos et ad presidentes. Unde vos per
patres et domini qui subditi vobis non
recolectis sed permittitis eos infie non
in paupibus pullos autem ancillas
pecoral coem fugiles auferre equis
vobis in pabulum. quoniam fructus
dotioris vinceris suras. vel vi amperae
pauperes vituperare primum ledere

108

nde et male narrare et huic no
prohibebit vos dampnabim⁹ **Dñ 13**
Ezech **Tunc dñs platis** **No ascendist⁹**
ex adūso n⁹ posuistis vos murū pro
domo ipsi ut staretis in domo dñm
Dñsi em̄ recorcas ad hō statuti sunt q̄
vniuersitatē tūc sibi subiectū ī pace re
neat. et si forte ip̄e nō r̄sistit et
spoliat subditos ī nō r̄sistit et
si eet tā ita ampla scit nō
bile mare om̄ia p̄ca que sunt mea
p̄ raptoreb⁹ quibus r̄sistit posset tūc
de omnib⁹ l̄yis coram dō redditing
ē ratione **Ite vos p̄tē familias si**
filii vñ vel familia tua mala p̄petrat
dampna infendo p̄mis et si eos
p̄ posse nō emendat et si multa bō
opa facietis ieiunando orando vigi
lando eleemosynas dando et huic nō
minus dampnabim⁹ **Cum p̄tatis q̄**
deus p̄tuleat hoīem hō mīq ad
hōrē istorū et detractionem illorum
nō sed vniuersitatē ad deo ad hō p̄tate
accept ut mala scdm̄ vices p̄hibeat
et suos subditos ab misib⁹ malor⁹
descendat. vñ si p̄sidentes p̄m̄ p̄lēbe
mala et nō facunt dampnabuntur
Nom̄ p̄tē alienū ē nō māfes
tare p̄tē hom̄ ad corrīgēndū et
ad emendandū **Dñ quiq̄ sat**
p̄culum alteius et nō p̄mit sine
in cūa sine in ibus cum tū bene
posset illū p̄mūme r̄us erit si hō
no fecerit **Aicut si sis aliquē p̄t**
care et possis hō māfatore q̄ ip̄e
dictur et emendaretur si no facies
r̄us esse **Ite si sis rem suratam**
tūc aliquē iniuste tentā et no vīs
dō ri publicare. ut s̄t suum rem
r̄habē posset tū tū hō amode et lin
te posses r̄us eris coram dō ī illo
p̄to **Irem si vñis infret damp**
na p̄xio ī p̄ato sine ī agro sine
morto et si proclamares eundē
tūc talis sic p̄clamatus resarit
ad dampno infendo et nolles hor
fate ī subsidū dō ri. tūc r̄us
eēs coram dō **Ite si quis vellet**
aliquē iniuste capere et bono mo
illū p̄mūme posses et no facies
r̄us eēs **Irem tūc videres aliquē**
occulte p̄tē et posses hō māf

illi q̄ posset prodere et emenda
ne hoc ille utm̄ peccaret et nolles hō
facere sed sit simulacrum tūc eses p̄
ticeps illius tūc **Ced aliq̄ dicunt**
tūc aliq̄ iusta fieri vident quid hō
p̄tinet ad me hōdeo op̄ ex p̄cepto frīc
caritatib⁹ quilibet tenetur p̄uenire
p̄culum sui proximi corporis et aie
cum hō amode posset **Irem si vides**
tūc tūc erga soueam et nō p̄mūme
res eum homicida illius eēs coram
deo si infoueam cadet et s̄ morētur
Ite cum ī synode p̄cipitur om̄b⁹ ī
eade porrochia existentib⁹ ut mai
festent tūc publ ad corrigendum
ea quod quidā nō curat et iō serpos
infecib⁹ dampnānt ergo q̄cūp ca
consanguinitatē vel familiaritatis. vel
causa luc nō p̄det p̄tū quod creden
dum eēt ī m̄ura p̄ura symoniam
comitteret et q̄rūt peccaret **Ite q̄cūp**
scaret hēcī sine phthonymssam et
nō p̄det mortis peccaret **Irem me**
lūs eēt tales corruptores fidei pro
dē plat⁹ etcē q̄m̄ die ī pane et aqua
iē unā

Aplicat p̄ta nouē aliena

Incepit quidā nobilia de vena
ubus p̄tē

Pecatū veniale q̄ fst Rn
fio 2nd augm p̄t̄m vena
le e q̄ hoīem usq; ad rā
tū p̄petue mortib⁹ non
quāt sed pena mētūr
et sibi facile indulgetur et iūtitur
cor modis. H̄mū qn iūtit̄ aliquod
p̄mū quod nse ē vemale nr ē cont̄ p̄ceptu
di nt̄ vīm de vī mōr b⁹ ut loquendo v
bū otiosum fine causa. Quod aut̄ s̄ b⁹
bū otiosum declarat b̄t̄us q̄ q̄ i mōr
dicens. H̄bū otiosum ē qd aut̄ rōne i
te mātib⁹ aut̄ mētione p̄ie vtelitatis
carat i medendo bibendo et dor mēdo
vle mātē cogitationes vanas h̄ndo et
de alijs. Credo ap̄t̄ m̄p̄fōne s̄i ficut
p̄mū mōr quod alias qn p̄f̄mū est et
mōr sit vīde muliere cu libidine et
tu delicatione p̄t̄ rōi et vīs p̄mū mōr b⁹.
Tercio ap̄t̄ p̄mū et p̄ accidens ex mōr
fit vemale no quod illud p̄t̄mū nse
mutat si q̄ ho qd ē mōr fit vemale
h̄m illud p̄t̄mū mōr ia h̄r ē vemale
consecutū qd obligat ad pena no etia
q̄ debet vemale lo dīt amb. De p̄t̄mū
ap̄t̄ p̄mū fit vemale. Quarto iūtit̄
veniale ap̄t̄ erētēa const̄mū qd sua
istia dicit aff̄tie alio ce vemale qd
no ē et mātē facit iūtit̄ vemale
Decrata vemale sit vīanda p̄t̄
se p̄t̄ dāpna q̄ euēniunt et p̄dēt̄b⁹
p̄t̄mū vernalib⁹. H̄mū dāpmū ē q̄
obligat ad pena no atiāta si 2nd quāt̄
pen et delicatione q̄uor eit. q̄ t̄ius
q̄ub̄ in purgatorio pro uno p̄t̄ vernalib⁹
q̄ s̄ib̄ lamentea sustinuit in craticula
S̄dm̄ dāpmū est q̄ matulat aiām
vn augo de vita x̄ana dia ni p̄t̄s
p̄seuerans mōr e coruo h̄o intelligi
de mōr si vemale solū mātulat Terc
cio e q̄ di minuit suore caritatis si
aq̄ i igne projecta licet igne no exti
guit suore mātē minuit. Iuga s̄r̄ ioh̄
Hi mātē fuit gutte que in s̄ib̄ mātē
fūma xp̄lent. Quarto potentiab̄ aic
in bonis opib⁹ lassat ficut qn p̄mū
onib⁹ sup̄onib⁹ mi nq̄ erit proptib⁹
ad ambularib⁹ Iuga s̄r̄ ioh̄ mi mātē
fuit ḡna h̄arenē si si multa h̄cna
ponatiz p̄mū aic opp̄mū. Quinto
r̄t̄dāt a gl̄ q̄ homo qui dōret et pos
set stat̄ dō gloriam p̄ morte euolac

cogetur ap̄t̄ vernalia ad t̄pc m̄p̄u
gatorio exspectac̄ m̄quia em ab ali⁹
fr̄s dei indeb̄ donet soluat penas
m̄mā quadratē vernalib⁹ p̄t̄z. Un
dicit et math⁹ et Non exhib̄ m̄ don
r̄ddas et. Exciendū q̄ p̄o p̄mū p̄t̄s
et hoīem qn q̄ m̄ purgatorio dñm p̄
gal quod i p̄t̄ fēnit et facilis delūss
Dñm leḡ de sc̄oē s̄i dāmām q̄ p̄
vīm̄ cantilene auditi de q̄ no fuit
confita ut confessa n̄ regt p̄mū m̄
p̄t̄ fuit m̄ purgatorio x̄oī diebus
st̄ p̄ morte r̄uelatū fuit crudam.
Sertū ē q̄ bo na gl̄ dimūnt no celeps
quidē illa que iam debent et q̄ h̄em⁹
ibi p̄ meritū r̄posita sed q̄ debentur
si vernalia no ferent q̄ me t̄pe possi
aliq̄ bona fici qn illa fuit p̄ que bo
bpa bonū celest̄ gl̄ augmetaretur
re p̄ p̄petratione vernalium q̄ nos
opa quēdā dīce ad solutione huic
debitori p̄ q̄ dōret nob̄ cresce cumu
lus etiē gl̄ae p̄mū. Exptimo q̄ ve
rnalia fuit sepe occasio mōrli p̄t̄z
et ho contigit q̄r mōr. Dño ep̄ con
placētia. Un augo Nullū p̄t̄mū adeo
vemale qd no fiat mōr. Un placēt
no idem art̄ mōr si idem p̄t̄. Non
q̄ q̄nto ē maior delat̄o i p̄t̄ tanto
maior pena debet illi p̄t̄ m̄ fatus
Un apo 18 quantū m̄delūs ficut
m̄ date de tormentis. Cido ex dispo
p̄ q̄ frequentū lāp̄sum i vernalia dī
pom̄t̄ ho ad mōrli. Et 2nd ho mēl
litigat illud et. Utasti grandia vī
ne obruarib⁹. Mōrli h̄arenē Un p̄n q̄
m̄ma negligit paulati decidet. Un
q̄. Un m̄ma p̄t̄a fīe ac deuictare
neglexerit a statu iusticie no quidē
rp̄ente si p̄t̄b⁹ cadet. Tercio ex p̄
gressu q̄ qn m̄singt vemale si no
prohibētus possi possi progredi vīp̄
ad mōrle. Illo q̄ rpm̄ vemale in s̄ba
ficiet p̄t̄le si q̄ ex ip̄o vemale occa
sionalis progrediendo ficiet mōrle. Isud
p̄ i p̄mū motib⁹ qui m̄ vernalia
i putant si qn delat̄o aualestit i m̄
q̄ consensib⁹ accedit ia p̄t̄ ē mōr
le et vemale. Iuga m̄sp̄ de p̄mū. Iul
li ē p̄t̄mū adeo p̄mū qd no crescit
neglecti. Quarto ap̄t̄ const̄mū erro
neam et m̄s fructam qn aliquib⁹ teret

aliquid p̄t̄m qđ eet̄ v̄male m̄se qđ
eet̄ mōle tūt̄ de v̄malia sicut̄ mōle i^r
v̄malia p̄t̄ p̄ que dītt̄nt̄
et qđ modis **Quo** vñ modis
Primo p̄ confessionē grāde
q̄ sit̄ publice tūt̄ mult̄ et corā mult̄
ut sit̄ corā p̄ p̄dicationē vel etiā alias
et illa confessio h̄z effacia ad dimissione
v̄malia ex r̄bus s̄ ex contiōne confi-
ex h̄militate confessionib⁹ ex oratione
sacerdot⁹ qui dīt̄ sp̄p̄ pl̄m **presente** vñ i^r
Endo p̄ deuota pectoris tūsione qđ
publicam q̄ p̄t̄uend⁹ pectoris sūi dīc̄s
Deus p̄p̄t̄ esto m̄ pectori de pe. dīc.
r̄sunt actiones **T**ertio p̄ aq̄ bñd̄te app-
fione de co. di. Aquā sale **I**te aq̄ bñdra
z̄m h̄z no e fact̄ s̄ e ḡi quedā dīppo
ad sacramentū. **Vñ** dāt̄ de omn̄ negat̄as
et v̄malia et oē qđ effac̄ s̄ar̄toz̄ ip̄edē
possi **I**te z̄m h̄z aq̄ no bñdra addita t̄
bñdra totū est bñdr̄m **Q**uarto p̄ confi-
tione go bonū e i mēte contei qn̄ dñi
t̄s te aliquid de male v̄misſe **Vñ** ras-
siderub⁹ sp̄p̄ illud p̄ ad dñm t̄ h̄b̄
clamam dīc̄t̄. **O**ns n̄esat̄ differre que
xp̄ucto cordis senseut̄ sibi supplicare.
Quinto p̄ orōne p̄t̄p̄ue dñit̄am de p̄mis-
sionē; cotidiam⁹ **L**ugo de cotidiam⁹ le-
iubib⁹ p̄t̄b⁹ sine quib⁹ h̄z vita n̄ dñat̄
cotidiana oro fidelui satiffract̄ **S**exto
p̄ explālem bñd̄tonē z̄ fm̄ q̄nosdā per
fāt̄dolem. go manerib⁹ e i cīra v̄sp̄ ad
fine miss̄. **C**ept̄mo p̄ elemosinā
bñd̄tonē **Vñ** dāt̄ p̄t̄ tua l elemosinā
r̄dme **Vñ** tamē **xl** abſconde cleo-
fīmā fm̄ pampib⁹. q̄ sit̄ ap̄ xp̄m̄t̄
igne ira eleo na p̄t̄m̄. **E**t addūt̄ q̄n̄
dā p̄ i nūaz̄u r̄missione que e eleo
fīna ſpunalis de q̄ lue vi **D**imittēt̄
et dīmittēt̄. **O**ctavo p̄ digna curaſtric
annōne de co. di 2 **D**īm de ēmen.
Et iudā etiā p̄ ex mā v̄t̄t̄one p̄
de sac̄ v̄t̄t̄one. **co.** vñto de h̄ys **Q**uod
Confiteor. tñdo. app̄gor. at̄cor. ozo.
Dignor. edo. dono. p̄ h̄z v̄malia pono
Et no ſoli p̄ iſta ſpecialia miata ſed
etiā p̄ qđlibet op̄ib⁹ bonū delectant̄
p̄t̄ v̄malia. **E**t ſicut̄ h̄z de agno
doctor ſit̄ plūa vel pauciora v̄malia
p̄ p̄dā r̄mittit̄ fm̄ qđ p̄ h̄z a or
vel boi fuor concitat̄ q̄ de plurib⁹

obligandum illos que hñt alij que
confiteri deant **D**ñ si alium p̄ ftrum
collatū eet ut a p̄to remah i mūm
eet sicut bē v̄ḡ e collatū nō feret ad
illud p̄ceptum
Dicū p̄tū remah possit remitti fine
mōrū **D**ñ fīm th̄y obi sup̄ r̄moto p̄ore
r̄mouectur posterior. n̄c posterior r̄stitutus
n̄ p̄ori r̄stituto Feruoz aut rāt̄ em
remahle opponit e posterior r̄pa rāt̄ate
n̄n qm̄ dñi r̄pa rāt̄as n̄ r̄stitutus p̄
diffiōne p̄t̄ mōrū n̄ fīos rāt̄ r̄pā
p̄t̄ m̄q̄ r̄pātōne confiſtit p̄t̄ remah
dimissio et n̄ dimitit ei em mōrū
n̄ dimitit
Nōndū op̄ dñi e n̄ dimissione p̄t̄ mōrū
līb et remahle. qz emū mōrū n̄ dimitit
fine aho. go si t̄ remittit vñd p̄t̄ mōrū
le tūr remittit t̄ om̄ia mōrū eram
si mille h̄cē p̄t̄ mōrū. n̄ em p̄t̄
dēnd dimidiare granū suā ut dimitit p̄t̄
et p̄t̄ non dimitit **D**n̄ dñi dñi 32
Cei p̄fā fīnt opa. et ho est quod le
gitur i euangelio op̄ totū hōrem salu
sciat i sabbato 11° **L**arga dī p̄t̄ab de
niā n̄ dimidiabit Aut rotū aut in
tūl te larmante dabit **C**ed emū veia
le bñ dimitit fine aho **A**t rō e qz
n̄ hñt cōnōptōne adiūt̄ expte a
ūplomb sicut mōrū qz i eis nulla
est auſio a deo si rāt̄as manū et grā
di stat tu remahli p̄t̄ sed non em
mōrū p̄t̄

Repliūt

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

788

